Rudyard Kipling

Soldaterkammerater

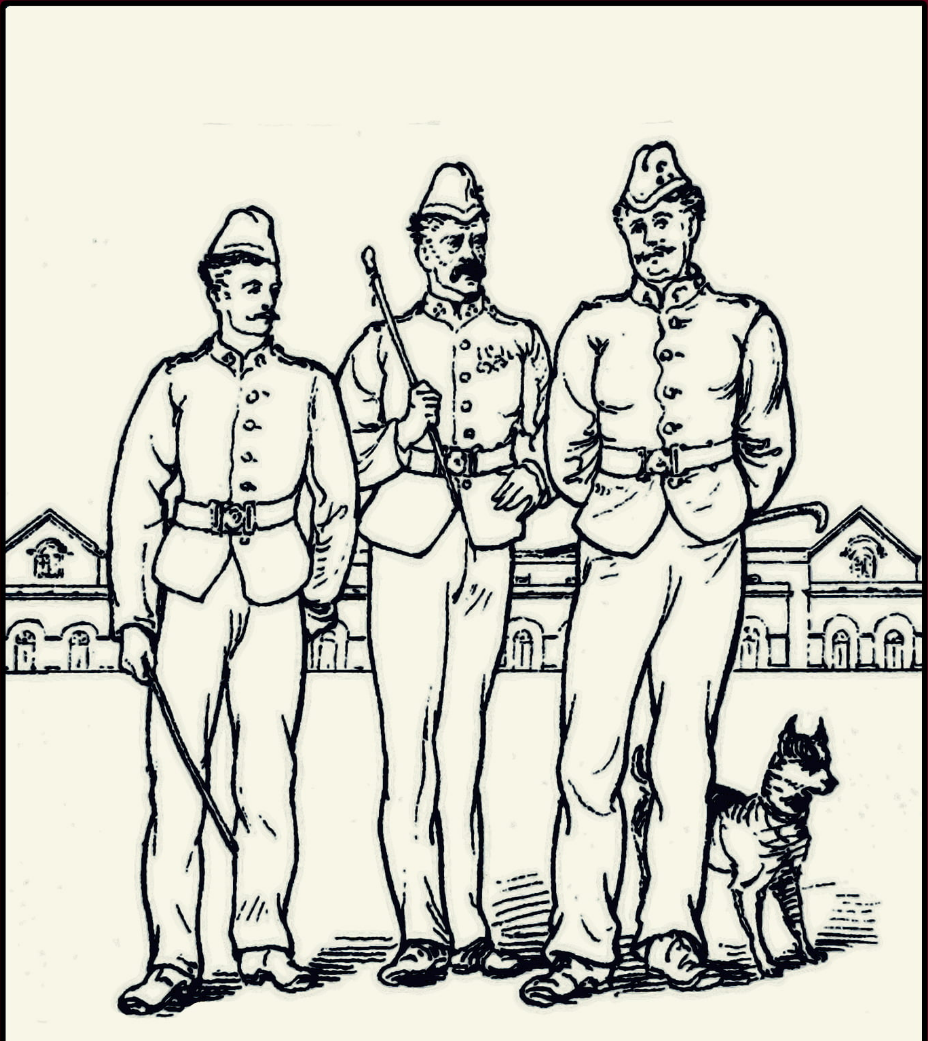

Bibliotek 1800

Rudyard Kipling

Soldaterkammerater

eBibliotek 1800

2026

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af Rudyard Kipling: *Soldaterkammerater* er baseret på originaler, som er public domain i hele verden.

Nærværende ortografisk opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

This ebook edition of Rudyard Kipling: *Soldaterkammerater* is based upon sources in the public domain worldwide.

This orthographically updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.*

Greenhow Banke

"*Ohé, Achmed Din! Shafiz Ullah ahoo!* Bahadur Khan, hvor er du? Kom uden for teltet ligesom jeg har gjort og tag en dyst med engelskmanden. Lad dig ikke bruge til at slå dine stammefrænder ihjel. Kom herud!"

Under slige udråb kravlede en desertør fra et af de indfødte regimenter rundt uden om lejren og plaffede nu og da et skud af fra sin bøsse, medens han fortsatte sine opmuntringer til sine tidligere kammerater. Men på grund af regnen og mørket kom han på afveje og forvildede sig hen til den engelske fløj af lejren, hvor han med sin hylen og knaldene fra sin riffel opskræmmede folkene. De var overtrætte efter dagens strabadser, da de have været på vejarbejde.

Ortheris lå og sov ved fødderne af Learoyd. "Hvad betyder alt det?" sagde han med tyk stemme. Learoyd snorkede fast, da en riffelkugle banede sig vej gennem teltets lærred. Folkene bandede med én mund. "Det er den satans desertør fra Aurangabadis," sagde Ortheris. "Stå op en eller anden og sig ham, at han er kommet i den forkerte gade."

"Læg dig om på det andet øre, min gode mand," sagde Mulvaney, der havde sin plads nærmest ved udgangen. "Jeg kan da ikke gå ud og parlamentere med ham nu. Det regner skomagerdrenge ned udenfor."

"Hvorfor kan du ikke? Sig heller, du vil ikke, dit gamle, dovne udgangsøg. Sådan en forædt syvsover! Hør nu, nu hyler han igen."

"Hvad kan det nytte at indlade sig i forhandling med sådan én. Det er bedre at sætte en kugle lige midt i maven på

skrålhalsen, fordi han forstyrrer vor nattero," sagde en anden.

Nu hørte man en underofficer bruge mund, og en drivvåd skildvagt svarede i en flæbende tone udenfor i mørket:

"Det er ingen nytte til, hr. sergent. Jeg kan ikke se et pip af ham. Han ligger og dukker sig et steds neden for banken."

Ortheris krøb ud af sit tæppe som en larve af et sammenrullet blad.

"Skal jeg prøve at få fingre i ham?" spurgte han.

"Nej," lød svaret barsk. "Bliv liggende! Vi skal ikke have noget af at få hele lejren purret ud på denne tid af natten. Lad ham vide, at han er gået galt i byen, og lad ham så pille af og opsøge sin egen fold."

Efter et øjebliks eftertanke stak Ortheris sit hoved ud under væggen af teltet og skrålede som en omnibuskonduktør, når et folkeopløb har spærret vejen: "Passér gaden der! Passér gaden!"

Denne opfordring hilstes med en almindelig bifaldslatter fra folkene, der lå spredt rundt om i teltet, og denne lattersalve må formodentlig være nået desertørens øren, for et øjeblik efter stak han af for at forlægge skuepladsen for sine videre bedrifter til sit eget regiment, der lå et par bøsseskud borte. Der blev han prajet af et par fløjtende kugler, for folkene af Aurangabadis-regimentet var meget opbragte på ham, fordi han havde kastet en skygge på hele regimentet ved sin desertion.

"Det er godt nok til ham," sagde Ortheris, idet han halede sit hoved ind igen, da han hørte riffelkuglernes fløjten i afstand. "Den fyr har ikke fortjent bedre konfekt. Kommer han ikke her og river os ud af vores bedste søvn!"

"Så gå ud og giv ham en kugle i morgen, om du har lyst," sagde sergenten uforsigtigt. "Nu vil vi have ro i teltet. Skal vi

være enige om det, folkens. Værsgo' og sov!"

Ortheris lagde sig ned igen med et lettelsens suk, og to minutter efter hørte man ingen lyd uden regnens skratten på lærredet og Learoyds alt overdøvende, vældige snorken.

Lejren lå på en nøgen klipperyg i Himalaya og havde nu i en uge ventet på, at et flyvekorps skulle slutte sig til. De natlige runder af desertøren og hans slæng var efterhånden blevet en sand plage.

Om morgenen tørrede folkene sig i solskinnet og børstede deres tilsølede uniformer. I dag var det det indfødte regiment, der skulle tage en tørn med vejarbejdet, medens det engelske regiment drev den af.

"Jeg skal dog se, om jeg ikke kan komme den fyr på skud," sagde Ortheris, da han var færdig med at vaske sin riffel ud. "Hver eftermiddag klokken fem lister han omkring nede ved vandløbet. Hvis vi går ud og lægger os i baghold mellem de nordlige udløbere af bjerget, kunne vi måske få en lejlighed til at hilse på ham."

"Du er i grunden en blodtørstig, lille moskito," sagde Mulvaney, idet han blæste de små, blå røgskyer fra sin pibe langt ud i luften. "Men jeg kommer vel sagtens til at følge med dig på den ekspedition. Hvor er Jack?"

"Han er gået ud med præmieskytterne, fordi han regner sig selv for en udmærket skytte," sagde Ortheris med foragt.

Præmieskytterne var et korps af de bedste skytter, der var samlet sammen alle vegne fra. De anvendtes i reglen til at rekognoscere ude i klippekløfterne, når fjenden var alt for nærgående. Det var en nyttig forskole for de unge officerer, uden at det egentlig gjorde fjenden synderlig fortræd.

Mulvaney og Ortheris drev da afsted ud af lejren sammen og mødte på deres vej Aurangabadis-regimentet, der rykkede ud til vejarbejdet.

"I dag er der en ordentlig svedetur til jer," prajede Ortheris gemytligt. "Vi skal ud og se efter jeres desertør. For I fik vel ikke has på ham i aftes, hvad?"

"Næh. Han smuttede fra os, og alt hvad vi fik, var en lang næse. Jeg sendte en kugle efter ham," sagde en af de menige. "Han er et søskendebarn af mig, og jeg burde have renset vort familieskjold for den plet, han har sat på det. Nå, bedre lykke med jer!"

De listede sig forsigtigt ud i de nordlige bjerge – Ortheris stadig foran, fordi det, som han forklarede, drejede sig om et skud på lang distance, og det var hans specialitet. Han nærede en lidenskabelig hengivenhed for sin riffel, og i kasernen sagde man spøgende, at han gav den sit godnatkys, før han gik i seng. Mundhuggeri og slagsmål gik han helst uden om, så længe det lod sig gøre med nogenlunde anstand; men var det uundgåeligt, så nøjedes han med at skille Mulvaney og Learoyd ad med fare for sit eget skind. Nu travede han der foran, snusende og snøftende som en hund, der søger efter et spor, og snart nåede de ind i de skove, der dækker bjergenes nordlige affald. Til sidst, da han havde fået nok af at snuse om, kastede han sig ned på den bløde med granernes nåle oversåede skrænt, hvorfra man havde en ypperlig udsigt over vandløbet nedenfor og de skovløse klipper på den anden side af dette. Der var en forfriskende vellugt derinde i mørket under træerne, hvis løvtag var så stærkt, at det kunne have beskyttet et helt armekorps mod det brændende solskin udenfor.

"Her holder skoven op," sagde Ortheris. "Han må nødvendigvis komme denne vej langs med vandløbet, fordi det yder ham dækning. Lad os derfor ganske roligt slå os ned og vente på ham her. Det støver heller ikke så forrykt herinde."

Han borede sin næse ned i en klynge af duftløse, hvide violer. Ingen havde fortalt disse blomster, at deres tid for længst var forbi; derfor havde de muntert blomstret videre inde under granernes skygge.

"Der er noget, der rører sig derovre," sagde han pludselig og fo'r op. "Hvilket udmærket mål for en kugle tværs over dalen. Hvor langt kan det være, Mulvaney?"

"Fem hundrede meter. Måske lidt mindre, da luften er så klar i dag."

"Bum – bum – bum!" knaldede en geværsalve på banken lige overfor.

"Pokker tage de tossede præmieskytter, går de ikke der og skyder hen i vind og vejr! De opskræmmer os det halve land."

"Prøv en gang at sætte en kugle midt ind i rækken," sagde Mulvaney, der aldrig var længe om at finde på en gavtyvestreg. "Dér er en rød frakke – nu er den lige udfor. Rask!"

Ortheris indstillede sin bøsse på fire hundrede meter og trykkede af. Kuglen hvirvlede en lille støvsky ved siden af en klynge enzianer, der skød op ved foden af klippen.

"Ikke ilde," sagde han og klappede visiret ned. "Indstil du din bøsse efter min eller en lille kende lavere. Du holder altid for højt. Men husk, første skud var mit. Store Gud, sikken et vejr."

Lyden af skydningen tiltog, og man hørte soldaters fodslag langt borte i skoven. De to blev liggende ganske ubevægelige; de vidste, at engelske soldater har en ubetvingelig lyst til at skyde

på det første det bedste, der rører sig eller giver en lyd fra sig. Lidt efter kom Learoyd til syne. Hans vest var flænget foran brystet af en kugle. Han så flov ud og slængte sig ned på granernes nåle, medens han pustede ud i lange stød. "Det er en af de klodrianer af præmieskytter," forklarede han og pillede ved riften. "Han lægger an og trykker løs lige mod højre fløj, skønt han vidste, jeg var der. Hvis jeg vidste, hvem det var, skulle jeg trække skindet over ørerne på ham. Min gode vest!"

"Ja, sådan er de skytter. Har de først lært at ramme en flue med fast anlæg på en halv kilometers afstand, så knalder de løs på alt, hvad de hører og ser inden for en hel mils omkreds. Det var da godt, du slap væk fra den bande, Jack. Bliv nu her hos os."

"Vi har stået og fyret hen i vind og vejr hele tiden," sagde Ortheris med et grin. "Nej, siden skal jeg vise jer et skud."

De strakte sig mageligt på granernes nåle, og solen varmede dem, hvor de lå. Præmieskytternes knalden ophørte lidt efter lidt, de vendte tilbage til lejren og overlod skoven til nogle få opskræmte aber. Strømmen nedenfor opløftede sin stemme i den dybe tavshed og nynnede sin sang for klipperne. Nu og da fortalte det dumpe brag af en klippesprængning dem, at Aurangabadis-regimentet havde sin hyre med vejarbejdet. De smilede stille til hinanden, medens de lyttede efter denne velkendte lyd og strakte sig dobbelt mageligt på det bløde, varme underlag. Pludselig bemærkede Learoyd, medens han pustede en stor røgsky tankefuldt fra sig:

"For resten et dumt indfald af ham sådan at desertere."

"Ja, og dobbelt dumt, hvis han igen skulle understå sig at komme inden for skudvidde af min bøsse," sagde Ortheris.

De talte hviskende sammen; thi skovens stilhed og deres manddraberiske forsætter lå tungt på dem.

"Jeg tvivler ikke om, at han havde sine grunde til at desertere," sagde Mulvaney, "men pokker skal tage mig, om vi ikke også har vore grunde til at lægge os efter ham."

"Måske der var en tøs med i historien. Folk gør en hel del for en tøs nu om stunder."

"De får os til at gå i tøjret – skønt Gud skal vide, at det er en spændetrøje, men pokker skulle da *desertere* for deres skyld."

"Ja, og hvad de ikke gør, det gør deres forældre – de har fået mangen en skikkelig fyr stukket i munderingen," sagde Learoyd sværmerisk med hjelmen hængende ned over øjnene.

Ortheris rynkede sine øjenbryn udfordrende, medens hans blik hvilede spejdende på dalen nedenunder dem. "Hvis der er et pigebarn med i spillet, skal jeg skyde ham to gange midt igennem, en gang fordi han er deserteret, og nok en gang, fordi han har gjort sig til nar. I er blevet svært rørende på det sidste. Jeg skulle da ikke tro, I tænker på at gøre dumheder?"

"Nej, kammerat; jeg tænkte på noget, som er længst forbi."

"Og for sådan gamle historier giver du dig til at bræge som et lam, du ulykkesbarn, og tager dig for at udspekulere undskyldninger for den vildbasse, som Stanley vil ofre sine to kugler på. Vi får nok lov at vente på ham, børn. Så, hvis du har lyst til at krænge dine indvolde, Jack, og indvie os i dit hjertes bedrøvelige hemmeligheder, så tag du bare fat ... Pokkers så vanskelig du er at få trukket op. Nå, begynd da! Den unge Lotharius Learoyds sørgelige elskovseventyr. Stanley vil nok imens holde et krigersk øje med, hvad der passerer i dalen."

"Ser I den banke derovre?" sagde Learoyd, idet han lod sit blik drømmende hvile ved en af de nøgne kamme i det lige over for liggende bjergland, der mindede ham om hans hjemlige Yorkshire-heder. Det lød snarere, som om han henvendte sig til sin egen sørgmodige sjæl end til sine staldbrødre. "Ser I," sagde han, "Rumbold hede ligger ovenfor Skipton by, og Greenhow banke ligger bag ved Pateley bro. Jeg tænker, I aldrig har hørt tale om den; men, når I ser den lille nøgne knude derovre, og så forestiller jer en smule hvid vej midt over den, så ved I præcis, hvordan den ser ud, selv om I aldrig skulle få den at se. Der er ikke andet end hede og lutter hede vidt og bredt uden så meget som en smule træ til ly og så grå huse med skifertage og skrigende viber og vindhaner, der drejer sig hvert øjeblik ligesom glenterne derovre. Og så en kulde, der bider til marv og ben. Man kan kende folk fra Greenhow hede på deres frostblå ansigter og røde næser og deres blå øjne, der løber i vand på grund af blæsten. Det er mest minearbejdere, der roder efter bly i fjeldsiden og følger sporet af en åre med en ihærdighed som en fjeldrotte. Det er den løjerligste mine, jeg i mine dage har set. Man kommer til et pibende trisseværk ligesom en af disse brønde, de har på landet. Der bliver man firet ned i enden af et reb; man må selv holde sig klar af siderne med den ene hånd, for i den anden får man stukket et lys, der er gjort fast i en klump ler. Og med den anden må man holde sig fast i tovet."

"Ja, det er ingen sag for hvem der har tre hænder," bemærkede Mulvaney. "Der må være frodige naturforhold der."

Learoyd ænsede ikke hans afbrydelse.

"Og når man så længe har svævet igennem luften på den måde, så når man til sidst ned til en hule med et gulv, der er så

fladt som et logulv, og nu må man krybe en mil på hænder og fødder igennem en kroget stolle, indtil man når ud i en anden stor, hvælvet hulning, der er vel så stor som rådhussalen i Leeds, hvor der er en pumpemaskine, der pumper vandet op fra de gruber, som ligger endnu dybere nede. Det er et mærkeligt land der omkring ikke alene med mineværker; men også i andre henseender – for det er fuldt op af huler, som naturen selv har dannet sig, og floderne og vandløbene forsvinder tit gennem hullerne i jorden og kommer op igen flere mile borte."

"Hvad bedrev du der?" spurgte Ortheris.

"Jeg var en ung fyr den gang og drev hestene, der trak kul eller blyerts; men på den tid, jeg fortæller om, kørte jeg en af vognene i den store smeltegrube. Det var ellers ikke min bestilling; men jeg havde påtaget mig det, fordi jeg var kommet lidt i ustand med dem hjemme, og i begyndelsen faldt det drøjt nok. En nat havde vi været på værtshus sammen, og jeg må have fået mere, end jeg ret vel kunne bære, eller måske øllet ikke var så godt, som det skulle være. Skønt i de dage var der aldrig noget i vejen med øllet."

Han strakte armene op over sit hoved og rev et helt bundt hvide violer af.

"Nej," vedblev han, "jeg ved aldrig, at jeg så det øl, jeg ikke kunne drikke, eller den tobak, jeg ikke kunne ryge, eller det pigebarn, jeg ikke kunne kysse. Da vi nu kapløb hjem, kom jeg væk fra de andre, og da jeg ville kravle over en af de mure, der er bygget af løse sten, tumlede jeg ned i en grøft med stenene og hele historien over mig, og ved den lejlighed brækkede jeg min arm. Jeg vil ikke sige, at jeg reflekterede meget på det, for jeg faldt på mit baghoved og min reflektion gik væk med det

samme. Og da jeg kom tilbage til mig selv, var det morgen, og jeg lå på en bænk i Jesse Roantrees stue, og Liza Roantree sad hos mig og syede. Det værkede i alle mine lemmer og min mund var som en smelteovn. Hun gav mig at drikke af en hvid porcelænskande med forgyldt inskription på – "En Gave fra Leeds" – den så jeg på mange gange siden efter. "Du må ligge stille, til dr. Warbottom kommer," sagde hun, "for din arm er i stykker, og fader har sendt en dreng efter ham. Han fandt dig, da han gik til sit arbejde, og tog dig med hjem på sin ryg," siger hun. "Hm!" siger jeg, og jeg lukkede mine øjne igen, for jeg skammede mig over mig selv. "Fader er gået på arbejde for tre timer siden, og han sagde, han ville sige dem, at de skulle få en til at køre vognen i dit sted." Uret tikkede på væggen, og der kom en bi summende ind gennem vinduet, og det susede i mit hoved som møllehjul. Hun gav mig at drikke en gang endnu og lagde puden til rette under mit hoved. "Du er ellers vel ung til at drikke dig fuld og den slags; men du vil aldrig gøre det mere, vil du vel?" – "Nej," siger jeg, "hvis bare de møllehjul ville holde op med at gøre sådan en spektakel inde i mit hoved."

"Det er ellers rart at blive passet af et kvindemenneske, når man er dårlig," sagde Mulvaney. "Jeg ville såmænd gerne tåle en hel del buler for den fornøjelse."

Ortheris stirrede mørkt ud over dalen. Det var ikke faldet i hans lod at blive plejet af mange kvindehænder i hans tid.

"Nå, og så kom dr. Warbottom da ridende, og Jesse Roantree var i følge med ham. Han var en højlærd mand; men han talte med fattigfolk, som om han kunne været en af deres egne. "Hvad er der i vejen med fyren der?" sagde han og sang på ordene: "Har han slået sin tykke hjernekiste i stykker?" Og han

befølte mit hoved over det hele. "Nej, den er akkurat i lige så god stand, som den var før. Det kan måske være småt nok endda." Og sådan blev han ved og skælde mig ud for alle de muligste ting, han kunne opfinde, og imens satte han med Jesses hjælp min arm i orden, så forsigtigt, som han kunne. "Du må nu tage dig af den tykke flæskespiser til videre," sagde han, da han havde forbundet min arm og givet mig en dosis medicin, "og du og Liza må passe ham, skønt han er det næppe værd. Det vil måske gå ud over dit arbejde," sagde han, "men det fører vi så sygekassen på regning. Det kan gerne gå hen og vare et par måneder. Og alt det mas for sådan en dumrian."

"Jeg gad nok vide, når en ung mand har været andet end en dumrian," sagde Mulvaney. "Dårskaben er den eneste sikre vej til visdom, for jeg har prøvet den."

"Visdom," lo Ortheris og stak næsen i vejret, "I er et par rare Salomon'er, I to."

Learoyd fortsatte sindigt sin fortælling med et ansigt så uforstyrreligt som en drøvtyggende okse.

"Det var den måde, jeg gjorde Liza Roantrees bekendtskab på. Hun sang altid, og der var nogle af de melodier hun sang, som jeg ikke kan tænke på endnu, uden at jeg ser Greenhow banke for mig lige så tydeligt, som den bjergryg derovre. Og hun ville, at jeg skulle lære at synge bas, og at jeg skulle gå i kirke med dem, hvor Jesse og hun ledte sangen. Den gamle spillede violin. Det var en snurrig, gammel krop, gamle Jesse; han var rent tosset efter musik, og jeg måtte love ham, at jeg skulle lære at spille på violinen, når min arm blev bedre. Den tilhørte ham og den stod i en stor violinkasse ved siden af vækkeuret; men William Satterthwaite, som spillede den i

kapellet, var blevet så døv som en dørstolpe, og det ærgrede Jesse, der stadig måtte holde ham i ånde med små venskabs-dunk oven i hovedet af sin violinbue, når han ikke i rette tid faldt ind med "Jesus, vor søde frelsermand".

Men nu kom der en slem knude på tråden og det var en sortkjole, som var mester for den. Der kom nemlig den gang en metodist-præst til Greenhow, og han fik snart sit tilhold hos Jesse Roantree, og lige fra begyndelsen af satte han sit garn ud efter mig. Det lod til, at han havde den mening om mig, at jeg var en sjæl, der nok var værd at frelse, og at han havde i sinde at påtage sig det selv. Og på samme tid gjorde han mig forfærdelig skinsyg, fordi han også anglede efter Liza Roantrees sjæl. Jeg syntes tit, jeg kunne have slået ham ihjel. Og sådan blev det ved, til jeg en dag blev helt desperat og gik hen og lånte nogle skillinger af Liza til at drikke op.

Så stak jeg af med dem, men nogle få dage efter kom jeg tilbage med halen imellem benene, blot for at se et glimt af Liza igen. Så skulle det lige netop ske, at Jesse var hjemme og sortkjolen også – den velærværdige Amos Barraclough. Liza sagde ingenting, men blodet skød til vejrs i hendes kinder, der ellers plejede at være så blege. Så siger Jesse – han gjorde sig umage for at tale så roligt som muligt – "Nej, min dreng, det kan ikke gå på den måde. Du må selv vælge, hvilken vej du vil; men det må du være betænkt på, at jeg vil ikke have nogen inden for min dør, der går ud og drikker sig fuld, og låner min datters penge til at svire for. Hold du blot din mund, Liza," sagde han, da han mærkede, at hun ville blande sig i samtalen, for at indskyde en bemærkning om, at det betød såmænd ikke noget med det par skilling, og at hun ikke tvivlede om, at han

nok ville betale hende dem tilbage ved lejlighed. Så tog pastoren ordet og læste mig sin tekst, og de skiftedes nu til at hegle mig igennem. Men det, som skar mig mere end alle deres skændende ord, det var Lizas tavshed, mens hun stod der og hørte til og sagde ingenting, og så endte jeg til sidst med at omvende mig."

"Hvad for noget!" råbte Mulvaney. Men han tog hurtigt reb i sejlene og fortsatte helt sagtmodigt: "Så–h! Så–h! Så sandelig er den hellige jomfru moder til al religion og de fleste fruentimmer med; der er et væld af fromhed i sådant et lille pigebarn, når bare mandfolkene ville lade det være i fred. Jeg tror, jeg ville selv have omvendt mig under de samme omstændigheder."

"Nej," sagde Learoyd og blev rød i hovedet; "men, det var virkeligt mit alvor."

Ortheris lo så højt som han turde – han havde nemlig stadig et opmærksomt øje med, hvad der foregik i terrænet nedenfor.

"Ja, du må nok le, Ortheris; men du har ikke kendt ham præsten Barraclough. Det var en lille fyr med et lille, hvidt fjæs og en stemme, der kunne lokke en fugl ned fra sin gren, og så havde han en måde at liste sig ind i folks fortrolighed på, så at man syntes, man aldrig havde haft sådan en ven før. Men, som sagt, du kender ham ikke – og du har heller ikke kendt Liza Roantree ... Du har aldrig set hende for dine øjne. Og måske var det hende nok så meget som prædikanten og den gamle, der fik tag i mig. I hvert fald mente de det alle, og jeg skammede mig grueligt over mig selv og så blev jeg, hvad man kalder et nådens barn. Når jeg tænker på den tid nu, så har jeg ondt ved at forstå, at den lille fyr, som gik til bønnemøder og bibellæsninger og

søndagsskoler, var mig. Men jeg lukkede aldrig min mund op, skønt der ellers var råben nok og gamle Sam Strother, som var nær ved at sulte ihjel, og som gik helt kroget af gigt, stadig stemmede op med sit halleluja og ikke forsømte nogen lejlighed til at lade os vide, at det var bedre at fare til himmels i en kulkurv end at køre til Helvede i en karet med seks for. Og tit lagde han sin gamle, rystende hånd på min skulder og spurgte: "Føler du nu ikke nåden i dig, du syndige tamp? Kan du nu ikke føle det?" Og sommetider syntes jeg, jeg kunne, og sommetider kunne jeg ikke, jeg vidste ikke selv, hvordan det var fat med mig."

"Det er den menneskelige natur," sagde Mulvaney dybsindigt. "Og for den sags skyld har den primitive metodisme ikke rigtig lagt for din stemme. Det er i hvert fald et temmelig nyt korps. Hvad mig angår, så holder jeg mig til den gode, gamle kirke, der er moder til dem alle sammen og fader med for resten. Den er der aldrig vrøvl med og der er ikke nogen slinger i dens instrukser. Jeg kan dø på Honolulu, på Nova Zembra eller Cape Cayenne; men, hvor pokker jeg så går hen og lægger mig til at dø, og hvem jeg så er, når bare der er en præst ved hånden, så går jeg efter det samme reglement og de samme ordrer og får den samme salvelse, og det er så sikkert, som om paven selv kom ned fra taget af Skt. Peter for at besørge min afmønstring. Der er hverken høj eller lav, eller bred eller smal eller alle den slags brøker med i regnskabet, og det er, hvad jeg sætter pris på, og derfor holder jeg mig til den. Men jeg vil ikke sige, at det er nogen kirke for svagelige sjæle, for den slider både kød og marv af ham, hvis han ikke har sit arbejde at holde sig til. Jeg kan huske, da min fader skulle dø, han var tre måneder om det, og

jeg tror såmænd gerne, han havde solgt huset over hovedet på os blot for ti minutters forkortelse af skærsilden. Og han gjorde, hvad han kunne. Det er derfor jeg siger, at der skal en god konstitution til at tumle med den gamle kirke, og det er formodentlig også grunden til, at så mange kvindfolk søger den, skønt det kunne synes at være lige stik imod min forklaring. Men, der er mange gådefulde omstændigheder ved tilværelsen."

"Hvad mening er der i at plage sig selv med den slags spekulationer?" sagde Ortheris. "Måske får man løsning på det alt sammen, førend man bryder sig om det." Han rystede en patron ud af lommen i sin flade hånd. "Her er min skriftefader," sagde han og gav den giftige, sorte tingest et tryk med fingeren, så den bukkede sammen som en marionetdukke. "Den kan lære et menneske alt, hvad han behøver at vide, så vel om det foreliggende som det tilkommende, og det måske før aften. Men fortæl nu videre, Jack."

"Der var en ting, de hele tiden havde ondt af og ikke kunne forlige sig med, og det var min hund Blast, den eneste, der var blevet tilbage af et kuld hvalpe, der sprang i luften, da der eksploderede en tønde sprængkrudt i magasinforvalterens hytte. De kunne ikke fordrage hans navn, og endnu mindre kunne de forliges med hans karakter, der var så afgjort krigerisk, at han ikke kunne se nogen anden hund, før han straks lå i hårene på den. En sjældent vakker hund var det med sorte og gule pletter i ansigtet, det ene øre var rigtignok af ham, og han var lam i den ene side, fordi de en gang havde ladet ham skrabe mod siden i en minegang, medens de halede ham op i en kurv.

"De erklærede, at jeg måtte skille mig ved ham, fordi han hørte til denne verdens lyst, og desuden var af en lav og syndig natur, og jeg ville jo ikke lade mig lukke ud af Himlen for et sådant kreaturs-skyld. "Nej," siger jeg, "hvis døren ikke er bred nok, til at vi kan slippe igennem begge to, så vil vi hellere vente udenfor. For vi vil ikke skilles ad." Men nu tog prædikanten Blasts parti. Jeg tror, at han havde haft et godt øje til ham fra først, og det var netop grunden til, at jeg var kommet til at synes om præsten. Han ville heller ikke vide af, at den skulle omdøbes til Bless, som nogle af de andre forlangte. Så blev vi begge to faste kirkegængere. Men det er ingen spøg for en ung fyr, som jeg var, at overvinde verden, kødet og Djævelen i en omgang. Dog holdt jeg ved en god tid uden at bryde mig om, at de lange fløse, der stod og drev uden for byen og morede sig med at spytte i bækken om søndagen, råbte efter mig: "Hej, du Learoyd, hvornår skal du holde din tiltrædelsesprædiken, for vi kommer og hører dig, når du skal på stolen." – "Hold du din kæft!" brølede en af de andre. "Han har ikke fået den hvide halsklemme på i dag." Jeg måtte nøjes med at knytte mine næver i lommerne på min søndagsfrakke og sige til mig selv: "Hvis det var mandag, og hvis jeg ikke var medlem af de primitive metodister, skulle de min salighed få en ordentlig aftampning hele banden." Men det hårdeste af det alt sammen var at vide, at jeg kunne banke dem og ikke måtte."

Mulvaney udstødte en bifaldende grynten.

"Jeg kom stadig jævnligt i Jesse Roantrees hus og megen tid tilbragte jeg der med sang og bibellæsning og aftenforsamlinger og med at øve mig på basfiolen. Men, hvor tit jeg også kom der, så ville det dog forekomme mig, at

prædikanten var en hyppigere gæst der end jeg, og både den gamle og pigebarnet blev altid glade ved at se ham. Han boede i Pateley Bridge, som lå et godt stykke vej derfra; men det hindrede ham ikke i at komme tit. Det lod ikke til, at han regnede vejen, på sin vis kunne jeg godt lide ham og bedre end noget andet mandfolk, jeg har kendt, og alligevel hadede jeg ham af hele mit hjerte, og vi passede på hinanden som katten og musen, men i al høflighed, forstår I nok, for jeg havde lagt mig svært efter gode sædvaner i den sidste tid, og desuden var han så åben og oprigtig, at jeg var nødt til at være ligefrem imod ham igen. Pokkers flink fyr havde han været, hvis jeg ikke havde gået omkring den halve tid med denne forbandede lyst til at vride halsen om på ham. Tit når jeg gik hjem fra Jesses, fulgte jeg ham et stykke på vej."

"Det behøvede du da ellers ikke," sagde Ortheris.

"Ja, ser I, det er sådan en Yorkshire-skik denne følgen hjem. Sagen var, at jeg var bange for, at han skulle vende om og gå tilbage til Jesses igen, og det lod til, at han havde en lignende mistanke til mig. Derfor fulgte jeg ham næsten helt til Pateley, og så fulgte han mig tilbage igen, og sådan blev vi ved at følge hinanden hjem i én evindelighed bakke op og bakke ned til klokken blev et-to og lyset i Lizas vindue, som vi begge havde holdt udkig med, mens vi lod, som om det var månen, vi kiggede efter, for længst var slukket."

"Ej," udbrød Mulvaney, "jeg kan tænke, at du kunne ikke holde stand med sådan en salmesyngende hellighed. Ni af ti gange er det dem, der løber af med avancen, og hvad fruentimmerne angår, så er det først bag efter, at de finder fejlen i regnskabet."

"Der er du alligevel fejl på det," sagde Learoyd og rødmede gennem sine kinders tykke, fregnede læderhud. "Jeg havde overtaget hos Liza, og man skulle have troet, at det var tilstrækkeligt. Men præsten var en fyr, der ikke let gav fortabt; og Jesse var ivrigt på hans parti, og så var der alle kvindfolkene i menigheden. De holdt ikke op med at tude Liza ørene fulde og lod hende vide, at hun måtte være godt gal for at gå hen og tage sådan en døgenigt som mig, der havde ført et sådant syndens liv og havde en bidsk hund slentrende i hælene på sig. Det var begribeligvis meget kønt af hende, at hun tog sig af mig og søgte at få mig på bedre veje; men hun måtte dog se sig for, at det ikke kom til at gå ud over hende selv. De taler så meget om, at rige folk er selvgode; men, hvad stolt og grundmuret respektabilitet angår, er der ingen, der kan overgå fattige missionsfolk. Og deres hellighed er så bidende kold som vinden over Greenhow banke – ja og stivere endda, for den lægger sig aldrig. Og nu falder det mig netop ind – ja, det er besynderligt nok – men det, de mest af alt havde kastet deres had på, var soldatervæsenet. Der er dog ikke så så lidt krig i Bibelen, og der er en god slump metodister i armen; men, når man hører dem tale om soldatervæsenet, skulle man tro, at det var en opfindelse af Fanden selv, og at det førte folk lige lukt ind i det aller hedeste Helvede. Når de holder deres møder, drejer alle deres taler sig om lutter kamp. Når Sam Strother var i forlegenhed for noget at sige i sine bønner, slog han straks over i sangen: "O, Gideon, læg an dit sværd!" og altid havde de travlt med at anlægge hele retfærdighedens rustning og med at stride troens gode strid. Og så oven på alt det holdt de et bønnemøde i anledning af en vis ung fyr, der tænkte på at lade sig indrullere,

og blev ved at flæbe og korse sig over ham, så længe til han tog sin hat og løb sin vej. Og i søndagsskolen fyldte de os med fortællinger om slemme drenge, der var blevet korrekset, fordi de stjal fuglereder om søndagen og skulkede af skole om hverdagen, og som siden var blevet slemme slags- og svirebrødre, der holdt hunde og bedrev alt, hvad som ondt var, for endelig at slutte med en fordømmelsesdom – i al sin korthed så afgørende som et epitaf på en ligsten – "endelig lod han sig indrullere som soldat", hvorpå de alle trak vejret dybt og vendte øjnene opad, som hønsene, når de drikker."

"Hvad er meningen?" sagde Mulvaney, idet han klaskede sig med hånden på benet. "I pokkers skind og ben, hvad skal det smage af? Jeg kender det jo også. De snyder og bedrager, lyver og bagtaler og gør hundrede andre ting, der er hundrede gange værre; men det værste af alt, hvad de ved at nævne, er at tjene enken tro og redelig i sit ansigts sved. Det er kistepræk, som man kan høre den af børn uden rimelighed eller mening."

"Ja, og så vil jeg nok spørge, hvad det ville blive til med deres "kamp", hvis vi ikke sørgede for, at de havde en rolig plet til at tumle sig på. Og så sådan en "kamp" som deres! De bærer sig jo ad som drenge, der står en kilometer fra hinanden og knytter næverne ad hinanden og råber skældsord efter hinanden. Ligner det noget! Jeg gad nok have nogle af disse troshelte herude og se, hvordan de ville klare sig, når de blev sendt ud på en dags vejarbejde. Jeg tænker, det ville tage pippet fra dem. Og når de så fik lov til at ligge ude om natten og blive dygtigt opblødt bagefter. Jeg ville give en halv måneds gage for at se, hvordan de stod sådan en dyst igennem."

"Den gang havde jeg endnu ikke tænkt videre på at lade mig indrullere," fortsatte Learoyd, der hele tiden vedblev at holde skarpt udkig med den nøgne bjergkam lige overfor; "men de stak det ligefrem selv i mig ved deres bestandige rasen imod soldaterstanden. De drev det så vidt, de gode metodister, at de opnåede det modsatte af det de ville. Alligevel holdt jeg ud for Lizas skyld, så meget mere som hun netop øvede basstemmen med mig i et horatorie Note 1). som Jesse havde fået sat på programmet. Hun sang selv som en drossel, og vi øvede os aften efter aften i tre hele måneder."

"Ja, jeg ved nok, hvad et horatorie er," sagde Ortheris vigtigt. "Det er sådan en lirum-larum, som de synger i kirkerne med ord af Bibelen og halleluja-kor".

"De fleste Greenhow-folk spillede et eller andet instrument, og de sang alle, så man kunne høre dem i miles afstand, og de var så inderlig fornøjede med deres musik, at de var lige glade, om de havde tilhørere eller ikke. Præsten selv sang første bas, når han ikke spillede på fløjte, og de brugte mig, som ikke var nået vidt med mit basspil, til at give Willie Satterthwaite et dunk i ryggen, når han skulle falde ind med sin violin. Gamle Jesse var så lykkelig som et barn, fordi han var leder af det hele og spillede første violin, og han slog takt for sangerne med sin violinbue, indtil han pludselig slog nogle slag i bordet og afbrød dem, idet han råbte: "Nu må I alle sammen holde mund, for nu er det min tur," hvorpå han sveddryppende skyndte sig hen på sin plads for at synge sin tenorsolo. Men mest storartet var han i korene, når han vuggede med hovedet og svingede med armene, som en vejrmølle i blæst og sang, så at han blev ganske

blå i ansigtet. Man skulle lede længe for at finde en sanger som Jesse.

I kan skønne, at jeg ikke havde stort at sige i det selskab; den eneste, der tog sig noget af mig, var Liza Roantree. Men jeg havde god lejlighed til at observere dem og lægge mærke til deres passiar, når jeg kom til deres bønnemøder og sangprøver i al den tid vi indøvede horatoriet. Og fandt jeg deres snak besynderlig i begyndelsen, så faldt den mig ikke mindre for brystet siden efter, da jeg var blevet lidt mere à jour med forholdene og kunne forstå, hvad det betød.

Lige efter at horatoriet var løbet af stablen, blev Liza, der altid havde været en lille, skrøbelig en, rigtig syg og måtte lægge sig til sengs. Mange gange måtte jeg holde dr. Warbottoms hest, medens han var derinde. Selv fik jeg ikke lov til at komme inden for døren, skønt jeg længtes meget efter at se Liza.

"Hun vil snart blive bedre, snart blive bedre, min søn," plejede han at sige. "Du må have tålmodighed." Så siden hen sagde de til mig, at jeg kunne gerne gå ind og se til hende, når blot jeg var rolig, og præsten Amos Barraclough kom hver dag og læste for hende, og hun sad op i sengen, og blev afstivet med sine puder. Og lidt efter lidt blev hun så meget bedre, at jeg fik lov til at bære hende hen på bænken, og, da det blev varmt igen, gik hun omkring lige som før. Præsten og Blast og jeg var en hel del sammen i den tid, og i en vis forstand kom vi meget godt ud af det. Men mange gange skød det alligevel op i mig, at jeg kunne have spiddet ham med en god vilje. Jeg husker en dag, at han sagde, han kunne have lyst til at kigge ned i jordens indre, for at se, hvorledes Herren havde indrettet den evige pines sted. Han var et af disse genier, der har fået talens gave, og der flød de

skønneste bemærkninger fra hans tunge, ganske som hos Mulvaney her, der også ville være blevet en ualmindelig god præst, om han havde lagt sig efter det. Jeg lånte ham et sæt klæder af den slags, der bruges i minerne, som den lille mand fuldstændig druknede i. Hans lille, hvide ansigt forsvandt næsten helt mellem hatteskyggen og den store halskrave, så at han lignede mest et fugleskræmsel, som han sad der og krøb sammen på bunden af transportvognen. Jeg kørte en materialvogn op ad en smule skråning, der førte til den grube, hvor pumpemaskinen arbejdede, og hvor ertsen blev bragt op og læsset på vognen. De løb så tilbage igen med deres egen vægt, men jeg havde sat bremse på dem, og jeg kom travende bag efter med hestene. Så længe vi endnu opholdt os i dagslyset, holdt vi godt venskab; men da vi kom ind i mørket, hvor der ikke var andet lys at se end et glimt af dagskæret for enden af minegangen, der så ud som en enlig lampe for enden af en gade, følte jeg, at mine syndige lyster vågnede til live igen. Og hele min religion forduftede, så tit jeg drejede hovedet om og så efter ham, fyren, der altid skød sig ind imellem Liza og mig. Der blev snakket om, at de skulle giftes, når hun blev bedre; men når jeg spurgte hende selv, kunne jeg ikke få hverken Ja eller Nej af hende. Han begyndte nu at stemme op en salme med sin tynde stemme, og jeg leverede koret til, der bestod i en myrderlig udskældning og banden over mine heste, og jeg begyndte at blive klar over, hvordan jeg hadede ham. Desuden var han sådan en lille spirrevip, som man kunne tage med en hånd og putte ned i Garstangs Kobberhul, et bekendt sted, hvor bækken listede sig over en klippekant og forsvandt

med en hul mumlen i et dybt, sort svælg, som intet reb i Greenhow kunne nå bund i."

Learoyd begyndte igen at rykke uskyldige violer op. "Hvad om jeg sendte ham en lille tur ned til jordens midte, siden han havde så meget mod på den undersøgelse. Jeg kunne jo føre ham en mil eller to ind i minegangene og så overlade ham der til hans egne betragtninger med et udbrændt lys. Dér kunne han så synge halleluja, så længe han lystede, uden at der var nogen til at sige Amen. Eller om jeg tog ham med ad trappestigen ned til den stolle, hvor Jesse Roantree arbejdede. Han ville sikkert slippe trinnene, hvis jeg tilfældigt kom til at træde ham på fingrene, og jeg kunne med et lille stød af hælen sende ham resten af vejen. Eller jeg kunne gå først ned ad stigen, gribe ham i benene og slynge ham ud over hovedet på mig, så at han styrtede ned til bunden af skakten, og når han først var ankommet der, ville der rimeligvis ikke være meget af hans tømmerværk i behold. Ikke så meget som et ben til at befordre ham fra Pateley til Greenhow, og ikke en arm hel til at sno om livet på Liza Roantree. Den rejse ville helbrede ham for alle sværmeriske tilbøjeligheder og det for bestandig."

De tykke læber skiltes i et smil og trak sig bort fra de gule tænder, og Learoyd så helt ophidset ud i sit ansigt. Mulvaney tilnikkede ham sit bifald, og Ortheris, bevæget ved sin kammerats lidenskab, kastede sin riffel til kinden og ransagede den modsatte fjeldskrænt efter sit bytte, medens han udstødte nogle meningsløse sætninger. Flodens smånynnen besørgede den fornødne underholdning i den pause, som opstod, indtil Learoyd tog tråden op igen:

"Men det er ikke så let at slå sådan en mand ihjel. Da jeg havde givet mine heste til den stordreng, som undertiden afløste mig, og forklarede præsten arbejderne, og råbte af mine lungers fulde kraft for at overdøve spektaklet af pumpemaskinen, så jeg, at han var en mand, der ikke var bange for noget, og da jeg så hans sorte øjne, der skinnede i skæret fra lamperne, da følte jeg, at han overmandede mig igen. Jeg følte mig lige så hjælpeløs som Blast, når han var bundet op i en kort lænke og skummede og frådede indvendig ad en fremmed hund, der uanfægtet løb ham forbi.

"Du er en pjalt og en kryster," sagde jeg til mig selv, og jeg sloges drabeligt med mig selv, indtil jeg kom til Garstangs Kobberhul. Da greb jeg fat i præsten og løftede ham op over mit hoved og holdt ham ud over hullet, hvor der var sortest. "Nu kammerat," siger jeg, "nu gælder det en af os to – dig eller mig for Liza Roantrees skyld." Han lå i mine arme så magtesløs som en sæk. "Er du ikke bange for dig selv?" siger jeg. "Nej," svarede han; "men jeg er bange for dig, min stakkels dreng, der ingenting ved." Jeg satte ham stille ned ved randen, og det syntes mig, som om bækken sagtnede sit løb, og det summede ikke mere i mit hoved, sådan som den gang da bien kom ind gennem vinduet i Jesses hus. "Hvad mener du?" siger jeg.

"Jeg har tit tænkt på, at du vel burde vide det," sagde han; "men det faldt så svært at få det sagt. Liza Roantree skal ikke være hverken din eller min eller nogens på denne jord. Dr. Warbottom siger – og han har kendt hende vel og hendes moder før hende – at hun er "mærket" og kan næppe leve seks måneder til. Han har vidst det længe. Mod, John, mod, stakkels fyr!" Og den skrøbelige, lille mand trak mig længere tilbage og

fik mig til at sætte mig lige over for ham, og så fortalte han mig det hele i al ro, og jeg sad ganske stille og drejede på et bundt lys og blev ved at dreje dem, mens jeg hørte efter hans tale. En hel del af det var jo nok hans almindelige præken; men der var også noget i det, han sagde, der fik mig til at give agt, og jeg så nu, at der var mere af en mand ved ham, end jeg havde troet ham til, og til sidst havde jeg næsten lige så ondt af det for ham som for mig selv.

Vi havde seks lys med os, og vi blev ved at krybe og kravle fra sted til sted hele dagen, så længe der var rest af dem. Og da vi endelig kom op i dagslyset igen, så vi ud som døde mænd, og Blast krøb bagefter os uden så meget som at logre med sin hale. Da jeg mødte Liza igen, så hun et øjeblik vist på mig. Så udbrød hun: "Hvem har fortalt dig det, for jeg kan se, du ved det." Og hun prøvede på at smile, og hun kyssede mig, og da var det helt forbi med mig.

Den gang var jeg kun en ung fyr, en kylling, der endnu var varm af ægget, og livet kendte jeg kun lidt til, og endnu mindre til døden, der altid hænger over hovedet på os mennesker. Hun fortalte mig nu, at dr. Warbottom havde sagt, at luften i Greenhow var for skarp for hende, og at de ville rejse til Bradford til Jesses broder, David, som arbejdede i en mølle, og jeg måtte holde stand som en mand og en kristen, og hun ville bede for mig. Nå, og så rejste de da, og på sidstningen af det samme år blev præsten forflyttet til en anden menighed, og jeg blev således alene tilbage på Greenhow banke.

Jeg gjorde mig min flid for at holde det gående i den tur, jeg nu var kommet ind i, og blive ved med min gudfrygtighed; men der var ikke længere det samme forslag i den. Jeg havde ikke

Lizas stemme at holde mig til, når de sang, heller ikke skinnede hendes øjne længere hen over hovederne på dem. Ved menighedsforsamlingerne mente de, at jeg måtte vel have nogle erfaringer at meddele; men jeg havde ikke et ord at sige og tav bomstille.

Blast og jeg hang en del af, og måske vi heller ikke opførte os videre mønsterværdigt, for vist er det, de slog hånden helt af os og lod os sejle vores egen sø. Så i vinterens løb opsagde jeg mit arbejde og tog til Bradford. Gamle Jesse stod uden for gadedøren i en lang gade, der bestod af lutter små huse. Børnene havde han jaget væk, fordi de gjorde støj med deres træsko på stenbroen, og hun var netop faldet i søvn.

"Er det dig?" siger han. "Ja, du kan ikke få hende at se. Jeg vil ikke have hende vækket for sådan en dromedars skyld som dig. Hun svinder hurtigt hen, og jeg vil, hun skal gå bort i fred. Hvad dig angår, så vil du altid blive den døgenigt, du er, og vil aldrig komme til at spille en ordentlig violin. Gå så, min dreng, gå så." Og dermed trak han døren sagte i.

Der var ingen, der nogensinde havde sat Jesse til formynder eller tugtemester for mig, og dog følte jeg, at hans ord ramte mig dybt. Så drev jeg ud i byen, og der løb jeg tilfældigt på en hververkorporal alle metodistfolkenes gamle historier om militærvæsenet dukkede op i min hukommelse i det øjeblik. For mig gjaldt det jo blot om at komme væk, helst langt væk, og her tilbød der sig en lejlighed. Desuden var det formodentlig den eneste vej for folk som mig og mine lige. Jeg lod mig da indrullere straks på stående fod og tog mod enkens fæsteskilling og fik en lille sløjfe af kulørte bånd i min hat.

Næste dag listede jeg mig hen til Jesse Roantrees dør igen, og Jesse kom og lukkede op. "Du kommer tilbage med Djævelens emblem i hatten," siger han. "Det passer sig godt for dig, som jeg altid har sagt."

Men jeg bad ham så mindelig om, at jeg måtte se hende et øjeblik blot for at sige hende Farvel og blev ved at trygle ham så længe, til der kommer et fruentimmer løbende ned ad trappen og siger: "Hun vil, at John Learoyd skal komme op til hende." Den gamle mand trådte til side og lod mig slippe ind. Så lagde han sin hånd ganske sagte på min arm. "Du vil nok være så rolig som muligt, John," sagde han, "for hun er jo svag og ringe, og meget tåler hun ikke. Du har altid været sådan en god dreng."

Der var sådan en glans i hendes øjne og hendes hår flød tykt på puden omkring hende, men hendes kinder var magre og tynde – så tynde, at et raskt og stærkt menneske kunne blive helt dårlig af at se dem. "Nej, fader," siger hun, "du må ikke kalde dem for Djævelens emblem. Det er kønne bånd."

Og hun rakte sin hånd ud efter hatten og tog den og glattede på båndene, sådan som det ligger til fruentimmerne. "Nej, hvor de er kønne," siger hun så igen. "Jeg kunne ellers have lidet at se dig i din røde frakke, John," siger hun; "for du har altid været min egen dreng som ingen anden."

Hun løftede sine arme i vejret og lod dem falde ned om min hals, tynde og svage som de var. Så slappede hun taget, armene faldt ned, og det så ud, som om hun skulle være gået bort med det samme. "Nu, må du gå igen, min dreng," siger Jesse, og jeg så mig om efter min hat og listede mig sagte ned ad trappen.

Hververkorporalen ventede på mig ved værtshuset på hjørnet. "Du har nok været henne at se til kæresten," siger han.

"Ja, jeg har," siger jeg. "Nå, godt, lad os så få en tår øl til at slukke efter med, og lad mig se, at du gør dit bedste for at glemme hende," siger han. Han var en lille væver og snaksom fyr. "Glemme hende." Og nu har jeg arbejdet på det al den tid."

Han kastede en lille dusk af sammenkrøllede, hvide violer op i luften, mens han talte. Ortheris rejste sig pludselig på knæ og fik riflen op til kinden. Han stirrede skarpt og spejdende ud over dalen, der lå mild og gylden i det varme eftermiddagslys. Der løb nogle trækninger hen over musklerne i den højre side af hans ansigt, medens han tog sit sigte – i dette øjeblik var han og hans bøsse fuldstændig ét. Der kom noget hvidt listende langs med flodbredden.

"Kan I se det dér, det hvide! ... ... truffet!"

Syvhundrede meter borte og godt og vel en to hundred meter under os ned ad fjeldsiden så vi desertøren fra Aurangabadis dukke frem, han rullede ned ad en rød klippe og blev liggende meget stille ved foden af den med sit ansigt begravet i en klynge af blå enzianer, medens en stor, bredvinget ravn kom baskende ud af nåleskoven for at inspicere.

"Smukt skud, manne," sagde Mulvaney.

Learoyd iagttog tankefuld røgen, der trak væk og opløste sig i luftens klarhed.

"Måske der var et pigebarn med i spillet med ham også," sagde han.

Ortheris svarede ikke. Han skuede ud over dalen med det smil, hvormed kunstneren betragter det fuldendte værk.

Sorte Jack

Mine tre musketerer deler penge, tobak og drikkevarer med hinanden, de står last og brast sammen i kaserne eller lejr, de fryder sig alle, når den ene har oplevet noget glædeligt – og de har også alle sorger fælles. Når Ortheris' ustyrlige tunge har bragt ham i brummen for en tid, eller når Learoyd har spoleret sin mundering, eller når Mulvaney har drukket sig en tår over tørsten og under alkoholens indflydelse været grov mod sine overordnede, kan man læse ulykken i ansigterne på de to, der ikke direkte har haft med sagen at gøre. Og så ved resten af regimentet, at det ikke er sikkert at komme med bemærkninger eller vittigheder om det skete. I reglen holder de tre sig i skindet og overlader de gale streger til unge mennesker, der endnu ikke har løbet hornene af sig; men der kan jo forekomme tilfælde – –

Som for eksempel:

Ortheris sad en dag på vindebroen udenfor Fort Amaras hovedport med hænderne i lommerne og piben (med hovedet nedad) i munden. Learoyd lå lige så lang han var på glacisets grønsvær og sparkede med hælene i luften, og jeg kom rundt om hjørnet og spurgte efter Mulvaney.

Ortheris spyttede ned i graven og rystede på hovedet. "Han er ikke visibel for øjeblikket," sagde han. "Han bliver behandlet à la kamel. Hør bare."

På fliserne uden for kachotten, som ligger tæt ved vagtstuen, lød der afmålte trin, som jeg kunne have genkendt blandt en hel hærs. Først tyve skridt, som nærmede sig, derpå en pause, og så tyve skridt, som fjernede sig.

"Det er ham," sagde Ortheris. "Ork Gud ja, det er ham! Og det alt sammen for en satans knap, der såmænd var så blank, at man kunne spejle sig i den, og så et par ord, som selv en ærkeengel ikke kunne have taget fornærmeligt op."

Mulvaney fik sig en stroppetur med fuld oppakning – det vil sige, han blev tvunget til at marchere op og ned i flere timer i fuldstændig feltmæssig udrustning, med bøsse, bajonet, patrontaske, tornyster og kappe. Og det fordi han ikke var mødt i ordentlig og renlig påklædning ved paraden! Jeg var nær ved at gå bagover ned i fortets grav af forbavselse og harme, da jeg hørte dette, for Mulvaney er det propreste menneske, der nogensinde har trukket i en uniform, og det kunne lige så lidt falde ham ind at stille i urenlig påklædning som at møde til mønstring uden bukser.

"Hvem var den sergent, der noterede ham?" spurgte jeg.

"Mullins, naturligvis," svarede Ortheris. "Han er den eneste, der ville behandle Mulvaney på den manér. Men Mullins er heller ikke noget menneske. Han er en beskidt lille svinerøgter – det er, hvad han er."

"Hvad sagde Mulvaney til det? Han er ikke den mand, som tager sligt med ro."

"Hvad han sagde? Det havde været bedst for ham, om han havde holdt sin mund. Men Gud fader bevares, hvor han fik os til at grine! – "Sergent," sagde han, "De siger, at jeg er urenlig. Nej," sagde han, "hvis Deres kone nogensinde giver Dem lov til at snyde Deres næse selv, så skal De få at se, hvad man forstår ved urenlighed. Deres opdragelse er mangelfuld, sergent," sagde han, og så brast vi i latter. Men efter appellen kaldte obersten Mulvaney frem for fronten, og Mullins svor, til han var

sort i ansigtet, på, at Mulvaney havde kaldt ham et svin og vorherre må vide hvad. De kender jo nok Mullins. Det ender med, at han får hovedet smadret en skøn dag. Han lyver sgu alt for galt til at kunne dø en naturlig død. – "Tre timer med fuld oppakning," sagde obersten. "Ikke på grund af urenlighed, men fordi De har sagt et eller andet til Mullins, skønt jeg ikke tror," sagde han, "at De sagde, hvad han sagde, at De sagde." Og Mulvaney trådte af uden at lukke munden op. De ved nok, han siger aldrig noget til obersten, af frygt for at få endnu mere på gummerne."

Mullins, en meget ung sergent, som stod i høj grad under sin kones tøffel, og hvis væsen var et resultat dels af medfødt ondskabsfuldhed og dels af dårlig opdragelse, kom i dette øjeblik gående over vindebroen og spurgte i en meget grov tone Ortheris, hvad han bestilte her.

"Jeg?" svarede Ortheris. "Å – jeg venter på min forfremmelse. De har vel ikke truffet den undervejs?"

Mullins blev ildrød i hovedet og gik videre. Der lød nogle sagte latterkluk fra glaciset, hvor Learoyd lå.

"Han venter at blive udnævnt til officer en af dagene," forklarede Ortheris. "Gud nåde de officerer, som får ham til messekammerat! Hvad mener De, at klokken er, sir? Fire? Så bliver Mulvaney fri om en halv times tid. De skulle vel ikke have lyst til at købe en hund, sir? Et rigtig pålideligt dyr – faldet efter en Rampur-hund og oberstens mynde."

"Ortheris," svarede jeg strengt, for jeg vidste, hvad dette skulle betyde, "er det Deres mening at –"

"Det var ikke min mening at slå Dem en plade," sagde han. "Jeg ville have ladet Dem få hunden for godt køb, men – men –

jeg ved, at Mulvaney trænger til noget, når vi nu marcherer af med ham, og jeg har ingen penge, og han heller ikke. Jeg ville helst sælge Dem hunden, sir. Det ville jeg virkelig!"

Der faldt en skygge på vindebroen, og Ortheris blev løftet op i luften af en vældig hånd, der greb ham i kraven.

"Bryd dig bare ikke om småpengene," sagde Learoyd roligt, idet han holdt londoneren ud over graven. "Bryd dig bare ikke om småpengene, min dreng! Jeg har en rupee og otte annas." Han fremviste to mønter og satte igen Ortheris på broens rækværk.

"Godt," sagde jeg. "Hvor skal I hen?"

"Vi vil marchere af med ham, når han nu slipper fri – en halv mils vej, eller måske en hel," svarede Ortheris.

Fodtrinene derinde standsede. Jeg hørte det dumpe bump af et tornyster, der bliver kastet hen på en seng, derpå en klirren af våben, og ti minutter efter trådte Mulvaney ud i solskinnet på vindebroen, i dadelfri påklædning, med sammenbidte læber og et ansigt så mørkt som en tordensky. Learoyd og Ortheris sprang hen på begge sider af ham og lænede sig ind imod ham, som heste læner sig imod vognstangen. Et øjeblik efter var de forsvundet ned gennem hulvejen til kasernen, og jeg var alene. Mulvaney havde ikke nedladt sig til at genkende mig, og deraf forstod jeg, at han måtte være i meget slet humør.

Jeg krøb op på en af bastionerne og holdt øje med de tre musketerers skikkelser, der blev mindre og mindre, mens de vandrede hen over sletten. De marcherede så hurtigt, de kunne, og med sænkede hoveder. De gik en lang omvej rundt om eksercerpladsen, passerede kavaleriets kaserne og forsvandt

bag det bælte af træer, som omgiver det lavtliggende land nede ved floden.

Jeg fulgte langsomt efter dem og fik øje på dem ved flodbredden – støvede, svedende, men stadig marcherende med lange, taktfaste skridt. De brasede gennem planteskolen, styrede i retning af pontonbroen og slog sig kort efter ned i forstavnen af en af pontonerne. Jeg red varsomt fremad, indtil jeg så tre skyer af tobaksrøg stige til vejrs og adspredes i den klare aftenluft – så vidste jeg, at der atter var fred i deres sind. Da jeg nåede brohovedet, vinkede de ad mig med velkomstgestus.

"Bind Deres hest," råbte Ortheris, "og kom herned, sir. Så vil vi alle sammen sejle hjem med denne hersens dejlige skude."

Fra brohovedet er der kun et par skridt til skovfogedens hus. Der fandt jeg regimentets indfødte marketender, som lovede at skaffe en mand til veje til at holde min hest. Var der ellers ikke noget, som sahiben ønskede? Sodavand – eller øl? Ritchie sahib havde bestilt et halvt dusin flasker øl, men siden sahiben var en ven af Ritchie sahib, og han, marketenderen, var en fattig mand –

Jeg gav mine ordrer i al stilhed og vendte tilbage til broen. Mulvaney havde trukket sine støvler af og sad og pjaskede med tæerne i vandet, Learoyd lå på ryggen oven på pontonen, og Ortheris lod som om han roede med en lang bambusstage.

"Jeg er et gammelt fæ," sagde Mulvaney eftertænksomt, "at jeg trækker jer to herud, bare fordi jeg var gal i hovedet og mulede ligesom et barn. Jeg, som var soldat, den gang Mullins – gid fanden havde ham – lå og vrælede på et sengetæppe, der var lejet for fem shillings om ugen – og de blev naturligvis ikke en

gang betalt! I min naturs ondskabsfuldhed har jeg trukket jer med mig to hele miles. Uh!"

"Hvad gør det, når det nu kan glæde dig?" svarede Ortheris og tog igen fat på sin bambusstage. "Vi kan jo lige så gerne være her som ethvert andet sted."

Learoyd holdt sin rupee og sit otte-annas-stykke i vejret og rystede sørgmodigt på hovedet. "To miles fra makketutten, og det bare på grund af Mulvaneys forbandede stolthed," sagde han.

"Jeg ved det nok," svarede Mulvaney angerfuldt. "Men hvorfor ville I også gå med? Jeg ville for resten alligevel være svært bedrøvet, hvis I ikke gjorde det – skønt jeg er gammel nok til at have bedre forstand. Men jeg vil gøre bod. Jeg vil drikke vand."

Ortheris udstødte et skingrende vræl. Skovfogedens tjener stod tæt ved broens rækværk med en kurv, uden at vide, hvordan han skulle komme ned på pontonen.

"Jeg kunne jo have vidst, at De var mand for at skaffe drikkevarer, sir, om det så var midt i ørkenen," lød Ortheris' elegante bemærkning til mig. Så råbte han til manden: "Forsigtig med de flasker! De er deres vægt i guld værd. Jack, din langarmede rad, rejs dig op og løft dem ned."

Et øjeblik efter havde Learoyd fået kurven ned på pontonen, og de tre tørmundede musketerer samledes om den. De drak min skål med alle formaliteter, og derefter smagte tobakken bedre end nogensinde. De fik snart has på øllet og anbragte sig derefter i maleriske stillinger for at beundre solnedgangen. En stund tav vi alle.

Mulvaneys hoved sank ned på hans bryst, og vi troede, at han sov.

"Hvorfor i al verden gik De så langt?" hviskede jeg til Ortheris.

"For at marchere af med ham, naturligvis. Når han er blevet straffet, marcherer vi altid af med ham. Ved sådanne lejligheder er han ikke i en tilstand, så man kan tale med ham – og det er heller ikke rådeligt at lade ham være alene. Så marcherer vi af med ham, indtil han kommer til sig selv igen."

Mulvaney løftede hovedet og stirrede lige ind i den nedgående sol. "Jeg havde min bøsse," sagde han drømmende, "og jeg havde min bajonet, og Mullins kom rundt om hjørnet, og han så mig ind i ansigtet og grinede hånligt. – "Nu kan De nok ikke snyde Deres næse," sagde han. – Jeg ved ikke, hvordan Mullins var til mode, men, ved den hellige jomfru, han var nærmere ved sin død i det øjeblik, end jeg nogensinde har været ved min – og det vil sige mindre end en hårsbredde!"

"Ja," sagde Ortheris roligt, "du ville se nydelig ud med alle knapperne skåret af uniformen, og musikkorpset foran dig, marcherende langsomt rundt. Både jeg og Jack står i forreste geled, når regimentet formerer hul karré ved en eksekution. Fandens nydelig ville du se ud. "Herren gav, Herren tog – klar ved faldlemmen derhenne! – Herrens navn være lovet,"" – og han udstødte nogle sære, betydningsfulde strubelyde.

"Mullins! Hvad bryder du dig om Mullins?" sagde Learoyd langsomt. "Jeg ville påtage mig at tampe et helt kompagni af Mullinser med den ene hånd. Vær nu bare ikke et fæ, Mulvaney."

"Du er ikke blevet straffet for, hvad du ikke har forbrudt, og gjort nar af bagefter. Det var for mindre end dette, at Tyrone-regimentet i sin tid ville sende O'Hara ad helvede til; men nu fik han lov til at gå den vej efter eget frit valg, den gang Rafferty skød ham," svarede Mulvaney.

"Og hvem forhindrede Tyrone-regimentet i at gøre det?" spurgte jeg.

"Det samme gamle fæ, som nu er ked af, at han ikke stak den gris Mullins." Hans hoved sank ned igen. Da han atter løftede det, gik der en gysen igennem ham, og han lagde hænderne på sine to venners skuldre.

"I har drevet Djævelen ud af mig ved den marchtur, kammerater," sagde han.

Ortheris bankede den glødende askeklump af sin pibe ud på bagen af sin hårede næve. "Der siges, at Helvede er endnu varmere end det," sagde han, da Mulvaney bandede ham. "Så lad det være dig en advarsel. – Se der!" vedblev han og pegede tværs over floden på nogle tempelruiner. "Det var derovre, at jeg og du og *han*" – ved et kast med hovedet betegnede han, at det var mig, han mente – "var den gang, da jeg gjorde mig så allerhelvedes til nar. Du og han stoppede mig i det – og det var dog ikke andet, end at jeg havde lyst til at desertere. Din opførsel for øjeblikket er sgu meget værre."

"Bryd Dem ikke om, hvad han siger, Mulvaney," sagde jeg. "Dinah Shadd vil vist ikke give Dem lov til at lade Dem hænge for det første, og De har i grunden heller ingen lyst selv til at forsøge på det. Lad os hellere høre den historie om Tyronerne og O'Hara. Han blev skudt af Rafferty, fordi han gjorde kiks med hans kone, ved jeg nok; men hvad hændte der før den tid?"

"Et gammelt fæ er det største af alle fæhoveder. De ved godt, at De kan gøre med mig, hvad det skal være, når bare De kan få mig til at fortælle. Har jeg sagt, at jeg havde lyst til at sprætte maven op på Mullins? Jeg benægter beskyldningen, for jeg er bange for, at Ortheris her kunne falde på at melde mig – Aha!

Så du ville vippe mig ned i floden, hvad? Sid roligt, lille ven. Nå, i ethvert tilfælde er Mullins ikke værd at gøre sig al den ulejlighed for, så jeg vil behandle ham med overlegen foragt. – Tyronerne og O'Hara! Ork ja! Gamle dage er ikke så lette at fortælle om, skønt de altid løber rundt i ens hoved."

Der blev en lang pause.

"O'Hara var en satan. Det siger jeg nu, skønt jeg den gang frelste ham fra døden for regimentets æres skyld. Han var en satan – en lang, fræk, sorthåret satan."

"I hvilken retning?" spurgte Ortheris.

"Fruentimmerhistorier."

"Så kender jeg magen til ham."

"Ikke mere end, hvad der er tilladeligt, hvis det er mig, du mener, dit indskrumpne, forsultne lille asen. Jeg har været ung, og hvorfor skulle jeg ikke tage, hvad jeg kunne få? Men har jeg nogensinde, mens jeg var korporal, benyttet min rang – nu er den væk, hvad der desværre er min egen fejl! – til at lave nederdrægtige intriger, sådan som O'Hara gjorde? Har jeg, mens jeg var korporal, nogensinde forfulgt en mand og gjort hans liv til et sandt hundeliv hver eneste dag? Har jeg løjet, som O'Hara løj, så at rekrutterne i regimentet blev kridhvide af frygt for, at Guds dom skulle ramme ham og slå ham ihjel på stedet? Nej, jeg har ikke! Jeg har syndet, og jeg har skriftet, og pater Victor ved, hvad ondt jeg har bedrevet. O'Hara blev ramt på Raffertys dørtærskel, førend han kunne få talt, og intet menneske ved, hvad ondt han har gjort. Men hvad jeg ved, skal I få at høre.

I gamle dage blev Tyrone-regimentet rekrutteret på forskellige måder. Snart kom der en sending rekrutter fra

Connemara, snart en sending fra Portsmouth, snart en fra Kerry – og det var nogle forbandet fæle fyre – her og der og allevegne fra – men størsteparten af dem var irlændere, rigtig slemme irlændere. Ser I, irlændere og irlændere er to ting. De gode af dem er lige så gode som de bedste blandt andre mennesker, men de slette er værre end de værste. Dermed forholder det sig nemlig sådan, at de hænger sammen som ærtehalm, og intet menneske aner, hvad de kan hitte på, førend en af dem bliver forræder og hele banden bliver sprængt. Men dagen efter begynder de igen, holder møde i hjørner og kroge, sværger blodige eder, render en kniv i ryggen på en mand og stikker af, og så venter de, indtil der bliver udlovet en belønning for opdagelsen af morderen – for at se om det er nok til, at det kan lønne umagen at sladre. Det er de slemme irlændere, og det er den slags fyre, der bringer skam over Irlands navn; dem kunne jeg have lyst til at slå ihjel – ligesom de en gang var nær ved at slå mig ihjel.

Men for at komme tilbage til min fortælling. Jeg lå på stue – det var før mit giftermål – sammen med tolv af de værste afskum – de nederdrægtigste rendestenskarle – gemene slyngler, der hverken kunne le eller tale eller drikke sig fulde som ordentlige mennesker. De prøvede nogle af deres hundekunster på mig, men jeg trak en streg rundt om min seng, og den mand, som kom inden for stregen, han måtte på lazarettet for tre dage i det mindste.

O'Hara – han var min sergent – havde kastet sit had på den stue, og vi kunne ikke gøre ham til pas i nogen retning. Den gang var jeg yngre, end jeg nu er, og tog, hvad jeg fik af udskældninger og straffe, med en knusende ro. Men det gjorde

de andre ikke; jeg kan ikke forklare hvorfor, undtagen for så vidt som, at det ligger i visse menneskers natur at være gemene og straks tage sin tilflugt til et nederdrægtigt mord, hvor en dragt tørre klø ville være mere end nok. Efter nogen tids forløb skiftede de opførsel imod mig og blev så umådeligt venlige – men alle tolv bandede de O'Hara i kor.

"Tja," sagde jeg, "O'Hara er en satan, det skal jeg aldrig nægte, men hvad er der at gøre ved det? Lad ham bare være i fred. Han bliver nok i længden ked af at finde vore tornystre dårligt pakkede og vore uniformer beskidte."

"Nej, vi vil ikke lade ham være i fred," sagde de.

"Så gør, hvad I vil," svarede jeg. "Så skal I se, hvad I får for jeres ulejlighed."

"Går han ikke og smisker for Slimmys kone?" sagde en af dem.

"Å, hun er jo gode venner med hele regimentet," sagde jeg. "Hvorfor er I blevet så prikne på det lige på én gang?"

"Har han måske ikke kastet sit had på hele vor belægningsstue? Kan vi gøre noget som helst, uden at han noterer os for det?" råbte en anden.

"Nej, det er sandt nok," svarede jeg.

"Vil du da ikke hjælpe os med at gøre noget," spurgte en af dem, "sådan en stor og rask fyr, som du er?"

"Hvis han lægger hånd på mig, vil jeg slå hans hoved fordærvet," sagde jeg. "Hvis han siger, at jeg er beskidt, vil jeg svare, at det er løgn; og jeg ville ikke have noget imod at være med til at give ham en dukkert i artilleriets vandingstrug, hvis det ikke var, at jeg netop for tiden går og venter på at blive forfremmet til underofficer."

"Er det det hele, du vil gøre?" spurgte en. "Har du ikke mere mod end som så, dit blodige bæst?"

"Det kan gerne være, at jeg er blodig, som du siger," svarede jeg, idet jeg trådte tilbage til min seng og trak min streg rundt om den. "Men jeg vil bare lade jer vide, at den mand, som overskrider denne streg, bliver mere blodig end jeg er. Jeg finder mig ikke i skældsord af noget menneske," sagde jeg. "Og forstå mig ret, jeg vil ikke have del i noget som helst af, hvad I gør, og heller ikke vil jeg løfte min hånd mod min overordnede. Er der så nogen af jer, der tør komme an?" sagde jeg.

Der var ingen, der rørte sig, skønt jeg lod dem have tid til at tænke over det, men de blev stående i den anden ende af stuen og brummede og snerrede. Så tog jeg min hue og gik i et meget selvtilfredst humør over i makketutten, og der blev jeg ganske nederdrægtigt drukken i benene; mit hoved fejlede ikke noget.

"Houligan," sagde jeg til en mand af E-kompagniet, som var en ven af mig, "jeg har fået lidt for meget fra livremmen og nedad. Lån mig din arm, for at jeg kan bevare værdigheden, og før mig over eksercerpladsen og hen i det høje græs. Dér vil jeg sove den ud," sagde jeg. Og Houligan – nu er han død, men han var en brav fyr, så længe han levede – han gik med mig og styrede mig, når jeg slog bugter, indtil vi kom til det høje græs, og, min tro, om ikke himmel og jord ligefrem rendte rundt for mig. Jeg dinglede derhen, hvor græsset var tættest, og dér sov jeg min donner ud med en god samvittighed. Jeg havde ikke lyst til at blive noteret alt for tit, for i det sidste halve år eller mere havde mit rygte været uplettet.

Da jeg vågnede, var jeg så godt som ædru, og jeg havde en fornemmelse, som om en hunkat havde fået killinger i min

mund. I de tider havde jeg endnu ikke lært at drikke mig en kæfert uden påfølgende ubehageligheder. Nu kan jeg det dog lidt bedre, om ikke meget. "Jeg vil få Houligan til at hælde en spand vand over hovedet på mig," tænkte jeg og ville lige til at rejse mig op, da jeg i det samme hørte en stemme sige: "Og så skyder vi skylden på Mulvaney, den skulkende hundetamp."

"Hoho!" sagde jeg til mig selv, mens det rungede i mit hoved, som om gongongen fra vagtstuen var kommet ind i det. "Hvad er det for en skyld, som Tim Vulmea har i sinde at skyde på ærbødigst undertegnede?" For jeg kunne kende Tim Vulmeas stemme.

Jeg vendte mig om på maven og kravlede forsigtigt gennem græsset henimod det sted, hvor lyden kom fra. Dér sad mine tolv stuekammerater i en kreds med sorte, morderiske tanker i hjerterne og det tørre græs svajende over deres hoveder. Jeg skød en græstot til side for at se dem bedre.

"Hvad var det?" udbrød en af dem og fo'r op.

"En hund," svarede Vulmea. "Du er en net fyr at have med til dette stykke arbejde! Men som jeg sagde, vi skyder skylden på Mulvaney, hvis vi kommer i knibe."

"Det er fælt at sværge livet af en mand," sagde en af de yngste.

"Tak!" tænkte jeg. "Hvad fanden er det for rænker, som I spinder imod mig, mine brave venner?"

"Det er lige så let som at drikke sig en pæl," sagde Vulmea. "Klokken syv eller deromkring kommer O'Hara gående, på vej til de gifte folks kvarterer for at besøge Slimmys kone, det svin! En af os står på udkig og giver signal til de andre, og så giver vi os til at gøre et helvedes spektakel – griner og støjer og smider omkring med vore støvler. Så kommer O'Hara hen for at give os

ordre til at være rolige, så meget mere som lampen i vor stue er blevet smidt i gulvet under alt det sjov. Han vil gå den lige vej hen til døren for enden af stuen, hvor lampen hænger i verandaen, og han vil altså komme til at stå lige for lyset. Han vil ikke kunne se, hvad der foregår inde i stuen, for dér er jo mørkt. Så fyrer en af os, og det bliver et skud på nært hold, så skam få den, der ikke rammer. Skuddet affyres med Mulvaneys riffel, den, som hænger øverst på geværstativet – selv i mørke er det ikke muligt at tage fejl af den langskæftede, skæve muskedonner."

Det var af pur misundelse, at slubberten rakkede ned på min gamle bøsse – det var jeg overbevist om – og det gjorde mig mere vred end alt andet.

Men Vulmea vedblev: "O'Hara falder, og når der igen bliver lyst i stuen, ligger en seks stykker af os oven på Mulvaney og brøler mord. Mulvaneys seng står tæt ved døren, og den rygende bøsse vil blive fundet liggende under ham, når vi har kastet ham omkuld. Vi ved, og hele regimentet ved, at Mulvaney har været oftere oppe at skændes med O'Hara end nogen anden af os. Kan der så være nogen tvivl hos krigsretten? Ville måske tolv brave soldater sværge livet af en rar, stilfærdig, godmodig mand som Mulvaney – med hans pibelersstreg omkring hans seng, – han, som har truet med at myrde os, hvis vi overskred den, hvilket vi med sandhed kan bevidne?"

"Du nådige jomfru Marie!" tænkte jeg ved mig selv. "Sådan er det, når man har et uroligt sind og et par kraftige næver! Å, de lumske hunde!"

Sveden randt i store dråber ned over mit ansigt, for rusen sad mig endnu i hovedet og jeg var ikke ved mine forstandsevners

fulde brug. Jeg lå stille og hørte dem arbejde sig op til raseri imod mig ved at fortælle historier om alle de forskellige gange, jeg havde givet den ene eller den anden af dem på snuden; og der var min tro ikke ret mange, der ikke havde nydt den udmærkelse. Men det var for resten altid gået ærligt og redeligt til, for jeg havde aldrig løftet hånden imod dem, undtagen når de selv havde udfordret mig til det.

"Det er nu alt sammen så meget godt," sagde en af dem, "men hvem skal affyre skuddet?"

"Det er jo lige meget," svarede Vulmea. "Det bliver Mulvaney, der gør det – når sagen kommer for krigsretten."

"Ja vel så," sagde manden, "men hvis hånd skal trykke på aftrækkeren – *i vor stue?*"

"Hvem vil påtage sig det?" spurgte Vulmea og så sig rundt i kredsen, men der var sgu ingen, der svarede. Så begyndte de at skændes om det, indtil Kiss, der altid var rent gal efter at spille kort, foreslog, at de skulle trække lod, og tog et spil fedtede kort op af lommen, hvorefter de alle gik ind på det.

"Giv så kortene!" sagde Vulmea med en vældig ed, "og Shielyghs sorte forbandelse komme over den, der ikke gør sin pligt, alt eftersom kortene bestemmer det. Amen!"

"Den, der får Sorte Jack, skal gøre det," sagde Kiss og gav. Jeg må nu forklare Dem, sir, at Sorte Jack er spader es, som fra Arilds tid har været nøje forbunden med kamp, mord og pludselig død.

Kiss gav kort én gang rundt, ét for ét, men Sorte Jack viste sig ikke, og mændene var kridhvide i ansigterne, sådan arbejdede det inden i dem. Kiss gav for anden gang, og der kom et gråt skær over deres kinder. Kiss gav for tredje gang, og nu var de

helt blå. – "Du har da vel ikke tabt ham?" sagde Vulmea og tørrede sveden af panden. "Skynd dig lidt og lad os få det overstået!" – "Jeg skynder mig jo alt, hvad jeg kan," svarede Kiss og kastede et kort til ham; det faldt på hans knæ med forsiden opad – Sorte Jack!

Så brast de alle sammen i latter. Men jeg kunne se, at de alle trak sig lidt tilbage fra Vulmea og lod ham sidde og lege med kortet. Vulmea sagde ikke et muk en tidlang, men slikkede sig om munden som en kat. Så løftede han hovedet og lod mændene sværge alle de eder, han kendte, på at de ville stå ham bi, ikke blot i vor stue, men også for krigsretten, der ville blive nedsat over mig! Han beordrede fem af de kraftigste til at holde mig nede på min seng, når skuddet var faldet, og én mand gav han befaling til at slukke lampen og en anden til at lade min riffel. Han ville ikke gøre det selv; og det var sært nok, for det var dog en forholdsvis ringe ting.

Derefter svor de endnu en gang på, at de ikke ville forråde hinanden og listede så bort fra græsset i forskellige retninger, to og to. Det var et rent held, at de ikke stødte på mig. Jeg havde ligefrem mavepine af skræk – jeg var så syg, så syg! Da de alle var borte, gik jeg tilbage til marketenderiet og forlangte en pægl for at se, om den ikke kunne give mig en idé. Dér sad Vulmea og drak tæt, og han var ganske meningsløst høflig imod mig. "Hvad skal jeg dog gøre? – hvad skal jeg dog gøre?" tænkte jeg, da Vulmea gik sin vej.

Lidt efter trådte tøjhussergenten ind, skældende og bandende og gal i hovedet på alle mennesker, for da Martini Henry-geværet var noget nyt for regimentet i de tider, plejede vi at behandle dets mekanisme galt. Det varede såmænd længe,

førend jeg kunne vænne mig af med at prøve på at trække bundstykket tilbage og dreje geværet om, når jeg havde skudt, for at lade det tomme patronhylster falde ud – ligesom det kunne være et Snider-gevær.

"Jo, det er nogle dejlige skræddere, man har at arbejde med!" sagde tøjhussergenten. "Nu ligger Hogan på ryggen for en uges tid med næsen slået så flad som en pandekage, og fra hvert eneste kompagni bliver der afleveret våben, der er slået i stumper og stykker!"

"Hvad er der i vejen med Hogan, sergent?" sagde jeg.

"I vejen!" svarede tøjhussergenten. "Jeg viste ham lige så omhyggeligt, som om jeg havde været hans moder, hvordan man skal tage en Martinis lås fra hinanden, og han tog den da også fra hinanden nok så pænt og net. Så sagde jeg, at han skulle sætte den sammen igen og affyre en løs patron for at se, hvorledes krudtslammen blev siddende i riffelgangene. Det gjorde han også, men han glemte at sætte stiften i, der holder på bundstykket, og da han fyrede, fløj naturligvis bundstykket tilbage og ramte ham. Det var godt for ham, at det kun var en løs patron – en skarp ville have slået hans ene øje ud."

Jeg så omtrent lige så klog ud som et kogt lammehoved. "Hvordan det, sergent?" spurgte jeg.

"Så se da her, De dumrian, for at De ikke skal bære Dem ad på samme måde," sagde han. Og så viste han mig en model af låsen, der var gennemskåret, for at man kunne se det indvendige; og det morede ham i den grad at brumme, at han to gange i træk forklarede mig, hvad det var, Hogan havde gjort. "Og det kommer der af ikke at kende det våben, man er forsynet med," sagde han.

"Ja, mange tak, sergent," sagde jeg. "Jeg skal komme til Dem igen, når jeg trænger til yderligere forklaringer."

"Det behøver De slet ikke," svarede han. "Men hold Deres viskestok væk fra den stift, ellers bliver det værst for Dem selv."

Jeg gik udenfor og var nær ved at give mig til at danse af henrykkelse over en storslået idé, jeg havde fået. "De vil naturligvis lade min riffel, mens jeg er borte," tænkte jeg. "Ja, vær så artig og god fornøjelse!" Og jeg gik igen ind i marketenderiet for at lade dem få al den tid, de behøvede.

Efterhånden som det led ud på eftermiddagen, fyldtes marketenderiet af folk. Jeg lod, som om jeg var mægtigt fuld. Lidt efter lidt kom alle mine stuekammerater derind, én for én – Vulmea med. Jeg gik min vej, dinglende og besværligt, men dog ikke sådan, at det så ud, som om jeg trængte til hjælp. Ganske rigtigt, i min taske manglede der en patron, og den sad nok så hyggeligt i min riffel.

Jeg blev ganske hed af raseri mod dem alle. Jeg vrikkede kuglen ud af patronen med mine tænder så hurtigt jeg kunne, for jeg var alene i stuen. Så tog jeg min ene støvle og min viskestok og knækkede stiften af bundstykket. Å, det lød i mine øren som den rene musik, da den stift trillede klingrende ned på gulvet! Jeg stak den i min patrontaske, og så tog jeg og klinede lidt ler i hullet, hvor den havde siddet, og satte bundstykket på plads. "Nu er du besørget, Vulmea," sagde jeg og lagde mig roligt på min seng. "Og alle I andre må gerne komme og sætte jer oven på mig; jeg vil omfavne jer, for I er de værste sataner, der nogensinde har snydt sig fra galgen." Jeg havde ingen medlidenhed med Vulmea. Det gjaldt hans øje eller hans liv – men det var mig aldeles ligegyldigt!

I tusmørket kom de tilbage alle tolv, og jeg kunne mærke, at de havde drukket tæt. Jeg lå på min seng og lod, som om jeg sov. En af dem gik ud i verandaen. Lidt efter fløjtede han, og de gav sig til at fare om i stuen og gøre et frygteligt mudder. Men jeg vil håbe, at jeg aldrig mere må få en sådan latter og lystighed at høre som den, de stillede op. Det var ligesom gale sjakaler.

"Hold op med det forbandede spektakel!" lød O'Haras stemme ude i mørket. Bums! Der faldt lampen. Jeg kunne høre O'Hara komme løbende, en raslen af min riffel på stativet og det tunge åndedræt af mændene, der stod rundt om min seng. Jeg kunne se O'Hara i lyset fra verandalampen, og så hørte jeg min riffels knald. Den gjorde et vældigt rabalder, det skind, mishandlet som den var. I det næste øjeblik blev jeg holdt nede af fem mand. "Tag det med ro," sagde jeg. "Hvad skal alt dette her betyde?"

I det samme lød der et hyl fra Vulmea på gulvet – et hyl, som kunne høres fra den ene ende af kasernen til den anden. "Jeg er død, jeg er dræbt, jeg er blind!" vrælede han. "Alle helgener være min syndige sjæl nådige! Send bud efter pater Constant og lad mig få skriftet!" Hvoraf jeg kunne høre, at han ikke var slet så død, som jeg kunne have ønsket.

O'Hara greb lampen i verandaen med fast hånd. "Hvad er dette for nogle forbandede hundekunster?" sagde han og lod lyset falde på Tim Vulmea, som svømmede i blod fra top til tå. Bundstykket var blevet slynget tilbage af den fulde krudtladning – jeg havde sørget omhyggeligt for at bide patronmessinghylstret sammen, efter at jeg havde taget kuglen ud, for at krudtet kunne komme til at gøre hele sin virkning – og det havde flænget Tim fra munden og op til højre øjenkrog,

så at øjenlåget hang i pjalter, og så videre tværs over panden og helt op til håret. Det så nærmest ud, som om en plov havde rodet op i hans ansigt, hvis De forstår, hvad jeg mener; og aldrig har jeg set noget menneske bløde, som Vulmea gjorde. Drikken og den sindsbevægelse, han var i, satte blodet i hurtig bevægelse. I samme øjeblik som mændene, der lå over mig, hørte O'Hara tale, fo'r de hen hver til sin seng og råbte i en meget høflig tone: "Hvad er det, sergent?"

"Hvad det er!" sagde O'Hara og ruskede i Tim. "Som om I ikke meget godt vidste, hvad det er, I feje, lumske køtere! Hent en bærebør og skaf det klynkende afskum af vejen. I vil få mere at høre om dette, end I vil synes om."

Vulmea satte sig over ende, rokkede fra side til side med hovedet i hænderne og klynkede efter pater Constant.

"Hold mund!" sagde O'Hara og trak ham op ved håret. "Du er ikke så død, at du ikke kan få femten års tugthus, fordi du ville skyde mig."

"Det ville jeg ikke," sagde Vulmea. "Jeg ville skyde mig selv."

"Det var mærkeligt," svarede O'Hara, "for brystet på min frakke er helt sværtet af dit krudt." Han tog riflen op – den var varm endnu – og gav sig til at le. "Jeg skal gøre dig helvede hedt," sagde han, "både for attentat på mord og for skødesløs behandling af din riffel. Først skal du hænges, og så skal du bagefter mulkteres for fire pund og femten. Bøssen er spoleret," sagde han.

"Hvad? Det er jo min riffel!" sagde jeg, idet jeg trådte til, ligesom for at se. "Vulmea, din satan, hvad har du gjort ved den? – Svar!"

"Lad mig være," sagde Vulmea. "Jeg dør!"

"Jeg vil vente, til du har det bedre," sagde jeg, "så skal vi to tale gemytligt med hinanden."

O'Hara anbragte Tim på bærebøren – just ikke alt for kærligt – men alle folkene blev stående ved deres senge, hvad der ikke var tegn på uskyldighed. Jeg ledte allevegne efter mit bundstykke, men kunne ikke finde det. Jeg fandt det for resten aldrig.

"Hvad skal jeg nu gøre ved jer?" sagde O'Hara, drejede verandalampen og så rundt i værelset. Jeg hadede og foragtede O'Hara og gør det endnu, skønt han er død, men alligevel vil jeg sige, at han var en tapper mand. Nu sveder han i skærsilden, men jeg ville ønske, at han kunne høre mig sige, at da han stod og så sig om i værelset, mens folkene krøb sammen under hans blik, da vidste jeg, at han var en tapper mand, og sådan holdt jeg af ham.

"Hvad skal jeg gøre ved jer?" sagde O'Hara, og vi hørte en kvindestemme, sagte og blød, ude på verandaen. Det var Slimmys kone, som var kommet til ved skuddet; hun havde sat sig på en af bænkene, for benene rystede under hende.

"Å, Denny! – Kæreste Denny," sagde hun, "har de slået dig ihjel?"

O'Hara så atter rundt i værelset og smilede, så at hans tænder viste sig. Så spyttede han på gulvet.

"I er det ikke værd," sagde han. "Tænd den lampe, I hunde," og dermed vendte han sig fra os, og jeg så ham gå bort sammen med Slimmys kone, der forsøgte på at tørre krudtslammet af hans frakke med sit lommetørklæde. "Du er en tapper mand," tænkte jeg, "men hun er et snavs fruentimmer."

Der var ingen, der sagde noget i en rum tid. De var alle sammen alt for skamfulde til at tale.

"Hvad tror I, han vil gøre?" sagde endelig en af dem. "Han ved, at vi alle er med i det."

"Nå, så det er vi?" sagde jeg henne fra min seng. "Den, der siger det til mig, får prygl. Jeg ved ikke," vedblev jeg, "hvad det er for underfundige djævelskaber, I har hittet på, men af hvad jeg har set, ved jeg, at I ikke en gang er i stand til at begå et mord med en anden mands riffel – sådan nogle elendige krystere er I. Nu vil jeg lægge mig til at sove," sagde jeg, "og så kan I jage mig en kugle gennem hovedet, mens jeg ligger her, om I tør." Men det varede alligevel længe, førend jeg faldt i søvn. Og det var da ikke så underligt.

Næste morgen havde hele regimentet hørt nyheden, og folkene fortalte hinanden alle mulige røverhistorier. O'Haras rapport gik nok så pænt ud på, at Vulmea var kommet til skade, fordi han havde leget med sin riffel på belægningsstuen for at undersøge mekanismen. Og, min sjæl, om ikke O'Hara havde den frækhed at sige, at han havde været til stede i det øjeblik og kunne bevidne, at det var et ulykkestilfælde! Alle mine stuekammerater var nær ved at gå bagover, da de hørte det. Et held for dem var det, at folkene altid havde travlt med at undersøge, hvordan de nye bøsser var indrettede, og en hel mængde af dem havde gjort det lettere at affyre dem ved at stikke græsstrå og sligt ind i låsen i nærheden af aftrækkeren. Det lod sig nemlig gøre ved de gamle Martinier. Jeg har selv mere end én gang lettet affyringen af min; jeg skyder nemlig ikke godt med en bøsse, hvis aftrækker går så hårdt.

"Jeg vil sætte en pind for de narrestreger!" sagde obersten. "Jeg vil statuere et eksempel på Vulmea!" Men da han så ham på lazarettet, helt indbundet og stønnende, blev han blød om hjertet. – "Lad ham blive udskrevet så tidligt som muligt," sagde han til doktoren, og det blev Vulmea også, til advarsel for de andre. Hans store blodige bandager og ansigtet, der var helt i pjalter på den ene side, gjorde mere til at holde folkene fra at lege med deres geværlåse, end en hvilken som helst straf kunne have gjort.

O'Hara gav slet ingen forklaring på, hvorfor hans melding havde lydt således, og mine stuekammerater var alt for glade til at spørge om det, skønt han hadede og forfulgte dem værre end nogensinde før. Men en dag tog han mig til side, meget høfligt, for det kunne han være, når han ville.

"De er en god soldat, skønt De er en forbandet uforskammet fyr," sagde han.

"Pas på Deres mund, sergent," svarede jeg, "ellers bliver jeg måske uforskammet igen."

"Det ligner Dem ikke," vedblev han, "at lade Deres riffel blive hængende på stativet, når bundstykkestiften mangler, for mangle gjorde den, da Vulmea skød. Hvis den var sprunget ved skuddet, måtte man jo have fundet stykkerne af den i hullerne," sagde han.

"Sergent," sagde jeg, "hvad ville Deres liv have været værd, hvis stiften havde været på sin plads? For jeg kan være lige glad, om den var der eller ikke. Og vær De taknemmelig for, at der ikke var kugle i patronen," sagde jeg.

"Det er sandt nok," sagde han og trak i sit overskæg. "Men jeg tror ikke, at De, hvor fræk i Deres mund De end er, har været

med i den historie."

"Sergent," sagde jeg, "jeg kunne prygle livet ud af et menneske i ti minutter med mine næver, hvis det var en, jeg var gal i hovedet på; for jeg er en god soldat, og som en sådan vil jeg behandles, og så længe jeg har mine næver, er de kraftige nok til alt det arbejde, som jeg har at gøre. De springer ikke bagud og op i ansigtet på mig!" sagde jeg og så ham lige ind i øjnene.

"De er en flink mand," sagde han og besvarede mit blik – han var en prægtigt bygget karl at se til – "De er en flink mand, og blot for fornøjelsens skyld ville jeg ønske, at jeg ikke var sergent, eller at De ikke var menig, så at vi kunne prøve kræfter sammen. De vil ikke anse mig for en kujon, fordi jeg siger dette."

"Det vil jeg ikke," sagde jeg. "Jeg så Dem, den gang Vulmea kom til skade med bøssen. Men, sergent," vedblev jeg, "lad mig sige Dem et par ord nu, mellem mand og mand og uden hensyn til forskellen i vor rang – skønt en person som jeg måske kun har liden ret til at sige Dem sligt. Denne gang gik det godt, og næste gang går det måske også godt, men lige så vist som Slimmys kone kom op på verandaen, lige så vist vil det til slut gå Dem galt – meget galt. Tænk over det, sergent," sagde jeg. "Er det så meget værd?"

"De er en dristig mand," sagde han og trak vejret dybt. "En meget dristig mand. Men jeg er også en dristig mand. Gå De Deres vej, menig Mulvaney; jeg vil gå min."

Efter den tid talte vi ikke mere sammen, men han fik mine tolv kammerater, én for én, flyttet over på andre stuer og spredt ad blandt kompagnierne, for det var ikke så heldigt, at den bande boede sammen, og det indså officererne også. De ville

have skudt mig en nat, hvis de havde vidst, hvad jeg vidste, men det gjorde de ikke.

Til slut, som sagt, faldt O'Hara for Raffertys hånd, fordi han havde gjort kiks med hans kone. Han gik sin egen vej – ak ja! kun alt for meget. Lige efter næsen gik han, uden at se hverken til højre eller til venstre. Vorherre være hans sjæl nådig. Amen!"

"Hør! Hør!" råbte Ortheris og svang sin pibe for at fremhæve moralen. "Og du er den mand, som ville træde i Vulmeas fodspor, bare for Mullins' og en forbandet knaps skyld! Mullins har aldrig i hele sit liv rendt efter fruentimmerne. Mrs. Mullins traf ham en gang –"

"Ortheris," afbrød jeg ham hurtigt, for Ortheris' fortællinger er lovligt vovede til at kunne offentliggøres, "se på solen. Klokken er et kvarter over seks!"

"Gud fader bevares! Så har vi tre kvarter til at løbe to miles! Vi kommer til at sætte fart på."

De tre musketerer kravlede op på broen og forsvandt skyndsomst i retning af landevejen til fortet. Da jeg indhentede dem, tilbød jeg dem at holde fast ved stigbøjlerne og halen, hvilket de tog imod med begejstring. Ortheris holdt i halen, og på denne måde travede vi rask af sted gennem tusmørket på den ensomme vej.

Da vi nåede til det sted, hvor vejen drejer hen foran kasernen, hørte vi lyden af vognhjul. Det var oberstens landauer, og i den sad oberstens hustru og datter. Der lød en halvkvalt latter, og min hest sprang fremad med lettere skridt.

De tre musketerer var forsvundet ud i mørket.

En *Deus ex machina*

Regimentet gav et bal. De lånte en syvpunder af artilleriet og hængte laurbærguirlander på den, og de bonede dansesalens gulv, til det blev så glat som spejlglas, og de traf forberedelser til en souper, hvis mage aldrig var blevet spist, og de stillede to skildvagter ved salens dør til at holde bakkerne med balkortene. Min ven Mulvaney blev den ene af disse skildvagter, fordi han er den højeste mand i regimentet. Da dansen var godt i gang, blev skildvagterne afløst, og Mulvaney gik hen for at gøre sig gode venner med messesergenten, der havde at sørge for souperen. Om messesergenten gav eller Mulvaney tog, skal jeg ikke kunne sige. Alt hvad jeg er sikker på, er, at da souperens time kom, fandt jeg Mulvaney siddende oppe på ruffet af min vogn sammen med Ortheris, to tredjedele af en skinke, et brød, en halv *pâté-de-foie-gras* og to flasker champagne. Idet jeg kom til, hørte jeg ham sige:

"Gud ske lov, at man ikke skal gøre baltjeneste lige så tit som ordonnanstjeneste, ellers ville jeg være regimentets skændsel, Ortheris, i stedet for at jeg nu er den mest strålende juvel i dets krone."

"Lang mig oberstens yndlings-syndebuk," sagde Ortheris og strakte hånden ud efter flasken. "Hvorfor rakker du ned på varerne? Denne hersens bruslemonade er sgu meget god."

"Bruslemonade, din uciviliserede hedning! Det er champagne, vi drikker. Det er ikke den, jeg har noget at udsætte på. Det er dette underlige stads med de små stumper sort læder i. Jeg har en anelse om, at jeg bliver forfærdeligt dårlig af det i morgen. Hvad mon det er for noget?"

"Gåselever," svarede jeg og kravlede op på vognruffet, for jeg vidste, at det ville være morsommere at sidde over sammen med Mulvaney end at danse mange danse.

"Nå, så det er gåselever?" sagde Mulvaney. "Jeg synes min tro, at de, der laver sådan noget, ville stå sig bedre ved at skære obersten op. For han har en svært hoven lever, når dagene er varme og nætterne kølige. Ham kunne de få mange tons lever af. Det siger han også selv. "Jeg er lutter lever i dag," siger han; og så giver han mig ti dages kasernearrest for den beskedneste bjørn, som en god soldat nogensinde har trukket om med."

"Det var den gang, han ville vaske sig i kastelsgraven," forklarede Ortheris mig. "Han sagde, at der var alt for meget øl i kasernens vandtønder for et gudfrygtigt menneske. Du kan sgu være glad ved, at du slap med, hvad du fik, Mulvaney."

"Nå, så det mener du? Men jeg er overbevist om, at jeg blev grusomt behandlet, i betragtning af, hvad jeg har gjort for hans ligemænd i de tider, da jeg havde øjnene bedre med mig end nu. Menneskebarn, hvor kunne det falde obersten ind at spærre mig inde på den måde! Mig, der har frelst en ti gange bedre mands navn og rygte! Det var skandaløst – og det betyder noget ganske forskrækkeligt noget!"

"Blæse være med skandalen," sagde jeg. "Hvis navn og rygte var det, De frelste?"

"Desværre ikke mit eget, men jeg gjorde mig mere ulejlighed med det, end om det havde været mit eget. Men sådan har jeg nu altid båret mig ad – blandet mig i sager, som slet ikke kom mig ved. Nu skal De høre."

Han satte sig tilrette på vognruffet.

"Jeg skal fortælle Dem hele historien. Naturligvis nævner jeg ingen navne, for der er en af historiens personer, som nu er gift med en officer, og lige så lidt vil jeg nævne steder, for ved hjælp af stedet kan man hitte ud, hvem menneskene er."

"Puh!" sagde Ortheris dvask. "Dette her bliver nok til en delikat geschichte."

"Der var en gang, som det hedder i børnebøgerne, da jeg var rekrut."

"Var der det?" sagde Ortheris. "Det var da højst mærkværdigt!"

"Ortheris," sagde Mulvaney, "hvis du åbner munden én gang til, tager jeg dig i enden af dine bukser og smider dig ned."

"Jeg siger jo ikke et muk," svarede Ortheris. "Hvad var det så, der skete, den gang du var rekrut?"

"Jeg var en flinkere rekrut, end du nogensinde har været eller vil blive. Men det kommer nu ikke historien ved. Så blev jeg et voksent mandfolk, og jeg var et allerhelvedes stykke mandfolk for femten år siden. Folk kaldte mig "Flotte Mulvaney" i de dage, og det kan nok hænde sig, at fruentimmerne var efter mig. Nådadada! – Ortheris, dit lille svin, hvad griner du af? Tror du mig ikke?"

"Jo bevares!" svarede Ortheris. "Men jeg har hørt sådan noget lignende før."

Mulvaney skød spydigheden fra sig med en overlegen håndbevægelse og vedblev:

"Officererne i det regiment, som jeg den gang stod ved, var officerer – prægtige folk, med et væsen og en optræden, som man ikke finder mage til nu til dags – alle på én nær – en af kaptajnerne. En dårlig holdning, en svag stemme og et

hinkende ben – de tre ting er tegnet på et slet menneske. Husk vel på det, Ortheris.

Regimentets oberst havde en datter – et af disse her bælam af pigebørn, der ser ud, som om de ville sige: "Tag og bær mig, ellers dør jeg." Naturligvis var hun som skabt til at blive et bytte for en mand som kaptajnen, der evigt og altid gjorde kur til hende, skønt obersten gentagne gange sagde: "Du skal ikke give dig af med det asen, min pige." Men han havde ikke hjerte til at sende hende væk til et sted, hvor hun kunne være i fred, for han var enkemand og hun hans eneste barn."

"Stop et øjeblik, Mulvaney," sagde jeg. "Hvordan i al verden fik De alt dette at vide?"

"Hvordan?" svarede Mulvaney med et hånligt grynt. "Fordi jeg, så længe det behager Hendes Majestæt dronningen, er forvandlet til en træblok, som ser lige ud og holder en – en – kandelaber i hånden, som I andre kan tage jeres balkort op af – tror De derfor, at jeg hverken kan sanse eller tænke? Begribeligvis kan jeg det! På ryggen og i støvlerne og i nakkehåret – dér har jeg mine øjne, når jeg er i tjenesten, og mine egentlige øjne stirrer lige ud. Fik det at vide! De kan stole på, at der vides alt muligt og en hel del til i et regiment; hvad nytte skulle det ellers være til at være messesergent, eller at ens kone er amme for majorens lille? Nå, men hvor var det, jeg slap? Ja, denne kaptajn, han havde en dårlig holdning – en rent ud sagt skidt holdning – og den allerførste gang jeg så ham, sagde jeg til mig selv: "Din landeværnskylling!" sagde jeg, "din hane fra en mødding i Gosport" – for han kom nemlig til os fra Portsmouth – "du har en kam, som trænger til at studses,"

sagde jeg, "og med Guds hjælp bliver det Terence Mulvaney, der kommer til at studse den."

Så gik han og kissemissede og gjorde haneben for oberstens datter, og hun, det lille uskyldige skind, så på ham lige så godtroende, som en intendanturokse ser på kompagnikokken. Han havde et lille beskidt, stridt, sort overskæg, og han vendte og drejede hvert ord i munden, som om han syntes, det smagte alt for godt til at blive spyttet ud. Ja, han var en lumsk kavaler og en løgner af naturen. Somme mennesker er født med det, og han var en af dem. Jeg vidste, at han var op over ørene i gæld til indfødte; og desuden vidste jeg en hel del andet, som jeg af respekt for Dem helst vil lade være at omtale. Og lidt af, hvad jeg vidste, vidste obersten også, for han ville ikke have noget at gøre med ham; og at dømme efter, hvad der senere hændte, skulle jeg tro, at kaptajnen var klar over det.

Så var det en gang, at regimentets officerer og deres damer – der kedede sig morderligt, for ellers ville de aldrig være faldet på det – gav sig til at spille dilettantkomedie. De har vist adskillige gange set den slags forestillinger. Det er en tarvelig fornøjelse for dem, der sidder på bageste række og tramper i gulvet til ære for regimentet. Jeg var beordret til at være maskinkarl og hejse dit op og trække dat ned. Det var ikke noget besværligt arbejde, og der var øl nok at få, og så var der det pigebarn, som hjalp officerernes damer med at klæde sig på – men hun døde i Agra for tolv år siden, og min tunge er ved at løbe løbsk. De spillede et stykke, der hed *Kærestefolk*; De kender det måske? Oberstens datter var kammerjomfru, og kaptajnen var et ungt menneske. Og da så jeg – det viste sig under komediespilleriet – hvad jeg aldrig havde set før, og det var, at

han ikke var nogen gentleman. De var alt for meget sammen, de to, og hviskede og tiskede bag ved de bagtæpper, som jeg halede op og ned, og noget af, hvad de sagde, hørte jeg, for jeg var svært opsat på at klippe hans kam. Han pressede stadig på, for at hun skulle gå ind på en eller anden lumsk plan, han havde, og hun søgte at modsætte sig, men det var, som om hun ikke rigtig vidste, hvad hun selv ville. Nu kan jeg ikke begribe, at mine øren ikke voksede halvanden alen i de dage, sådan lyttede jeg. Men jeg så lige ud og halede dit op og trak dat ned, som det var min pligt, og når officerernes damer troede, at jeg var ude af hørevidde, sagde de til hinanden: "Hvor den korporal Mulvaney dog er en elskværdig ung mand!" Jeg var nemlig korporal den gang. Senere blev jeg degraderet. Men nok om det; den gang var jeg korporal.

Nå, det gik med dette *Kærestefolk* ligesom med de fleste dilettantkomedier, og skønt jeg havde mistanke om et og andet, var det først på kostumeprøven, at jeg fik vished for, at de to – han en slyngel og hun et lille fæ – havde planlagt en flugt."

"En hvad for noget?" sagde jeg.

"En flugt! Eller en bortførelse, hvad De nu vil kalde det. Men jeg kalder det en flugt, for bortset fra de tilfælde, hvor det er rigtigt og naturligt og i sin orden, er det galt og gement at stjæle en mands eneste barn fra ham, når hun ikke er så klog, at hun ved, hvad hun selv vil. Der var en sergent i intendanturen, der fik mig til at indse det. Nu skal jeg fortælle Dem om, hvordan det gik til –"

"Hold dig til kaptajnerne, Mulvaney," sagde Ortheris, "og lad være at synke ned til sergenter."

Mulvaney føjede sig efter indvendingen og fortsatte:

"Se, nu vidste jeg, at obersten ikke var noget fæ, lige så lidt som jeg, for jeg blev anset for det bedste hoved i regimentet, og obersten var den dygtigste kommanderende officer i hele Asien; så hvad han sagde og jeg sagde, det var sikkert nok. Vi vidste, at kaptajnen var en snavs karl, men af grunde, som jeg allerede har fortiet, vidste jeg mere end min oberst. Jeg ville have maset hans ansigt med min geværkolbe hellere end at finde mig i, at han stjal pigebarnet. Helgenerne må vide, om det var hans mening at gifte sig med hende, men gjorde han det ikke, så sad hun jo net i det, og der blev en fandens skandale. Men jeg slog ham ikke; ikke en eneste gang løftede jeg min hånd mod min foresatte. Og nu jeg tænker over det bagefter, synes jeg, at det var et rent mirakel."

"Mulvaney, dagen gryr snart," sagde Ortheris, "og vi kommer ingen vegne med historien. Lån mig din tobakspung. Min tobak er det bare smuld."

Mulvaney kastede sin pung til ham, og Ortheris stoppede sin pibe på ny.

"Nå, kostumeprøven endte, men da jeg var nysgerrig, blev jeg på teatret, efter at mit arbejde var forbi, og i stedet for at gå hjem til kasernen lå jeg så flad som en pandekage under en malet tingest, der skulle forestille en hytte. De hviskede sammen, og hun gispede og gøs som en fisk, der lige har bidt på krogen. "Er du nu vis på, at du kan huske, hvad du har at gøre?" sagde han – eller ord af samme indhold, som det hedder, når man skal aflægge vidnesbyrd for en krigsret. "Javel er jeg vis på det," svarede hun, "men jeg synes, det er så frygteligt hårdt for min fader." – "Ad Helvede til med din fader," sagde han, eller det var i det mindste, hvad han tænkte. "Hele arrangementet er

så klart som blæk. Når det hele er forbi, venter Jungi med vognen, og du ruller ganske mageligt ned til stationen, som du når i god tid til toget klokken to, og dér er så jeg med dit tøj."

Nå således, sagde jeg til mig selv; så er der altså en ayah, der har en finger med i spillet. Ja, det er nogle satans skidte fruentimmer, de ayaher; De skal aldrig mingelere Dem med sådan en.

Så gav han sig til at kæle for hende, og så gik alle officererne og deres damer, og lamperne blev slukket.

Se, for nu rigtigt at forstå denne flugts teori, som de siger på skydeskolen, må De vide, at når *Kærestefolk* var forbi, skulle der spilles et andet lille stykke, der hed *Unge par* – jeg ved for resten ikke, hvad det var for nogle par. Pigebarnet spillede med i det, men mandfolket ikke. Jeg havde en mistanke om, at han ville køre til stationen med pigebarnets tøj, så snart det første stykke var færdigt. Det var tøjet, som satte mig noget i forlegenhed, for jeg vidste jo, at det var en skrækkelig historie, at en kaptajn traskede rundt i landet med Vorherre må vide hvor stor en truso over armen, og at det var det, der ville give anledning til den værste snak bagefter."

"Stop lidt, Mulvaney," sagde Ortheris. "Hvad er en truso?"

"Du er et uciviliseret menneske, min søn. Når et fruentimmer gifter sig, så hedder alt hendes tøj og andre sager truso, hvilket betyder udstyr. Og i lige måde når hun render væk, om det så er med den største slyngel i hele arméen.

Så lagde jeg min felttogsplan. Oberstens hus lå en god halv mil fra teatret. "Dennis," sagde jeg til min fanesersergent, "hvis du er min ven, så lån mig din gig, for jeg er gal i hovedet og øm i fødderne af at traske til og fra disse narrestreger på teatret." Og

Dennis lånte mig den og en rigtig livlig rød hingst oven i købet. Så snart de var godt i gang med første akt af deres *Kærestefolk*, som var temmelig lang, stak jeg af og op i giggen. Død og pine, hvor jeg lod hesten strække ud! Vi nåede oberstens gård på samme måde, som Djævlen fløj gennem Athlone – i spring og hop. Der var ingen hjemme andre end tjenestefolkene, og så gik jeg om til bagdøren og fik fat i pigebarnets ayah.

"Din frække, sorte taske," sagde jeg, "som sælger din herres ære for fem rupees, pak frøkenens tøj sammen og det i en ruf! Det er kaptajn sahibs ordre," sagde jeg. "Vi skal til stationen," sagde jeg, og så lagde jeg fingeren på næsen og så lige så snedig ud, som jeg var.

"*Bote achee,*" svarede hun, og så vidste jeg jo, at hun var med på noderne. Jeg tiltalte den ko med alle de smukke ord, som jeg nogensinde havde lært i basarerne og bad hende om at skruppe sig så meget som muligt. Mens hun pakkede, stod jeg udenfor og svedte, for jeg måtte jo tilbage og veksle dekorationen til anden akt. Jeg vil bare sige Dem, at en ung pige, der løber hjemmefra, tager lige så meget bagage med som et regiment på en marchtur. "Helgenerne holde deres hånd over fjedrene i Dennis' gig," tænkte jeg, da jeg hev tøjet op i vognen, "for af mig har de ingen nåde at vente!"

"Jeg skal med," sagde ayahen.

"Nej gu skal du ej," sagde jeg. "Senere – *pechy! Baito* hvor du er. *Pechy* kommer jeg og henter dig, din" – nå, jeg behøver ikke at fortælle, hvad jeg kaldte hende.

Så rullede jeg tilbage til teatret, og ved forsynets særlige nåde – for De forstår jo nok, at jeg var i færd med at gøre en god gerning – holdt Dennis' fjedre. "Når nu kaptajnen kigger efter

tøjet," tænkte jeg, "så får han en lille overraskelse." Da *Kærestefolk* var forbi, satte kaptajnen sig i sin vogn og kørte ad oberstens hus til, og jeg satte mig på trappetrinene og lo. Af og til smuttede jeg ind for at se, hvor langt de var kommet med det sidste lille stykke, og da forestillingen næsten var forbi, gik jeg ud mellem vognene og kaldte meget venligt på Jungi. En vogn satte sig i bevægelse, og jeg vinkede ad kusken. "Kom her!" sagde jeg, og han kom, indtil jeg mente, at han var i en passende afstand, og så gav jeg ham en lige i synet, og han gik bagover med en gurglende lyd ligesom ølpumpen i makketutten, når ankeret næsten er tomt. Så løb jeg hen til giggen, halede alt hendes, tøj ned og stablede det op i vognen, mens sveden haglede ned ad mig. "Kør hjem," sagde jeg til Dennis' sais. "Du vil finde en mand tæt herved, som har det meget dårligt; tag ham med dig. Og hvis du nogensinde siger et muk om, hvad du har set, skal jeg *marro* dig, så din egen kone ikke kan *sumjao*, hvem du er!" I det samme hørte jeg applausen efter stykkets slutning, og jeg løb ind for at hejse fortæppet ned. Da alle mennesker forlod teatret, prøvede pigebarnet på at skjule sig bag en af søjlerne og sagde: "Jungi!" i en tone, der ikke ville have forskrækket en hare. Jeg løb hen til Jungis vogn, snappede det lusede gamle hestedækken på bukken, viklede det om mit hoved og hele min krop og kørte frem til, hvor hun stod.

"Frøken sahib," sagde jeg, "til stationen? Kaptajn sahibs ordre!" Og uden at sige et muk hoppede hun ind blandt alt sit tøj.

Så piskede jeg på hestene og susede af sted for at nå oberstens hus, førend obersten selv kom hjem, og hun skreg, og jeg troede, hun skulle besvime. Ud kom ayahen og snakkede en

hel mængde om, at kaptajnen havde været der for at hente tøjet og nu var kørt til stationen.

"Tag bagagen ned, din satans kvind," sagde jeg, "eller jeg myrder dig!"

Lygterne på vogne, der kom fra teatret, viste sig ovre på den anden side af eksercerpladsen, og de to kvindfolk hængte i med bylterne og kufferterne, så det var en ren fornøjelse at se. Jeg havde den største lyst til at hjælpe med, men da jeg nødig ville være kendt, blev jeg siddende indsvøbt i tæppet og hostede og takkede helgenerne, fordi det ikke var måneskin den aften.

Da det alt sammen var inde i huset igen, ventede jeg ikke på bakschisch, men kørte i susende fart den modsatte vej og slukkede mine lygter. Lidt efter så jeg en nigger komme sjoskende hen ad vejen. Jeg sprang ned, inden jeg mødte ham, for jeg havde en følelse af, at forsynet var med mig hele den aften. Det var ganske rigtigt Jungi, med maset næse og meget ilde tilpas. Dennis' karl må have smidt ham ud af giggen. Da jeg mødte ham, råbte jeg: "Holdt!" og han gav sig til at skråle.

"Din sorte kæltring!" sagde jeg. "Er det sådan, du kører din *gharri*? Den har trillet rundt på egen hånd i hele landet hele aftenen, og du er så *mut walla* som en allike. Op med dig, dit svin!" vedblev jeg højere, for jeg hørte hjulene af en gig i mørket. "Op med dig og tænd dine lygter, ellers bliver du påkørt!" Vi befandt os nemlig på vejen til jernbanestationen.

"Hvad satan er dette her?" lød kaptajnens stemme ude i mørket, og jeg kunne høre, at han var fnysende gal i kalotten.

"Det er en fuld *gharri*-kusk, hr. kaptajn," sagde jeg. "Jeg fandt hans *gharri*, som gik på egen hånd henne ved kasernen, og nu har jeg fundet manden."

"Så!" sagde kaptajnen. "Hvad hedder han?"

Jeg bøjede mig ned og lod, som om jeg lyttede efter hans svar.

"Han siger, at han hedder Jungi, hr. kaptajn," sagde jeg.

"Hold på hesten," sagde kaptajnen til sin tjener, og så stod han af vognen med pisken i hånden og gav sig til at tærske løs på Jungi, aldeles gal af raseri og bandende som den sjover, han var.

Til sidst blev jeg bange for, at han skulle slå mennesket ihjel, og derfor sagde jeg: "Hold nu op, hr. kaptajn, ellers myrder De ham." Det ledte hans raseri over på mig, og han bandede mig ind i det hedeste Helvede og ud igen. Jeg stod ret med hånden til huen og sagde: "Hr. kaptajn," sagde jeg, "hvis hver mand i denne verden fik, hvad han har fortjent, så tror jeg nok, at mere end én ville få en alvorlig dragt prygl for denne aftens bedrift – der slet ikke blev til noget, som De ser, hr. kaptajn!" Og så sagde jeg til mig selv: "Nu er du den, Terence Mulvaney, for nu slår han dig, og så slår du ham i dækket til gavn for hans sjæl, men til din egen uvisnelige vanære!"

Men kaptajnen sagde ikke så meget som et eneste ord. Han så ud, som om han var lige ved at kvæles, men så satte han sig op i sin gig uden at sige god nat, og jeg gik hjem til kasernen."

"Og så?" sagde Ortheris og jeg på samme tid.

"Ja, så er den potte ude," svarede Mulvaney. "Jeg hørte aldrig et ord mere om hele historien. Alt, hvad jeg ved, er, at der ikke blev noget af flugten, og det var jo den, som jeg ville forhindre. Men sig mig nu selv: er ti dages kasernearrest en passende behandling af en mand, der har opført sig, som jeg gjorde?"

"Ja, ved du hvad," sagde Ortheris, "det var jo ikke den nuværende obersts datter – og du havde virkelig en frygtelig

kæfert på, den gang du ville vaske dig i kastelsgraven."

"Det," sagde Mulvaney og skyllede det sidste glas champagne ned, "er en overflødig og næsvis bemærkning."

Mulvaneys spøgelseshistorie

Der havde fundet et storslået hundeslagsmål sted i kløften bagved skydevolden mellem Learoyds "Jack" og Ortheris' "Vrøvlehoved" – to uægte køtere fra Rampur, hovedsageligt bestående af skind og ben og tænder. Det varede i tyve lyksalige, hylende minutter, og så gav "Vrøvlehovedet" tabt, Ortheris betalte Learoyd tre rupees, og vi opdagede alle, at vi var meget tørstige. Et hundeslagsmål er en underholdning, som man bliver meget varm af – rent bortset fra, at den fornødne råben og hujen også giver varme i kroppen – for Rampur-hunde farer omkring over et par tønder land, når de slås. Lidt efter, da lyden af ølflaskehalse, der knækkedes, var ophørt, gled samtalen fra hundeslagsmål over til menneskeslagsmål af alle sorter. Mennesker ligner i visse henseender kronhjorte. Så snart der bliver tale om kamp, er det, som om der vågnede en djævel i deres hjerter, og de brøler ad hinanden, akkurat ligesom stridslystne hjorte. Dette kan iagttages selv hos mænd, der betragter sig som stående over menige soldater, hvilket er et bevis på civilisationens opløftende indflydelse og dannelsens fremskridt.

Den ene fortælling fremkaldte den anden, og hver fortælling gjorde nydelsen af mere øl nødvendig. Selv den drømmende Learoyds øjne begyndte at stråle, og han lettede sit hjerte for en lang historie, i hvilken en udflugt til Malham Vig, et pigebarn fra Pateley Bridge, en arbejderformand, han selv og et par træsko var blandet sammen i et drævende virvar.

"Og så slog jeg hovedet i smadder på ham, så han måtte holde sengen i en måneds tid," sluttede Learoyd tankefuldt.

Mulvaney vågnede op af et drømmeri – han lå på ryggen – og sparkede med benene op i luften. "Du er en mand, Learoyd," sagde han kritisk, "men du har kun været oppe at slås med mænd, og det er noget, som man kan opleve hver dag. Men jeg har en gang taget det op med et spøgelse, og dét var ikke nogen hverdagshistorie."

"Så?" sagde Ortheris og kastede en prop efter ham. "Så rejs dig op og bed om ordet – du med dine oplevelser. Er det en større løgn end dine sædvanlige?"

"Det er den rene skære sandhed!" svarede Mulvaney, idet han udstrakte en vældig arm og greb Ortheris i kraven. "Hvad siger du nu, min lille ven? Har du nu måske lyst til at tage ordet ud af munden på mig en anden gang?" Og han rystede ham for større eftertryks skyld.

"Nej, men jeg vil tage noget andet ud af munden på dig," sagde Ortheris, snappede Mulvaneys pibe og holdt den fra sig i armslængde. "Jeg smider den over grøften, hvis du ikke slipper mig!"

"Din hedenske røvertamp! Det er den eneste pibe, jeg nogensinde har elsket. Tag forsigtigt på den, eller jeg smider dig over grøften. Hvis den pibe går i stykker – Å! Giv mig den, sir!"

Ortheris havde rakt mig skatten. Det var en aldeles mesterligt tilrøget kridtpibe, så skinnende sort som poleret ibenholt. Jeg tog den varsomt, men med en fast beslutning.

"Ja, vil De så fortælle os om det spøgelsesslagsmål?" sagde jeg.

"Nå, så det er historien, De er så ivrig efter? Ja, begribeligvis vil jeg fortælle. Det har hele tiden været min mening. Jeg ville

bare begynde på min egen manér, som Popp Doggle sagde, da de fandt ham i færd med at hamre en patron ned gennem geværmundingen. Skrup af med dig, Ortheris! "

Han slap den lille londoner, fik sin pibe tilbage, stoppede den, og plirrede med øjnene. Han har de mest talende øjne, jeg nogensinde har kendt.

"Har jeg nogensinde fortalt jer," begyndte han, "at jeg en gang var en allerhelvedes karl?"

"Ja, du har," svarede Learoyd med et naivt alvor, som fik Ortheris til at hyle af latter, for Mulvaney stræbte altid at give os et imponerende begreb om sine store bedrifter i gamle dage.

"Har jeg nogensinde fortalt jer," vedblev Mulvaney roligt, "at jeg en gang var en endnu mere allerhelvedes karl, end jeg nu er?"

"Jøsses! Det er da vel aldrig dit alvor?" sagde Ortheris.

"Den gang jeg var korporal – jeg blev senere degraderet – men som sagt, *den gang* jeg var korporal, da var jeg en allerhelvedes karl."

Han tav i næsten et minut, mens hans tanker dvælede ved gamle erindringer, og hans øjne strålede. Så bed han i pibespidsen og tog igen fat på sin fortælling.

"Ork ja! Det var glade tider. Nu er jeg gammel, og forgyldningen er gået af mig; tjenesten har spoleret min skønhed, og jeg er til og med en gift mand. Men jeg har haft mine muntre dage, – jeg har haft mine muntre dage, som jeg aldrig glemmer! Å, min ungdom, da jeg satte foden tværs igennem hvert eneste af de ti bud mellem reveille og retræte, blæste skummet af et krus øl, tørrede mit overskæg med bagen af hånden og sov oven på det alt sammen så fredeligt som et

lille barn! Men de tider er forbi – de er forbi og kommer aldrig igen; ikke om jeg så bad en hel uge igennem. Var der én eneste mand i hele det gamle regiment, som kunne måle sig med korporal Terence Mulvaney, når han havde pyntet sig for at gå en tur og se på pigebørnene? Jeg har i det mindste aldrig truffet magen. I de tider var hvert eneste fruentimmer, der ikke var en ren heks, værd at gøre kur til, og hvert eneste mandfolk var enten min kæreste ven – eller også smed vi frakkerne og prøvede, hvem af os der var den stærkeste.

Den gang jeg var korporal, ville jeg ikke have byttet med obersten – og heller ikke med den kommanderende general. Jeg ville avancere til sergent. Der var ikke den ting, som jeg ikke mente at kunne opnå! Å, Gud fader bevares, se blot på mig! Hvad er jeg nu?

Vi lå i garnison i en stor by – der er ingen mening i at nævne dens navn, for det kunne måske bringe kasernen i vanry – og jeg var kejser over hele verden i egen indbildning, og der var et par fruentimmer, som var af samme mening. Hvad de også havde grund til. Da vi havde ligget i den by et års tid, gik Bragin, oversergenten ved E-kompagniet, hen og tog sig en kone, som havde været kammerjomfru hos en eller anden fornem dame dér på stedet. Nu er Annie Bragin død – hun døde i barselsseng i Kirpa Tal, eller måske det var i Almorah, for syv – nej, for ni år siden, og Bragin, han giftede sig igen. Men hun var en smuk kvinde, den gang Bragin præsenterede hende i garnisonens selskabsliv. Hun havde øjne som det brune på en sommerfugls vinger, når solen falder på det, og en midje, der ikke var tykkere end min arm, og en lille blød rosenknop af en mund, som jeg ville have hugget mig tværs igennem en karré så

stor som hele Asien for at få et kys af. Hendes hår var lige så langt som halen på oberstens ridehest – Gud forlade mig, at jeg nævner det kulrede bæst i samme åndedræt som Annie Bragin – men det var strålende gyldent, og der var en tid, da en lok af det var mig mere dyrebar end diamanter. Jeg har aldrig set en smuk kvinde – og jeg har dog truffet på nogle stykker – som var værdig at løse Annie Bragins skorem.

Det var i det katolske kapel, at jeg først fik kig på hende, mens jeg lod mine øjne løbe rundt som sædvanlig for at se, hvad der var at se. "Du er meget for smuk til Bragin, lille ven," sagde jeg til mig selv, "men det er en fejltagelse, der kan gøres god igen, så sandt som mit navn er Terence Mulvaney."

Jeg vil sige jer én ting, Ortheris og Learoyd, følg mit råd og hold jer borte fra de gifte folks kvarterer – hvad jeg ikke gjorde. Der kommer aldrig noget godt ud af at rende dér, tvært imod, der er al mulig udsigt til, at I en skøn dag bliver fundet liggende på ansigtet med en kugle i nakken og hænderne på en anden mands dørtærskel. Sådan var det, at vi fandt O'Hara, ham, som Rafferty skød for seks år siden – han gik til sin død med pomadiseret hår og fløjtende *Larry O'Rourke* mellem tænderne. Lad være at gøre, som jeg gjorde, siger jeg jer: evig og altid at snuse om de gifte folks kvarterer. Det er usundt, det er farligt, det er alt, hvad der er ondt – men gud fader bevares, hvor er det dejligt, så længe det varer!

Jeg drev altid omkring dér, når jeg havde fri og Bragin havde tjeneste, men Annie Bragin gav mig aldrig et eneste venligt ord mere end, hvad hun gav alle andre. "Det er fruentimmer-stivsindethed," sagde jeg til mig selv, satte min hue endnu mere på snur, rettede min ryg – jeg havde en holdning som en

tamburmajor i de tider – og gik min vej, som om jeg slet ikke brød mig om det, mens alle fruentimmerne i de gifte folks kvarterer lo ad mig. Jeg var overbevist om – og det er de fleste hvalpe, tror jeg – at ingen kvinde født af kvinde kunne modstå mig, når bare jeg rakte fingeren ud efter hende. Men jeg havde nu gode grunde til at tro det – indtil jeg traf Annie Bragin.

Flere gange, når jeg støvede om dér i tusmørket, gik en mand forbi mig, så stille som en mus. "Det er da sært," tænkte jeg, "for jeg er det eneste mandfolk, der har noget at gøre her – det tror jeg da i det mindste. Mon Annie har nogle gale streger for?" Og så kaldte jeg mig selv en slubbert, fordi jeg havde slige tanker om hende; men jeg havde dem nu alligevel. Sådan er menneskene, må De vide.

En aften så sagde jeg: "Undskyld, mrs. Bragin, det er ikke min mening at være uforskammet imod Dem, men hvem er den korporal" – for jeg havde set striberne på hans ærme, skønt jeg aldrig kunne få kig på hans ansigt – "hvem er den korporal, som altid kommer her, når jeg går?"

"Hellige Guds moder!" sagde hun og blev så hvid som en kalket væg. "Har De også set ham?"

"Set ham!" gentog jeg. "Naturligvis har jeg set ham. Hvis De ønsker, at jeg ikke skulle se ham" – vi stod ude på verandaen foran Bragins bolig i mørket og talte sammen – "så gjorde De bedst i at bede mig lukke øjnene. Hvis jeg ikke tager meget fejl, så kommer han derhenne."

Og ganske rigtigt, dér kom korporalen gående hen imod os med sænket hoved, ligesom om han skammede sig.

"God nat, mrs. Bragin," sagde jeg i en meget kølig tone. "Jeg har ikke noget at gøre med Deres kærlighedshistorier; men jeg

synes dog, at De kunne arrangere Dem lidt sømmeligere," tilføjede jeg.

Og dermed drejede jeg mig om på hælen og gik min vej, idet jeg svor på, at jeg ville give den fyr en overhaling, som skulle få ham til at lade være med at luske om ved de gifte folks kvarterer i de første fem uger. Men jeg var ikke gået ti skridt, førend Annie Bragin hang ved min arm, og jeg kunne føle, at hun rystede over hele kroppen.

"Bliv hos mig, mr. Mulvaney," sagde hun. "De er da i det mindste af kød og blod – er De ikke?"

"Det er jeg – i høj grad," svarede jeg, og væk var min vrede på øjeblikket. "Jeg lader mig ikke bede to gange, Annie!"

Og dermed lagde jeg armen om hendes liv, for jeg troede sgu, at hun havde overgivet sig på nåde og unåde, og at jeg kun havde at benytte mig af erobrerens ret.

"Hvad skal det sige?" udbrød hun og rejste sig i hele sin højde. "En uforskammet hvalp som De! Slip mig!"

"Du sagde jo for et øjeblik siden, at jeg var af kød og blod," svarede jeg, "og jeg har ikke forandret mig siden den tid." Og jeg lod min arm blive, hvor den var.

"Tag armen til Dem!" sagde hun, og hendes øjne funklede.

"Den har det jo godt, hvor den er," svarede jeg og lod den blive, hvor den var.

"Hvad enten den har det godt eller ej," sagde hun, "så tager De Deres arm til Dem, ellers fortæller jeg det til Bragin, og så skal han nok sørge for, at Deres hoved ikke kommer til at have det godt. Hvad anser De mig for?" spurgte hun.

"De er en kvinde," sagde jeg. "Den smukkeste i hele kasernen.

"Jeg er en *hustru,*" sagde hun. "Den hæderligste i hele garnisonen!"

Da lod jeg min arm synke, trådte to skridt tilbage og hilste; for jeg så, at hun mente, hvad hun sagde."

"Så vidste De noget, som mange mænd ville give en hel del for at være sikre på," afbrød jeg Mulvaney. "Hvorledes kunne De se det?" vedblev jeg i videnskabens interesse.

"Læg mærke til hånden," svarede Mulvaney. "Hvis et fruentimmer knytter hånden og lægger tommelfingeren fast over knoerne, så tag Deres hat og gå; De gør Dem kun til nar ved at blive. Men hvis hånden ligger åben i hendes skød, eller De ser, at hun forsøger på at lukke den, men ikke kan – så kil bare på! I så tilfælde lader hun sig nok tale til rette.

Nå, som sagt, jeg trådte tilbage, hilste og ville gå min vej.

"Bliv hos mig," sagde hun. "Se! Dér kommer han igen."

Hun pegede op mod verandaen, og sandelig, om ikke den uforskammede korporal kom ud fra Bragins bolig.

"Det har han gjort i de sidste fem aftener," sagde Annie Bragin. "Å, hvad skal der dog blive af mig!"

"Han skal ikke gøre det oftere," sagde jeg, for jeg var fløjtende gal i hovedet.

Gå af vejen for en mand, der har fået en kurv, indtil feberen har lagt sig. Han raser som et umælende dyr.

Jeg gik op på verandaen til manden, og så sandt jeg sidder her, det var min mening at banke livet ud af ham. Han smuttede ud i det fri. "Hvad lusker du om efter her, dit beskidte afskum?" spurgte jeg høfligt for at vække hans opmærksomhed, for jeg ville have, at han skulle være parat.

Han løftede ikke en gang hovedet, men svarede helt sørgmodigt og melankolsk, som om han troede, at det ville gøre mig ondt for ham: "Jeg kan ikke finde hende."

"Død og plage," sagde jeg, "du er vist ked af livet, siden du render her for at søge og finde i en anstændig gift kones hus! Op med hovedet, din ynkelige tyveknægt af en jøde," sagde jeg, "så skal du finde alt, hvad du søger, og mere til."

Men han ville ikke løfte hovedet, og så gav jeg ham et næveslag lige i synet.

"Det er måske tilstrækkeligt for dig," sagde jeg. Men det var ikke langt fra at være tilstrækkeligt for mig selv. Jeg lagde hele min kraft i det stød, men jeg ramte ikke andet end den tomme luft, så min skulder nær var gået af led. Korporalen var væk, og Annie Bragin, som havde set til fra verandaen, gik bagover og begyndte at tage på veje ligesom en hane, når trommeslageren drejer halsen om på den. Jeg sprang tilbage til hende, for et levende fruentimmer – og især et fruentimmer som Annie Bragin – er i mine øjne mere værd end en hel eksercerplads fuld af spøgelser. Jeg havde aldrig før set et fruentimmer besvime, og jeg stod som et mæhæ og spurgte hende, om hun var død, og bad hende for min skyld og for hendes mands skyld og for den hellige jomfrus skyld at slå sine velsignede øjne op igen, og skældte mig selv ud for alt muligt mellem himmel og jord, fordi jeg havde forfulgt hende med mit elendige kurmageri, mens jeg burde have stillet mig mellem hende og denne spøgelseskorporal.

Jeg kan ikke huske alt det vrøvl, jeg sagde, men hvor rundtosset jeg end var, hørte jeg dog lidt efter skridt udenfor. Det var Bragin, der kom hjem, og i det samme kom Annie til sig

selv igen. Jeg fo'r hen i den anden ende af verandaen og så så uskyldig ud, som om jeg ikke kunne sige Buh til en ko. Men mrs. Quinn, den daværende kvartermesters kone, havde fortalt Bragin om, hvorledes jeg gik og smiskede for Annie.

"Jeg er ikke tilfreds med Dem, Mulvaney," begyndte Bragin, idet han spændte sin sabel af, for han havde været i tjeneste.

"Det gør mig ondt at høre," svarede jeg, og jeg vidste, hvad der nu ville komme. "Hvorfor, sergent?" vedblev jeg.

"Kom udenfor," sagde han, "så skal jeg vise Dem hvorfor."

"Jeg er parat," svarede jeg. "Men jeg har ikke haft mine striber så længe, at jeg har råd til at miste dem. Sig mig først, hvem det er, jeg går udenfor med."

Han var et godt hoved og en retsindig mand, og han forstod, hvad jeg mente. "Det er med mrs. Bragins husbond," svarede han. Han kunne for resten have vidst, at denne min anmodning var et bevis på, at jeg ikke havde forurettet ham.

Vi gik hen bag om tøjhuset og trak frakkerne af, og i de næste ti minutter havde jeg fuldt op at gøre med at forhindre ham i at slå sig selv ihjel på mine næver. Han var lige så vanvittig som en gal hund og skummede af raseri; men han kunne ikke hamle op med mig, hverken i rækkevidde eller i kendskab til tingene eller i noget som helst andet.

"Vil De høre et fornuftigt ord," sagde jeg, da han første gang standsede for at få vejret.

"Ikke så længe jeg kan se," svarede han. Og så gav jeg ham to over øjnene, den ene efter den anden, tværs igennem den tarvelige parade, som han havde lært, da han var dreng, så at hans øjenbryn faldt ned over kindbenene ligesom vingerne på en syg krage.

"Vil De høre et fornuftigt ord nu, De tapre mand?" sagde jeg.

"Ikke så længe jeg kan tale," svarede han og rejste sig dinglende, så blind som en muldvarp. Jeg havde ikke megen lyst til at gøre det, men jeg gav ham alligevel en på underkæben, så at den røg af led.

"Vil De høre et fornuftigt ord nu?" spurgte jeg. "Jeg kan ikke bevare min ro ret meget længere, og bliver jeg vred, gør jeg Dem rimeligvis fortræd."

"Ikke så længe jeg kan stå," mumlede han ud af den ene mundkrog. Og så gik jeg løs på ham, kastede ham til jorden – blind, stum og ør, som han var – og slog hans underkæbe i led igen.

"De er et gammelt fæ, mister Bragin," sagde jeg.

"Og De er en ung skurk," svarede han. "De og Annie har knust mit hjerte!"

Og så begyndte han at græde som et barn, mens han lå dér. Jeg var så ulykkelig, som jeg aldrig før havde været. Det er frygteligt at se en stærk mand græde.

"Jeg vil sværge på korset!" sagde jeg.

"Jeg bryder mig ikke om Deres eder," svarede han.

"Kom med til Deres hjem," sagde jeg, "og hvis De ikke vil tro de levende, så skal De sgu høre de døde!"

Jeg tog ham på nakken og bar ham tilbage til hans bolig. "Mrs. Bragin," sagde jeg, "her er en mand, som De kan kurere hurtigere end jeg."

"De har gjort mig til skamme for min hustru," klynkede han.

"Har jeg det?" sagde jeg. "At dømme efter udtrykket i mrs. Bragins ansigt, så tror jeg nok, at jeg får en værre overhaling end den, jeg gav Dem."

Og det fik jeg! Annie Bragin var rasende af harme. Der var ikke det tilnavn, som et anstændigt fruentimmer kunne tage i sin mund, uden at hun jo gav mig det. Jeg har set min oberst vandre rundt om mig i ordonnansværelset i et helt kvarter, ligesom en bødker om en tønde, fordi jeg havde drevet om som en gal mand med uknappede skulderstropper; men alt, hvad jeg nogensinde har fået at høre fra hans rasp af en tunge, har været det rene syltetøj i sammenligning med, hvad Annie nu fortalte mig. Men sådan er fruentimmerne.

Da hun ikke kunne mere af mangel på vejr og bøjede sig over sin mand, sagde jeg: "Det er ganske sandt alt sammen; jeg er en slubbert, og De er en hæderlig kvinde; men er De ikke så god at fortælle ham om den ene tjeneste, som jeg gjorde Dem?"

Idet jeg sagde dette, kom korporalen igen gående hen til verandaen, og Annie Bragin hvinede. Månen var stået op, så vi kunne se hans ansigt.

"Jeg kan ikke finde hende," sagde korporalen – og væk var han, ligesom et lys, der slukkes.

"Alle helgener bevare os for ondt!" sagde Bragin og korsede sig. "Det var Flahy af Tyrone-regimentet."

"Hvem var han?" spurgte jeg. "For han har givet mig en hel del at bestille i dag i retning af at slås."

Bragin fortalte os, at Flahy havde været korporal og havde mistet sin kone af kolera her i kasernen for tre år siden; så var han gået fra forstanden, og efter sin død gik han igen og ledte efter hende.

"Nå," sagde jeg til Bragin, "og nu har han hver aften i de sidste fjorten dage listet sig væk fra skærsilden for at holde mrs. Bragin med selskab. De kan hilse mrs. Quinn fra mig – for jeg

ved godt, at hun har sladret til Dem, og at De har lyttet til hende – og sige hende, at hun burde kunne se forskel på en mand og et spøgelse. Hun har haft tre mænd," sagde jeg, "og De har en kone, der er alt for god til Dem. Og i stedet for at sætte pris på hende, som De burde, lader De hende sidde her og blive plaget af spøgelser og – og alle slags onde ånder. Aldrig mere i mit liv skal jeg sige et høfligt ord til en anden mands kone. God nat, begge to," sagde jeg, og så gik jeg min vej. I løbet af en time havde jeg kæmpet både med kvinde, mand og djævel. Men bagefter gav jeg pater Victor en rupee, for at han skulle læse en messe for Flahys sjæl, fordi jeg havde generet ham ved at stikke min knyttede næve lige ind i ham."

"De synes at have Deres egne idéer om høflighed, Mulvaney," sagde jeg.

"Det er ligesom man tager det," svarede Mulvaney roligt. "Annie Bragin brød sig ikke en smule om mig. Alligevel ville jeg ikke have, at der skulle være noget, som Bragin kunne hænge sin hat på og blive vred på hende for bagefter – når et fornuftigt ord kunne have klaret hele historien. Man står sig altid ved at tale ud. – Ortheris, dit asen, ræk mig den flaske dér, for jeg er lige så tør i halsen, som da jeg troede, at jeg skulle have et kys af Annie Bragin. Og det er nu fjorten år siden! Ork ja! De glade ungdomsdage!"

Hans Højhed elefanten

Hvad angår denne fortællings sandfærdighed, behøver der aldeles ikke at herske nogen tvivl, for den blev mig fortalt af Mulvaney bag ved elefantstalden en varm aften, da vi havde bragt hundene ud for at lade dem få lidt motion. De tolv artilleri-elefanter stod og rokkede fra den ene side til den anden ved deres pæle uden for den store stald med de klinede lervægge, hvor hver bås var så bred som en brobue, og deres vogtere var i færd med at lave aftensmaden til dem. Af og til lugtede en eller anden utålmodig ung elefant melkagerne, der blev bagt, og gav sig til at hvine; og så spankulerede vogternes nøgne små børn op og ned langs med rækken og påbød tavshed eller stillede sig på tæerne og gav de begærlige dyr et dask på snablen. Hvorpå elefanterne lod, som om de var fuldstændig optaget af at hælde støv på hovedet af sig selv, men så snart børnene var gået forbi, begyndte den urolige rokken og brummen igen.

Solen var lige gået ned, og elefanternes svajende skikkelser stod helt sorte mod det rosenrøde skær dybt nede i randen af den støvgrå himmel. Det var i begyndelsen af den varme årstid, og soldaterne havde netop anlagt deres hvide dragter, så at Mulvaney og Ortheris så ud som spøgelser i tusmørket. Learoyd var gået hen til en anden kaserne for at købe svovlsalve til sin nye hund, som han havde mistænkt for at have skab, og havde for forsigtigheds skyld anbragt sit hundehus i karantæne bag ved den ovn, hvor de brænder kadaverne af de dyr, der er døde af smitsomme sygdomme.

"Du ville vist ikke holde af at få skab, lille dame?" sagde Ortheris, idet han med foden trillede min tykke, lille hvide terrier om på ryggen. "Du er voldsom fin på det, er du. Hvem var det, der forleden dag ikke ville kendes ved mig, fordi hun kørte ganske alene i giggen, hvad? Du sad der på bukken ligesom den mest storsnudede lille spidslærke, Fox. Nå, løb nu hen og gør de store bæster der forskrækkede. Puds dem, Fox!"

Elefanter kan ikke udstå små hunde. Fox løb gøende ned langs med pælene, og et minut efter stampede og hylede og brummede alle elefanterne.

"Hør, I soldater," sagde en elefantvogter vredt, "kald jeres hund til jer. Den skræmmer vores elefantfolk."

"Sære fyre!" sagde Ortheris tankefuldt. "De kalder dem folk, ligesom om de var det. Skønt – det er de jo for resten. Det er dog ikke så sært endda, når man tænker over det."

Fox kom tilbage, bjæffende for at vise, at den kunne gøre det en gang til, hvis den fik lyst, og anbragte sig mellem Ortheris' knæ, smilende overlegent ad hans egne hunde, der ikke vovede at fare løs på den.

"Så De batteriet i morges?" sagde Ortheris. Han mente det nyligt ankomne elefantbatteri; ellers ville han blot have sagt "kanonerne". For hver kanon er der spændt tre elefanter, den ene foran den anden, og de, som endnu aldrig har set de svære, fyrretyvepundige belejringskanoner rumle af sted bag ved deres kolossale forspand, har noget at glæde sig til. Den forreste elefant havde opført sig meget dårligt ved mønstringen, var blevet spændt fra og sendt tilbage til stalden i unåde, og nu stod den for den ene ende af rækken, hylende og baskende omkring sig med snablen, et billede på blindt raseri i lænker. Dens vogter

holdt sig forsigtigt uden for de vældige slags rækkevidde og søgte at berolige den.

"Det er den slyngel, som gjorde sig ud til bens ved mønstringen. Han er *musth* Note 2)," sagde Ortheris og pegede på den. "En skønne dag gør han spektakler i stalden, bryder måske løs, og så bliver vi purret ud for at skyde ham, akkurat ligesom i fjor i juni, da en af den indfødte konges elefanter blev *musth*. Bare han ville!"

"*Musth!* Sludder og vrøvl!" sagde Mulvaney i en foragtelig tone fra sit hvilested på en bunke tør strøelse. "Der er ikke andet i vejen med ham, end at han er lynende gal i hovedet, fordi han er blevet narret. Jeg tør bande på, at han er ny i seletøjet, og det er nu hans natur, at han ikke kan fordrage at trække. Spørg hans vogter, sir."

Jeg råbte den gamle, hvidskæggede vogter an, som ødslede med kælenavne til sit vrede, rødøjede plejebarn.

"Han er ikke *musth*," svarede manden fornærmet; "men hans ære er blevet såret. Er en elefant en okse eller et muldyr, at den skulle trække i skagler? Dens styrke ligger i dens hoved – stille, stille, ædle herre! Det var ikke min skyld, at de spændte dig i åget i morges! – Kun en elefant af lav kaste vil nedlade sig til at trække kanoner, og han her er en Doon-Kumeria. Det kostede et år og en mands liv at lære ham at bære byrder. Artilleristerne spændte ham for kanonen, fordi et af deres slegfredbæster var blevet halt. Det er intet under, at han blev vred og er det endnu."

"Sært! Ganske overordentligt sært," sagde Ortheris. "Nåda, hvor han er arrig! Sæt nu, at han rev sig løs!"

Mulvaney begyndte at sige noget, men standsede sig selv, og jeg spurgte vogteren, hvad der ville ske, hvis fodlænkerne brast.

"Gud, som har skabt elefanterne, må vide det," sagde han jævnt hen. "I sin nuværende tilstand ville han måske dræbe jer tre, eller løbe omkring, indtil hans raseri lagde sig. Mig ville han ikke dræbe, med mindre han var *musth*. I så tilfælde ville han dræbe mig før nogen anden, fordi han elsker mig. Således er elefantfolkets sædvane; og vogterfolkets sædvane kan måle sig med den i tåbelighed. Hver af os stoler på sin egen elefant, indtil vor egen elefant dræber os. Andre kaster stoler på kvindfolk, men vi stoler på elefantfolkene. Jeg har set mænd have at gøre med rasende elefanter og slippe levende fra det; men endnu er aldrig den mand født af kvinde, som mødte Hans Højhed elefanten, når denne var *musth*, og overlevede det, så at han kunne fortælle, at han havde tæmmet ham. Det er dristigt nok gjort at træde i vejen for ham, når han har et almindeligt anfald af vrede."

Jeg oversatte mandens ord. Så sagde Terence: "Spørg hedningen dér, om han nogensinde har set en mand tæmme en elefant, – jeg mener en hvid mand."

"Én gang," sagde vogteren, "så jeg en mand ride et sådant dyr i staden Kanhpur; en barhovedet mand, en hvid mand, og han slog elefanten i hovedet med et gevær. Der sagdes, at han var besat af djævle eller drukken."

"Tror De, det er rimeligt, at han ville gøre det i ædru tilstand?" sagde Mulvaney, efter at jeg havde oversat. Den lænkede elefant brølede.

"Der er kun én mand på jordens overflade, som ville være fæ nok til at gøre det!" udbrød Ortheris. "Hvornår hændte det, Mulvaney?"

"Det hændte, som den sorte rad ganske rigtigt siger, i Kanhpur; og det var mig, der var det fæ – det var i mine unge dage. Men det gik for resten ganske naturligt til og faldt ganske af sig selv, – mig og elefanten, og elefanten og mig; og slagsmålet mellem os var det naturligste af det hele."

"Det vil jeg såmænd så gerne tro," sagde Ortheris. "Du må bare have været mere end sædvanlig fuld. Du havde en gang en sær historie med en elefant, som jeg har hørt om; men hvorfor har du aldrig fortalt os denne her geschichte?"

"Jo, for hvis du ikke havde hørt den sorte fyr her sige, hvad han har sagt af sig selv, så ville du have erklæret, at det var løgn i min hals, Stanley, og så ville det have været min glædelige pligt at give dig en forfærdelig dragt prygl, min dreng! Du har kun én fejl, lille mand, og det er, at du bilder dig ind at have slugt al verdens visdom og lidt til oven i købet. Det er en fejl, som har gjort det af med adskillige af de officerer, jeg har tjent under, ikke at tale om hver eneste mand, som jeg har forsøgt på at gøre til en brugbar menig, med undtagelse af to."

"Nå!" sagde Ortheris halvt fornærmet, "og hvad var da det for to fortræffelige mennesker?"

"Den ene var mig selv," sagde Mulvaney med et grin, som mørket ikke kunne skjule; "og den anden – ja, der er jo ikke noget ondt i at tale om ham, da han ikke er til stede – den anden var Jack."

"Jack er ikke andet end en vandrende høstak. Han opfører sig som en høstak; han kan ikke ramme en høstak på hundrede skridts afstand; han blev født *oven på* en høstak, og han vil sgu komme til at dø *under* en høstak, fordi han ikke er i stand til at udtrykke sine ønsker i et kristeligt tungemål," sagde Ortheris

og sprang op fra foderdyngen, men blev øjeblikkelig sparket over ende igen. Fox sprang op på hans mave, og de andre hunde fulgte efter og slog sig ned dér.

"Jeg ved nok, hvordan Jack er," sagde jeg. "Men jeg ville gerne høre noget om den elefant."

"Det er igen et af Mulvaneys fordømte panoramaer," gispede Ortheris under hundene. "Han og Jack, de kan hamle op med hele den britiske hær! Næste gang fortæller du os vel, at det var dig, der vandt slaget ved Waterloo, – dig og Jack."

Hverken Mulvaney eller jeg anså det for umagen værd at tage nogen notits af Ortheris. Den store artilleri-elefant baskede med snablen og brummede i sine lænker, og af og til udstødte den et skingrende trompetstød; under dette akkompagnement vedblev Terence: "Det begyndte med, at jeg, der var menig, og min daværende sergent var kommet lidt på kant med hinanden. Han havde set sig gal på mig af forskellige grunde –"

De dybtliggende øjne blinkede over pibehovedets glød, og Ortheris gryntede: "Igen et skørt!"

"– Af forskellige blandede grunde; og resultatet var, at han en eftermiddag kom ind på min stue i kasernen, mens jeg var i færd med at børste min hanekam, for jeg skulle nemlig ud at spadsere en tur, og så kaldte han mig en stor bavian (hvilket jeg ikke var) og en tamp, der demoraliserede hele kompagniet (hvilket jeg var), og beordrede mig af sted på øjeblikket for at hjælpe arbejdskommandoet med at flytte fjorten telte. Men da jeg nu var svært opsat på den spadseretur –"

"Å!" lød det fra Ortheris, der lå begravet under hundene, "han er mormon, Fox. Du skal ikke give dig af med ham, lille ven."

"– Opsat på den spadseretur, sagde jeg ham et par ting, der netop faldt mig ind, og det ene ord tog det andet, og mens vi taltes ved, så jeg mit snit til at give ham en på snuden, som ville spolere hans skønhed i fruentimmernes øjne i den næste uges tid. Han havde en dejlig stor snude, og det var et taknemmeligt stykke arbejde at tage den lidt under behandling. Jeg var så vel tilfreds med min nævenyttighed i så henseende, at jeg ikke gjorde mindste modstand mod vagten, der kom for at bringe mig til brummen. Et barn kunne have trukket af med mig, for jeg vidste, at gamle Kearneys snydeskaft var spoleret. Den sommer brugte "det gamle regiment" ikke sin egen arrest, fordi den var lige så fuld af kolera som fugtige støvler af skimmel. Vi lånte den arrest, der tilhørte "de hellige kristne" (det er det regiment, som endnu aldrig har været i felten) og den lå omtrent en mile borte; vi måtte over to eksercerpladser og ned ad byens hovedgade, og alle Kanhpurs fine damer var netop på den tid ude på deres eftermiddags-køretur. Jeg marcherede altså af sted blandt det bedste selskab og så på min skygge, der faldt på vejen foran mig; vagten omringede mig, så højtidelige som bedemænd, håndjernene om mine håndled klingrede, og mit hjerte var fuldt af velvære ved tanken om, at Kearney måtte bære sin snabel i bind.

Midt under alt dette her fik jeg øje på en artilleriofficer i fuld uniform, der kom farende hen ad gaden med åben mund, som om Satan var i hælene på ham. Han kastede et fortvivlet blik på vognene og Kanhpurs fine selskab og dykkede så som en kanin ind under et rendestensbræt.

"Folkens," sagde jeg, "den officer er fuld. Det er en skandale. Lad os tage ham med til brummen."

Men i det samme fo'r den korporal, der førte vagten, løs på mig, tog håndjernene af mig og sagde: "Hvis vi må løbe vores vej, så løb og red dit liv. Hvis ikke, stoler jeg på din ære. I ethvert tilfælde," sagde han, "så meld dig i arresten, så snart du kan."

Og derpå så jeg ham løbe den ene vej, mens han stak håndjernene i lommen, for de var statsejendom, og vagten løb den anden vej, og alle vognene løb alle mulige veje på én gang, og der stod jeg alene og kiggede ned i den røde flab af en elefant, der var to og fyrretyve fod høj til skulderen, ti fod bred, og havde stødtænder lige så lange som Ochterlony-monumentet. Sådan så det i det mindste ud for mig i det første øjeblik. Måske den ikke var slet så forfærdelig eller slet så stor, men jeg ventede ikke for at undersøge sagen nærmere. Du hellige jomfru, hvor jeg benede ned ad gaden! Dyret gav sig til at undersøge rendestensbrættet, som artilleriofficeren var krøbet ind under; og det var det, der reddede mig. Jeg snublede over en af de bøsser, som min vagt havde kastet fra sig (nogle udisciplinerede kujoner var de!), og da jeg kom på benene igen, gjorde jeg omkring og så elefanten rage efter artilleriofficeren. Jeg kan se dens store tykke ryg for mig endnu. Når jeg undtager, at den ikke skrabede i jorden med forpoterne, bar den sig ad aldeles som lille Fox her ved et rottehul. Den satte hovedet ned mod jorden (den var Fanden tage mig lige ved at stå på hovedet!) for at kigge efter ham; og så gav den et grynt og løb hen til den anden ende, for det tilfældes skyld, at officeren skulle være stukket af gennem bagdøren; og så stak den snablen ned i rendestenen og fik den fuld af snavs og blæste det ud og gryntede og bandede! Den bandede pinedød den officer ned i det dybeste Helvede; og jeg kunne ikke begribe, hvorfor en

intendantur-elefant kunne være så vred på en artilleriofficer. Da jeg ikke havde noget sted at gå hen undtagen til brummen, blev jeg stående midt på gaden med bøssen – det var en Snider, og den var ikke en gang ladt – og anstillede betragtninger over dyrets agterspejl. Rundt omkring mig i miles omkreds var der den ødeste ørken, for hver eneste menneskesjæl på to ben, og for resten også på fire, var krøbet i skjul, og dér stod den gamle røvertamp på hovedet med halen i vejret og sled i brættet og gryntede og forsøgte på at trompete, skønt dens snabel var helt forstoppet af gadesnavset. Det var Fanden annamme mig et væmmeligt syn!

Lidt efter fik den kig på mig, som stod der alene i hele den vide verden og støttede mig til bøssen. Det blev den nu gal i hovedet over, for den troede, at jeg var artilleriofficeren, der var sluppet ud, uden at den vidste af det. Den gloede ned på rendestensbrættet mellem sine ben, og den gloede på mig, og så sagde jeg til mig selv: "Terence, min søn, nu har du stået længe nok og set på dette hersens menageri. Stik nu af!" Gud skal vide, at jeg gerne ville have fortalt den, at jeg bare var en stakkels menig, der skulle i brummen, og aldeles ikke nogen officer; men den lagde ørene forover på sit tykke hoved, og så retirerede jeg ned ad gaden med bøssen i hånden, mens det løb mig iskoldt ned ad ryggen, og jeg havde de nederdrægtigste følelser i sædet af mine bukser, hvor jeg var vis på, at den ville gribe fat i mig.

Jeg kunne være løbet, til jeg styrtede, for jeg befandt mig midt på en lige gade, og et menneske, eller tusind mennesker for den sags skyld, bærer sig ad ligesom får og render lige ud."

"Det samme gør kanariefugle," lød Ortheris' stemme ud fra mørket. "Træk en linje på et bræt og læg deres næb på den, så bliver de liggende i al evighed. Jeg har en gang set et helt regiment soldater marchere sidelæns langs randen af en to fod bred grøft, uden at der var én af dem, som det faldt ind at springe over den. Menneskene er får – forbistrede får. Gå videre."

"Men jeg så dens skygge komme nærmere," vedblev manden med de mange erfaringer, "og jeg sagde til mig selv: "Sving, Terence, sving!" og jeg svingede. Det er sandt, når jeg siger, at jeg kunne høre gnisterne flyve fra mine hæle; og jeg fo'r ind på den nærmeste gårdsplads, satte med ét spring fra porten op på husets veranda og faldt på hovedet ind mellem en bande indfødte og en halvblods dreng, der sad ved en pult, og alle var de i færd med at lave seletøj. Det var Antonios vognfabrik i Kanhpur. De kender vist den forretning, sir?

Det gamle bæst af en elefant må have drejet sig lige så rask som jeg, for dens snabel kom susende ned i verandaen som en livrem i et slagsmål på belægningsstuen, førend jeg endnu var kommet ind i butikken. De indfødte og drengen hylede og forsvandt ud af bagdøren, og jeg stod alene som Lots hustru midt imellem alt seletøjet. Man bliver så forskrækkelig tørstig af at lugte seletøj.

Jeg gik af mig selv ind i bagstuen, da der ingen var til at indbyde mig, og der fandt jeg en flaske whisky og en krukke vand. Det første og det andet glas lagde jeg ikke en gang mærke til, for jeg var tørstig, men det fjerde og det femte gjorde god virkning på mig, og jeg begyndte at nære foragtelige tanker om elefanter. "Når du manøvrerer godt, Terence," sagde jeg, "kan du

endnu opleve at blive general." Og dermed listede jeg mig forsigtigt op på husets flade tag af stampet ler og kiggede ud over brystværnets rand. Gamle Tykvom spadserede op og ned dernede i gården, plukkede en tot græs her og en blomst der, og lignede aldeles vor nuværende oberst, når hans kone har holdt ham en prædiken og han går sig en tur for at komme i bedre humør. Den vendte netop ryggen til mig, og i det samme hikkede jeg. Den standsede, strakte det ene øre frem, ligesom en døv gammel dame med et hørerør, og lavede ligesom en krog på snablen. Så vrikkede den med øret og sagde aldeles tydeligt: "Mon jeg hørte fejl?", og så gav den sig igen til at spadsere op og ned. Kender De Antonios gård? Den var lige så fuld den gang, som den er nu, af nye vogne og gamle vogne og brugte vogne og lejevogne, – landauere og kareter og kalechevogne og char-à-banc'er af enhver slags. Så hikkede jeg igen, og den begyndte at undersøge terrænet, mens dens hale dirrede af sindsbevægelse. Så lagde den snablen omkring en char-à-bancs vognstang og trak den forsigtigt og eftertænksomt frem. "Her er han ikke," sagde den og rodede rundt mellem hynderne med sin snabel. Så hikkede jeg for tredje gang, og nu tabte den tålmodigheden for ramme alvor, akkurat ligesom den derhenne."

Artilleri-elefanten udsendte det ene harmfulde trompetstød efter det andet, til ærgrelse for de andre dyr, som nu havde ædt deres aftenfoder og ville sove. Imellem vrælene kunne vi høre den uafladeligt pille ved sin ankelring.

"Som sagt," vedblev Mulvaney, "den opførte sig skændigt. Den langede ud med det ene forben med en kraft som en damphammer, i den overbevisning, at jeg lå på lur et eller andet sted i nærheden; og char-à-banc'en trillede tilbage blandt de

andre vogne med samme fart som en feltkanon under en attak. Så halede den vognen frem igen og rystede den, og resultatet var naturligvis, at den gik i stumper og stykker. Og så blev den aldeles rav-splitter-pinende-skrupgal, at dømme efter den måde, den behandlede Antonios varelager på. Den sparkede og den skrævede og den stampede og den trampede, alt sammen på én gang. Og dens store, skaldede hoved gik op og ned, ligesom om den dansede galopade. Den tog en skinnende ny kalechevogn og sparkede den hen i en krog, og vognen åbnede sig og faldt fra hinanden ligesom en blomstrende åkande; og den stak sit ene ben igennem vognbunden, og et hjul rendte rundt på dens ene stødtand. Derover blev den bange og satte sig bardus ned midt iblandt vognene, hvorved den fik så mange splinter i sig, at den lignede en nålepude. Og midt under alt dette halløj, mens vognene trimlede rundt oven på hinanden og rikochetterede fra gårdmuren og havde det rigtigt livligt, og det gamle bæst rev hjulene af dem, hørte jeg en ynkelig vrælen på taget ved siden af, og der stod Antonio med hele sin familie og bandede både mig og elefanten – mig, fordi jeg var flygtet ind i deres hus, og den, fordi den dansede hornpipe med aristokratiets ekvipager.

"Få den til at tænke på noget andet," råbte Antonio og dansede rundt på taget i sin lange, hvide frakke. "Få den til at tænke på noget andet, eller jeg anlægger sag imod Dem!" Og hele familien skreg: "Giv den et spark, hr. soldat!"

"Å, lad den more sig," sagde jeg, for det ville have kostet mig livet, om jeg var gået ned i gården til den. Men for at vise, at jeg ikke var bange, kastede jeg whiskyflasken (den var ikke fuld, da jeg fandt den) efter den. Den gjorde omkring fra resterne af den

sidste vogn og stak hovedet ind i verandaen ikke tre fod under mig. Og om det nu var, at dens ryg så så fristende ud, eller om det var whiskyen, – nok er det, at et øjeblik efter lå jeg, med hænderne fulde af ler og kalk, på alle fire på dens ryg og så Snider-riflen i færd med at rutsje ned ad dens skrå pande. Jeg greb bøssen og kravlede hen på bæstets hals, stak benene ind under dens store, daskende øren, og så galoperede vi ud af gården med et hyl, som fik det til at krible op ad min ryg og ned i min mave. Så huskede jeg på Snider-riflen, og greb den om løbet og gav dyret et dask i hovedet. Det var naturligvis lige så unyttigt som at slå med en stok i dækket på et troppetransportskib for at stoppe maskinen, når man er søsyg. Men jeg blev ved, indtil jeg svedte; i begyndelsen tog bæstet ikke spor af notits af det, men til sidst begyndte den dog at grynte. Jeg huggede til med alle de kræfter, som jeg havde i de dage, og det kan gerne være, at det generede den. Vi fo'r tilbage til eksercerpladsen med en fart af fyrre mil i timen og trompeterede pralende. Ikke et minut holdt jeg op med at hamre løs på den; det var for at få den fra at løbe ind under træerne og skrabe mig af. På eksercerpladsen og vejen var der ikke et menneske, men oppe på kasernetagene stod soldaterne, og midt under den gamle væddeløbers og min egen stønnen (for jeg var blevet forpustet af mit stenhuggerarbejde) kunne jeg høre dem klappe i hænderne og råbe hurra. Dyret blev mere og mere forvirret og gav sig til at løbe i en rundkreds.

"Nej hør, Terence," sagde jeg til mig selv, "det er sgu en snavs historie. Nu har du slået hovedet i smadder på den, og når du kommer ud af brummen, stopper de din lønning, fordi du har

dræbt en af regeringens elefanter." Og så gav jeg mig til at kæle for den."

"Hvordan Fanden bar du dig ad med det? Du kunne jo lige så gerne klappe en kaserne," sagde Ortheris.

"Jeg gav den alle mulige kælenavne, men da jeg selv var temmelig fortumlet, kunne jeg ikke huske, hvad det var for et navn, asenet adlød. Og derfor sagde jeg: "God gammel vuffer", og: "Kis, kis," og: "Hoa;" og så klappede jeg den med kolben for at forsone den, og den standsede midt i kasernegården.

"Er der ingen, der vil hjælpe mig ned fra toppen af denne morderiske vulkan?" råbte jeg, så højt jeg kunne; og jeg hørte en mand brøle: "Hold fast og hav lidt tålmodighed, nu kommer de andre elefanter!" – "Du hellige jomfru!" svarede jeg, "skal jeg ride hele stutteriet til? Kom og hjælp mig ned, I kujoner!"

I det samme kom et par tykke hunelefanter med deres vogtere og en intendantur traskende rundt om hjørnet af kasernen, og vogterne skældte og bandede over mit ridedyr.

"Kan du se, nu får jeg forstærkning," sagde jeg. "De kommer for at putte dig i brummen, min søn," hvorpå slubberten lagde ørene frem og lavede sig til at tage det op med hunelefanterne. Jeg blev helt rørt over dens mod, efter det oratorium, som jeg havde spillet på dens hjernekasse. "Jeg er selv i fedtefadet," sagde jeg, "men jeg skal gøre for dig, hvad jeg kan. Vil du gå i brummen som en mand, eller vil du slås uden en eneste chance som et fæ?" Og så gav jeg den et sidste dask i skallen, og den udstødte et forfærdeligt grynt og sænkede snablen. "Tænk dig nu om," sagde jeg til den, og: "Holdt!" råbte jeg til vogterne. De havde nu slet ikke noget imod at gøre holdt. Jeg kunne ligefrem føle den gamle forbryder, som jeg sad på, tænke. Til sidst stak

den snablen lige ud for sig og tudede højst melankolsk (det er nu elefanternes måde at sukke på); og så vidste jeg, at den havde hejst parlamentærflag, og at jeg ikke havde mere at gøre end at være skikkelig imod den og ikke såre dens følelser.

"Den er færdig," sagde jeg. "Hold jer på siderne af mig, men ikke for nær. Nu går vi ganske stilfærdigt i brummen."

Intendanturen sagde til mig fra sin elefant: "Er De et menneske eller et mirakel?"

"Jeg er sådan lige midt imellem," sagde jeg og søgte at sidde rigtig rank. "Men hvad har dog fået dyret her til at opføre sig så skændigt?" tilføjede jeg og sad ligesom en kavalerist med bøssekolben let støttet på låret og venstre hånd hængende ned. Imidlertid traskede vi og vor eskorte hen imod elefantstaldene.

"Jeg var ikke til stede, da spektaklerne begyndte," svarede en. "De tog den bort fra dens arbejde, som bestod i at bære telte og deslige, og spændte den foran en kanon. Jeg vidste nok, at den ikke ville synes om det, men det lader til, at det næsten har knust dens hjerte."

"Smag og behag er sgu højst forskellige," sagde jeg. "Jeg kom i forlegenhed, fordi jeg blev sat til at bære telte." Og jeg kom ligefrem til at holde af gamle Tohale, fordi de havde narret den sådan.

"Lad os nu rykke den ind på livet," sagde en, da vi nåede elefantstaldene. Alle vogterne og deres børn stod rundt om og bandede min pony, så man kunne høre det en mile borte. "Hop over på ryggen af min elefant," tilføjede han, "for nu bliver der spektakler."

"Send den hylende bande væk," sagde jeg, "ellers tramper den livet ud af kroppen på dem." Jeg kunne føle, at det begyndte at

rykke i dens øren. "Og gå De og Deres umoralske hunelefanter Deres vej. Jeg stiger af den her. Den er en ægte irlænder," sagde jeg, "selv om dens næse er så lang som en jødes, og som en irlænder skal den blive behandlet."

"Er De ked af livet?" sagde en.

"Vrøvl!" sagde jeg. "Men en af os skal sejre, og jeg tror det bliver mig. Gå Deres vej."

De to elefanter traskede af, og min gamle ven standsede lige foran sin egen pæl. "Ned," sagde jeg og dunkede den i hovedet, og ned trimlede den ligesom et jordskred efter regnvejr. "Og nu," sagde jeg, idet jeg gled ned langs dens snabel og stillede mig foran den, "her skal du se din overmand."

Dens store hoved lå mellem dens store forpoter, der var vendte på siden ligesom en kattekillings. Den så så uskyldig og fortabt ud, dens store, hårede underlæbe skælvede, og den blinkede med øjnene for at holde gråden tilbage. "For Guds skyld," sagde jeg og glemte rent, at den var et umælende dyr, "tag dig det ikke så nær! Så, så, rolig," sagde jeg og gned den på kinderne og mellem øjnene og på det øverste af snablen, mens jeg snakkede godt for den hele tiden. "Og nu," sagde jeg, "vil jeg bringe dig til hvile for natten. Send et barn eller to herhen," sagde jeg til en, som var blevet stående for at se mig blive slået ihjel. "Den bliver arrig, hvis den får en voksen mand at se."

"Du var blevet pokkers klog lige med ét," sagde Ortheris. "Hvor kunne du vide, hvad den ville gøre eller ikke gøre?"

"Fordi," sagde Terence med eftertryk, "fordi jeg havde overvundet fyren, min dreng."

"Hæ!" sagde Ortheris halvt tvivlende, halvt spottende. "Videre."

"Dens vogters barn og et par andre unger, som ikke var bange for noget, kom løbende, og en af dem hentede vand, og jeg vaskede dens stakkels blodige hoved (ja, jeg havde sgu behandlet den nydeligt!), og de andre trak splinterne af vognene ud af dens skind, og vi striglede og pudsede den og lagde et vældigt stort grødomslag på hovedet af den (det så ud ligesom en fez), og vi lagde en bunke friske sukkerrør foran den, og den begyndte at pille ved maden. "Nå," sagde jeg og satte mig ned på dens forben, "nu skal vi drikke et glas sammen og glemme, hvad der er hændt." Jeg sendte en lille indfødt unge hen efter en pot arrak, og sergentens kone sendte mig en snaps whisky, og da drikkevarerne kom, kunne jeg se på blinket i radens øjne, at den kendte dem lige så godt, som jeg – desværre – kender dem. Altså tømte den sin pot ligesom et andet kristenmenneske, og først da lagde jeg lænkerne på den, tøjrede den til pælene for og bag, gav den min velsignelse, og gik hjem til kasernen."

"Og så?" sagde jeg efter et ophold.

"Det kan De nok begribe," svarede Mulvaney. "Der blev stor ståhej; obersten gav mig ti rupees, adjudanten gav mig fem, min kaptajn gav mig fem til, og kammeraterne bar mig i triumf rundt i kasernen."

"Måtte du gå i brummen?" spurgte Ortheris.

"Jeg hørte aldrig et ord mere om den lille historie med Kearneys snydeskaft, hvis det er det, du mener; men adskillige af kammeraterne måtte vandre i hullet den aften. Det var nu intet under, – de havde fået for tyve rupees drikkevarer. Jeg gik hen og lagde mig for at sove ud, for jeg var akkurat lige så mør

som min ven i stalden. Det er ikke bagateller at ride på elefanter.

Bagefter blev jeg og den ærværdige synder svært fine venner. Jeg plejede at gå ned til stalden, når jeg var i en eller anden knibe, og tilbringe eftermiddagen med at slå en sludder af med den; så stod vi og gumlede hver på sit stykke sukkerrør og havde det rigtigt rart i hinandens selskab. Den plejede at tage alt, hvad jeg havde i lommerne, op af dem og putte det ned igen, og engang imellem trakterede jeg den med øl for at hjælpe på fordøjelsen og gav den gode råd om, hvordan den skulle opføre sig ordentligt og ikke skaffe sig straffe på halsen. Men så gik det den, som det går enhver i hæren: så snart man har fundet sig en god ven, bliver man forflyttet."

"Og De har aldrig senere set den?" spurgte jeg.

"Tror De på denne første halvdel af historien?" sagde Terence.

"Jeg vil vente med at svare, til Learoyd kommer," sagde jeg undvigende. Jeg vidste, at yorkshiremanden ikke løj, med mindre han var blevet omhyggeligt instrueret af de to andre, og den umiddelbare pekuniære fordel af en løgn var blevet ham forklaret; men Terence havde en frugtbar fantasi.

"Ja, for der er endnu en anden halvdel," sagde Terence. "Den var Ortheris med i."

"Så vil jeg tro det hele," svarede jeg, ikke på grund af nogen særlig tillid til Ortheris' udsagn, men fordi jeg gerne ville høre resten. Ortheris stjal i vort bekendtskabs første tid en hundehvalp fra mig, og med det lille dyr gemt under kappen nægtede han ikke blot tyveriet, men også, at han overhovedet interesserede sig for hunde.

"Det var i begyndelsen af afghanerkrigen," sagde Mulvaney, "åringer efter at alle de, der havde set mig udføre bedriften, var døde eller blevet hjempermitterede. Jeg havde i den senere tid hørt op med at fortælle om det, fordi – fordi jeg nu en gang ikke gad banke hver eneste mand, der kaldte mig en løgner. Lige i begyndelsen af udmarchen gik jeg fæbæst hen og blev syg. Min ene støvle havde gnedet huden af hælen på mig, men jeg var dum nok til at ville holde skridt med mit regiment, og resultatet blev naturligvis, at jeg fik et hul i hælen så stort, at man kunne have drevet en teltpæl ind i det. Ork Gud, hvor mange gange har jeg ikke prædiket for rekrutterne om det og advaret dem om endelig at passe godt på deres fødder! Vor doktor, der forstod sig lige så godt på vor profession som på sin egen, sagde til mig – det var midt i Tangi-passet – han sagde: "Dette her er den rene, skære, fordømte skødesløshed. Hvor ofte har jeg ikke sagt jer, at det for en mand kommer an på hans fødder – hans fødder – hans fødder! Nu kommer du på lazarettet for de næste tre uger og skaffer din dronning udgifter og dit land ærgrelser. En anden gang," sagde han, "er du måske så venlig at komme noget af den whisky, som du hælder i halsen, og noget af den tælle, som du smører i håret, i dine sokker!" Ja gu' havde han ret. Så snart vi nåede enden af Tangi-passet, gik jeg til lazarettet, humpende på ét ben og rasende af skuffelse. Det var et feltlazaret (ikke andet end fluer og indfødte sygepassere og salve), der var lagt lige ved den øverste ende af Tangi-passet. De soldater, der var kommanderet til dækning af lazarettet, var lynende gale i hovederne på os syge, fordi vi holdt dem tilbage der, og vi var lynende gale i hovederne, fordi vi selv blev holdt tilbage; og dag og nat og nat og dag strømmede infanteri og

kavaleri og artilleri og intendantur og telte og brigadens tros uden ophør gennem Tangi-passet. Bærestole med syge i kom i snesevis op ad bakken til lazarettet, og jeg lå i min seng og kælede for min hæl og lyttede til, når folkene blev taget ud af bærestolene. Jeg kan huske en nat (jeg lå i feber den gang), at en mand kom ravende gennem lazaretteltene og sagde: "Er der plads til at dø her? Der er ingen plads nede i kolonnen", og i det samme faldt han død om tværs over en seng, og manden, der lå i sengen, begyndte at beklage sig over, at han skulle ligge der og dø under en død mand. Og så tror jeg, at jeg blev vild af peberen, og i en uge lå jeg og bad til alle helgener om at standse den støj, som den marcherende kolonne dernede i passet gjorde. Det var kanonernes rumlen, der var nær ved at gøre mig gal. De ved jo nok, hvordan det er, når man har feber?"

Vi nikkede; forklaringer var overflødige.

"Kanonernes rumlen og folkenes trampen og råben, men især kanonerne. I en uge vidste jeg hverken af nat eller dag at sige. Om morgenen plejede de at rulle markiserne op, så at vi syge kunne se ned i passet og tænke over, hvad der nu ville komme. Og hvad enten det var kavaleri, infanteri eller artilleri, så havde hver afdeling et par syge, som de satte af hos os, og på den måde fik vi nyt at høre. En morgen, da mit feberanfald var forbi for den gang, lå jeg og så ned mod passet – det lignede aldeles bagsiden af den afghanske krigsmedalje: mænd og kanoner, som én for én kommer kravlende ud af en stor kloak."

"Det *var* også en kloak," sagde Ortheris med overbevisning. "Jeg har fået kvalme og er blevet dårlig to gange i Tangi-passet, og der skal skam noget til at få mig til at vende kallunet."

"Passet slår en bugt lige mod slutningen, så at alting kom ganske pludseligt ud af det, uden at man kunne se det i forvejen, og de havde bygget en dæmning af ler og døde muldyr over en kløft lige for den øverste ende af passet. Jeg lå og talte artilleri-elefanterne, der forsigtigt prøvede dæmningen med deres snabler, førend de gik over den. Den femte elefants hoved kom rundt om hjørnet; fyren løftede snablen og tudede, og blev så stående lige i mundingen af passet som en prop i en flaske. "Den er sgu bange for dæmningen," sagde jeg til mig selv; "nu bliver der vrøvl."

"Vrøvl! Å Gud fader bevares!" sagde Ortheris. "Terence, jeg var bag ved det forbandede bæst og vadede i støv lige op til halsbindet. Ja, du kan tro, der blev vrøvl!"

"Så fortæl du videre, lille mand; jeg så kun, hvad der kunne ses fra lazarettet." Mulvaney bankede asken ud af sin pibe, og Ortheris kastede hundene til side og fortsatte.

"Vi var eskorte for de kanoner, tre kompagnier af os," sagde han. "Dewcy var vor major, og vor ordre lød på at trille alting af vejen, hvad vi mødte i Tangi-passet, og puffe det ud af den anden ende. Sådan en slags hyldebøsse-tjeneste forstår De. Vi drev foran os en bande dovne slyngler af indfødte militærarbejdere og nogle flæskespændere af forstærkningen, som lod til at have lyst til at bivuakere der i al evighed, og efternølere fra et halvt dusin forskellige afdelinger, som burde have været ved fronten for flere uger siden, og Dewcy sagde til os: "I duer brillant til at feje sådan en skorsten som dette hersens pas; fej væk, folkens!" Og vi fejede, – De kan bande på, at vi fejede dem af sted! Der var et helt regiment bag ved os, og voldsomt essige efter at komme frem var de; de blev ved at

sende bud til os med hilsen fra obersten, hvorfor i hede Helvede vi spærrede vejen? Å, de var uhyre høflige! Men det var Dewcy for resten også. Han sendte bud tilbage og lod sige hvorfor, og han gav os hvorfor, og vi gav artilleristerne hvorfor, og de gav flæskespænderne hvorfor, og flæskespænderne gav de indfødte militærarbejdere første klasses ekstra hvorfor, og så gik det videre, indtil vi igen sad fast, og hele passet var et eneste virvar og halløj og rabalder på halvanden miles' længde. Skidt humør var vi i, og ingen sæder havde vi i bukserne, og vore frakker og bøsser var stuvet ned i bagagevognene, så vi kunne være blevet hugget sønder og sammen, hvad øjeblik det skulle være, og vi gjorde kvægdriverarbejde. Ja, det var netop det, det var!

Jeg var tæt ved spidsen af kolonnen, da vi så passets ende åbne sig foran os, og jeg sagde: "Døren er åben, kammerater. Hvem slipper først ud?" Men så så jeg Dewcy sætte kikkerten for øjnene og se lige frem. "Spærret – det fordømte bæst!" sagde han; og den nederdrægtige elefants agterkastel viste sig mellem støvskyerne som en grå fuldmåne. Så gjorde vi holdt, stuvede sammen som sild i en tønde, den ene oven på den anden; lige bag ved kanonerne kom der marcherende en skare dumme, grinende kameler, som intendanturmenneskene havde under deres kommando, – og de bæster trampede fremad så ugenert, som om de var i den zoologiske have, og pressede på vore folk i en frygtelig grad. Der var en støvsky, så at man ikke kunne se en hånd for sig; og jo mere vi slog dem i hovederne, des mere brølede deres førere: "Accha! Accha!" og dyrene rykkede frem. Og elefantens bagerste ende blev hele tiden siddende fast i passet, og ingen vidste egentlig, hvad der var i vejen.

Det første, vi havde at gøre, var at slås med de forbandede kameler. Jeg havde ikke spor af lyst til at blive ædt af en dromedar; derfor sprang jeg op på en klippeblok, holdt mine bukser oppe med den ene hånd og langede ud med min livrem efter hver snude, som kom til syne gennem støvet over mit hoved. Så trak kamelerne sig tilbage, og derpå måtte de slås med bagtroppen og de indfødte militærarbejdere, som brasede løs på dem; og bagtroppen måtte sende bud ned gennem passet for at melde det næste regiment, at vejen var spærret for os. Jeg hørte elefantvogterne råbe forude, at dyret ikke ville gå over dæmningen, og jeg så Dewcy fare omkring i støvet som en flue i en flaske. Så blev vore kompagnier kede af at vente og begyndte at trampe i jorden, og en eller anden slubbert begyndte på visen: "Tommy, gør plads for din onkel." Og derefter var det ikke muligt hverken at se eller høre eller trække vejret; og der stod vi og sang serenader til bagdelen af en elefant, der bryder sig Fanden om musik! Jeg sang også; der var jo ikke andet at gøre. Forude var de i færd med at gøre dæmningen bredere for bæstets skyld. Lidt efter greb en officer mig i halsen og kværkede sangen ud af mig; og så greb jeg min sidemand i halsen og kværkede sangen ud af ham."

"Hvad forskel er der på at blive kværket af en officer og slået af en officer?" spurgte jeg, idet jeg mindedes en lille historie om, hvorledes Ortheris' ære var blevet krænket af en løjtnant.

"Det ene er løjer, og det andet er en fornærmelse!" svarede Ortheris. "Desuden, vi var jo i felten, og så er der ingen, der lægger vægt på, hvad en officer gør, forudsat, at han sørger for, at vi får vor forplejning, og ikke er alt for grov mod os. Nå, så blev vi rolige, og jeg hørte Dewcy sige, at han ville stille os alle

sammen for en krigsret, så snart vi var vel ude af Tangi-passet. Så råbte vi tre hurraer for Dewcy og tre til for Tangi-passet, og da bæstets agterstævn stadig sad fast i passet, så råbte vi hurra for den med. Så sagdes der, at dæmningen var blevet gjort bredere, og vi råbte tre hurraer for dæmningen; men elefanten ville ikke røre sig en tomme af pletten – nej, De kan tro nej! Så gav vi den et hurra til, og Kite Dawson, der var første mand til alle mulige abekattestreger (han døde for resten på hjemmarchen), begyndte at holde et foredrag om elefantbagdele, og Dewcy prøvede et minut på at holde sig alvorlig, men ork Gud! det var umuligt, når Kite gav sig til at spille dumrian og spurgte, om han ikke måtte få lov til at leje en villa og opdrage sine forældreløse børn her i Tangi-passet, fordi han ikke mere kunne slippe hjem. Og derefter kom der en officer (han var til hest, det fæ) fra regimentet bag ved os med nogle flere af hans obersts pæne små hilsener, og hvad skulle nu dette ophold betyde? Og så sang vi: "Der er et vældigt sjov i gaden" for ham, indtil hans hest blev sky og stak af med ham, hvorpå vi gav ham tre hurraer; og Kite Dawson sagde, at han havde i sinde at skrive i bladene angående vejenes skandaløse tilstand i Afghanistan. Og hele tiden sad elefantens agterspejl fast i passet. Til sidst kom en af elefantvogterne hen til Dewcy og sagde et eller andet til ham. "Ih bevares!" sagde Dewcy, "jeg ved pokker ikke, hvem den fyr er på hat med! Jeg vil give den ti minutter til, og så lader jeg den skyde." Det begyndte at blive temmelig støvet derinde i passet, så vi spidsede alle sammen øren. "Den ønsker at se en ven," sagde Dewcy højt til folkene, hvorpå han tørrede sin pande og satte sig ned på en kanonlavet.

De kan jo nok selv tænke Dem, hvordan regimentet hylede. "Det er brillant," sagde vi. "Hvorfor sagde De ikke det straks? Hent den gamle rads kone," – og sådan noget. Men der var nogle af folkene, som ikke lo. De anså det for en slags opfordring, fordi de kendte noget til elefanter. Og så rendte vi alle sammen fremad over kanonerne og ind og ud mellem elefanternes ben – det undrer mig sgu, at ikke halvdelen af folkene blev masede – og i det samme så jeg Terence her, med ét ansigt af samme kulør som en kalket væg, komme ned ad bakken med en sergent. "Død og pine," sagde jeg, "jeg kunne jo nok vide, at han stod bag ved alle skarnsstreger." Fortæl os nu, hvad der hændte, set fra dit synspunkt."

"Jeg, lille mand, lå på samme tid og lyttede til spektaklet og folkenes sang. Lidt efter hørte jeg nogen hviske og doktoren sige: "Gå Deres vej! De vækker mine patienter med Deres vittigheder om elefanter." Og en anden svarede i en arrig tone: "Det er en vittighed, som har standset to tusind mand i Tangi-passet. Det asensbæst af en elefant siger, eller vogterne siger på dens vegne, at den ønsker at se en ven, og den vil hverken røre hånd eller fod, før den har set en ven. Jeg er træt af at præsentere sorte slubberter og kulier for den, og dens skind er lige så fuldt af bajonetstik som et moskitonet af huller, og jeg har fået ordre til at gå herop, kære doktor, og spørge, om nogen, syg eller sund, levende eller død, kender en elefant. Nej, jeg er ikke gået fra forstanden," sagde han og satte sig ned på en medicinkasse. "Jeg er her i følge ordre, så idiotisk det end ser ud. Er der nogen her, som kender en elefant?" Men vi syge holdt alle sammen vores bøtte.

"Nu har De fået Deres svar," sagde doktoren. "Gå så Deres vej."

"Bi lidt," sagde jeg, der lå i min seng og tænkte så løjerligt tåget; og jeg kunne ikke en gang kende min egen stemme. "Jeg kender jo for resten en elefant," sagde jeg.

"Han taler i vildelse," sagde doktoren. "Der kan De se, hvad De er skyld i, sergent. Læg Dem ned, min ven," tilføjede han, da han så, at jeg forsøgte på at rejse mig over ende.

"Nej, det er slet ikke vildelse," sagde jeg. "Jeg har redet den rundt i kasernegården i Kanhpur. Det har den næppe glemt. Jeg slog dens hoved i smadder med en riffel."

"Han er skruptosset," sagde doktoren, og så følte han mig på hovedet. "Det var sært," sagde han så. "Menneske," sagde han, "ved De, at det vil være enten helbredelse eller døden for Dem, hvis De går ud nu?"

"Hvad gør det?" sagde jeg. "Hvis jeg er skruptosset, som De siger, så er det bedst, at jeg dør."

"Det er sgu ganske fornuftigt talt," sagde doktoren. "De har ikke feber for øjeblikket."

"Kom," sagde en, "vi er alle sammen skruptossede i dag, og tropperne længes efter deres middagsmad." Han lagde armen omkring mig, og jeg gik ud i solen, mens bjergene og klippeblokkene dansede hopsa for mine øjne. "I sytten år har jeg stået ved hæren," sagde en, "og miraklernes dage er ikke forbi endnu. Nu begynder jeg snart at tro på lønningsforhøjelse!" sagde han. "Dyret kender Dem sgu!"

Den levende forhindring skreg som besat, da jeg trådte hen til den, og jeg hørte fyrre millioner mennesker inde i passet råbe: "Den kender ham!" Og så omfavnede den store snabel

mig, og jeg var nær ved at besvime af mathed. "Har du det godt, Malachi?" spurgte jeg, idet jeg tiltalte den med det navn, som den i sin tid havde lystret. "Malachi, min søn, har du det godt?" sagde jeg, "for jeg har det snavs." Hvorpå den igen trompeterede, så det gjaldede i hele passet, og de andre elefanter svarede. Så fik jeg' en smule kræfter igen. "Ned, Malachi," sagde jeg, "og løft mig op, men tag forsigtigt på mig, for jeg er ikke rask." Øjeblikkelig knælede den og løftede mig til vejrs, idet den tog så blidt på mig som en ung pige. "Marchér så videre, min søn," sagde jeg. "Du spærrer vejen." Den udstødte ét henrykt vræl til og traskede stolt ud af passets munding, mens seletøjet ringlede på dens ryg; og bag ved den lød det mest forbavsende brøl, jeg nogensinde har hørt. Og så følte jeg, at det løb rundt for mig, og en mægtig sved brød ud over hele kroppen på mig, og Malachi blev større og større for mine øjne, og jeg sad og smilede svageligt og idiotisk til alle mine omgivelser; og så sagde jeg: "Tag mig ned, eller jeg falder."

Det næste, jeg husker, er, at jeg lå i min seng igen, så mat som en klud, men kureret for feberen, og at Tangi-passet var lige så tomt som bag på min hånd. Hele hæren var rykket frem til fronten, og ti dage senere fulgte jeg efter. Og således gik det til, at jeg banede vejen for et helt armékorps. Hvad siger De til det, sir?"

"Jeg vil vente, til Learoyd kommer," gentog jeg.

"Her er jeg," sagde en skygge i mørket. "Og jeg har også hørt historien."

"Er den sand, Jack?"

"Ja. Og det er også sandt, at min køter har fået skab. Ortheris, du må ikke lade de andre hunde komme i nærheden af den."

Mulvaneys frieri

Hele dagen havde jeg fulgt i hælene på en forfølgende hær, der deltog i et af de smukkeste slag, som noget øvelsesterræn nogensinde har set. Tredive tusind soldater var ved den indiske regerings visdom blevet sluppet løs over nogle få tusind kvadratmile land for i fredstid at øve sig på, hvad de aldrig ville forsøge i krigstid. Derfor gjorde kavaleri attakker på infanteri, som ikke lod sig rokke; infanteri erobrede artilleri ved frontangreb med kolonner, og beredent infanteri tiraillerede mod et pansret tog, der kun indeholdt en femogtyvepundig armstronger, to nordenfeldtere og nogle få snese frivillige, dækkede af panserskjolde tre ottendedel tomme tykke. Alligevel var lejrlivet meget naturtro. De krigeriske operationer ophørte ikke ved solnedgang; ingen kendte terrænet, og ingen skånede mand eller hest. Der var uafladelige kavaleri-rekognosceringer og næsten uendelige forcerede marcher over ujævnt terræn. Sydhæren havde endelig gennembrudt nordhærens centrum og strømmede i ilmarch gennem gabet for at erobre en by af stor strategisk betydning. Dens front bredte sig i vifteform, idet viftens skaft blev repræsenteret af nogle regimenter, der besatte vejen tilbage til divisionens transportkolonner og alt det skrammel, der snegler bag ved en hær på marchen. På dens højre side flygtede nordhærens adsplittede venstre fløj i skarevis, forfulgt af sydhærens rytteri og beskudt af sydhærens kanoner, indtil disse var rykket frem langt ud over deres yderste dækning. Så gjorde flygtningene holdt for at hvile sig, mens den forfølgende styrkes henrykte befalingsmand telegraferede til

sine overordnede, at han fuldstændig havde krammet på fjenden.

Desværre lagde han ikke mærke til, at en flyvende kolonne af nordhærens kavaleri med et detachement af gurkhaer og britisk infanteri var svajet rundt tre mil fra hans flanke, så hurtigt som det svindende dagslys tillod det, for at afskære hele sydhærens arrièregarde, så at sige knække alle viftens ribber, hvor de løb sammen, ved et angreb på transporten, reserveammunitionen og artilleriets forråd. Deres instruks lød på at undgå de få rekognoscerings-patruljer, som endnu ikke var inddraget af forfølgerne, og ved deres angreb give sydhæren en sådan forskrækkelse, at den kunne få et indtryk af, hvor klogt det var at dække sin egen flanke og bagtrop, førend man gav sig til at erobre byer. Det var en smuk manøvre, og den blev nydeligt udført.

Jeg befandt mig ved den anden division af sydhæren, og vor første anelse om angrebet fik vi i tusmørket, mens artilleriet asede i det dybe sand, de fleste af eskorten søgte at hjælpe kanonerne af sted. Og størstedelen af vort infanteri var marcheret i forvejen. En Noahs ark af elefanter, kameler og hele det blandede menageri, der hører til et indisk transport-træn, snøftede og hvinede bag ved kanonerne, da pludselig tre kompagnier britisk infanteri sprang ud af det tomme rum og hen til artillerihestenes hoveder, så at hele vor fremrykning standsede under eder og hurraråb.

"Hvad mener De om dette her?" sagde den major, der kommanderede angrebet, mens kuskene og artilleristerne på forstillingen skrålede og artilleriobersten fnøs.

"Alle Deres blænkere er ude efter vort gros," sagde majoren. "Deres flanker er uden dækning på to miles længde. Jeg tænker næsten, vi har knækket rygraden på denne division. Og hør – der har vi gurkhaerne!"

En svag skydning lød fra bagtroppen, over en mil borte, og blev besvaret med lystige hyl. Gurkhaerne, som skulle have marcheret uden om anden division, havde i mørket stødt på dens bagtrop, og trak sig nu skyndsomst tilbage for at nå det næste angrebspunkt, der lå næsten i lige linje med os, fem-seks mile borte.

Vor kolonne svajede og bugnede som forskrækkede får, – tre batterier, divisionens reserveammunition, bagagen og en afdeling af ambulancekorpset. Den kommanderende officer, som var i et skrækkeligt humør, lovede at melde sig til den nærmeste kampdommer som "hugget sønder og sammen", befalede sit kavaleri og alt andet kavaleri i Eblis' særlige varetægt, og traskede af sted for at opnå forbindelse med resten af divisionen.

"Lad os bivuakere her i nat," sagde majoren. "Jeg har en anelse om, at gurkhaerne kommer i fedtefadet. De kan måske have brug for os til at falde tilbage på. Så kommanderer vi rør, indtil transporten er kommet af vejen."

En hånd greb min hest ved tøjlen og førte den ud af den kvælende støvsky; en større hånd vippede mig behændigt ud af sadlen; og to af de vældigste hænder i verden tog imod mig, idet jeg gled ned. Lykkelig den specielle korrespondent, der falder i hænderne på folk som de menige Mulvaney, Ortheris og Learoyd!

"Det var jo rart," sagde irlænderen roligt. "Vi tænkte nok, at vi ville finde Dem et steds her i nærheden. Er der nogen af Deres sager i transporten? Ortheris kan nok hente dem frem."

Og Ortheris "hentede dem frem" lige under snablen på en elefant. Den lille mands øjne strålede.

"Hvis den brutale og tøjlesløse soldateske her i nærheden får kig på dette hersens," sagde Mulvaney, der anstillede sine undersøgelser som en øvet mand, "så hugger den det hele. De er blevet fodret med jernfilspån og hundekiks i disse dage, og hæder er ingen erstatning for mavepine. Gud være lovet, at vi er her og kan beskytte Dem, sir. Øl – pølse – brød (frisk! det var mærkværdigt) – kødekstrakt – whisky, efter lugten at dømme – og kyllinger! Du glade Moses, det er jo det rene slikkeri! Det er frygteligt at tænke sig."

"Der kommer en officer," sagde Ortheris advarende.

"Når sergenten har taget, hvad han vil have, kan den menige skrabe kasserollen."

Jeg skyndte mig at proppe adskillige ting ned i Mulvaneys brødpose, førend majorens hånd lagde sig på min skulder og han sagde blidt: "Rekvireret til tjenstlig brug i dronningens navn. Wolseleys anskuelse om specielle korrespondenter var fuldstændigt urigtig; de er soldatens bedste venner. Kom og tag, hvad køkkenet formår at byde på sammen med os andre i aften."

Og således gik det til, at min efter mange overvejelser omhyggeligt samlede forplejning forsvandt under latter og råb for senere at komme til syne igen på officerernes aftensbord, som dannedes af en presenning, der blev bredt ud på jorden. Den flyvende kolonne havde taget tre dages rationer med sig,

men der gives kun få ting, der er værre end regeringens rationer – især når regeringen eksperimenterer med tyske narrestreger. Erbswurst, præserveret oksekød (utrolig sejt), komprimerede grøntsager og kødbiscuits er muligvis nærende, men hvad den menige soldat trænger til, er noget, der kan fylde i vommen. Majoren og de andre officerer købte geder til lejren og tilintetgjorde derved eksperimentets virkninger. Længe førend det arbejdskommando, der var udsendt for at samle kvas, var kommet tilbage, havde folkene slået sig ned ved siden af deres tornystre, gryder og kasseroller var skaffet til veje fra det omliggende land og ophængt over bålene, og gedekødet og de pressede grøntsager kogtes sammen; kogekarrene klirrede muntert; højrøstede forlangender om "en smule mere fars til denne hersens vinge" hørtes; og der lød udbrud på udbrud af vittigheder, så skarpe som en bajonet og så fintfølende som en bøssekolbe.

"Karlene er i godt humør," sagde majoren. "Nu begynder de snart at synge. Nå ja, en nat som denne er også nok til at holde dem glade."

Over vore hoveder strålede de vidunderlige indiske stjerner, der ikke sidder som prikker alle på én flade, men i formeligt perspektiv, og drager øjet gennem det tomme rums fløjlsbløde mørke op til selve Himmeriges stængede porte. Jorden var en grå skygge, mere uvirkelig end himlen. Vi kunne høre dens lette åndedræt i pauserne mellem sjakalernes hylen, vindens susen i tamarisktræerne og den stødvise knalden af geværskud flere mile borte til venstre for os. En indfødt kvinde i en eller anden usynlig hytte begyndte at synge, posttoget brusede forbi ad Delhi til, og en krage, der havde sat sig til hvile, udstødte et

søvnigt skrig. Der blev stille rundt omkring bålene, og folkene løsnede deres livremme og gjorde sig det mageligt.

Mændene, der nu var mætte, tændte deres piber eller begyndte at synge, og officererne gjorde det samme. Lykkelig den løjtnant, som kan vinde bifald hos musikkritikerne i sit regiment eller beæres med optagelse i de mest drevne hornpipedanseres lav. En sådan, eller en dygtig cricketspiller, vil den menige soldat stå bi i nødens time, mens han vil lade en bedre officer sejle sin egen sø. Glemte muhamedanske helgeners sammenstyrtede gravmæler fik at høre visen om "Staden Agra", "Bøffelbatteriet", "Marchen til Kabul", "Den lange, lange indiske dag", "Stedet, hvor punka-kulien døde", og det dundrende kor, som fortæller, at

> Ifald du vil bekæmpe vildbassen i dens leje,
> så må et dristigt hjerte og en sikker hånd du eje.

I dag lever der ikke en eneste af alle de gemytlige røvere, som tilegnede sig min mad og lå og lo rundt om hin presenning. De gik til lejre, der ikke var feltmanøvrer, og til slag uden kampdommere. Burma, Sudan, grænsen, – feber og kamp, – tog dem én for én.

Jeg drev over til de meniges bål for at lede efter Mulvaney, som jeg fandt i færd med det strategiske stykke arbejde at smøre sine fødder ind med talg ved siden af ilden. Der er ikke noget særligt smukt ved synet af en menig, der efter en lang dagsmarch er således beskæftiget, men når man tænker over, hvor stor en del af det britiske riges "magt, majestæt, kraft og herredømme", der hviler på netop disse fødder, så får man interesse for tingen.

"Der er en vabel på hælen, gid pokker havde den," sagde Mulvaney. "Jeg kan ikke nå den. Prik hul på den, lille mand."

Ortheris fremtog sin syæske, stak hul på vablen med en nål, prikkede Mulvaney i læggen, og blev øjeblikkelig sparket over i ilden.

"Jeg har brækket den bedste af mine tæer på dig, dit grinende fordærvelsens barn," sagde Mulvaney, der sad med korslagte ben og kælede for sine fødder; så fik han øje på mig og tilføjede: "Å, er det Dem, sir! Velkommen, og tag den nederdrægtige marodørs plads. Jack, hold ham ned på gløderne en smule."

Men Ortheris undslap og løb sin vej, og jeg slog mig ned i det hul, som han havde skrabet i jorden og foret med sin kappe. Learoyd på den anden side af bålet grinede elskværdigt og faldt et minut efter i dyb søvn.

"Han er høflig, hvad?" sagde Mulvaney og tændte sin pibe ved en brændende gren. "Men Jack har ædt en halv dåse af Deres sardiner i én mundfuld, og jeg tror såmænd, han åd dåsen med. Hvor kommer det sig, sir, at De var på det slagne partis side, da vi fangede Dem?"

"Sydhæren sejrer over hele linjen," sagde jeg.

"Nå, så det tror De? Nej, De kan tro nej. I morgen vil De opdage, at vi kun har trukket os tilbage for at lokke dem efter os og så falde over dem. Og siden vi taler om det, så bliver vi angrebet før daggry, så De gør klogest i at beholde støvlerne på. Hvor jeg ved det fra? Ganske simpelt fordi jeg bruger min fornuft. Her er vi tre kompagnier dybt inde i fjendens flanke, og en bande hujende og skrålende kavaleri er i færd med at purre hele hvepsereden ud. Naturligvis vil fjenden forfølge vort hestfolk med hele brigader, og så må vi tage benene på nakken.

Mærk mine ord. Jeg er af samme mening som Polonius, når han siger: "Du skal ikke give dig til at slås med enhver slubbert, bare for at have den fornøjelse at slås, men er slagsmål uundgåeligt, så slå næsen i smadder på ham snarest muligt." Vi burde have marcheret videre og hjulpet gurkhaerne."

"Hvad kender De til Polonius?" spurgte jeg. Dette var en ny side af Mulvaneys personlighed.

"Alt, hvad Shakespeare nogensinde har skrevet, og en hel del mere, som galleriet plejede at sætte til," svarede krigens mand, mens han omhyggeligt snørede sine støvler. "Har jeg ikke fortalt Dem om Silver's Teater i Dublin, den gang jeg var yngre, end jeg nu er, og patroniserede den dramatiske kunst? Gamle Silver betalte aldrig sine skuespillere eller skuespillerinder deres fulde gage, og følgen var, at hans selskab altid gik fra hinanden på de ubelejligste tider. Så fik kammeraterne lyst til at tage en rolle for sjovs skyld, og gamle Silver gav dem lov til det, at sige når de betalte ham for det. Jeg har sgu set Hamlet blive spillet af en fyr med et blåt øje, og dronningen var lige så fuld som en allike. Jeg kan huske en gang, at Hogin, som senere gik ind i det sorte Tyrone-regiment og faldt i Sydafrika, fik gamle Silver til at give sig Hamlets rolle, i stedet for, at det var mig, der skulle have haft den, for jeg havde et ganske smukt talent for det retoriske i de tider. Naturligvis gik jeg op på galleriet og begyndte at fylde parterret med andre folks hatte og gjorde det rigtig gemytligt for Hogin, der traskede omkring i Danmark med sin kappe over skuldrene ligesom et bovlamt mulæsel. "Hamlet," sagde jeg, "du har et hul på hælen. Træk dine strømper op, Hamlet," sagde jeg. "Hamlet, Hamlet, for anstændighedens skyld, læg den hjerneskal fra dig og træk dine strømper op." Hele huset

begyndte at råbe det samme til ham. Så stoppede han midt i en monolog. "Det kan nu gerne være, at mine strømper hænger i ål," sagde han og gloede op i galleriet, for han vidste godt, at det var mig. "Men når denne hersens forestilling er forbi, så skal jeg og spøgelset trampe dit kallun fordærvet, Terence, dit skrydende asen!" Ser De, sådan gjorde jeg bekendtskab med Hamlet. Ork ja, det var glade dage! Har De nogensinde haft evindelige bryderier, og det ganske gratis, sir?"

"Aldrig gratis, jeg har altid måttet betale for dem," svarede jeg.

"Det kan der være noget i! Det er egentlig nederdrægtigt, når man tænker over det; men det er jo ens for alle. Hovedpine, hvis man drikker for meget, og mavepine, hvis man spiser for meget, og hjertepine oven i købet, og det er det værste af det hele. Dyrene har det sgu bedre, de kender dog kun til mavepine."

Han lod hovedet synke og sad og trak i sit overskæg og stirrede ind i ilden. Fra en anden kant af bivuakken lød Corbet-Nolans stemme, premierløjtnanten ved B-kompagniet; han sang en gammel og meget yndet sentimental sang, hvortil folkene nynnede et sorgfuldt kor.

> Og nordenvinden sukked, min elskte sygned hen,
> min egen lille Kathleen, min søde lille Kathleen,
> Kathleen, min Kathleen, Kathleen O'Moore!

Med fem og fyrretyve o'er i det sidste ord; selv i den afstand kunne man tydeligt skelne den bløde, sydirske accent.

"Vi må betale for alt, hvad vi får, men prisen er frygtelig høj," mumlede Mulvaney, da koret var døet hen.

"Hvad er der i vejen?" sagde jeg mildt, for jeg vidste, at han var en mand, der led under en ulægelig sorg.

"Hør nu," sagde han. "De ved, hvad jeg er nu. Jeg ved, hvad jeg havde i sinde at blive til i begyndelsen af min tjenestetid. Jeg har fortalt Dem det atter og atter, og hvad jeg ikke har fortalt, det har Dinah. Og hvad er jeg? Å hellige mutter Marie i Himlen, et gammelt, fordrukkent, upålideligt bæst af en menig, som har set regimentet skifte personale lige fra obersten til trommeslageren, og det ikke én eller to gange, men snese af gange! Ja vel, snese! Og jeg er ikke en gang så nær ved forfremmelse, som jeg var i begyndelsen! Og jeg lever videre på den måde og holder mig uden for brummen, ikke ved min egen gode opførsel, men på grund af godmodigheden hos en eller anden dreng af en officer, som er ung nok til at kunne være min søn! Ved jeg det måske ikke? Mærker jeg det ikke, når der ikke bliver sagt noget til mig ved mønstringen, skønt jeg er pærefuld og nær ved at dejse om, så lang jeg er, så at selv et pattebarn måtte kunne se det, og det fordi: "Å, det er bare gamle Mulvaney!" Og når obersten lader mig slippe, fordi jeg kan dreje ham en knap og give et kvikt svar, og fordi han af nåde og barmhjertighed ser igennem fingre med mig, tror De så, at jeg er glad til mode, når jeg træder af og går hjem til Dinah og forsøger på at lade, som om det var grin det hele? Å nej! Det er helvedes kvaler og pinsler for mig; men næste gang svagheden kommer over mig, er jeg lige slem. Regimentet har gode grunde til at vide, at jeg er den bedste soldat i det; jeg selv har bedre grunde til at vide, at jeg er den sletteste mand. Jeg duer kun til at undervise de nye rekrutter i, hvad jeg aldrig vil kunne lære selv; og jeg er lige så sikker på det, som om jeg havde hørt det,

at i samme øjeblik de grønskollinger slipper væk fra mit: "Husk nu på," og: "Hør nu efter, min dreng," – så bruger sergenten mig som et advarende eksempel for dem. Jeg underviser altså, som de siger i skydeskolen, både med direkte ild og med rikochetskud. Vorherre være mig nådig, for jeg har udholdt nogen ulykke i mit liv."

"Læg Dem ned og se til at falde i søvn," sagde jeg, da jeg ikke kunne give trøst eller råd. "De er den bedste mand i regimentet, og næst efter Ortheris det største tossehoved. Læg Dem ned og vent, til vi bliver angrebet. Hvilke tropper tror De, de vil sende imod os? Artilleri måske?"

"Det kan De gemme til fine folk, at vende og dreje samtalen for at få en til at tænke på noget andet; nå, De gjorde det jo i en god mening. De kan ikke sige noget, som kunne hjælpe mig, og dog har De aldrig hørt, af hvad grund jeg blev til, hvad jeg nu er."

"Begynd med begyndelsen og bliv ved, til De kommer til slutningen," sagde jeg. "Men rag først lidt op i uden."

Og jeg rakte ham Ortheris' bajonet til ildrager.

"Dette viser, hvor lidet vi ved, hvad vi gør," sagde Mulvaney og lagde den fra sig. "Ilden tager al kraften ud af stål, og næste gang vor lille mand kom i alvorlig fægtning, ville hans smørstikker måske knække, og så ville De have dræbt ham, bare for at holde Dem varm. Nej, det er noget, som kun rekrutter gør. Lang mig viskestokken, sir."

Jeg skuttede mig skamfuld; og efter en pause begyndte Mulvaneys stemme igen.

"Har jeg nogensinde fortalt Dem, hvordan Dinah Shadd blev min kone?"

Jeg skjulte min glødende nysgerrighed – en nysgerrighed, som jeg havde følt i nogle måneder, lige siden Dinah, den stærke, den tålmodige, den uendelig blide, af egen godmodighed og fri vilje havde vasket en skjorte for mig, mens vi marcherede i et øde land, hvor vask ikke fandtes.

"Jeg husker det ikke," svarede jeg i en ligegyldig tone. "Var det før eller efter den tid, da De gjorde kur til Annie Bragin uden at have nogen glæde af det?"

Annie Bragins historie er nedskrevet et andet sted. Det er en af de mange mindre respektable episoder i Mulvaneys brogede livsløb.

"Den geschichte med Annie Bragin og korporalens spøgelse var længe før. Aldrig har jeg forurettet nogen kvinde siden mit giftermål med Dinah. Der er en tid til alle ting, og jeg forstår at holde alle ting på deres rette plads – med undtagelse af drikkevarerne, som holder mig på min plads, uden håb om nogensinde at blive til noget andet."

"Begynd med begyndelsen," gentog jeg min opfordring. "Mrs. Mulvaney fortalte mig en gang, at De blev gift, da De lå i garnison i Krab Bokhar."

"Som er et forbistret skident hul," sagde Mulvaney. "Det var meget rigtigt, hvad Dinah sagde. Det gik til på følgende måde – mens vi taler om det, har De nogensinde været forelsket, sir?"

Jeg iagttog de fordømtes tavshed. Mulvaney vedblev:

"Så vil jeg antage, at De ikke har. Men det har jeg. I mine unge dage var jeg, som jeg mere end én gang har sagt Dem, en mand, som gav kvindernes øjne noget at bestille og frydede deres sjæl. Aldrig har en mand været hadet, som jeg har været det. Aldrig har en mand været elsket som jeg – ikke på langt

nær. I de første fem år af min tjenestetid, da jeg var, hvad jeg ville give min sjæl bort for at være nu, tog jeg til mig af alt, hvad der kom inden for min rækkevidde, og fordøjede det – og det er mere, end de fleste mænd kan sige. Drikkevarer tog jeg til mig, uden at de gjorde mig nogen skade. Ved Gud, jeg kunne holde det gående med fire fruentimmer på én gang og forhindre hver af dem i at få noget at vide om de andre tre, og det lige så let, som jeg kunne spise mig et stykke smørrebrød. Dick Coulhan, som står ved det batteri, der vil angribe os i nat, var ikke mere dreven end jeg, og mine fruentimmer var værre at regere end hans! Og således levede jeg og var glad og lykkelig, indtil der hændte mig den historie med Annie Bragin – hun, som viste mig fra sig så kold som et isskab og fortalte mig, hvad en hæderlig kvinde mente om mig. Det var ikke nogen behagelig dosis at sluge.

Efter den begivenhed blev jeg ked af de geschichter og hængte i med mit arbejde; jeg bildte mig ind, at når jeg ville studere, kunne jeg blive sergent, og så generalmajor en lille halv times tid efter. Men ved siden af al min ærgerrighed var der et tomt rum i min sjæl, og min gode mening om mig selv kunne ikke udfylde det. Jeg sagde til mig selv: "Terence, du er en stor mand, den dygtigste i hele regimentet til at indøve rekrutterne. Se at blive forfremmet." Og så spurgte jeg mig selv: "Hvorfor?" – "For ærens skyld," svarede jeg mig selv. "Ja men," sagde jeg til mig selv, "vil æren kunne fylde din favn?" – "Gå Fanden i vold," sagde jeg til mig selv. "Gå hen og gift dig," sagde jeg til mig selv. "Det kommer ud på ét," sagde jeg til mig selv. "Det gør det, hvis du endnu er den gamle," svarede jeg mig selv. Og sådan

snakkede jeg med mig selv om det i lang tid. Har De nogensinde haft den følelse, sir?"

Jeg snorkede blideligt, for jeg vidste, at Mulvaney ville fortsætte, hvis jeg lod være at afbryde ham. Råbene henne fra bivuakbålene lød i vilden sky, for nu skulle de rivaliserende sangere fra de forskellige kompagnier synge om kap.

"Den slags følelser gik jeg rundt med, og det var en slem tid. En dag gik jeg som det fæ, jeg var, over til de gifte folks kvarterer, mere for at tale med vor gamle oversergent Shadd end for at have noget sjov med kvindfolkene. Jeg var korporal den gang – blev senere degraderet, men den gang var jeg korporal. Jeg har et fotografi af mig selv, som kan bevise det. "Vil De drikke en kop te med os?" sagde Shadd. "Ja tak," svarede jeg, "skønt te ellers ikke er min yndlingsdrik."

"Det ville være bedre for Dem, om den var det," sagde gamle mutter Shadd, og hun havde god grund til at sige det, for Shadd plejede at drikke sig kanonfuld hver eneste aften.

Nå, så trak jeg mine handsker af – de var hvidtede med pibeler i sådan en grad, at de kunne stå af sig selv – trak min stol hen til bordet og gav mig til at se på porcelænssagerne og nipsgenstandene i Shadds stue. Det var den slags ting, der tilhører en bosiddende mand, og ikke en omflakkende vagabonds sager, der er samlet den ene dag og spredte ad den næste. "De har et hyggeligt hjem, sergent," sagde jeg. "Det har jeg min kone at takke for, unge mand," sagde han og pegede med mundbiddet af sin pibe på gamle mutter Shadd, der gav ham et dask på hans skaldede isse til tak for komplimenten og sagde: "Det siger du nu bare, fordi du vil have mig til at rykke ud med nogle penge."

Og så – og så, da tekedlen skulle fyldes, kom Dinah ind – min Dinah – med ærmerne smøget op til albuerne og håret som en strålende glorie omkring panden, de store, blå øjne, der skinnede som stjerner i en frostklar nat, og hendes fodtrin, der lød lettere end papiret fra oberstens papirkurv i regimentskontoret, når den bliver tømt ud på gulvet. Hun var kun en ung tøs og blev rød i hovedet ved at se mig, og jeg snoede mit overskæg og så på et billede på væggen. Man skal aldrig vise et fruentimmer, at man bryder sig en døjt om hende; så vil hun netop komme og rende i hælene på en!"

"Det var formodentlig grunden til, at De i sin tid gjorde kur til Annie Bragin, indtil De var til grin for al verden," sagde jeg, idet jeg ophørte at lade, som om jeg sov.

"Jeg fremsætter den almindelige angrebsteori," sagde Mulvaney og sparkede til de hendøende emmer af bålet. "Hvis De vil læse "Lommebog for Hæren", som ingen soldat nogensinde læser, vil De se, at der gives undtagelser fra reglerne. Da Dinah var gået ud igen (og det var, som om solskinnet var forsvundet med det samme), sagde jeg: "Du hellige Guds moder, sergent, er det Deres datter?" – "Det har jeg troet i de sidste atten år," sagde gamle Shadd og satte et par poliske øjne op; "men mrs. Shadd har sin egen anskuelse om tingen, som fruentimmerne altid har." – "Den er mærkværdigt nok den samme som din, for en gangs skyld," sagde mutter Shadd. "Ja men i Himlens navn, hvorfor har jeg aldrig set hende før?" sagde jeg. "Fordi De har rendt og jonet med de gifte fruentimmer i de sidste tre år. I fjor var hun endnu et barn, men sidste forår skød hun i vejret," sagde gamle mutter Shadd. "Jeg joner ikke mere," sagde jeg. "Er det Deres mening?" sagde

gamle mutter Shadd og skævede til mig, ligesom en høne skæver til en høg, når kyllingerne løber om i nærheden. "De kan jo prøve mig og se ad," sagde jeg. Og så drak jeg min te, trak mine handsker på og forlod huset så strunk, som om jeg var på parade for generalen, for jeg vidste godt, at Dinah Shadds øjne kiggede efter mig fra køkkenvinduet. Det var sgu den eneste gang i mit liv, jeg har beklaget, at jeg ikke var kavalerist, bare fordi jeg gerne ville haft de klirrende sporer.

Jeg gik mig en tur for at tænke mig om, og jeg tænkte en vældig masse, men det endte alt sammen med, at jeg tænkte på det smule pigebarn i den blåprikkede kjole og med de blå, strålende øjne. Så begyndte jeg at holde mig borte fra makketutten og vandre omkring ved de gifte folks kvarterer eller i nærheden, bare for at møde Dinah.

Om jeg mødte hende? Ja vel gjorde jeg det. Vi holdt det gående med: "God dag, miss Dinah", og: "God dag, korporal", i en uges tid eller to, og længere kunne jeg Fanden tage mig ikke komme, sådan en respekt havde jeg for det pigebarn, som jeg kunne have knækket midt over med to fingre."

Her smålo jeg ved tanken om Dinahs kolossale skikkelse, da hun bragte mig min skjorte.

"Ja, le De kun," brummede Mulvaney. "Men det er sandt, hvad jeg siger, og De har uret. Dinah var en pige, som kunne have taget det op med hvem det skulle være i de dage. En lille hånd, en fod så let som vinden og øjne som morgensolens stråler havde hun, som nu er min hustru – gamle Dinah, som aldrig er og aldrig vil være andet end Dinah Shadd for mig.

Efter at jeg i tre uger sådan havde listet om som katten omkring grødfadet uden at kunne sige et muk til hende,

undtagen med øjnene, hændte det sig, at en lille trommeslager grinte mig op i ansigtet, en dag, jeg havde givet ham en omgang med min livrem for nogle spektakler, som han havde gjort. "Jeg er ikke den eneste, som morer mig uden for kasernen," sagde han. Jeg tog ham i nakken – mit hjerte kom let til at banke i de dage, forstår De – og sagde: "Hvad er det, du mener? Ud med det, eller jeg knækker hvert eneste ben i din syndige krop." – "Spørg Dempsey," hylede han. "Hvad for en Dempsey?" sagde jeg, "din skidne satans unge!" – "Ham, der står ved de stumphalede dragoner," sagde han. "Han har fulgt hende hjem fra hendes tante fire gange i de sidste fjorten dage." – "Barn!" sagde jeg og slap ham, "din tunge er stærkere end din krop. Pil af med dig. Det gør mig ondt, at jeg bankede dig."

Så fo'r jeg af sted for at lede efter Dempsey. Jeg var rasende ved tanken om, at jeg, som var sådan en pigernes Jens, skulle være blevet stukket ud af en torsk af en kavalerist. Jeg fandt ham snart – stumphalerne havde deres kaserne lige ved siden af vor – og en blegnæbbet, storhovedet tamp var han med sine store messingsporer og sin broderede uniform og så videre. Men han var for resten ikke bange af sig.

"Å hør lidt, Dempsey," sagde jeg. "Du har spadseret med Dinah Shadd fire gange i de sidste fjorten dage."

"Hvad rager det dig?" sagde han. "Jeg vil spadsere med hende fyrre gange og fyrre til, din knoldesparker-korporal."

Og førend jeg kunne dække mig, havde hans behandskede næve ramt min kind, og jeg dejsede bagover, lige så lang jeg var. "Er du tilfreds med det?" spurgte han og pustede på sine knoer. "Tilfreds!" sagde jeg. "For din egen skyld, mand, spænd de

sporer af, smid trøjen og tag handskerne af! Dette hersens er begyndelsen til ouverturen. Nå, er du klar?"

Han gjorde sit bedste, men han tog ikke trøjen af, og den snærede hans skuldre. Jeg sloges for Dinah Shadd og for at hævne den lussing, han havde givet mig. Hvad udsigt havde han til at kunne stå sig imod mig? "Op med dig," sagde jeg, hver gang jeg havde slået ham i gulvet. "Du er ikke i rideskolen for øjeblikket," sagde jeg. "Op med dig, menneske, så at jeg kan give dig, hvad du fortjener." Men da jeg så, at han ville stikke af, greb jeg ham i halsbindet med venstre hånd og i livremmen med højre, løftede ham helt op over min højre skulder og vendte op og ned på ham, mens han slog løs på mit ansigt, indtil jeg huggede ham ned i jorden. "Op med dig," sagde jeg, "eller jeg sparker hovedet ned i maven på dig!" Og jeg ville også have gjort det, så rasende edderspændt var jeg.

"Mit kraveben er brækket," sagde han. "Hjælp mig hjem til kasernen. Jeg skal aldrig mere spadsere med hende." Og så hjalp jeg ham hjem."

"Var hans kraveben virkelig brækket?" spurgte jeg, for jeg havde troet, at Learoyd var den eneste, der havde kræfter nok til at udføre dette frygtelige kunststykke.

"Ja det var, for han var faldet på den venstre skulder. Næste dag snakkedes der om historien i begge kaserner, og da jeg mødte Dinah Shadd (min kind, som han havde bearbejdet, sad i det blodige kød), sagde hun hverken: "God dag, korporal", eller noget som helst andet. "Hvad har jeg gjort, miss Shadd," spurgte jeg meget kæk og stillede mig i vejen for hende, "siden De ikke vil sige god dag til mig?"

"De har slået underberider Dempsey halvt ihjel," sagde hun, og hendes kære blå øjne blev fulde af tårer.

"Nok muligt," sagde jeg. "Var han en ven af Dem, siden han fulgte Dem hjem fire gange i løbet af fjorten dage?"

"Ja," sagde hun, men hendes mundvige gik nedad. "Og – og hvad vedkommer det Dem?" sagde hun.

"Spørg Dempsey," sagde jeg og lod, som om jeg ville gå min vej.

"Var det da for min skyld, De sloges, De tossede menneske?" spurgte hun, skønt hun meget godt havde vidst det hele tiden.

"Ja, hvad andet?" sagde jeg og trådte et skridt frem.

"Det var jeg ikke værd," sagde hun og pillede ved sit forklæde.

"Det bliver min sag at afgøre," sagde jeg. "Skal jeg sige Dem noget?"

"Ja," sagde hun i en henrykt hvisken, og så forklarede jeg mig, og hun fortalte mig til gengæld, hvad enhver mand, der er en mand, og mangen en mand, der er et kvindfolk, får at høre en gang i sit liv.

"Men hvad fik dig til at græde før, sødeste Dinah?" spurgte jeg.

"Din – din blodige kind," sagde hun, lagde sit lille hoved på mit skærf (for jeg var i fuld uniform den dag) og græd, til hun lignede en sorgfuld engel.

Se, nu kunne man gøre én af to ting. Jeg gjorde det, som jeg syntes bedst om og tog mit første kys. Du hellige jomfru Marie! Jeg kyssede hende på næsetippen og under det ene øje, og et pigebarn, som ikke bedre forstår at tage imod et kys, hun er aldrig blevet kysset før. Læg mærke til det, sir. Og så gik vi hjem til gamle mutter Shadd, hånd i hånd ligesom to små børn, og

hun sagde, at det kunne have været værre, og gamle Shadd, som sad og røg sin pibe, nikkede til hendes ord, og Dinah løb ind på sit eget værelse. Den dag vandrede jeg på svævende skyer. Hele jorden var for lille til at have plads til mig. Jeg kunne sgu have trukket solen ned fra himlen og tændt min pibe ved den, så stor følte jeg mig. Men jeg tog rekrutter til delingseksercits i stedet for og begyndte med hurtigløb, mens jeg skulle have indøvet dem i étmarch. Ork ja, den dag! den dag!"

En meget lang pause.

"Nå?" sagde jeg.

"Ja, så gik det galt alt sammen," sagde Mulvaney med et dybt suk. "Og jeg ved, at det alt sammen var min egen dumheds skyld. Den aften drak jeg måske det halve af tre glas – ikke nok til at krumme et hår på en mand, der var ved sine fulde fem. Men jeg var mere end halvt drukken af bare glæde, og marketenderens øl gjorde en virkning på mig, som var det ren whisky. Jeg ved ikke, hvordan det gik til, men fordi jeg ikke havde tanke for andet end Dinah, fordi hendes små hvide arme havde hvilet om min hals for fem minutter siden, fordi jeg endnu følte hendes kys på mine læber, måtte jeg gå gennem de gifte folks kvarterer på min vej hjem og standse for at passiare med en rødhåret kvie af en tøs, Judy Sheehy, datter af mutter Sheehy, der var gift med sergent Nick Sheehy – gid Shielyghs sorteste forbandelse komme over alle af den yngel, som endnu er i live!

"Hvorfor sætter De næsen så højt i sky, korporal?" sagde Judy, der stod i døren. "Kom indenfor og få Dem en kop te." Og da jeg var et upålideligt fæ og tænkte på alt andet end te, trådte jeg indenfor.

"Moder er i makketutten," sagde Judy, glattende sit hår, der lignede røde slanger, og skottende til mig med sine grønne katteøjne. "Men det bryder De Dem vel ikke om, korporal?"

"Jeg kan nok finde mig i det," sagde jeg, for gamle mutter Sheehy var just ikke en person, som jeg holdt af, og hendes datter heller ikke, for den sags skyld. Judy hentede tetøjet og satte det på bordet, mens hun bøjede sig hen over mig, så at hun kom mig meget nær, for at få det til at stå lige. Jeg trak mig tilbage og tænkte på Dinah.

"Er De bange for en ung pige, der er alene hjemme?" sagde Judy.

"Nej," sagde jeg. "Hvorfor skulle jeg være det?"

"Det kommer da an på pigen," sagde Judy og trak sin stol hen ved siden af min.

"Ja, det gør det vel," sagde jeg; og da jeg havde en følelse af, at det var en smule uhøfligt sagt, tilføjede jeg: "Teen er ikke sød nok efter min smag. Stik Deres lille finger ned i koppen, Judy; det vil forvandle den til nektar."

"Hvad er nektar?" sagde hun.

"Noget meget sødt noget," sagde jeg; og om det så skulle have kostet mig mit syndige liv, kunne jeg ikke dy mig for at sende hende det blik ud af øjenkrogene, som jeg plejede at bruge over for kvindfolk.

"Å fy, korporal," sagde hun. "De er en rigtig slem en."

"Min sjæl om jeg er," sagde jeg.

"Så er De både grusom og smuk, og det er meget værre," sagde hun med et dybt suk og skottede til mig.

"De må jo selv bedst vide, hvad De mener," sagde jeg.

"Ja, gid jeg ikke gjorde det," sagde hun.

"Det kan der siges en hel del om for begge parters vedkommende," sagde jeg uden at tænke noget ved det.

"Så sig da, hvad du mener, sødeste Terence," sagde hun; "for jeg tror skam, at jeg har sagt enten for meget eller for lidt af en hæderlig pige at være," og dermed slog hun armene om min hals og kyssede mig.

"Efter det er der ikke mere at sige," sagde jeg og gav hende kysset tilbage igen – å jeg gemene slubbert, mens jeg havde hovedet fuldt af Dinah Shadd! Hvordan går det til, sir, at når en mand har fået magt over én kvinde, får han det snart over én til? Det går akkurat ligesådan med skydning. Den ene dag skyder man hele tiden forbi eller ind i skydevolden, og den næste dag rammer man centrum ti gange i træk, hvad enten man sigter højt eller lavt eller slet ikke sigter."

"Det hænder kun en mand, der har en hel del øvelse. Han gør det uden at tænke over det," svarede jeg.

"Takker for komplimenten, sir; det kan nok være, at det er tilfældet. Men jeg tror egentlig ikke, at De mente det som en kompliment. Nå, hør nu videre; jeg sad der med Judy på skødet, og hun pludrede en masse vrøvl, og jeg sagde bare ja og nej, skønt jeg helst burde have holdt min mund. Og det var ikke en time, siden jeg var skiltes fra Dinah! Jeg har intet begreb om, hvad jeg tænkte på. Lidt efter kom gamle mutter Sheehy hjem, lynende fuld, men så stilfærdig som en kat. Hun havde sin datters røde hår, men hist og her var hun skaldet, og hendes ondskabsfulde gamle fjæs viste mig så tydeligt som noget, hvordan Judy ville se ud om en snes år. Jeg ville springe op, men Judy rørte sig ikke af pletten.

"Terence og jeg er blevet forlovet, moder," sagde hun, og den kolde sved brast frem over hele kroppen på mig. Gamle mutter Sheehy trimlede om i en stol og gav sig til at lege med tekopperne. "I er et net par," sagde hun med meget tyk stemme. "For han er den største slyngel, som nogensinde har slidt dronningens uniform, og –"

"Nu går jeg, Judy," sagde jeg. "De skulle ikke fortælle Deres moder sådan noget vrøvl. Se at få hende til sengs."

"Vrøvl!" sagde den gamle kone, idet hun spidsede øren og greb fat om bordkanten. "Er det vrøvl, så bliver det det mest vrøvlagtige vrøvl for dig, din grinende grævling. Skrub af, du. Jeg vil i seng."

Jeg løb ud i mørket, aldeles rundtosset i hovedet og syg om hjertet, men jeg havde fornuft nok til at indse, at det var min egen skyld det hele. "Det kommer der ud af at være høflig mod de satans fruentimmer," sagde jeg. "Hvad jeg har sagt eller ikke sagt, er så knusende ligegyldigt. Judy og hendes gamle vil holde fast ved, at jeg har forlovet mig med tøsen, og Dinah vil give mig løbepas, og det fortjener jeg også. Jeg vil gå hen og drikke mig fuld," sagde jeg, "og glemme det hele, for det er jo tydeligt nok, at jeg ikke egner mig til at have med fruentimmer at gøre."

På vejen til marketenderiet rendte jeg på Lascelles, som den gang var oversergent ved E-kompagniet, en grumme hård mand, som havde en ren satan til kone. "Du ser ud, som om du havde druknet dig," sagde han; "og du har nok også i sinde at gøre noget lignende. Kom denne vej," sagde han. "Lad mig gå," sagde jeg. "Jeg har kastet min lykke fra mig med min egen hånd!" – "Så er det ikke måden at få den tilbage på," sagde han.

"Lad os høre, hvad der er i vejen, dit fæ." Og så fortalte jeg ham det hele.

Han bed sig i underlæben. "Du er gået i en fælde," sagde han. "Judy Sheehy må helst se at blive gift snarest muligt. Og du troede, at det var dig, der fortryllede hende! Nå ja, det er menneskets medfødte forfængelighed. Terence, du er et kolossalt fæ, men du er ikke slem nok til at gifte dig ind i den bande. Hvis du har sagt noget, og til trods for alle dine forsikringer er jeg vis på, at du har gjort det – eller hvis du ikke har, hvad der er endnu værre – så æd det alt sammen i dig igen – lyv, som var du selve løgnens fader, men se bare at slippe fri for Judy. Ved jeg måske ikke, hvad det vil sige at gifte sig med et kvindfolk, der var nøjagtigt magen til Judy, da hun var ung? Jeg er nu til års og har lært tålmodighed, men du, Terence, du ville lægge hånd på Judy og slå hende ihjel, inden året var omme. Lige meget, om Dinah giver dig rejsepas, det har du ærligt fortjent; lige meget, om du bliver til grin for hele regimentet. Se at blive klar af Judy og hendes moder. De kan ikke slæbe dig til kirken, men lader du dem gøre det, så slæber de dig til Helvede. Og gå nu hjem og i seng," sagde han. Og da han forlod mig, tilføjede han: "Du *må* se at blive fri for dem."

Næste dag gik jeg hen for at besøge Dinah, men der var intet humør i mig. Jeg vidste, at ubehagelighederne ville komme tidligt nok, uden at jeg behøvede at hjælpe til, og jeg var svært bange for dem.

Jeg hørte Judy kalde på mig, men jeg gik videre den lige vej til Shadds hjem, og Dinah ville give mig et kys, men jeg standsede hende.

"Når alting er sagt, min ven," sagde jeg, "kan du kysse mig, om du vil, men jeg tvivler meget på, at du så vil være så villig til det."

Næppe havde jeg begyndt på at fremsætte en forklaring, førend Judy og hendes moder kom til. Jeg tror, at der var en veranda, men jeg kan ikke rigtigt huske det.

"Vær så god og træd indenfor," sagde Dinah særdeles høfligt, skønt Shadds ikke omgikkes med Sheehys. Gamle mutter Shadd løftede hurtigt hovedet; hun var den første, som så, at der var noget i vejen, for Dinah var hendes datter.

"Nej tak, jeg har dårlig tid," sagde Judy frækt. "Jeg kommer bare efter Terence, – min forlovede. Det er sært nok, at jeg skal finde ham her dagen efter forlovelsen."

Dinah så på mig, som om jeg havde slået hende, og jeg svarede hende rent ud af posen.

"Vi havde nogle løjer for i går aftes hjemme hos Sheehys, og Judy fortsætter spøgen, min ven," sagde jeg.

"Hjemme hos Sheehys?" sagde Dinah meget langsomt, og Judy faldt hende i talen: "Han var hjemme hos os fra ni til ti, Dinah Shadd, og største delen af tiden sad jeg på hans skød, Dinah Shadd. Og om De så stirrer aldrig så meget på mig fra øverst til nederst, så kan det dog aldrig forandre sagen, at Terence er min forlovede. Søde Terence, det er vist på tide, at vi går."

Dinah Shadd sagde ikke et eneste ord til Judy. "Du gik fra mig klokken halv ni," sagde hun til mig, "og aldrig havde jeg troet, at du ville gå fra mig lige hen til Judy – hvad enten du nu er forlovet eller ej. Gå din vej med hende, du som bliver hentet af en pige! Mellem os to er det forbi," sagde hun og løb ind i sit

værelse og hendes moder bagefter. Nu var jeg altså alene med de to fruentimmer og kunne sige dem min mening.

"Judy Sheehy," sagde jeg, "om du end har fået mig til at bære mig dumt ad ved lys, så skal det ikke ske ved højlys dag. Jeg har aldrig givet dig noget løfte, hverken mundtligt eller skriftligt."

"Det er løgn," sagde gamle mutter Sheehy, "og gid den løgn må kvæle dig!" Hun var halvfuld.

"Om så de ord skulle kvæle mig, vil jeg dog ikke sige andet," sagde jeg. "Gå hjem, Judy. Det er en skam for en anstændig pige som De at slæbe sin moder ud barhovedet i et sådant ærinde. Hør nu, hvad jeg siger, og lad så det være Deres svar. Jeg gav Dinah Shadd mit ord i går, og til min skam må jeg bekende, at jeg var hos Dem i aftes, hvor jeg snakkede noget vrøvl, men ikke andet. De har forsøgt på at holde mig fast, men ikke for alverden vil jeg lade mig holde. Forstår De?"

Judy blev glorød i hovedet. "Gid De må have glæde af Deres mened," sagde hun og kniksede for mig. "De har tabt en kone, som ville have slidt sine hænder op helt ind til benet, blot for at skaffe Dem en fornøjelse; og, Terence, De gik sandelig ikke i nogen fælde ..." Lascelles må have talt fra leveren til hende. "Jeg er lige så god som Dinah – det er jeg rigtignok! De har mistet et tosset pigebarn, der aldrig vil så meget som se til Dem igen, og De har mistet, hvad De aldrig har haft, – simpel hæderlighed. Hvis De behandler de folk, som De indeksercerer, på samme måde som de piger, De frier til, så er det intet under, at de kalder Dem for den værste korporal i hele kompagniet. Kom, moder, lad os gå," sagde hun.

Men den gamle kone ville sgu ikke røre sig af stedet! "Holder De fast ved, hvad De der sagde?" spurgte hun og skulede til mig

under sine buskede, grå øjenbryn.

"Det gør jeg," sagde jeg, "og det ville jeg gøre, om så Dinah gav mig løbepas tyve gange. Jeg vil ikke have noget at gøre med Dem eller Deres," sagde jeg. "Gå, og tag Deres datter med Dem, De skamløse fruentimmer."

"Er jeg skamløs?" sagde hun og hævede hænderne op over hovedet. "Hvad er da du, din løgnagtige, rænkefulde, skævbenede, sortsjælede drukkenbolt? Er jeg skamløs? Hvem har bragt den skam over mig og mit barn, at vi ved højlys dag skal rende efter en mand for at tigge ham om at holde sit brudte ord? Dobbelt skam over dig, Terence Mulvaney, som tror dig selv så stærk! Ved jomfru Marie og alle helgener, ved blod og vand og ved hver en sorg, som har været til i verden lige siden dens skabelse, gid den sorte forbandelse ramme dig og dine, så at du aldrig skal blive fri for smerte for andres skyld, når du ikke selv føler smerte! Gid dit hjerte bløde sig til døde i dit bryst, dråbe for dråbe, og gid alle dine venner le ad det! Du tror, at du er stærk? Gid din styrke må blive en forbandelse, som driver dig over i Djævelens hænder mod din egen vilje! Du er skarpsynet? Gid dine øjne tydeligt må se hvert skridt på den mørke vej, du følger, indtil Helvedes glødende kul brænder dem ud! Gid den rasende, tørre tørst i mine gamle knokler må gå over på dig, så at du aldrig vil være i stand til at lade en flaske stå fuld eller et glas tomt. Gud bevare din forstands lys for dig, min elskede dreng, så at du aldrig må glemme, hvad du en gang havde i sinde at blive til og at udrette, når du søler dig i skarnet! Gid du må se, hvad der er rigtigt, og gøre, hvad der er galt, så længe der er liv i din krop; og gid du må dø i et fremmed land,

se din død nærme sig, førend den griber dig, og dog ikke kunne røre hånd eller fod!"

Jeg hørte en bevægelse i værelset bagved mig, og Dinah Shadds hånd lagde sig i min, ligesom et rosenblad, der falder ned i en mudderpøl.

"Halvdelen af det tager jeg på mig," sagde hun, "og mere til, om jeg kan. Gå hjem, du tåbelige, sludrende kvinde, – gå hjem og begræd dine synder."

"Kom, kom!" sagde Judy og trak sin moder i sjalet. "Det var ikke Terences fejl. For den hellige jomfrus skyld, hold op med at tale således!"

"Og du!" sagde gamle mutter Sheehy og vendte sig mod Dinah. "Vil du tage halvdelen af denne mands byrde på dig? Træd tilbage, Dinah Shadd, at han ikke skal trække dig ned til sig – du, som håber at være en oversergents hustru, inden fem år er omme. Du har for stolte forhåbninger, barn. Du skal komme til at *vaske* for oversergenten, når han af nåde og barmhjertighed vil unde dig det stykke arbejde; men en menigs hustru skal du være for bestandig, og hver sorg i en menigs hustrus liv skal du lære at kende, men kun én eneste glæde, og den skal forlade dig så hurtigt, som flodbølgen kastes tilbage fra en klippeblok. Fødselsveerne skal du lære at kende, men aldrig den glæde at give die; du skal begrave dit drengebarn i uindviet jord uden en præst til at sige en bøn over ham, og på det drengebarn skal du tænke hver eneste dag i dit liv. Og det bliver længe, Dinah Shadd, for du vil aldrig få flere børn, om du så beder om det på dine bare knæ, indtil de bløder. Mødre skal spotte dig bag din ryg, når du vrider linnedet over vaskebaljen. Du skal få at vide, hvad det vil sige at hjælpe en drukken

husbond hjem og se ham blive slæbt ind på vagtstuen. Hvorledes mon du vil synes om det, Dinah Shadd, du som ikke vil nedlade dig til at tale til min datter? Du skal komme til at tale med dem, der er værre end Judy. Sergenternes koner skal se foragteligt ned på dig, en sergents datter, og du skal skjule et bristende hjerte under et smilende åsyn. Træd tilbage fra ham, Dinah Shadd, for jeg har lagt Shielyghs sorte forbandelse på ham og han skal bekræfte det med sin egen mund."

Og hun styrtede forover på ansigtet og begyndte at fråde om munden. Dinah Shadd løb til med vand, og Judy slæbte den gamle kone ind i verandaen, indtil hun kom til sig selv og satte sig over ende.

"Jeg er en gammel stakkel," sagde hun, rystende og grædende, "og jeg har vist sagt en hel del mere, end jeg mente."

"Gå Deres vej, så snart De kan støtte på benene," sagde gamle mutter Shadd. "I dette hus er der ingen plads for den, der har forbandet min datter."

"Ork!" sagde den gamle kone. "Hårde ord gør ingen fortræd, og Dinah Shadd vil bevare sin husbonds kærlighed, længe efter at mine knokler er rådnet i jorden. Lille Judy, jeg har glemt, hvorfor jeg gik herhen. Kan De ikke låne os en smule te, mrs. Shadd?"

Men Judy trak af med hende og græd, som om hendes hjerte skulle briste. Og Dinah Shadd og jeg havde glemt det hele ti minutter efter."

"Hvorfor husker De det da nu?" sagde jeg.

"Er der nogen rimelighed for, at jeg skulle kunne glemme det? Hvert ord, som den ondskabsfulde gamle kone talte, gik i opfyldelse senere hen i mit liv, og jeg kunne have fundet mig i

det alt sammen – alt sammen, undtagen da min lille dreng blev født. Det var på marchen, tre måneder efter at koleraen havde begyndt at vise sig i regimentet. Vi befandt os imellem Amballa og Kalka, og jeg var på feltvagt. Da jeg var blevet afløst, viste fruentimmerne mig barnet, og det vendte sig om på siden og døde lige for mine øjne. Vi begravede det ved siden af vejen, og da pater Victor, feltpræsten, var en dagsmarch længere tilbage ved den tunge bagage, læste kompagniets kaptajn en bøn. Og siden den tid har jeg været en barnløs mand og lidt alt det andet, som gamle mutter Sheehy bragte over mig og Dinah Shadd. Hvad siger De til det, sir?"

Der var en hel del, som jeg kunne have sagt, men jeg syntes, at det bedste, jeg kunne gøre, var at strække hånden ud efter Mulvaneys. Denne venskabsytring havde nær kostet mig brugen af tre fingre. Hvor meget end Mulvaney kender til sine svagheder, så er han dog fuldstændigt uvidende om sin styrke.

"Men hvad siger De?" gentog han, mens jeg rettede mine klemte fingre ud.

Mit svar druknede i hyl og råb fra det nærmeste bål, hvor en halv snes mand råbte på: "Ortheris!" – "Menig Ortheris!" – "Hr. Or–the–ris!" – "Rare dreng!" – "Kaptajn Ortheris!" – "Feltmarskal Ortheris!" – "Stanley, dit lille bæst, kom herhen til dit eget kompagni!" – Og londoneren, som havde glædet en anden tilhørerkreds med mystiske og groteske røverhistorier, blev puffet ind blandt sine beundrere.

"I har krøllet min manchetskjorte ganske nederdrægtigt," sagde han; "jeg synger ikke mere i dette hersens fine selskab."

Learoyd, som var blevet vækket af larmen, forlod sit leje, krøb hen bag ved Ortheris og løftede ham pludselig i vejret på sine

skuldre.

"Syng, din fordømte kolibri!" sagde han, og Ortheris slog takt på Learoyds hoved og istemte med en ægte londoners hæse stemme følgende sang:

Jeg havde en kærest', som snød mig,
skønt jeg var en statelig knøs;
se, derfor blev jeg en drukkenbolt,
og så var jo fanden løs.
Jeg tog imod dronningens penge
og drog over havet væk,
men kasernens duft og Indiens luft
gav min sundhed et dygtigt knæk.

Kor:

Du er dum, hvis du tror på en pige,
og drikker du øl, er du væk;
og kasernens duft og Indiens luft,
de kan give den bedste et knæk.

Jeg fyrede på en afghaner,
        men slubberten fyred igen,
og jeg fik et hul i min pandeskal
        og måtte på grødslottet hen.
Så traf jeg en gang en burmaner
        med en lang og skinnende kniv –
men min bøsse slog klik, og jeg fik et stik;
        det var næppe, jeg bjerged mit liv.

Kor:

Sigt aldrig på en afghaner,
        som selv har et ladt gevær,
og tag dig i agt, når du står på vagt
        og vennerne ikke er nær.

Det hændte sig ikke så sjældent,
        når jeg havde pudset mit tøj,
at så jeg fik mig en brummetur
        på grund af natligt halløj.
Jeg burde ha' været skæsant nu;
        men obersten smilte med spot:
"Når han ser en dram, er det ude med ham!"
        Desværre – han kendte mig godt!

Kor.

Ja, hvis du vil blive til noget,
        må du holde dit hoved lidt klart;
for bli'er obersten vred og gi'er sådan besked,
        så er dét ikke synderlig rart.

Jeg har prøvet soldatens lykke
    i kaserne, i lejr, i arrest;
jeg er blevet en gammel, fordrukken krabat,
    marketenderens daglige gæst.
Jeg har ikke en evne tilbage,
    hvoraf jeg tør være stolt,
og min største fortræd på hver kant og hver led
    har jeg altid selv mig forvoldt.

Kor.

Du er dum, hvis du stoler på piger,
    og drikker du snaps, er du væk;
men kasernens duft og Indiens luft,
    de har givet så mangen et knæk.

"Ja, hør nu på vor lille mand, hvor han synger og skråler, som om han aldrig havde kendt til sorg. Kan De huske, den gang han blev tosset af hjemve?" sagde Mulvaney og mindede mig om en uforglemmelig begivenhed, da Ortheris vadede gennem sorgens dybe vande og opførte sig aldeles skandaløst. "Men det er den bitre sandhed, hvad han synger. Ak!

Min største fortræd på hver kant og hver led
    har jeg altid selv mig forvoldt!"

Da jeg vågnede, så jeg Mulvaney på vagt, med natteduggen funklende som juveler i hans overskæg, og lænende sig til bøssen, ensom som Prometheus på klippen, mens gribben sled i hans lever.

Regimentets datter

"En herre, som ikke kan danse lanciers skulle ikke prøve på det og genere de meddansende." Det sagde frøken McKenna, og sergenten, som var min vis-à-vis, så ud, som om han mente det samme. Jeg var ikke så lidt bange for frøken McKenna. Hun var sine seks fod høj og havde gule fregner og rødt hår. Hendes dragt bestod simpelt hen af hvide silkesko, blegrød musselinskjole, æblegrønt skærf og sorte silkehandsker. Gule roser i håret. Jeg flygtede derfor fra frøken McKenna og opsøgte min ven Mulvaney, der var simpel soldat, og holdt til ved skænken.

"Nå så herren har danset med den lille Jhansi McKenna – hender, som skal giftes med korporal Slane? Når De nu taler med Deres grever og grevinder igen, kan De fortælle dem, at De har fået Dem en svingom med lille Jhansi. Det er noget, man kan gøre sig til af."

Men jeg gjorde mig ikke til. Jeg følte mig ydmyg. Jeg så, at Mulvaney havde en historie lige på munden, og jeg vidste, at hvis han blev hængende for længe ved disken, var det ensbetydende med mere strafeksercits. At møde en agtet ven, der får ekstrature uden for vagten, er imidlertid lidt generende, især hvis man tilfældigvis kommer forbi i selskab med regimentschefen.

"Kom med til eksercerpladsen, Mulvaney; der er friskere der, og lad mig så høre, hvad du ved om miss McKenna. Hvor stammer hun egentlig fra, hvad er hun, og hvorfor kalder de hende for Jhansi?"

"Er det tænkeligt, at De aldrig skulle have hørt tale om mor Pummelos datter? Og så vil De endda sige, at De er vellært? Vent nu bare et øjeblik, til der kommer fyr på piben."

Vi gik udenfor i den stjerneklare aften. Mulvaney slog sig ned på en af kanonlavetterne og begyndte på sin sædvanlige måde med piben dinglende mellem tænderne, hans tykke hænder foldet sammen mellem knæene og huen helt agter i nakken.

"Den gang, da hende, som nu hedder mrs. Mulvaney, hed slet og ret miss Shadd, var De troligvis en del yngre, end De nu er, og armeen var også i adskillige måder anderledes beskaffen, end som nu. Soldaten har ingen mod på at gifte sig nu for tiden, og deraf kommer det, at der ikke er så mange reelle, hæderlige, bandende, forasede, godhjertede, tykbenede madammer i armeen, som der var tidligere, den gang jeg var korporal. Siden efter blev jeg degraderet til menig – nå, men det kommer ikke det smør ved – den gang var jeg korporal. I de tider levede og døde en mand ved sit regiment og giftede sig af tilbøjelighed, for så vidt han var en mand. Da jeg var korporal – du glade verden, hvor der siden er født til og dødt fra ved regimentet – men den gang var gamle McKenna min fanejunker, og gift var han osse. Og hans kone – det vil da sige hans første kone, for han giftede sig tre gange, McKenna – var Bridget McKenna fra Portarlington ligesom jeg selv. Jeg har glemt, hvad det var hun hed som pige; men i vores kompagni kaldte vi hende mor Pummeloe – Saddelknappen, formedelst hendes figur, der var helt rund som den store tromme. Og stadig fik det salig menneske det ene barn efter det andet og da det femte eller sjette skrålende holdt sit indtog ved regimentet, bandede han på, at for fremtiden ville han give dem nummer i

stedet for navn. Men mor Pummeloe bad ham så indtrængende om at døbe dem efter navnene på de stationer, hvor de var født. På den måde fik de en Colaba McKenna, og en Muttra McKenna og et helt præsidentskab af andre McKennaer og den små Jhansi, som danser der ovre. Nu var det imidlertid sådan, at børn fødtes og døde i en guddommelighed, for når børn dør nu for tiden som får, så døde de den gang som fluer. Jeg mistede min egen lille Shadd – men det kommer ikke den ting ved. Det er længe siden nu, og mrs. Mulvaney har ingen børn fået senere.

Men her sidder jeg og snakker hen i vejret. En brandhed sommer kom der ordre fra en eller anden idiot, som jeg nu ikke længer kan huske navnet på, at regimentet skulle rykke op i landet. Måske de ville vide, om den nye jernbane kunne bære soldaterne. Det vidste de for resten godt i forvejen de kæltringer! Mor Pummeloe havde nylig begravet Muttra McKenna, og da det var en usund årstid, var der ingen andre tilbage end lille Jhansi McKenna, som var fire år gammel.

Fem børn var gået kødets gang i løbet af fjorten måneder. Det var lige hårde konditioner nok, ikke sandt.

Så drog vi afsted op til vor nye station i den stegende hede, det var – den hellige Laurentius' forbandelse komme over hovedet på den mand, der gav denne ordre! Jeg glemmer aldrig den rejse. De gav os to tog til brug for befordring for regimentet. Vi var otte hundrede og halvfjerds mand. I det andet tog var kompagnierne A, B, C og D med tolv fruentimmer, ingen officersdamer, og tretten børn. Vi havde seks hundrede mil at rejse, og jernbanerne var i deres barndom den gang. Vi havde siddet en nat indespærret i vognene, hvor

karlene levede et vildt liv og drak til den store redningsmedalje og spiste al den fordærvede frugt, de kunne overkomme, – jeg var korporal den gang, men vi kunne ikke gøre noget ved den ting – og så om morgenen så havde vi koleraen.

"Bed De Vorherre om, at De aldrig må få at se, hvordan koleraen tager sig ud på et transporttog. Det er som om dommedag kom dejsende lige lukt fra Himlen. Vi slog lejr og den øverstkommanderende telegraferede tre hundrede mil op ad linjen og bad om hjælp. Og det kunne gøres nødig, for hver eneste en af togpersonalet tog benene på nakken, så snart toget holdt stille, og før telegrammet var skrevet, fandtes der ikke så meget som en neger på stationen uden telegrafisten – og han blev kun siddende, fordi der var nogen der havde taget ham i hans sorte kardovs og holdt ham med et kraftigt tag fast til stolen, sådan at han ikke kunne røre sig. Så begyndte dagen med uvæsen i vognene og med at folk styrtede næsegrus om med våben og fuld oppakning på perronen, hvor de skulle melde sig, før de gik over til kantonnementet. De må ikke forlange af mig, at jeg skal give Dem en beskrivelse af koleraen og alt det. Det kunne måske doktoren have gjort, hvis han ikke var styrtet ned på perronen fra en af de vogne, hvor vi netop havde vor hyre med at slæbe de døde ud. Han gik samme vej som de andre. Nogle af dem var døde om natten. Vi bar syv ud, og tyve af de andre var det småt med, da vi halede dem frem. Fruentimmerne lå og krøb sammen i krogene, hvor det kunne træffe sig og skreg af angst.

Så siger den øverstkommanderende – ja, hvad pokker var det nu han hed – Nok sagt, så siger han: "Bær kvindfolkene over til

de træer derovre på marken, så at vi kan få dem af vejen. Her er ikke godt for dem at være."

Mor Pummeloe sad på sine sammenkrøllede sengeklæder og tyssede på den lille Jhansi, så godt hun kunne.

"Gå over til de træer derovre!" råbte officeren. "Gå ikke i vejen for folkene her."

"Pokker heller, om jeg gør!" sagde mor Pummeloe, og lille Jhansi, som sad og krøb i skjul bag ved moderens skørter, ville ikke være ringere, men peb som en lille mus: "Pokker heller, om jeg gør." Så vender mor Pummeloe sig omkring til de andre fruentimmer og siger: "Vil I lade karlene ligge her og dø, imens I ta'er i skoven og holder basseralle, I dagdrivere? Det er vand, de trænger til. Kom og tag fat!"

Så smøgede hun ærmerne op og gik hen til en brønd, der lå bag ved lejren. Lille Jhansi traskede med en strippe i et bånd, og de andre fruentimmer fulgte som lam med pøse og gryder. Da de havde fyldt alle indretningerne, marcherede mor Pummeloe tilbage til lejren i spidsen for sit kompagni. Der så ud som efter et slag, hvor det er gået hårdt til.

"McKenna, min dreng!" råbte hun med en stemme som en overkanoner, "sig til folkene, at de skal være rolige. Mor Pummeloe kommer straks med drikkevarer til dem."

Vi gav hende et Hurra, og hurraråbet i geleddet overdøvede skrigene af de stakler, som lå og droges med sygdommen, skønt ikke meget.

Vi var et helt nyt regiment på den tid, forstår De; vi vidste ikke besked med sygdommen, så vi var ingen nytte til. Vi løb rundt imellem hinanden som forskræmte får og ventede på at den næste skulle falde til jorden og mumlede: "Hvad skal det

blive til? Retfærdige Gud, hvad skal det blive til?" Det var forfærdeligt. Men imidlertid gik mor Pummeloe og lille Jhansi hele tiden frem og tilbage, frem og tilbage og uddelte vand og hvad der var af cognac.

Nu og da sagde mor Pummeloe, medens tårerne løb ned ad hendes tykke, røde kinder: "Stakkels fyre! Mine kære, stakkels døde drenge!" men så søgte hun igen at sætte mod i dem og stramme dem en lille smule op, og lille Jhansi gik rundt og sagde til dem, at de "ville nok blive bedre i morgen." De ord havde hun lært af sin moder, som havde trøstet Muttra med dem, den gang hun lå syg af brændende feber. I morgen! Det var den evige morgen ved St. Peters port, som oprandt for syv og tyve brave fyre, og tyve andre lå syge til døden i den brændende sol. Men fruentimmerne arbejdede som engle og folkene sled som bæster, og til sidst kom der da to doktorer ned til os og reddede os.

Men lidt før, allerbedst som mor Pummeloe lå på knæ ved siden af en karl i min eskadron og læste for ham i Guds hellige ord, som altid holder stik, siger hun på en gang: "Hold på mig, folkens. Jeg kan mærke, at benene går væk under mig!" Det var solen og ikke koleraen, der var skyld i det. Hun havde ikke haft tid til at tænke på, at hun ikke havde andet på hovedet end sin gamle, sorte hat, og hun døde, mens "McKenna, min dreng" rettede hende hendes hoved op, og karlene græd som de var piskede, da de bar hende til jorden.

Den nat blæste der en voldsom storm; hu-hej, alting stod i ét, og den næste dag lå alle teltene strøet fladt hen ad jorden som et sæt sammensmidte spillekort. Men den tog også koleraen med sig og der forefaldt ikke et eneste tilfælde mer i de ti dage,

vi lå der og ventede i karantæne. Den fo'r igennem lejren som en raket og var væk med det samme. De siger, at det er den vandrende jøde, der tager den med sig, og det skal nok slå til.

Se det er grunden til, at lille Jhansi McKenna er, hvad hun er," sagde Mulvaney, uden at dog logikken i hans ræsonnement var mig rigtig indlysende. "Kvartermesterens kone tog hende til sig og opdrog hende efter McKennas død; men hun hører til B-kompagniet, og den historie, jeg her har fortalt Dem, har jeg opfrisket for hver eneste rekrut, som er kommet til kompagniet. Og det var også mig, der fik korporal Slane gjort begribeligt, at han skulle fri til pigebarnet."

"Virkelig?"

"Ja såmænd var det så. Hun er jo ikke med de dejligste; men hun er alligevel mor Pummeloes datter, og det er min pligt at sørge for hende. Og lige førend Slane fik sin udnævnelse, siger jeg til ham: "Fra i morgen af er det insubordination at presse dig, men det sværger jeg dig til ved mor Pummeloes sjæl, som nu er blandt de salige ånder, at om du ikke straks på minutten frier til Jhansi, så skal jeg endnu i denne aften flå skindet af dit elendige kadaver. Det er en skandale for B-kompagniet, at hun har fået lov til at gå alene så længe." Tror De, jeg ville finde mig i vrøvl og indvendinger af en treårs soldat, når jeg havde givet min ordre? Der hjalp ingen kære mor. Slane gik i sig selv og endnu den samme aften blev sagen ordnet i mindelighed. Han er en skikkelig fyr, Slane. En smuk dag slipper han ind i forplejningen og kan så køre sin egen gig for sine – midler. Sådan har jeg sørget for mor Pummeloes datter. Og nu kan De gå og danse med hende endnu en omgang."

Det gjorde jeg.

Jeg havde fået en vis respekt for frøken Jhansi McKenna. Siden var jeg med til hendes bryllup.

Men den historie vil vi gemme til en anden gang.

De tre musketerer

Mulvaney, Ortheris og Learoyd er alle menige i B-kompagniet af et linjeregiment og hører til mine personlige venner. Taget *en bloc* tror jeg næppe, at der findes en værre bande i hele regimentet, når det gælder om at få en gavtyvestreg på benene. Tror nogen at vide bedre, vil jeg imidlertid ikke påtrænge dem min mening.

De fortalte mig den følgende historie forleden dag i stationsrestauranten i Umbella, medens vi sad og ventede på et aftentog. Det var mig, der gav øllet. Men fem liter øl var virkelig røverkøb for den historie.

Hvem kender ikke lord Benira Trig? Han er greve, eller jarl eller sådant noget lignende privatiserende. Pair er han også for den sags skyld, og en rejsende på en hals. Under alle omstændigheder en mand, som ikke er "det brød værd, han spiser", som Ortheris rigtig bemærkede. For en tre måneders tid siden kom han herud for at samle materiale til en bog om "vore østlige besiddelser" og borede sig ind over alt som en opdager i et aftenselskab.

Hans værste tilbøjelighed, fordi han var en radikal, tænker jeg, var at lade garnisonerne tromme ud til mønstring. Bagefter lod han sig så fodre af den øverstkommanderende og trakterede ham til gengæld ved bordet med ubehageligheder i anledning af troppernes holdning. Det var hans måde at sige Tak for mad på.

Men til sidst drev han det for vidt med sine troppemønstringer. En tirsdag kom han til kantonnementet i Helanthami. Om onsdagen ville han besøge bazaren og gøre

sine indkøb der, om torsdagen ønskede han så at se tropperne. Tænk! På en *torsdag!* Den øverstbefalende kunne ikke godt gøre nogen indvending. Benira var lord. Underofficererne holdt et indignationsmøde i messesalen, hvor de skældte obersten ud efter noder.

"Men den egentlige demonstration," sagde Mulvaney, "foregik i B-kompagniets kaserne, og det var os tre, der satte den i scene."

Derpå kravlede han op på buffeten og satte sig hyggeligt til rette ved siden af sit øl og fortsatte så: "Netop som stemningen var på sin højde og B-kompagniet var parat til at rykke ud og gøre en ulykke på denne gode Thrigg på selve paradepladsen, tager Learoyd her sin hjelm og siger – ja, hvad var det, du sagde?"

"Jeg sagde," fortsatte Learoyd, "op med kontanterne! Lad os få en subskription i gang med det formål, at få mønstringen udsat, og hvis den ikke bliver det, skal I få jeres syle igen. Det sagde jeg. Kompagniet gav sit bifald til kende. Det blev en glimrende indsamling – fire rupees og otte annas, da byttet blev talt op. Så gik jeg min vej for at spekulere over, hvordan den madpose skulle skæres. Mulvaney og Ortheris fulgte med mig."

"Når vi tre lægger vore hoveder sammen, kan vi tage det op med Fanden selv, om det skal være," forklarede Mulvaney.

Her kom Ortheris med en afbrydelse.

"Læser De aviserne?" spurgte han.

"Sommetider," svarede jeg.

"Vi havde læst vores aviser og vi udspekulerede et forbandet puds – en forførelse."

"Bortførelse, din bondetamp," sagde Mulvaney.

"Forførelse og bortførelse, det kommer ud på ét. Lige meget, vi bryggede en plan, der gik ud på at skaffe mister Benira af vejen, til vi var over torsdagen og han for optaget til at tænke på parader. Det var mig, der sagde: I må hænge mig, om vi ikke skal tjene nogle rupees på den historie."

"Vi holdt et krigsråd," fortsatte Mulvaney, "omme bag ved artillerilejren. Jeg var formand, Learoyd var finansminister og lille Orth'ris her var – ja, hvad var du?"

"Jeg var foretagendets Bismarck. Det var mig, der beregnede chancerne og fik det til at betale sig."

Det var Mulvaney, der nu tog tråden op. "Heldigvis kom den forløbne lord os selv til hjælp, for sandt og sige havde vi ikke mere begreb om, hvad vi skulle gøre, end bag på en hånd. Han trippede om i bazaren til fods og gjorde sine indkøb. Det var allerede ved at blive mørkt, og vi stod ved et hjørne og iagttog den lille mand, der smuttede ind og ud af butikkerne og pruttede med negrene. Pludselig kom han farende hen imod det sted, hvor vi stod, med begge armene fulde af sit stads. Han stikker sin lille, tykke mave frem og siger i en vigtig tone: "Mine gode folk, har I ikke set oberstens ekvipage?" – "Ekvipage?" siger Learoyd. "Der er ingen ekvipage her. Men kunne en *ekka* ikke gøre det?" – "Hvad er det?" siger Trig. Learoyd viste ham så en, der holdt et lille stykke henne i gaden. "Hvor ægte orientalsk," siger Hans Højhed; "jeg vil køre i en *ekka*."

I det øjeblik skønnede jeg, at vor regimentshelgen havde givet Trig i vore hænder med hud og hår. Jeg sprang efter en *ekka*, og jeg hviskede kusken i øret: "Hejda, du sorte djævel, der er en *sahib*, der vil leje din *ekka*. Han skal køre så hurtigt som mulig til Padsahi-mosen" – det var omtrent to mil derfra – "for

at skyde snepper. Han vil betale dig godt, og jo hurtigere du kører, des gladere vil han blive. Og her har du en rupee."

Ekka-køreren følte nok, at der lå noget usædvanligt i luften. Han viste sine tænder og sagde: "*Bote achee*. Han skal blive fornøjet."

Jeg bad til, at oberstens ekvipage måtte blive borte, til min ven Benira med Guds hjælp var godt på vej. Den lille mand lægger sine sager ind i *ekka*en og joller ind som et fedt svin, uden så meget som at tilbyde os en drikkeskilling til et glas øl, fordi vi havde hjulpet ham hjem. "Nu ruller han afsted til Padsahi-mosen," siger jeg til de andre.

Her tog Ortheris fortællingen op:

"Lige i samme moment kom lille Bhuldoo gående. Han var søn af en hundeklipper og kunne være blevet en flink avisdreng i London, da han var raptunget og fingerfærdig og med på alle slags gavtyvestreger. Han havde godt set, at vi havde puttet mister Benira ind i hans midlertidige ekvipage. "Hvad har I gjort af *sahibben?*" siger han. Learoyd snapper ham i øreflippen og siger –"

Her tog Learoyd fat:

"Unge mand," siger jeg, "*sahibben* var gal, han ville kommandere dragonerne ud på en torsdag. Her er arbejde for dig, kammerat. Få fat i en hest og rid det hurtigste, du kan, til Padsahi-mosen. Se at få fat i *ekka*en og fortæl kusken i dit kaudervælsk, at du er kommet for at løse ham af. *Sahibben* forstår ikke malabarisk, og han er en lille mand. Så kører du *ekka*en ud i mosen, helt ud i vandet, forstår du, og så stikker du af hjem det bedste, du har lært. Og her har du en rupee for din ulejlighed."

Men nu begyndte Mulvaney og Ortheris at fortælle i munden på hinanden. Det var Mulvaney, som lagde for (læseren må selv rede dem ud fra hinanden, som han kan bedst): "Han var en udspekuleret lille kanalje, var Bhuldoo – han siger *bote achee* og forsvinder, som han var skudt ud af en kanon – øjnene spillede i hovedet på ham. Der er penge at tjene, siger jeg – og jeg kunne også nok lide at se enden på den historie. Hvad mener I om at slå et lille slag ud til Padsahi Jhil og frelse den lille mand fra at blive myrdet af den blodtørstige Bhuldoo – vi dukker op som de ædle redningsmænd i melodramaet på Royal Victoria. Så satte vi afsted ad mosen til, og straks efter hørte vi et køretøj komme rullende bag efter os og så tre fyre fare afsted på unge heste, alt hvad dyrene kunne strække ud, og vi forstod, at Bhuldoo havde stillet en hel armé for at udføre sit flankeangreb i stil. Og vi løb og de løb og vi var nær ved at kvæles af latter, og så nåede vi da mosen og hørte jammerskrig, der bølgede for aftenluftens ånde (Ortheris begyndte at blive poetisk under påvirkning af øllet. Duetten begyndte igen; men nu var det Mulvaney, der lagde for).

"Så hørte vi stimanden Bhuldoo, der råbte *ekka*-køreren an, og en af de unge gavtyve slog med sin pisk et vældigt klask oven på ruffet af *ekka*en, og Benira Thrigg indvendig fra brølede "Mord! Mord!" Bhuldoo svinger sig op på bukken, tager tømmerne fra kusken og kører afsted som en rasende ud ad mosen til. "Halløj," råber vi, "der er en *sahib* blevet overfaldet af en røver, lad os skynde os at befri ham." "Røver," siger kusken, "hvad for en røver? Det er jo Bhuldoo, den *budmash*." – "Bhuldoo," siger vi. "Snak om ting, det er en vild, græsselig bande fra bjergene. Der er en otte stykker af dem, der har

kastet sig over den ulykkelige *sahib*. Husk det, og du skal få en rupee til." Så hørte vi et plask af vognen, der væltede omkuld i vandet, og et ynkeligt vræl af Benira Thrigg, der bad Gud tilgive ham hans synder – medens Bhuldoo og hans kammerater plaskede omkring i vandet som drenge i The Serpentinen i London."

Her førte de tre musketerer som på et givet signal deres krus til munden.

"Nå, og hvad så mere?" spurgte jeg.

"Hvad så mere?" svarede Mulvaney, idet han tørrede sig om munden. "Tror De, at tre uforfærdede soldater efterlod en sådan prydelse for House of Lords i fjendernes hænder for at blive druknet i et mosehul? Vi formerede kæde og rykkede frem mod fjenden. I det meste af ti minutter kunne man ikke høre et ord. Hesten vrinskede om kap med Benira Thriggs ynkelige hyl og krigsskrålet fra Bhuldoos armé, og det regnede ned med piske- og stokkeslag rundt om *ekka*en, og Ortheris bearbejdede taget på vognen med dundrende knytnæveslag og Learoyd skreg: "Vogt jer for deres knive," medens jeg slog i mørket til højre og venstre og adsplittede hele bander af pathanere. Hellige Moses, det var forfærdeligere end Ahmid Kheyl i bataljen ved Maiwound! Men efter en stund flygtede Bhuldoo med sine følgesvende. Har De nogensinde set en veritabel lord i færd med at skjule sin storhed under halvanden fod brunt mosevand? Det er et syn, der kan løbe en koldt ned ad ryggen. Det tog tid før vi kunne få min ven Benira overbevist om, at han ikke var levende skalperet, og endnu mere tid at få ham ud af *ekka*en. Da massakren var forbi, kom kusken til og svor på, at han havde taget en kraftig hånd i med for at fordrive fjenden.

Benira var syg af angst. Vi eskorterede ham i til fods tilbage til kantonnementet for at feberen og forskrækkelsen kunne få tid til at sætte sig. De satte sig, takket være vor regimentshelgen, så fast, at det vil vare en tid, før han får dem rystet af sig igen."

Her fortsatte Ortheris langsomt med uhyre selvbevidsthed: "Så siger han: "Er I her, mine ædle redningsmænd?" siger han. "I har hævdet de britiske våbens ære," siger han. Så gav han sig til at beskrive de frygtelige horder af pathanere, der havde overfaldet ham. Der var omtrent fyrre stykker af dem, og han var blevet overvældet af deres tal, sagde han. Men han havde ikke et øjeblik tabt sin åndsnærværelse – ikke et øjeblik. *Ekka*-køreren gav han fem rupees for hans modige opførsel, og hvad os angik, sagde han, at han ville hilse på os bagefter, når han havde talt med obersten først. For vi havde indlagt os udødelig fortjeneste af vort regiment."

"Så efterlader vi ham der i oberstens hus, halvdød af den forskrækkelse, og vi går over i kasernen og fortæller dem, at vi har frelst Benira fra en blodig dom, og at der ikke var megen udsigt til en parade om torsdagen. Omtrent ti minutter efter kom der tre konvolutter, en til hver af os. Pokker skal tage mig, om ikke den gamle bavian havde betænkt os hver med en femrupee. Om torsdagen lå han på hospitalet for at komme sig efter sit blodige sammenstød med en bande af pathanere, og B-kompagniet drak på hans sundhed, så det stod efter. Men torsdagsparaden blev der ikke noget af. Da obersten hørte om vor tapre opførsel, siger han, at han kunne nok forstå, at der havde været fiksfakseri et eller andet sted, men han var ikke i stand til at spore det tilbage til os."

"Og min private mening er," sagde Mulvaney, idet han hoppede ned af skænken og vendte bunden i vejret på sit glas, "at selv om han havde vidst noget, så ville han have knebet et øje i. For at holde mønstring på en torsdag, det er på tværs for det første af naturen, for det andet strider det mod reglementet og for det tredje skal det ikke ske, så længe jeg hedder Terence Mulvaney."

"Det er godt, min søn," siger Learoyd. "Men hør unge mand, hvad skal den notitsbog til?"

"Å, lad ham more sig," siger Mulvaney. "Næste måned ved denne tid er vi om bord i *Serapis*. Så kan den herre gerne gøre os udødelige om han vil. Men hold tæt med det, så længe til vi er uden for skudvidde, for ellers kan det gerne være, vor berømmelse kunne stikke visse folk i øjnene."

Jeg har adlydt Mulvaneys ordre.

Stormen på Lungtungpen

Min ven, menig Mulvaney, fortalte mig følgende, mens han sad på brystværnet ved landevejen til Dagshai, en gang vi var ude på sommerfuglejagt sammen. Han havde sine egne teorier om hæren, og kunne tilryge kridtpiber fortrinligt. Han sagde, at unge soldater var bedst at arbejde med, "for de børn er så gevaldigt naive."

"Hør nu efter!" sagde Mulvaney, idet han lagde sig, lige så lang han var, på muren i solskinnet. "Jeg hører til kasernens ægte sønner! Hæren er mad og drikke for mig, fordi jeg er en af de få, som ikke kan forlade den. Jeg har nu været i hæren i sytten år, og pibeleret på mit lædertøj er gået over i blodet på mig. Hvis jeg havde kunnet dy mig for at drikke mig kanonfuld en gang om måneden, så havde jeg nu været løjtnant – til ubehagelighed for mine overmænd, til latter for mine ligemænd, og til forbandelse for mig selv. Men da jeg er, hvad jeg er, er jeg menig Mulvaney, uden lønningstillæg for god opførsel, men med en uslukkelig tørst. Og når jeg undtager min lille ven Bobs Bahadur [Note 3)], kender jeg lige så meget til hæren som de fleste andre."

Her gjorde jeg en bemærkning.

"Men Fanden tage Wolseley! Mellem os sagt, han er en vakkelvorn, usammenhængende rad, som skæver med det ene øje til dronningen og hoffet og med det andet til sin egen kære person – og altid skal han spille Cæsar og Alexandria trillet sammen til én klump. Nej, Bobs er en fornuftig lille fyr. Med Bobs og nogle fyre, der kun har været tre år i tjenesten, vil jeg påtage mig at jage en hvilken som helst hær på hele jorden

Fanden i vold. Ja, det er min tro mit ramme alvor! Det er drenge – umodne drenge – som ikke ved, hvad en kugle vil sige, og som ikke ville bryde sig om det, hvis de vidste det – det er dem, der gør arbejdet. De bliver proppet med oksesteg, til de ligefrem stejler af bare god levemåde, og hvis de så ikke får lov til at slås med fjenden, så smadrer de hovederne på hinanden. Det er den rene skære sandhed. De burde holdes på vand og ris i den varme tid; men hvis det skete, så blev der mytteri.

Har De nogensinde hørt om, hvordan menig Mulvaney indtog byen Lungtungpen? Nej, det tænkte jeg nok! Det var løjtnanten, der fik æren for det, men det var mig, der lagde planen.

Kort før jeg blev sendt hjem fra Burma på grund af sygdom, var jeg og fire og tyve unge fyre under en vis løjtnant Brazenose ude for at ødelægge vores fordøjelse under forsøg på at fange dacoiter. Mage til nederdrægtige djævletampe har jeg aldrig kendt. Det er kun en *dah* og en Snider-riffel, som gør en mand til dacoit. Uden dem er han en fredelig agerdyrker, som det er en forbrydelse at skyde. Vi jagede og vi jagede og fik feber og skød elefanter en gang imellem, men ingen dacoiter så vi. Så hændte det sig rent tilfældigt, at vi snuppede én. "Behandl ham venligt," sagde løjtnanten. Altså førte jeg ham ind i krattet og medtog den burmanske tolk og min viskestok. Så sagde jeg til manden: "Min fredelige agerdyrkende ven," sagde jeg, "sæt du dig nu ned på din hale og forklar min kammerat her, hvor dine kammerater opholder sig, når de er hjemme." Og så præsenterede jeg ham for viskestokken, og han begyndte at snakke; tolken oversatte, hvad han sagde, og jeg hjalp til med min viskestok, når mandens hukommelse slog ham fejl.

Sådan fik jeg at vide, at der på den anden side af floden, et par miles vej borte, lå en by, der var smækfuld af *dah*'er og buer og pile og dacoiter og elefanter. "Godt!" sagde jeg. "Så lukker vi foreløbig butikken!"

Samme aften gik jeg til løjtnanten og fortalte ham, hvad jeg havde hørt. Jeg havde aldrig før troet, at der var noget videre ved løjtnant Brazenose; han var fuld af boglærdom og teorier og en masse vrøvl, som ingen nytte var til. "En by, siger du?" sagde han. "Efter krigskunstens teorier burde vi afvente forstærkning." – "Nåda!" tænkte jeg, "så kan vi såmænd komme til at vente længe;" for de nærmeste tropper sad fast i moserne ved Mimbu til op til halsbindene. – "Men," sagde løjtnanten, "siden det er sådan et særligt tilfælde, så kan vi jo gøre en undtagelse fra reglerne. Lad os tage over til dette Lungtungpen i nat."

Karlene blev helt gale af henrykkelse, da jeg fortalte dem det; og de fo'r af sted gennem krattet som kaniner. Omtrent ved midnatstid kom vi til floden, som jeg rent havde glemt at omtale for min officer. Jeg var i spidsen med fire af karlene, og det faldt mig ind, at løjtnanten måske kunne få lyst til at komme med sine teorier. "Af med klæderne, folkens," sagde jeg. "Af med hver pjalt, I har på, og svøm hvorhen hæderen venter jer!" – "Jamen jeg kan ikke svømme," sagde to af dem. – "At tænke sig, at jeg skulle opleve at høre sligt af mennesker med en ordentlig opdragelse!" sagde jeg. "Nå, så tag jer da en træstamme, så skal jeg og Conolly her bugsere jer over, I pattebørn!"

Vi fik fat i en gammel træstamme og svømmede af sted med tøjet og bøsserne på den. Natten var bælgmørk, og netop som vi

havde stødt fra land, hørte jeg løjtnanten råbe bag ved mig. "Der er en smule bæk her, hr. løjtnant," sagde jeg, "men jeg kan allerede føle bund." Og det kunne jeg også, for jeg var endnu ikke mere end en lille meter fra bredden.

"Smule bæk!" sagde løjtnanten. "Smule delta! Ja, kil du bare på, din gale irlænder! Klæderne af, folk!" Jeg hørte ham le, og kammeraterne begyndte at trække tøjet af og rulle en træstamme ned i vandet til at lægge deres sager på. Og så svømmede jeg og Conolly ud i det varme vand med vores træ, og resten kom bagefter.

Den flod var flere mile bred! Ortheris, som var ved den bageste stamme, hviskede, at vi nok ved en fejltagelse var kommet ud i Themsen nedenfor Sheerness. "Bliv du bare ved at svømme, dit lille asen," sagde jeg, "og lad være at lave dårlige vittigheder om Irriwaddy." – "Stille, folk!" udbrød løjtnanten. Og så svømmede vi videre, ind i det sorte mørke, med brystet støttet mod træstammen, og stolede på helgenerne og på soldatens lykke.

Endelig nåede vi da land – det var et stykke sandet bred – og traf på en mand. Jeg trådte på hans ryg. Han gav et vræl og stak af.

"Nu sidder vi net i det!" sagde løjtnant Brazenose. "Hvor i hede helvede er Lungtungpen?"

Vi fik omtrent halvandet minut at puste ud i; karlene slog klo i deres bøsser, og nogle af dem forsøgte på at spænde livremmen om sig; vi marcherede naturligvis med bajonetten på. Og så opdagede vi, hvor Lungtungpen var; for i mørket var vi rendt lige på bymuren ud mod floden, og snart glimtede det over hele byen af Snider-rifler, ligesom en kats ryg gnistrer i

frostvejr. De fyrede i alle retninger på én gang; men det gik over hovedet på os og ud i floden.

"Har I jeres bøsser?" siger Brazenose. – "Om vi har dem!" siger Ortheris. "Ja, jeg har fået fat i det bæst Mulvaneys bøsse, så sandt som jeg har lønning til gode hos regeringen, og den vil støde mig halvt fordærvet med sit idiotiske lange skæfte." – "På dem!" hyler Brazenose og river sin sabel ud af skeden. "Gå på og tag byen! Og Vorherre være os nådig!"

Så gav karlene et forfærdeligt vræl fra sig og benede af ind i mørket, mens de ledte efter byen og bandede og galede som beridere i kavaleriet, når det lange, stive græs prikker dem på de bare ben. Jeg dundrede løs med kolben på en eller anden indretning af bambus, der lod til at være skrøbelig, og så kom de andre og dundrede med, mens de rasende hyl inde fra byen var nær ved at gøre os døve. Men vi var alt for tæt inde under muren, til at de kunne ramme os.

Til sidst gik tingesten, hvad det nu var for noget, i mas, og alle seks og tyve trimlede vi én efter én ind i byen Lungtungpen, lige så nøgne som Vorherre havde skabt os. Så blev der en rigtig gemytlig nærkamp; men om de anså os, helt hvide og drivvåde som vi var, for en ny slags djævle eller en ny sort dacoiter, det ved jeg ikke. De løb for os, som om vi var begge dele, og vi tærskede løs på dem med kolbe og bajonet og hylede af grin. Der var fakler på gaderne, og jeg så lille Ortheris gnide sin skulder, hver gang han havde fyret med min langskæftede Martini-riffel, og Brazenose huggede løs på banden med sin sabel ligesom Diomedes med den gyldne halskæde – bare med den forskel, at han ikke havde en eneste trævl tøj på sig. Vi opdagede dacoiter, der skjulte sig under maven på elefanter, og

– kort sagt, vi havde travlt lige til daggry med at tage staden Lungtungpen i besiddelse.

Så gjorde vi holdt og formerede linje, mens fruentimmerne hylede inde i husene, og løjtnant Brazenose rødmede helt rosenrød i morgensolens stråler. Det var den mest uanstændige parade, jeg nogensinde har været med til. Fem og tyve menige og en officer af linjen på geled, og ikke så meget som en anelse af spor af klæder på nogen af dem! Otte af os havde livrem og patrontaske på, men resten var gået løs på fjenden med en håndfuld patroner og det skind, de var født med – lige så splitternøgne som Venus!

"Tæl af fra højre fløj," sagde løjtnanten. "De ulige numre går hen og klæder sig på; de lige numre patruljerer i byen, til de bliver afløste af de andre." Ja, jeg skal nu sige Dem noget: at patruljere i en by uden noget som helst på er en ganske mærkværdig ting at opleve. Jeg patruljerede i ti minutter, og jeg forsikrer Dem, før den tid var omme, rødmede jeg. Fruentimmerne grinede sådan ad mig. Jeg har aldrig rødmet, hverken før eller senere; men den gang rødmede jeg over hele kroppen. Ortheris patruljerede ikke; han bare lagde sig ned på jorden og trillede rundt af grin.

Da vi alle havde fået tøjet på igen, talte vi de døde – fem og halvfjerds dacoiter var der, foruden sårede. Vi erobrede fem elefanter, hundrede og halvfjerds Snider-rifler, to hundrede *dah*'er og en masse andre af det røverpaks sager. Ikke en eneste af os var såret – det skulle da være løjtnanten, men det var nok nærmest hans velanstændighed, der følte sig såret.

Høvdingen i Lungtungpen, som havde overgivet sig, spurgte tolken: "Når englænderne slås sådan uden klæder, hvad i al

verden gør de da med klæderne på?" Så gav Ortheris sig til at rulle med øjnene og smække med fingrene og danse, hvad der gjorde sådan et indtryk på høvdingen, at han løb hjem til sit hus. Og vi tilbragte resten af dagen med at bære løjtnanten i triumf rundt i byen og lege med børnene – nogle tykke, små, brune djævleunger – de var søde, var de.

Da jeg så blev sendt hjem til Indien på grund af dysenteri, sagde jeg til løjtnanten: "Hr. løjtnant," sagde jeg, "De har stof til en stor mand i Dem; men hvis De ikke vil tage en gammel soldat hans frihed ilde op, så holder De lidt for meget af Deres teorier." – Han trykkede mig i hånden og sagde: "Enten man tager det på langs eller tværs, så er det umuligt at gøre dig tilpas, Mulvaney. Du har set mig danse gennem Lungtungpen som en rød indianer *uden* krigsmaling, og så siger du endda, at jeg holder for meget af teorierne!" – "Hr. løjtnant," sagde jeg, for jeg elskede den dreng, "jeg ville danse med Dem i samme kostume gennem hede Helvede, og det ville de andre også!" Og så gav jeg ham min velsignelse og sejlede min vej. Helgenerne være med ham, for han var en rigtig flink og rask ung officer.

Men det var det, jeg ville sige. Hvad jeg her har fortalt Dem, viser, hvor gavnligt det er at have med unge folk at gøre. Ville halvtreds erfarne soldater have erobret Lungtungpen på den manér midt om natten? Nej! De ville have vidst, hvilken risiko de udsatte sig for med hensyn til feber og forkølelse. For slet ikke at tale om skydningen. To hundrede kunne måske have gjort det, men heller ikke færre. Men disse drenge, der kun har været tre år i tjenesten, de ved kun lidt og bekymrer sig om endnu mindre; og hvor der ingen frygt er, dér er der heller ingen fare. Nej, tag dem, mens de er unge; giv dem godt at leve

af, og – ved den store lille mand Bobs' ære! – med en god officer i spidsen kan de ikke blot uden klæder på mase dacoiter, men også *alle Europas hære!* De indtog Lungtungpen nøgne; og de kunne indtage St. Petersborg i underbukser! Det kunne de, min sjæl og salighed!

Her har De Deres pibe. Lad lugten af marketender-tobakken fortage sig, førend De ryger Deres fine varer af den. Men det er ingen nytte til at fylde min tobakspung med Deres hakkelse – skønt De skal have tak for Deres gode vilje. Ser De, det er med makketut-tobakken ligesom med hæren; når man én gang har fået smag for den, bryder man sig ikke om lettere sager."

Med disse ord tog Mulvaney sit sommerfuglenet og begav sig hjemad til kasernen.

Learoyds fortælling

Langt fra de steder, der hjemsøges af inspicerende officerer, langt fra er med fine næser, der kan lugte en tobakspibe, om den så er stukket aldrig så omhyggeligt ned mellem sengeklæderne, en hel halv mil fra kasernens larm ligger "Hullet". Det er en gammel, udtørret brønd, overskygget af et kroget pipaltræ og indgærdet af højt græs. Her havde i længst forsvunden tid Ortheris oprettet sit depot og menageri for de af hans ejendele, både døde og levende, som han ikke med sikkerhed kunne opbevare på kasernens belægningsstue. Her havde han sit lager af kyllinger og sine foxterriere, hvis stamtavle var utvivlsom, hvorimod hans ejendomsret til dem var mere end tvivlsom, for i så henseende var Ortheris' moral ikke af de ømtåligste; han havde i mange år været den ypperste blandt et helt regiment behændige hundetyve.

Aldrig mere vil jeg opleve de lange aftener med deres *dolce far niente*, når Ortheris, sagte fløjtende bevægede sig som dyrlæge omkring blandt sine fanger på hullets bund, mens Learoyd sad i en krog og gav ham sagkyndige råd angående behandlingen af "køterne", og Mulvaney, gyngende på en af pipaltræets grene, svang sine kolossale støvler velsignende over vore hoveder og frydede os med fortællinger om elskov og kamp og sælsomme erfaringer om stæder og mennesker.

Ortheris, du som nu endelig er landet i den "lille udstoppede fuglebutik", som din sjæl længtes efter – Learoyd, du som atter er vendt tilbage til dit røgtilsmudsede, stenede norden og færdes blandt de larmende væverstole i Bradford – Mulvaney, du gråsprængte, du milde, du såre vise Odysseus, som er nær

ved at dø af hede ved anlægget af en jernbane i Central-Indien – døm nu, om jeg har glemt de gamle dage i "Hullet"!

Sålunde mælede Learoyd:

"Ortheris, som altid bilder sig ind at være klogere end andre mennesker, sagde, at hun ikke var en rigtig dame, men kun en eurasier Note 4). Jeg skal ikke nægte, at hun var en smule mørk i kuløren. Men hun var alligevel en fin dame. Hun kørte jo i en karet, og det med et par gode heste for, og hendes hår var så pomadiseret, at man kunne spejle sig i det, og hun gik med diamantringe og en guldkæde om halsen, og havde silke- og atlaskeskjoler, som må have kostet hende en hel del penge, for i en billig butik har de ikke så meget af samme mønster, at det kunne slå til til en kjole til hendes figur. Hendes navn var mrs. de Sussa, og vi blev bekendt med hinanden gennem oberstindens hund Rip.

Jeg har kendt mange hunde i mit liv, men Rip var den nydeligste og klogeste foxterrier, jeg nogensinde har set for mine øjne. Han kunne gøre, hvad det skulle være, undtagen snakke, og oberstinden holdt mere af ham, end om han havde været et kristenmenneske. Hun havde rigtignok børn, men de var hjemme i England, og Rip lod til at få alle de kys og klap, som egentlig tilkom børnene.

Men Rip var et stykke af en landstryger og plejede at liste sig væk fra kasernen og trave rundt i byen, som om han var den kommanderende general, der var kommet for at inspicere. Obersten gav ham nogle klø et par gange, men det brød Rip sig ikke om; han blev ved med at gøre sine runder, logrende med halen, som om han ville signalere til alverden: "Jeg har det brillant, takker for efterspørgslen, hvordan har De det selv?" Så

ville obersten, som ikke forstod sig på hunde, holde ham bundet. Det var en satans brillant hund, og intet under var det, at den dame, jeg talte om, mrs. de Sussa, blev så forlibt i den. Der er et af de ti bud, som siger, at man ikke må begære sin næstes okse eller æsel, men der står ikke noget om hans hunde, og det var vel også grunden til, at mrs. de Sussa begærede Rip, skønt hun gik i kirke hver søndag sammen med sin mand, der var så meget mørkere end hun, at hvis han ikke havde været så godt klædt, kunne man have antaget ham for en indfødt uden at tage ret meget fejl. Folk sagde, at han havde tjent sine penge på at handle med jute, og han havde da også en vældig masse af dem.

Nå, ser De, da Rip havde stået bundet i nogen tid, begyndte det arme bæst at blive helt dårlig af det. Derfor sendte oberstinden bud efter mig, da jeg havde ry for at forstå mig på hunde, og spurgte mig, hvad der var i vejen med ham.

"Tja," sagde jeg, "han er blevet melankolsk, og hvad han trænger til, er at få sin frihed og lidt selskabelighed, ligesom vi andre; det kunne være, at en rotte eller to ville live ham lidt op. Ja, det er ikke fint, frue," sagde jeg, "det er ikke fint for en hund at slås med rotter, men det ligger nu en gang til dens natur. Og i lige måde at drive om og træffe et par andre hunde og snakke lidt med dem og få sig et lille slagsmål med dem, ligesom et kristenmenneske."

Så svarede hun, at *hendes* hund skulle aldrig få lov til at slås, og at kristenmennesker aldrig sloges.

"Må jeg da spørge, hvad De anser en soldat for?" sagde jeg. Og så forklarede jeg hende, hvorledes hunde har to forskellige slags egenskaber, hvilket er en af de mærkværdigste ting i verden, når

man rigtigt tænker over det. For de lærer jo at opføre sig som rigtig fine folk, så at de kan begå sig i det fornemste selskab – jeg har hørt sige, at selve enken [Note 5)] holder af en god hund og forstår sig på den, når hun ser den, så godt som nogen – og så på den anden side farer de omkring efter katte, roder sig ind i alle slags væmmelige gadeslagsmål, bider rotter og slås som bare satan.

Oberstinden, hun svarede: "Ja, Learoyd, jeg kan nu ikke sige, at jeg er enig med Dem, men alligevel kan De i visse måder have ret, og jeg ville gerne have, at De tog Rip ud at spadsere med Dem en gang imellem; men De må ikke lade den slås eller jage efter katte eller sådant noget fælt noget." – Det var hendes egne ord.

Sådan kom det sig, at Rip og jeg spadserede sammen om aftenen. Han var en hund, som man havde ære af. Jeg fangede en hel del rotter og lod ham rende efter dem nede i et gammelt, tørt svømmebassin bag ved kasernen, og det varede ikke ret længe, førend han havde fået sit humør igen. Han havde en måde at fare løs på de store gule pariahunde på, som om han var en pil, der fløj fra en bue, og skønt han var meget mindre end de, overrumplede han dem i den grad, at de trillede over ende som kegler, og hvis de så ville stikke af, benede han efter dem, som om han var på kaninjagt. I lige måde med katte, når han kunne få dem til at løbe.

En aften kravlede han og jeg over en gårdmur efter et af disse hersens desmerdyr, som han havde jaget op, og vi fik travlt med at lede rundt omkring en tjørnebusk; men da vi så op, fik vi øje på mrs. de Sussa, der stod med en parasol over hovedet og

betragtede os. "Ih Gud!" hvinede hun, "dér er den øndige hund! Tror De, at den vil lade mig klappe sig, hr. soldat?"

"Javel vil den det, frue," svarede jeg, "for den holder meget af dameselskab. Kom her, Rip, og hils på den rare dame." Og Rip, som så, at desmerdyret var sluppet væk, kom hen til os. En rigtig gentleman var den hund; aldrig den mindste smule undselig eller kejtet.

"Å, du nydelige – du dajlige hund!" sagde hun, i rigtig høje toner, sådan som fruentimmer altid skriger op, når de er henrykte. "Sådan en hund som dig kunne jeg rigtignok lide at have. Du er så mageslos sød – så rædsomt øndig," og så videre på den manér, som en fornuftig hund slet ikke bryder sig om, skønt den finder sig i det på grund af sin opdragelse.

Så lod jeg ham springe over en stok og give pote og sidde og ligge død og gøre alle de kunster, som damer lærer deres hunde, men som jeg for resten for mit vedkommende ikke sætter pris på, for de spolerer en god hund.

Til syvende og sidst slap det da ud, at hun i lang tid havde haft et godt øje til Rip, som man siger. Hendes børn var nu voksne, forstår De, så hun havde ikke synderligt at bestille, og hun havde altid holdt meget af hunde. Så spurgte hun mig, om jeg ikke ville drikke et glas øl, og vi gik ind i dagligstuen, hvor hendes mand sad. De gjorde stor stads af hunden, hvorefter jeg fik en flaske øl, og han gav mig en håndfuld cigarer.

Derpå gik jeg min vej, men den gamle tøs råbte efter mig: "Å, hr. soldat, De må endelig komme igen og tage den søde hund med."

Jeg fortalte ikke oberstinden om mrs. de Sussa, og Rip, han sagde heller ikke et muk; men jeg kom igen flere gange, og hver

gang fik jeg gode drikkevarer og en håndfuld gode cigarer. Og jeg fortalte den gamle tøs en hel del mere om Rip, end jeg nogensinde selv havde hørt – om hvordan han havde fået første præmie på en hundeudstilling i London, og hvordan hans oprindelige ejer havde taget tre og tredive pund og fire shillings for ham, da han solgte ham; at hans broder ejedes af prinsen af Wales, og at han havde en stamtavle så lang som en hertugs. Og hun slugte alle mine løgne og blev aldrig træt af at beundre ham. Men da den gamle tøs begyndte at give mig penge, og jeg så, at hun blev mer og mer forlibt i hunden, begyndte jeg at lugte lunten. Enhver kan jo give en soldat til en pægl, i al venskabelighed og uden at der er noget ondt i det, men når det kommer så vidt, at fem rupees bliver stukket ind i ens hånd på en hemmelighedsfuld måde, ja så er det, hvad politikerne kalder bestikkelse og korruption. Især da mrs. de Sussa lod falde nogle vink om, at den kolde årstid snart ville være forbi, og at så rejste hun til Munsoore Pahar og vi til Rawalpindi, og så ville hun aldrig mere få Rip at se, hvis ikke en vis person ville gøre hende en tjeneste.

Derfor fortalte jeg Mulvaney og Ortheris hele historien fra først til sidst.

"Det er tyveri, som den slemme gamle dame tænker på," sagde irlænderen. "Hun vil lokke dig til at begå en forbrydelse, min ven Learoyd, men jeg vil beskytte din uskyldighed. Jeg vil redde dig fra denne rige gamle kones ondskabsfulde snarer, og jeg vil gå med dig i aften og tale sandhedens og hæderlighedens ord til hende. Men, Jack," tilføjede han og rystede på hovedet, "det ligner dig ikke at beholde alle de gode drikkevarer og de fine cigarer for dig selv, mens Ortheris og jeg drev rundt her

med struber så tørre som kalkovne og uden at have andet at ryge end makketut-tobak. Det var et gement puds at spille en kammerat, for hvorfor skulle du, Learoyd, sidde i en silkelænestol, som om Terence Mulvaney ikke var lige så god som en hvilken som helst jutekræmmer!"

"For ikke at tale om mig," faldt Ortheris ham i talen. "Men sådan går det nu her i livet. De, der virkelig egner sig til at være en pryd for samfundet, får aldrig lejlighed til at vise, hvad de duer til, hvorimod en klodset yorkshiretamp som du –"

"Jamen det er slet ikke den klodsede yorkshiretamp, hun har brug for," sagde jeg. "Det er Rip. Det er ham, der har bedåret hende."

Næste dag gik altså Mulvaney og Rip og jeg hen til mrs. de Sussa, og hun var en smule tilbageholdende i begyndelsen, fordi hun jo ikke kendte irlænderen. Men De ved jo, hvordan Mulvaney kan tale, og De kan sagtens forstå, at han fuldstændigt fortryllede den gamle tøs, så at hun til sidst rykkede frem med, at hun så inderlig gerne ville have Rip med sig til Munsoore Pahar. Men så gav Mulvaney sig til at tale i en anden tone og spurgte hende helt højtideligt, om hun også havde tænkt på konsekvenserne, og at det kunne blive så meget som livsvarigt tugthus for to fattige, men hæderlige soldater. Mrs. de Sussa begyndte at græde, og så lagde Mulvaney om på den anden bov og snakkede beroligende til hende og indrømmede, at Rip jo ville være meget bedre faren oppe mellem bjergene end nede i Bengal, og at det var synd og skam, om han ikke skulle komme til en dame, der holdt så meget af ham. Og sådan blev han ved at snakke frem og tilbage for den

gamle tøs, indtil han til sidst havde fået hende i et humør, som om hun kunne have ofret livet for at få fingre i den hund.

Så sagde han lige med ét: "Men De skal få hunden, frue, for jeg har et følsomt hjerte, hvilket denne koldblodige yorkshirer ikke har. Men det vil koste Dem tre hundrede rupees og ikke en penny mindre."

"De skal ikke tro, hvad han siger, frue," sagde jeg. "Oberstinden ville ikke sælge den hund for fem hundrede."

"Hvem har sagt det?" sagde Mulvaney. "Jeg tænker ikke på at købe ham. Men for denne gode, rare dames skyld vil jeg gøre, hvad jeg aldrig i hele mit liv har drømt om. Jeg vil stjæle hunden!"

"Kald det ikke at stjæle," svarede mrs. de Sussa. "Han skal få det så godt, så godt. Hunde løber jo ofte væk fra deres ejere, ved De nok, og hen til andre folk. Han elsker mig, og jeg elsker ham, som jeg aldrig har elsket nogen hund, og jeg *må* have ham. Hvis De bragte mig ham i det sidste øjeblik, førend toget går, kunne jeg tage ham med til Munsoore Pahar, uden at noget menneske nogensinde fik det at vide."

Mulvaney havde flere gange skævet til mig, og skønt jeg ikke forstod, hvor han ville hen, besluttede jeg dog at snakke ham efter munden.

"Ja, frue," sagde jeg, "aldrig havde jeg troet, at jeg skulle nedværdige mig så dybt som til at stjæle hunde, men siden min kammerat mener, at det nok kunne lade sig gøre, for at vise en dame som Dem en tjeneste, så er jeg ikke den mand, der vil skulke sig fra det, skønt jeg synes egentlig, at det er en snavs forretning, og tre hundrede rupees er just ikke nogen stor trøst for udsigten til at komme i tugthuset, som Mulvaney sagde."

"De skal få tre hundrede og halvtreds," sagde mrs. de Sussa, "når jeg bare får hunden."

Altså lod vi os overtale, og hun tog mål af Rip lige på stedet og sendte bud til Hamilton for at få lavet et sølvbeslået halsbånd, som skulle være færdigt til den dag, hun fik Rip, det vil sige dagen for hendes afrejse til Munsoore Pahar.

"Men Mulvaney," sagde jeg, da vi var komne udenfor, "det er da vel aldrig din mening at lade hende få Rip?"

"Ville du måske skuffe det stakkels gamle fruentimmer?" svarede han. "Hun skal få sig *en* Rip."

"Hvor vil du få ham fra?" sagde jeg.

"Min gode Learoyd," svarede han, "du er et net menneske og en god kammerat, men et forfærdeligt kødhoved. Er vor ven Ortheris ikke dyreudstopper og en ren kunstner i sit fag med sine behændige fingre? Og hvad er en dyreudstopper vel andet end en mand, der forstår sig på at behandle skind? Du kender jo nok den hvide hund, der tilhører marketenderen – gid Fanden havde ham – den, som altid løber sin vej og snerrer af alle og enhver. Nu skal den forsvinde for ramme alvor; for du har vel nok lagt mærke til, at den er akkurat magen til oberstens hund, hvad størrelse og skabelon angår, når undtages, at dens hale er en tomme længere, og at den ikke har de farver, der er den virkelige Rips smykke, og at dens sindelag er lige så slemt som dens herres og værre til. Men hvad har en tomme af en hunds hale at sige? Og hvad har nogle sorte, brune og hvide ringe og pletter at sige for en fagmand som Ortheris? Ikke det mindste, ikke det mindste."

Lidt efter traf vi Ortheris, og den lille mand, der jo er en fiffig fyr, forstod øjeblikkeligt sagen. Straks den næste dag gav han

sig i lag med at lave sine hårfarver i stand og øve sig, først på nogle hvide kaniner, han havde, og så malede han hele Rips tegning på ryggen af en af regimentsslagterens hvide stude, for at vænne sig til det og være sikker på sine kulører, og hans afskygninger af brunt og sort var så naturlige, som man vel kunne ønske sig. Hvis Rip havde en fejl, så var det, at han var lidt for broget, men hans tegning var i høj grad regelmæssig, og Ortheris gjorde et første rangs stykke arbejde, da han fik fat på marketenderens hund. Der har aldrig været mage til ondskabsfuld køter, og dens humør blev ikke bedre, da vi studsede dens hale halvanden tomme. Folk snakker så meget om malerierne på det kongelige kunstakademi. Jeg for mit vedkommende har nu aldrig set et smukkere stykke dyremaleri, end den kopi, Ortheris lavede af Rips pletter, skønt maleriet selv knurrede hele tiden og ville ryge i Rip, som stod nok så skikkelig og lod sig kopiere.

Ortheris har altid haft indbildskhed nok til at fylde en ballon med, og han var så tilfreds med sin uægte Rip, at han ville have os til at bringe den hen til mrs. de Sussa lige med det samme. Men det ville hverken Mulvaney eller jeg vide noget af, for vi vidste, at hvor godt Ortheris' arbejde end var gjort, ville det dog gå af i vask.

Til sidst lod mrs. de Sussa os vide, hvilken dag hun ville rejse til Munsoore Pahar. Vi skulle bringe Rip til jernbanestationen i en kurv og aflevere ham, netop som hun skulle af sted, og så ville hun give os sylene – sådan som aftalen var.

Og det var sgu rent ud sagt på høje tid, at hun rejste, for farverne på bæstets ryg måtte fornyes temmelig hyppigt, for at kuløren kunne være den rette, og Ortheris måtte rykke ud med

hele syv rupees og seks annas til den fineste materialhandler i hele Calcutta.

Og imidlertid ledte marketenderen allevegne efter sin hund; og bæstets humør var værre end nogensinde, fordi vi måtte lade fyren stå bundet.

Det var om aftenen, at toget over Howrah afgik; vi hjalp mrs. de Sussa med henved tres kufferter, og så rakte vi hende kurven. Ortheris var så stolt af sit arbejde, at han havde bedt os, om han måtte gå med os, og han kunne ikke dy sig for at lette på låget og vise hende køteren, som lå sammenrullet i kurven.

"Å!" sagde den gamle tøs. "Det søde dyr! Hvor han ser god ud!" – Men i det samme øjeblik gav det søde dyr sig til at knurre og vise tænder, hvorfor Mulvaney lukkede låget og sagde: "De må passe på, frue, når De tager ham ud. Han er ikke vant til at køre på jernbane, og han vil bestemt også savne sin rigtige frue og sin ven Learoyd, så De må finde Dem i, hvis han er lidt gnaven i begyndelsen."

Alt det og mere til ville hun gerne gøre for den kære, søde Rips skyld, sagde hun, og hun ville ikke åbne kurven, førend de var mange mile borte, af frygt for, at nogen skulle genkende ham, og vi var nogle rigtig gode og rare soldater, var vi. Og så rakte hun mig en håndfuld sedler, og derpå kom nogle af hendes slægtninge og venner for at sige farvel – der var vel henved en fem og halvfjerds stykker – og så stak vi af.

Hvad der blev af de tre hundrede og halvtredsindstyve rupees? Ja, det skal jeg ikke kunne sige så lige – de forsvandt efterhånden. Vi delte lige med hinanden, for Mulvaney sagde: "ganske vist var Learoyd den, der først fik fat i mrs. de Sussa, men det var mig, der i rette øjeblik kom til at tænke på

marketenderens hund, og Ortheris var det kunstneriske geni, der forvandlede dette hæslige stykke natur til et kunstværk. Men af taknemmelighed, fordi det slette gamle fruentimmer ikke fik mig forført til at begå en forbrydelse, vil jeg nu alligevel sende pater Victor en bagatel til de fattige, som han altid beder for."

Men Ortheris, som er fra London, og jeg, som hører hjemme temmelig langt nordpå – vi kunne nu ikke se tingen i det lys. Vi havde fået pengene, og vi ville beholde dem for os selv. Og det gjorde vi også – en kort tid.

Nej, vi hørte aldrig en smule mere til den gamle tøs. Vort regiment marcherede til Rawalpindi, og marketenderen fik sig en anden køter i stedet for den, der altid løb sin vej og som til sidst blev borte for ramme alvor.

I hovedvagten

"Å du barmhjertige jomfru Maria, hvad i hede Helvede har dog egentlig fået os til at slå os ned i dette melankolske land? Kan De svare mig på det?"

Sådan lød Mulvaneys ord. Det var en kvælende hed juninat ved ettiden i Fort Amaras hovedport – det tristeste og ubehageligste af alle forter i Indien. Hvad jeg havde dér at bestille på den tid af døgnet, er en ting, som kun vedkommer vagt M'Grath og folkene ved porten.

"Søvn," sagde Mulvaney, "er en overflødig nødvendighed. "Vagten behager at holde sig vågen, indtil den bliver afløst."

Han var nøgen til bæltestedet; Learoyd sad på sengen ved siden af, dryppende af den spand vand, som Ortheris, kun iført hvide benklæder, netop havde hældt over hans skuldre; og en fjerde menig mumlede uroligt hen for sig, mens han med åben mund lå og halvsov i skæret af den store vagtlanterne. Heden under murstenshvælvingen var forfærdelig.

"Det er den værste nat, jeg nogensinde mindes at have oplevet. Puh! Er hele Helvede sluppet løs denne gang?" sagde Mulvaney. Et brændende hedt vindpust skyllede som en bølge ind gennem portlågen, og Ortheris bandede.

"Har du det nu bedre, Jack?" sagde han til Learoyd. "Stik hovedet mellem benene. Det går nok over om et øjeblik."

"Det er lige meget. Jeg ville ikke bryde mig om det, hvis ikke mit hjerte hamrede sådan mod mine ribben. Lad mig dø! Å, lad mig dø!" stønnede den vældige yorkshirer, som led hårdt under heden på grund af sin svære kødmasse.

Den sovende under lanternen vaktes et øjeblik og rejste sig op på albuen.

"Så dø da og gå ad Helvede til!" sagde han. "Jeg er allerede i Helvede, men jeg kan ikke dø."

"Hvem er han?" hviskede jeg, for jeg kendte ikke stemmen.

"Fin herre," svarede Mulvaney. "Korporal det ene år, sergent det næste. Svært ivrig efter en officersbestalling, men drikker som en svamp. Han tager billetten, inden den kolde årstid kommer. Sådan!"

Han trak foden op af støvlen, og med den bare storetå berørte han sin Martini-riffels aftrækker. Ortheris misforstod bevægelsen, og i næste øjeblik var irlænderens bøsse slynget til side, mens Ortheris stod foran ham med øjne, der flammede af bebrejdelser.

"Du!" sagde Ortheris. "Gud fader bevares, du! Hvis du gjorde det, hvad skulle vi så gøre!"

"Rolig, lille mand," sagde Mulvaney og skød ham til side, men meget blidt. "Jeg gør det ikke og vil heller ikke gøre det, så længe Dinah lever. Jeg viste ham bare noget."

Learoyd, som sad foroverbøjet på sit sengested, stønnede, og den "fine herre" sukkede i søvne. Ortheris tog Mulvaneys fremrakte tobakspung, og alle tre røg vi gravitetisk en stund, mens støvskyerne dansede på glaciset og fo'r hen over den glohede slette.

"Hvad siger du til en slurk?" sagde Ortheris og tørrede panden.

"Lad være at pine mig med at tale om drikkevarer, eller jeg putter dig i din egen baglader og – fyrer dig af!" gryntede Mulvaney.

Ortheris smålo, og fra en niche hentede han seks flasker ingefærøl.

"Hvor har du fået det fra, din Machiavelli?" sagde Mulvaney. "Det er ikke af den slags, som man kan få i basaren."

"Hvor kan jeg vide, hvad for en slags officererne drikker?" svarede Ortheris. "Spørg messesergenten."

"Det ender med, at du kommer for en krigsret, min søn," sagde Mulvaney. "Men" – han trak en flaske op – "jeg skal lade være at melde dig denne gang. Hvad der er i fadet, skal ende i maven, siger det gamle ord, og det gælder især, når madvarerne er drikkevarer. Så drikker vi en skål for en blodig krig eller en – nej, den sygelige tid har vi [Note 6)]. Ja ja da, så siger vi: krig!" – Han svang den uskyldige ingefærøl mod alle fire verdenshjørner. "Blodig krig! Nord, øst, syd og vest! Jack, din rystende høstak, kom her og drik!"

Men Learoyd, der var halvt afsindig af frygt for døden, som hans svulmende halsårer varslede om, bad atter og atter sin skaber om at få lov til at dø og kæmpede efter mere luft mellem bønnerne. For anden gang hældte Ortheris en spand vand over det rystende legeme, og kæmpen levede op igen.

"Jeg kan ikke begribe, hvordan et menneske kan blive ved at leve; jeg kan ikke begribe, at der er noget at leve for. Hør nu, kammerater, jeg er så træt, så træt. Der er ikke andet end det bare vand i mine knokler. Lad mig dø!"

Learoyds afbrudte hvisken gav genlyd under den hule hvælving som en dump brummen. Mulvaney så håbløst på mig, men jeg mindedes, hvorledes fortvivlelsens vanvid en gang havde grebet Ortheris, hin sørgelige eftermiddag ved

Khemiflodens bredder, og hvordan den kløgtige troldmand Mulvaney havde bortmanet det.

"Tal, Terence!" sagde jeg. "Ellers går Learoyd af lave, og han bliver værre, end Ortheris var. Tal! Deres stemme vil gøre virkning på ham."

Næsten endnu førend Ortheris behændigt havde kastet alle vagtmandskabets bøsser hen på Mulvaneys seng, havde irlænderen løftet stemmen, som en, der er midt i en fortælling, og så tog han fat, henvendt til mig:

"Som De meget rigtigt bemærkede: både i kasernen og uden for kasernen er et irsk regiment værre end bare fanden. Kun en ung mand, der har lært at bruge næverne, kan begå sig i det. Et irsk regiment er det nederdrægtigste, der er til, det er de mest ravruskendesplitterpinende gale karle på en slagmark! Mit første regiment var irsk – feniere og oprørere lige ind til deres inderste hjerte var de, og derfor kæmpede de bedre for dronningen end de fleste, fordi de var fulde af modsætninger som alle irlændere. Det var det sorte Tyrone-regiment. Har De hørt tale om det?"

Om jeg havde! Jeg vidste, at det sorte Tyrone-regiment var den mest udvalgte samling af nederdrægtige slubberter, hundetyve, hønserøvere, bøller og dumdristige helte i hele hæren. Det halve Europa og det halve Asien har fået anledning til at kende det sorte Tyrone-regiment – held følge dets pjaltede fane, som hæderen altid har fulgt den!

"Ja, de var nogle livlige krabater! I mine unge dage huggede jeg en mand et lidt for dybt hul i hovedet med spændet på min livrem, og efter nogle begivenheder, som jeg vil fortie, blev jeg forsat til et andet regiment; men jeg havde fået ry for at være en

mand med næver på skaftet. Men det, som jeg egentlig ville fortælle Dem, var, hvordan jeg traf sammen med de sorte tyronere igen, en dag da vi trængte svært til dem. Ortheris, hvad var det, det sted hed, hvor de sendte et kompagni af os og et af tyronerne op på et bjerg og ned igen, bare for at lære pathanerne noget, som de aldrig før havde vidst? Det var, efter at vi havde været ved Ghuzni."

"Jeg ved ikke, hvad de satans pathanere kaldte det. Vi kaldte det Silvers Teater. Det ved du sgu lige så godt som jeg!"

"Silvers Teater – rigtigt, sådan var det. En kløft mellem to bjerge, så mørk som inden i en spand og så smal som en ung piges liv. Der var lovlig mange pathanere efter vor smag i den kløft, og så kaldte de sig sgu oven i købet i deres medfødte uforskammethed for "reserve"! Vore skotter og gurkhaer havde, så vidt jeg ved, travlt med nogle pathaner-regimenter. Skotter og gurkhaer er perlevenner, fordi de er så ulig hinanden, og de drikker sig fulde sammen, når som helst de kan komme til det. Som sagt, der blev sendt et kompagni af vort regiment og et af tyronerne op ad bakke for at jage pathanernes reserve af vejen. Der var knap tid på officerer den gang; dysenteri og uforsigtighed havde gjort kål på adskillige, og vi blev sendt af sted med kun én officer for hvert kompagni; men han, vi havde, var også en mand med ben i næsen og hjertet på rette sted."

"Hvem var det?" spurgte jeg.

"Kaptajn O'Neill – gamle Crook – Cruiknabulleen – han, jeg fortalte Dem den historie om fra hans ophold i Burma. Han var en mand! Tyronerne havde en lille ung officer, men det var fanden ikke ham, som kommanderede dem, som De ret straks skal få at høre. Vi og de dukkede op over fjeldkammen, hver på

sin side af kløften, og nedenunder os lå den uforskammede reserve ligesom rotter i en kælder og ventede.

"Stop lidt, folkens," sagde Crook, som altid var så øm over os som en moder. "Tril nogle klippeblokke ned på dem i stedet for visitkort."

Vi havde ikke trillet mere end en snes kampesten ned, og pathanerne begyndte at bande noget forskrækkeligt, da tyronernes lille unge officer vræler tværs over dalen:

"Hvad satan i hede helvede er det, I gør? I ødelægger jo hele fornøjelsen for mine folk! Kan I ikke se, at de ikke vil trække sig tilbage?"

"Han er min sandten en sjældent modig fyr!" sagde Crook. "Nå ja, lad så stenene ligge, folkens. Lad os gå ned og drikke en kop te med dem!"

"Der er forbandet lidt sukker i den," sagde min rodekammerat. Crook hørte det.

"I har vel alle sammen teskeer?" sagde han og lo, og så kravlede vi ned, så hurtigt vi kunne. Learoyd var syg den gang, så han var naturligvis ikke med."

"Det er løgn!" sagde Learoyd, som havde trukket sit sengested nærmere. "Jeg fik dette dér, det ved du godt, Mulvaney."

Han løftede armene, og skråt over hans bryst løb en smal, hvid linje, som begyndte ved højre armhule og endte i nærheden af fjerde ribben til venstre.

"Jeg begynder nok at tabe hukommelsen," sagde Mulvaney uforstyrrelig. "Vist var du med. Hvor har jeg dog mine tanker henne? Det var naturligvis en ganske anden, jeg mente. Nå, men så husker du også, Jack, hvordan vi og tyronerne mødtes

med et brag på bunden af kløften og blev maset sammen med pathanerne i en trængsel, så man ikke kunne røre sig?"

"Puh! Der *var* sgu kneben plads. Jeg blev klemt i den grad, at jeg troede, jeg var trykket flad," sagde Ortheris og gned sig eftertænksomt på maven.

"Ja, det var intet godt sted for en lille mand; og alligevel var der en lille mand" – Mulvaney lagde sin hånd på Ortheris' skulder – "som den dag frelste mit liv. Dér stod vi, for pathanerne rørte sig fanden ikke, og vi turde sågu heller ikke; det var jo vor sag at drive dem væk. Og det mærkværdigste ved det hele var, at vi og de bare styrtede i hinandens arme, og skydning blev der slet ikke noget af i lang tid. Ikke andet end knive og bajonetter, når vi kunne få hænderne fri, og det var ikke så tit endda. Vi var bryst mod bryst med dem, og tyronerne hylede bagved os på en måde, som jeg i begyndelsen slet ikke kunne forstå. Men senere fik jeg at vide, hvad det betød, og det gjorde pathanerne også.

"Knæ mod knæ!" råbte Crook og lo, da vi stoppede i vor fart ned i kløften, og så omfavnede han en stor, lodden pathaner; ingen af dem kunne komme til at gøre den anden nogen fortræd, skønt begge havde den bedste vilje.

"Bryst mod bryst!" sagde han, mens tyronerne pressede værre og værre på bagfra.

"Og en hånd over skulderen," sagde en sergent bag ved ham. Jeg så en sabel fare frem forbi Crooks øre, og pathaneren blev stukket i struben ligesom en gris på Dromeen marked.

"Tak skal De have, kammerat," sagde Crook, så koldblodig som en agurk uden salt. "Jeg trængte til en smule plads."

Og dermed trådte han pathaneren under fødder og rykkede et skridt frem. Manden bed hælen af Crooks ene støvle i dødskampen.

"Pres på, folk!" sagde Crook. "Pres på, I elendige svæklinge!" sagde han. "Skal jeg hale jer igennem?"

Og vi pressede og vi sparkede og vi masede og vi bandede, og grønsværet var glat, så vi havde ondt ved at få fodfæste, men Gud nåde den, som faldt den dag!"

"Har du nogensinde været ved indgangen til ståpladserne i Victoria-Teatret en aften, når der er godt besøg?" afbrød Ortheris. "Men det var nu endnu værre, for de ville den ene vej og vi ville den anden. Jeg fik for resten ikke meget udrettet."

"Du udrettede min sandten, hvad du kunne, min søn. Jeg holdt den lille mand her mellem mine knæ, så længe jeg kunne, men han stak til højre og venstre med sin bajonet, og gebærdede sig som rasende. Ortheris er en allerhelvedes karl i en nærkamp – er du ikke?" sagde Mulvaney.

"Lad nu være at gøre nar," sagde londoneren. "Jeg ved meget godt, at jeg ikke duede til noget dér, men jeg delikaterede dem rigtigt fra venstre flanke, da vi fik bedre plads. Nej!" vedblev han og slog næven i feltsengen med et dask, "bajonetten duer ikke for en lille mand; han kan lige så gerne stå og stikke med en medestang! Jeg hader sådan et roderi, hvor man slås med næver og kløer; men giv mig en baglader, som er ordentlig indskudt, og ammunition, som har ligget i depotet et år, så at krudtet og kuglen er kommet ordentlig i berøring med hinanden, og stil mig et sted, hvor jeg ikke bliver trampet på af sådan nogle store svinebæster som dig, så skal jeg pinedød ramme dig de fem

gange af syv på tolv hundrede alen. Vil du prøve, din klodsede irlænder?"

"Nej, din gedehams. Jeg har set dig gøre det. Men jeg for mit vedkommende siger, at der er intet bedre end bajonetten – et langt stød, en dobbelt drejning, om man kan, og så trække langsomt tilbage."

"Ad Helvede til med bajonetten!" udbrød Learoyd, som havde lyttet opmærksomt. "Se her!"

Med håndfladen opad greb han en bøsse et lille stykke ovenover sigtekornet og svang den akkurat som man svinger en dolk.

"Ser I," sagde han roligt, "det er bedre end noget andet, for sådan kan man mase et ansigt, og hvis det ikke lykkes, kan man brække den parerende arm. Det er for resten slet ikke efter lærebogen. Men alligevel, må jeg bede om kolben."

"Det er ligesom med at gøre kur – hver gør det på sin egen manér," sagde Mulvaney stilfærdigt. "Kolben eller bajonetten eller kuglen, efter som det ligger bedst for en. Nå, som sagt, dér stod vi og pustede hinanden ind i ansigtet og bandede skrækkeligt. Og Ortheris forbandede den moder, som havde født ham til verden, fordi han ikke var tre tommer højere. Lidt efter sagde han:

"Duk dig, dit asen, så at jeg kan prikke til en mand over din skulder."

"Nej, så går det sgu ud over mit hoved," sagde jeg og rystede min ene arm fri. "Men du kan muntre dig under min armhule, dit blodtørstige lille afskum," sagde jeg, "men stik mig ikke, ellers skal jeg varme dine øren."

"Hvad var det, du gav den pathaner foran mig – ham, der huggede efter mig, mens jeg hverken kunne røre en hånd eller fod? Var det varmt eller koldt?"

"Koldt," svarede Ortheris. "Opad og ind under ribbenene. Han gik på næsen. Og det var heldigt for dig."

"Det har du ret i, min søn! Se, denne trængsel, som jeg taler om, varede i godt og vel fem minutter, og så fik vi armene frie og gik løs på dem. Jeg husker ikke så nøje, hvad jeg egentlig gjorde, men jeg ville nødig have, at Dinah skulle blive enke. Efter så at have hugget lidt løs sad vi fast igen, og tyronerne bagved kaldte os køtere og kujoner og alle mulige rare ting, fordi vi spærrede vejen for dem.

"Hvad Satan går der af tyronerne?" tænkte jeg. "De har det jo godt, hvor de er."

En mand bag ved mig hviskede bønligt til mig:

"Lad mig komme i lag med dem! For den hellige jomfrus skyld, gør plads for mig ved siden af dig, du høje mand!"

"Hvem er du, der er så ivrig efter at blive slået ihjel?" svarede jeg, men uden at vende hovedet, for de lange knive dansede foran os som solen på Donegal-bugten, når det blæser frisk.

"Vi har set vore kammerater dø," sagde han og pressede på, "vore kammerater, som var i live for to dage siden! Og jeg kunne ikke en gang redde Tim Coulans lig, skønt jeg var hans kødelige fætter! Lad mig komme frem," sagde han, "lad mig komme i lag med dem, eller jeg render min bajonet i ryggen på dig!"

"Død og plage!" tænkte jeg, "hvis tyronerne har set deres kammerater dø, så Gud nåde pathanerne i dag."

Nu vidste jeg, hvorfor de irlændere rasede bag ved os, som de gjorde.

Jeg gjorde plads for manden, og han løb frem, idet han holdt på sit gevær, som var det en høtyv. Han lettede en pathaner helt op fra jorden, og bajonetten knækkede helt nede ved bøssemundingen.

"Tim Coulan kan sove roligt i nat," sagde han med et grin; og i næste minut var hans hoved kløvet, og dér lå han og grinte i to stykker.

Tyronerne blev ved at presse på, og vore folk bandede dem, og Crook hængte i foran os alle sammen; hans højre arm med sablen gik op og ned som en postestang, og hans revolver spyttede som en kat. Men det mærkeligste var, at det gik så stilfærdigt af. Det var ligesom en kamp i et skuespil – undtagen for dem, der faldt.

Da jeg gav plads for irlænderen, følte jeg mig helt dårlig og sløj i maven. Det er nu noget, som – med respekt at sige – tit hænder mig under en kamp. "Lad mig slippe ud, kammerater," sagde jeg og trak mig tilbage ind iblandt dem. "Jeg får kvalme!" Og min sandten, om de ikke gjorde plads, da de hørte det, skønt de ikke ville være gået til side for hede Helvede. Da jeg kom fri, var jeg – med respekt at melde – frygtelig dårlig, for jeg havde drukket tæt den dag.

Et godt stykke borte, hvor de ingen fortræd kunne komme til, sad en sergent af tyronerne oven på den lille unge officer, som havde standset Crook, da vi trillede klippeblokkene ned. Det var en dejlig dreng, og de lange, sorte eder kom trillende lige så blideligt ud af hans uskyldige mund som morgendug af en rose!

"Hvad er det, du har dér?" sagde jeg til sergenten.

"En af Hendes Majestæts hanekyllinger, som har rejst sporerne," svarede han. "Han vil have mig for en krigsret."

"Slip mig!" sagde den lille unge officer. "Lad mig komme hen og kommandere mine folk!" Og dermed mente han de sorte tyronere, som det virkelig ikke nyttede noget at kommandere – om så selve Satan var blevet udnævnt til deres kaptajn.

"Hans fader ejer den jord, som min moders ko græsser på i Clonmel," sagde sergenten, som sad på ham. "Tror du, jeg har lyst til at komme hjem til hans moder og fortælle hende, at jeg lod ham begå selvmord på den måde? Lig stille, din lille dynamitpatron, så kan du stille mig for en krigsret bagefter."

"Det er godt," sagde jeg. "Det er folk af hans slags, der senere bliver til folk af den højstkommanderendes slags, og dem må vi se at bevare. Hvad er det, De ønsker, hr. løjtnant?" sagde jeg meget høfligt.

"Slå de skurke ihjel – slå de skurke ihjel!" peb han, og hans store, blå øjne var fulde af tårer.

"Og hvordan vil De bære Dem ad med det?" sagde jeg. "De har futtet Deres revolver af, akkurat ligesom en dreng med en knaldert; De kan slet ikke håndtere Deres dejlige, lange sabel; og Deres hænder ryster som espeløv. Lig De stille og vent, til De bliver voksen," sagde jeg.

"Gå tilbage til Deres kompagni," sagde han. "De er uforskammet!"

"Hver ting til sin tid," sagde jeg. "Nu vil jeg først have noget at drikke."

I det samme kom Crook til, blå og hvid alle vegne, hvor han ikke var rød.

"Vand!" sagde han. "Jeg er halvdød af tørst! Men sikken en herlig dag!"

Han drak en halv pøs fuld, og resten hældte han ned på sit bryst, og det ligefrem hvislede på hans lodne skind. Så fik han kig på den lille unge officer under sergenten.

"Hvad er det dér?" sagde han.

"Det er mytteri, hr. kaptajn," svarede sergenten. Og så begyndte den lille unge officer at tigge og bede Crook, om han ikke måtte slippe løs; men det ville Crook ikke høre et muk om.

"Hold ham, hvor han er," sagde han, "det er ikke børneleg i dag. Og i den anledning," tilføjede han, "vil jeg konfiskere Deres lille elegante, nikkelbeslåede eau-de-cologne-sprøjte, for min egen lækker så fælt."

Mellem tommel- og pegefinger var han helt sort af krudtslam. Så tog han den lille unge officers revolver. Ja, De ser på mig, men De kan tro mig: *der sker en hel del mere i felten, end der nogensinde kommer i rapporterne!*

"Kom så, Mulvaney," sagde Crook. "Her holder vi ikke krigsret."

Så gik vi to sammen tilbage til roderiet. Pathanerne stod sig endnu, men de var ikke slet så storsnudede som før, for tyronerne råbte til hinanden, at de skulle tænke på Tim Coulan.

Crook standsede udenfor trængslen og så sig om med rullende øjne.

"Hvad er der, hr. kaptajn?" sagde jeg. "Kan jeg hjælpe Dem med noget?"

"Hvor er der en hornblæser?" sagde han.

Jeg gik ind i trængslen – vore folk trak netop vejret bag ved tyronerne, der sloges som besatte – og der traf jeg snart Frehan, vor lille hornblæser, der stak så voldsomt om sig med en bøsse med bajonet på som nogen anden.

"Tror du, du får din lønning for at more dig, din rad?" sagde jeg og tog ham i nakken. "Hold op med det og pas dine sager," sagde jeg. Men det var slet ikke efter drengens hoved.

"Jeg har ramt én," sagde han og grinede, "lige så stor som dig, Mulvaney, og godt og vel halvt så grim. Lad mig se, om jeg kan få fat i en til."

Personligheden i hans ord sårede mig, så derfor lettede jeg ham op og stak ham under armen og bar ham hen til Crook, der stod og holdt øje med, hvordan det gik med kampen. Crook gav drengen nogle lussinger, til han græd, og så sagde han ikke noget en stund. Der begyndte at komme uro mellem pathanerne, og vore folk brølede.

"Åbn geledderne! Fremad march!" råbte Crook. "Blæs, dreng, blæs, for den engelske hærs æres skyld!"

Drengen blæste som en orkan, og tyronerne og vi åbnede geledderne i det samme som pathanerne begyndte at rende, og da indså jeg, at hvad der var gået forud, ville være kys og klap imod, hvad der nu ville komme. Vi havde drevet dem tilbage til en bredere del af kløften, da de vendte ryg, og så åbnede vi geledderne og ligefrem dansede ned gennem dalen, mens vi jog dem foran os. Å, det var herligt, og det gik så glat! Sergenterne løb på fløjene af, hvad der var til overs af os, for at holde retning, og ilden knaldede langs hele linjen, og pathanerne faldt i massevis. Når dalen blev bredere, åbnede vi geledderne, og når den snævrede sig ind, sluttede vi op igen, ligesom bladene i en damevifte, og ved den anden ende af kløften, hvor de forsøgte at sætte sig til modværge, væltede vi dem komplet over ende, for vi havde nemlig brugt meget lidt ammunition i begyndelsen, da det gik løs med knivene."

"Jeg brugte tredive patroner på vejen ned gennem dalen," sagde Ortheris, "og det var det rene pillearbejde. Man kunne godt have gjort det med hvidt lommetørklæde og lyserøde silkestrømper – den del af det. Det kan nok være, at jeg kilede på."

"Man kunne have hørt tyronerne hyle en fjerdingvej borte," vedblev Mulvaney, "og deres sergenter havde mas med at få dem til at holde op. De var skrupsplitterpinende gale!

Da vi var kommet til enden af dalen, og det blev roligere, satte Crook sig ned og skjulte ansigtet i hænderne. Efterhånden gjorde vi alle sammen holdt og kom tilbage, alt efter vore naturlige anlæg og tilbøjeligheder, for de viser sig nemlig ved en sådan lejlighed, skal jeg sige Dem.

"Å, folk! folk!" sagde Crook hen for sig. "Jeg er bange for, at vi burde have optaget kampen på lang afstand; så havde vi sparet bedre mænd end jeg."

Og han så på vore faldne og sagde ikke mere.

"Kære hr. kaptajn," sagde en af tyronerne, som netop kom til, med en mund større end hans moder nogensinde havde kysset, og spyttende blod som en hvalfisk, "kære hr. kaptajn," sagde han, "selv om også et par stykker i parkettet har haft det mindre bekvemt, så har galleriet nydt forestillingen i høj grad."

I det samme kendte jeg den dublinske havnesjover. Han var en af de fyre, der i sin tid satte lejeren af Silvers Teater grå hår i hovedet ved at rive stopningen ud af bænkesæderne og smide den ned i parterret. Og så gav jeg ham kendingsordet, som vi havde mellem os, den gang jeg stod ved tyronerne og vi lå i Dublin.

"Jeg ved ikke, hvem det var," hviskede jeg, "og jeg bryder mig heller ikke om det, men i alt fald skal du have på snuden, Tim Kelly."

"Halløj!" siger fyren. "Har du været med der? Hør, lad os kalde dette her sted for Silvers Teater."

Halvdelen af tyronerne, som kendte teatret, stemte i med; og sådan gik det til, at dalen fik navnet "Silvers Teater."

Den lille unge officer af Tyrone-regimentet rystede over hele kroppen og græd. Nu havde han slet ikke mere mod på den krigsret, som han havde snakket så meget om.

"Senere vil De indse," sagde Crook ganske roligt, "at det var godt for Dem, at De ikke fik lov til at tage livet af Dem bare for fornøjelsens skyld."

"Jeg er vanæret!" sagde den lille unge officer.

"De kan lade mig arrestere, om De vil, hr. løjtnant, men jeg gør det min salighed om igen hellere end at stå ansigt til ansigt med Deres moder, når De er faldet," sagde sergenten, der havde siddet på hans hoved, og som nu stod ret foran ham og saluterede. Men det unge menneske græd kun, som om hans lille hjerte skulle briste.

Så kom en anden af tyronerne til med kamptågen over sig."

"Med hvad for noget, Mulvaney?"

"Kamptågen. De ved nok, at hver mand har det på sin måde i en kamp, akkurat ligesom i et frieri. Jeg kan for eksempel ikke lade være at få frygtelig kvalme, når jeg slås. Ortheris her bander hele tiden lige fra begyndelsen til enden; og de eneste lejligheder, da Learoyd åbner munden for at synge, er, når han smadrer andre folks hoveder – for han slås nu på sådan en beskidt måde. Rekrutter græder undertiden, og undertiden ved

de ikke, hvad de gør, og undertiden er de essige efter at skære halsen over på fjenden og den slags svineri. Men der er også dem, som bliver ligesom døddrukne af kampen, og til dem hørte denne mand. Han dinglede, og hans øjne var halvt lukkede, og vi kunne høre ham trække vejret på tyve meters afstand. Han fik kig på den lille unge officer og gik hen imod os, snakkende med sig selv med en grødet, søvnig stemme. "Nu har hvalpen fået sin ilddåb!" sagde han. "Nu har hvalpen fået sin ilddåb." Og i det samme strakte han armene i vejret, snurrede rundt og faldt omkuld for vore fødder, så død som en pathaner, og det uagtet han ikke havde den mindste rift eller skramme. De sagde, at hans hjerte var råddent; men det var underligt at se!

Så gav vi os til at begrave vore faldne, for vi ville ikke overlade dem til pathanernes nåde; og mens vi sådan gik omkring mellem hedningene, havde vi nær mistet den lille unge officer. Han ville nemlig give en af de djævle vand og støtte hans ryg mod en klippeblok. "Tag Dem i agt, hr. løjtnant," sagde jeg. "En såret pathaner er værre end en helskindet." Og min sandten, næppe var ordene ude af min mund, så skyder fyren på den lille officer, som stod bøjet over ham, og jeg så hans hjelm flyve af. Jeg gav manden min geværkolbe i fjæset og tog hans pistol fra ham. Den lille unge officer var meget bleg, for håret på den ene side af hans hoved var svedet helt af.

"Det sagde jeg Dem jo, hr. løjtnant!" sagde jeg. Og når han siden ville hjælpe en pathaner, stillede jeg mig altid op med geværmundingen lige ved fyrens øre. Så turde han nemlig ikke gøre andet end bande.

Tyronerne knurrede som hunde, hvem man har taget et ben fra, for de havde set deres kammerater falde og ville derfor slå hver eneste af de sårede pathanere ihjel. Crook sagde, at han ville slå enhver fordærvet, der ikke opførte sig, som han skulle; men i betragtning af, at det var første gang, tyronerne havde set deres kammerater dø, undrer det mig ikke, at de var essige. Det er et fælt syn! Da jeg første gang så det, blev jeg til mode, som om jeg aldrig ville give pardon til nogen mand nord for Khyberpasset – og for den sags skyld heller ikke til noget fruentimmer, for fruentimmerne plejede at slås med, når det var om natten – puh ha!

Nå, vi begravede altså vore faldne og førte vore sårede bort, og så kravlede vi op ad klippekammen igen, lige i rette tid til at se skotterne og gurkhaerne give pathanerne kanel i lispundevis. Vi var en bande skrækkelige røvere at se til, for blodet og støvet havde sat sig i kager, og sveden havde lavet furer i kagerne, og vore bajonetter hang som slagterens hvæssestål mellem vore ben, og de fleste af os havde fået en eller anden skramme.

Så kom der en stabsofficer ridende, så ren og pæn som en ny bøsse, og han sagde:

"Hvad fanden er I for nogle fugleskræmsler?"

"Et kompagni af Hendes Majestæts sorte Tyrone-regiment og et af det gamle regiment," svarede Crook ganske roligt; han var høflig nok til at nævne de andre først.

"Nå!" sagde stabsofficeren. "Fik De kastet den reserve ud af dens stilling?"

"Nej," sagde Crook, og tyronerne lo.

"Hvad i hede Helvede har De da gjort?"

"Knust den," sagde Crook, og vi marcherede videre. Men først fik Toomey, som den gang stod ved tyronerne, tid til at sige højt, med en stemme, der kom helt nede fra maven:

"Hvad satan mener den haleløse papegøje med at spærre vejen for bedre folk, end han er?"

Stabsofficeren blev blå om gællerne, men Toomey gjorde ham rød ved at slå over i et koket fruentimmers tone og sige:

"Kom og kys mig, søde major, for min mand er i krigen, og jeg er alene hjemme."

Så red stabsofficeren sin vej, og jeg kunne se Crooks skuldre ryste, sådan lo han. Toomey fik på hovedet af sin korporal, men svarede nok så uforknyt:

"Lad De bare mig være i fred. Jeg var hans oppasser, førend han blev gift, og han ved, hvad jeg sigter til, selv om De ikke ved det. Det er en herlig ting at omgås med folk af de dannede klasser!"

"Kan du huske det, Ortheris?"

"Vel kan jeg så. Toomey, han døde på lazarettet ugen efter, og jeg købte halvdelen af hans tøj; og jeg kan huske, at bagefter –"

"Til gevær!"

Afløsningen var kommet. Klokken var fire.

"Jeg skal se at skaffe Dem en vogn," sagde Mulvaney til mig, mens han hurtigt trak tøjet på. "Kom med op i fortet, så skal vi foranstalte en undersøgelse i M'Graths stald."

Det afløste vagthold spankede rundt over hovedbastionen på vej til svømmebassinet, og Learoyd blev næsten snaksom. Ortheris så ned i fortets grav og ud over sletten.

"Ak ja, man bliver ked af at vente på Ma-ary!" nynnede han. "Men det er nu lige meget, jeg kunne godt have lyst til at slå

nogle flere af de satans pathaner ihjel, førend jeg skal hjempermitteres. Krig! Blodig krig! I nord, øst, syd og vest."

"Amen," sagde Learoyd langsomt.

"Hvad er dette her?" sagde Mulvaney og standsede foran noget hvidt ved foden af det gamle skilderhus. Han bukkede sig og rørte ved det. "Det er Norah – Norah M'Taggart! Men søde lille Norahbasse, hvad bestiller du ude af visselullen på denne tid af døgnet?"

Sergent M'Taggarts to år gamle datter måtte være gået ud for at få et pust kølig luft og havde således forvildet sig lige hen til randen af fortets grav. Hendes lille natkjole hang sammenkrøllet som en klud om hendes hals, og hun klynkede i søvne.

"Se en gang," sagde Mulvaney, "det lille skind! Se, hvor meget hedetøj hun har på sin uskyldige krop. Ja, det er drøjt – nederdrægtig drøjt, selv for os; hvad må det så ikke være for sådan en? Vågn op, Norah, din moder er vist skrækkelig bange for dig. Vorherre bevares, barnet kunne jo være faldet i graven!"

I daggryets voksende skær løftede han hende op og satte hende på sin skulder, og hendes lyse krøller berørte de gråsprængte stubbe på hans tinding. Ortheris og Learoyd fulgte efter, smækkende med fingrene, mens Norah smilede et søvnigt smil til dem. Og Mulvaney gyngede barnet på sin arm og sang så klart som en lærke:

"Og når der så kommer en frier, min tøs,
så skal du ej derom snakke,
at én gang du sov i et skilderhus,
indpakket i skildvagtens frakke."

"Skønt," tilføjede han gravitetisk, "du har pinedød ikke ret meget frakke på, Norah. Nå, lige meget, om ti år optræder du i et andet kostume. Giv så dine gode venner et kys og løb hjem til moder."

Vi var nu tæt ved de gifte folks kvarterer, og han satte Norah ned på jorden. Hun nikkede med et soldaterbarns stilfærdige lydighed, og førend hun trippede af sted henover fliserne, holdt hun munden op for at lade sig kysse af de tre musketerer. Ortheris strøg sig om munden med bagen af hånden og bandede af forlegenhed; Learoyd blev rød i hovedet; og så gik de to videre. Yorkshireren opløftede sin røst og istemmede omkvædet af "Skilderhuset", så det rungede, mens Ortheris skingrede ved siden af ham.

"Har I været på sangerindeknejpe, I to?" sagde artilleristen, som kom med en kardus for at affyre vagtskuddet. "Det er svært, så I er fornøjede i sådan en satans hede."

"Tag vare på tøsen, det beder jeg dig,
hun er af en ædel slægt!"

brølede Learoyd. Så døde stemmerne hen nede ved svømmebassinet.

"Terence!" sagde jeg til Mulvaney, da vi var alene. "De forstår sandelig at bruge Deres tunge!"

Han så på mig med et træt udtryk. Hans øjne var indsunkne og hans ansigt fortrukket og blegt.

"Ak ja!" sagde han. "Nu har jeg ved min sludder fået natten til at gå for dem; men er de, der kan hjælpe andre, også i stand til at hjælpe sig selv? Kan De svare mig på det?"

Og over Fort Amaras bastioner brød den ubarmhjertige dag frem.

Pigernes Jens

Forfærdelsen, forvirringen, morderens fjernelse fra sine kammerater – alt dette var forbi, førend jeg kom til, I kasernegården var der intet andet spor af gerningen tilbage end mandens blod, som råbte fra jorden. Den brændende sol havde indtørret det til en mørk hinde, der lignede guldslagerhud, og som sprækkede i heden; og da blæsten rejste sig, krummede sprækkernes kanter sig opad, som om de var stumme tunger. Så kom der et stærkere vindpust og blæste det alt sammen bort som mørkt støv. Det var for hedt til at stå i solskinnet før frokost. Folkene var inde i kasernen og drøftede sagen. En skare soldaterkoner stod ved en af indgangene til de gifte folks kvarterer, mens et fruentimmer derinde skreg og tog på veje med stygge ord og forbandelser.

En for sin stilfærdighed og gode opførsel bekendt sergent havde ved højlys dag, lige efter morgenappellen, skudt en af sine egne korporaler ned, var så gået tilbage til kasernen og havde sat sig på en seng, hvor han blev siddende, indtil vagten kom for at hente ham. Derfor ville han nu blive stillet for retten. Desuden – men dette kunne han næppe have betænkt i sin hævnplan – ville han skaffe mig et forfærdeligt bryderi; for det ville falde i min lod at skulle referere forhørene uden at have nogen til at løse mig af. Hvordan et sådant forhør ville gå, det vidste jeg så inderligt godt, og jeg var led og ked af det. Den omhyggeligt opbevarede, upudsede bøsse med sporene af krudtslam på bundstykke og munding ville blive fremlagt, og et halvt dusin aldeles overflødige menige ville aflægge ed på dens identitet; der ville være hedt, så dampende hedt, at blyanten

ville blive våd af sved og glide mellem ens fingre; punkahen Note 7) ville daske og den anklagedes overordnede ville aflægge vidnesbyrd angående hans moralske karakter, og juryen ville puste og stønne, og vidnernes sommeruniformer ville lugte af farve og sæbe; en eller anden ulykkelig gårdfejer ville blive forvirret under krydsforhøret, og den unge advokat, der altid optrådte som forsvarer i militære sager for den anseelses skyld, som han aldrig vandt ved det, ville udrette vidundere ved sin tale, og så bagefter skælde mig ud, fordi jeg ikke havde refereret den korrekt. Og til sidst ville jeg kunne træffe fangen igen – for han ville naturligvis ikke blive hængt – i færd med at liniere regningsblanketter i centralfængslet og opmuntre ham med håbet om at blive gjort til fangevogter på Andamanerne.

Den indiske straffelov og dens fortolkere er ikke til at spøge med, når talen er om mord, hvor stor udæskning der end kan have været. Sergent Raines ville efter min mening være meget heldig, hvis han slap med syv år. Han havde sovet en nat på sin forurettelse, og dræbt sin mand i tyve meters afstand, førend nogen ordveksling havde kunnet finde sted. Så meget vidste jeg. Med mindre sagen derfor blev udsmykket en smule, ville syv år være det mindste; og det forekom mig særdeles heldigt for sergent Raines, at han var afholdt af sit kompagni.

Samme aften – ingen dag er så lang som den dag, da der er begået et mord – mødte jeg Ortheris, der var ude med sine hunde, og han gav sig straks på en udfordrende måde til at tale om sagen. "Jeg bliver et af vidnerne," sagde han. "Jeg stod i verandaen, da Mackie kom forbi. Han kom ud fra mrs. Raines' lejlighed. Quigley, Parsons og Trot var indenfor, så de kan umuligt have hørt noget. Sergent Raines stod i verandaen og

talte med mig, og Mackie kom tværs over kasernegården henimod os og sagde: "Nå, sergent, har hornene endnu ikke puffet hjelmen af hovedet på Dem?" Ved den fornærmelse snappede Raines efter vejret og sagde: "Å Gud, dette er mere, end jeg kan udholde!" Og så greb han min riffel og skød Mackie. Sådan gik det til, forstår De."

"Men hvad bestilte De i verandaen med Deres riffel lige efter appellen?"

"Jeg pudsede den," svarede Ortheris med den gnavne og uforskammede stirren, der altid ledsagede hans mere udsøgte løgne.

Han kunne lige så gerne have sagt, at han havde danset splitternøgen omkring, for det var aldrig hændt, at hans riffel havde trængt til at pudses tyve minutter efter appellen. Men retten ville naturligvis ikke kende hans sædvaner.

"Har De i sinde at holde fast ved den forklaring – og aflægge ed på den?" spurgte jeg.

"Ja. Jeg vil hænge ved den som en igle."

"Meget vel. Så bryder jeg mig ikke om at høre mere. Men husk blot på, at hvis Quigley, Parsons og Trot har været der, hvor De siger, må de nødvendigvis have hørt noget; og det er så godt som sikkert, at der har været en gårdfejer et eller andet sted i nærheden. Det er der jo altid."

"Gårdfejeren har jeg talt med."

Da forstod jeg, at sagen ville blive behændigt udsmykket, og det gjorde mig ondt for den offentlige anklager.

Da sagen kom for retten, fik jeg endnu mere medlidenhed med ham, for han var en mand, der altid let kom i dårligt humør, og som tog sig hver eneste tabt sag alvorligt nær. Raines'

unge sagfører havde for en gangs skyld aflagt sin umættelige lidenskab for alibier og sindssygdom, opgivet alle juridiske akrobatkunster og retoriske fyrværkerier, og arbejdede for sin klient på en fornuftig måde. Heldigvis var den varme årstid endnu i sin begyndelse, og der havde endnu ikke været noget alvorligt tilfælde af drab i kasernen; juryen var god, selv af en indisk jury at være, hvor ni mænd af tolv er vant til kritisk at veje de afgivne vidnesbyrd. Ortheris holdt sig tappert og lod sig ikke rokke af noget krydsforhør. Det eneste svage punkt i hans udsagn – nærværelsen af hans riffel i verandaen – forblev upåagtet af civilisterne, skønt nogle af vidnerne ikke kunne bare sig for at smile. Den offentlige anklager nedlagde påstand på dødsstraf, idet han hævdede, at her forelå et overlagt mord. Manden havde haft tid, sagde han, til de refleksioner, der så let kommer over en mand, der har mistet sin ære. Loven var stadig rede til og ivrig efter at godtgøre de forurettelser, der tilføjedes soldaten, hvis en sådan forurettelse virkeligt var blevet ham tilføjet; men han betvivlede i høj grad, at der her havde foreligget en faktisk forurettelse, som loven havde kunnet tage sig af. Efter hans teori havde manden alt for længe grublet over en grundløs mistanke og var derved blevet forført til at begå en overlagt forbrydelse. Men hans forsøg på at forringe motivet slog fejl. Selv det mest fjerntstående vidne kendte – og havde i flere uger kendt – forbrydelsens årsag; og fangen, der ganske naturligt var den sidste til at få alt dette at vide, stønnede i fangeaflukket, mens han lyttede til. Det ene spørgsmål, som forhøret drejede sig om, var, hvorvidt Raines havde fyret i pludselig hidsighed på grund af en udæskning, givet samme morgen; og da dommeren opregnede sagens omstændigheder

for juryen, var det tydeligt at mærke, at Ortheris' vidnesbyrd havde gjort virkning. Det var lykkedes Ortheris på en særdeles kunstfærdig måde at bibringe sine tilhørere den anskuelse, at han for sit personlige vedkommende hadede sergenten, og at denne var kommet ud til ham på verandaen for at give ham en overhaling for insubordination. I et svagt øjeblik stillede den offentlige anklager ét spørgsmål for meget. "Ja, De må undskylde, sir," svarede Ortheris, "men han kaldte mig en fandens uforskammet lille prokuratortamp." Retten brast i latter. Juryen afgav sin kendelse, der lød på drab, men under stærk udæskning og med alle mulige formildende omstændigheder; dommeren lagde hånden på sin pande og tænkte efter, førend han fældede dommen, og adamsæblet i fangens hals gik op og ned ligesom kviksølvet i et barometer før en cyklon.

I betragtning af alt, hvad der var at tage i betragtning, lige fra hans overordnedes vidnesbyrd om god opførsel og til det sikre tab af pension, stilling og ære, skulle fangen slippe med to år, som skulle afsones i Indien. Den offentlige anklager samlede sine papirer sammen med en arrig skulen; vagten gjorde omkring under våbenraslen, og fangen blev overgivet til de verdslige myndigheder og kørt af sted til fængslet i en brøstfældig *ticca-gharri*.

Vagten og en halv snes militære vidner, der var folk af mindre vigtighed, fik ordre til at vente til, hvad der officielt kaldtes eftermiddagens kølige tid, førend de marcherede hjem til deres kvarterer. De samledes under en af de mørkerøde murstens-verandaer på et arresthus, der for øjeblikket ikke brugtes, og komplimenterede Ortheris, som bar disse hædersbevisninger

med beskedenhed. Jeg sendte mit referat til kontoret og sluttede mig til dem. Ortheris stod netop og så efter den offentlige anklager, der kørte hjem til sin frokost.

"Det er en slem lille skaldepande af en slagter," sagde han. "Jeg kan ikke lide ham. Men han har for resten en lille hund, der ikke er så ilde. Om otte dage tager jeg op til Murree. Den hund er femten rupier værd, hvor det så skal være."

"Du skulle hellere solde de penge op her," sagde Terence og løsnede sin livrem; han havde været blandt vagten og havde stået ret og med hjelm på i tre lange timer.

"Nej tak," sagde Ortheris muntert. "Det vil naturligvis alligevel hedde, at nu har de fyre af B-kompagniet igen været på spil. Du ser for resten noget strabadseret ud, Terence."

"Ja, jeg er sgu heller ikke så ung, som jeg har været. Man bliver træt af denne hersens ståen på vagt, og" – han rynkede foragteligt på næsen ad murstens-verandaen – "at sidde her er lige så hårdt som at stå!"

"Bi lidt, så skal jeg hente hynderne fra min vogn," sagde jeg.

"Nåda, nu får vi sgu sofaer at sidde på. Det er fint," sagde Ortheris, medens Terence lidt efter lod sig dumpe ned på læderhynderne med de kønne ord: "Gid De aldrig må savne et blødt sæde, hvorhen De så end kommer, og evne til at dele det med en ven. Har De ét til Dem selv? Det var rart. Så kan jeg sidde på langs af hynden. Stanley, ræk mig en pibe. – Uf! Det var én til, der ødelagde sig for et fruentimmere skyld. Nu har jeg været med til at holde vagt over fyrre eller halvtreds fanger i min tid, og lige ked af det er jeg hver gang."

"Lad os se – De var med ved Lossons sag, ved Lanceys, Dugards og Stebbins', efter hvad jeg kan huske," sagde jeg.

"Ja, og snese af gange før den tid," svarede han med et træt smil. "Men det er bedre for dem at dø end at leve. Det vil Raines også mene, når han kommer ud – nu er han vel i færd med at trække uniformen af og fangedragten på. Han burde have skudt sig selv og konen med, så havde hele historien været forbi. Men i stedet for lod han konen blive i live – hun var hjemme hos Dinah i søndags og drak te – og sig selv også. Nej, Mackie har haft held med sig."

"Han får det rimeligvis noget varmt, der hvor han nu er," tillod jeg mig at bemærke, for jeg havde hørt adskilligt om den afdøde korporal.

"Det kan De bande på," svarede Terence og spyttede ud over verandaens brystværn. "Men hvad han vil få der, er en ren fornøjelse i sammenligning med, hvad han havde fået her, hvis han havde levet."

"Det tror jeg ikke. Han ville have fortsat sit liv på samme måde og glemt denne her historie – ligesom alle andre."

"Kendte De Mackie nærmere, sir?" spurgte Terence.

"En gang i fjor vinter var jeg på en jagtudflugt med ham og fandt, at han var en ret underholdende mand."

"Ja, nu får han ikke ret megen underholdning lige med det første, undtagen at vende sig i sin grav fra den ene side til den anden. Jeg kendte Mackie, og jeg har set for mange mænd i mit liv til at tage fejl af én. Han kunne måske have fortsat sit liv på samme måde og have glemt, som De siger, sir, men han var en mand med en god opdragelse, og den benyttede han til sine anslag; og netop denne gode opdragelse, og de talegaver, og alt det, der satte ham i stand til at gøre med fruentimmerne, hvad han ville, netop det ville til syvende og sidst have vendt sig imod

ham og ikke ladet ham have rist eller ro. Jeg kan ikke rigtigt forklare, hvad jeg mener, men sagen er, at Mackie i ét og alt lignede en mand, som jeg har set følge den samme vej, kun at han fik lov til at løbe linen helt ud, og det var netop hans ulykke, at han ikke fik det samme endeligt, som Mackie har fået. Vent lidt, mens jeg husker mig om. Det var, da jeg stod ved det sorte Tyrone-regiment, og han kom til os med et hold rekrutter fra Portsmouth; hvad var det nu, fyren hed? Larry – Larry Tighe var det nok; en af de andre rekrutter sagde, at han var en fin og fornem herre, og Larry slog ham trekvart fordærvet for de ord. Han var en stor mand og en stærk mand og en smuk mand, hvilket har noget at sige hos nogle fruentimmer, skønt på ingen måde hos alle. Og dog gav Larry sig i lag med alle – alle, siger jeg – for han kunne fordreje hovedet på hvert eneste fruentimmer på Guds grønne jord, og det vidste han godt selv. Han vidste det, akkurat ligesom Mackie, der nu har det med varme, og aldrig lagde han an på noget fruentimmer uden for at bringe hende i skam og skændsel. Ja, jeg burde ikke tale med om sligt, det skal Gud vide; men de allerfleste af mine mes… – mesalliancer har været bare for sjovs skyld, og jeg har altid været alvorligt bedrøvet, når det endte galt; og atter og atter, når jeg har gjort haneben til en pige – og til en kone med, for den sags skyld – og når jeg så har set på hendes øjne, at hun tog det alvorligere, end jeg mente det, så har jeg drejet af og holdt mig borte fra hende, ved tanken om, at jeg en gang har haft en moder. Men Larry – ja, jeg tror, han var opammet af en hundjævel, for han slap aldrig én eneste, der var kommet ham for nær og havde lyttet til hans ord. Det blev til en ren forretning for ham, lige så regelmæssig som vagttjenesten. Han

var for resten en brillant soldat. Der var nu oberstens guvernante – og husk vel på, han var en menig soldat! – den historie blev for resten aldrig almindelig bekendt i kasernen. Og så var der en af majorens piger, og hun var oven i købet forlovet; og en mængde fruentimmer i byen; og hvor mange kærester han havde i kasernen, det er der såmænd ingen, der vil få at vide før dommedag. Det var bæstets natur at fordreje hovederne på de bedste fruentimmer – på ingen måde de smukkeste, men sådan nogle, om hvem man turde sværge en hellig ed på, at der ikke var spor af den slags fiksfakserier ved dem. Og det var netop grunden til, at han aldrig blev opdaget, forstår De. Han var meget nær ved at blive det et par gange, men han blev det aldrig, og det kom ham dyrt til at stå til syvende og sidst. Han snakkede mere med mig end med de fleste andre, fordi, sagde han, hvis jeg havde fået hans opdragelse, ville jeg have været akkurat lige så slem, som han var. "Er det da rimeligt," plejede han at sige, idet han rettede sig, "at jeg nogensinde skulle blive fanget? For hvad er jeg, når alt kommer til alt? Sgu ikke andet end en menig," sagde han. "Og mener du, at det er rimeligt, at den slags pigebørn, som jeg kender til, skulle have noget at gøre med en menig som mig? Nummer ti tusind fire hundrede og syv," sagde han og grinede. Når han ikke gjorde sig umage for at tale simpelt, kunne jeg altid høre på hans måde at tale på, at han var en fin herre.

"Jeg forstår det aldeles ikke," sagde jeg, "men jeg ved, at der bor en djævel i dig, og jeg vil ikke have noget med dine sager at gøre. Lidt grin for fornøjelsens skyld, hvor det ingen skade kan gøre, Larry, det kan være godt nok; men jeg skulle tage meget fejl, om det er nogen fornøjelse for dig."

"Du tager i høj grad fejl," sagde han. "Og jeg vil råde dig til ikke at kritisere folk, der er bedre end du."

"Bedre!" sagde jeg. "Å Gud hjælpe dig, Larry. Her er ikke tale om noget "bedre", det er slet alt sammen; og det vil også nok gå op for dig."

"Du er ikke som jeg," sagde han og slog med nakken.

"Nej, Gud være lovet," sagde jeg. "Hvad jeg har gjort, har jeg gjort, og været grueligt bedrøvet over det. Tænk på mine ord, når din tid kommer."

"Ja, når den tid kommer," sagde han, "så skal jeg komme til dig for at hente åndelig trøst, pater Terence." Og dermed gik han sin vej for at gøre flere ulykker – for at få erfaring, som han kaldte det. Han var ond – afskyeligt ond – så ond som selve Satan! Det ligger ikke i min natur at være bange for nogen mand, men jeg var sgu bange for Larry. Han plejede at komme ind i kasernen med huen på tre hår, smide sig på sin seng og ligge og glo op i loftet; og så udstødte han af og til en lille latter, der lød ligesom et plask dybt nede i en brønd, og så vidste jeg, at han lå og lavede planer til nye ondskabsfulde bedrifter, og så blev jeg bange. Det er nu længe siden, at det hændte, men det holdt mig på den rette vej – for en stund.

Jeg har vist fortalt Dem, sir, at jeg lod mig lokke og overtale til at forlade Tyrone-regimentet på grund af en ubehagelig historie?"

"Det var nok noget om et slagsmål med livremme og en mand, der fik hovedet slået i smadder, ikke sandt?" Terence havde aldrig fortalt mig historien udførligt.

"Ja netop. Hver eneste gang jeg er med til at holde vagt over en fange, undrer jeg mig sgu over, at jeg den gang ikke blev

stillet for retten. Men den mand, jeg slog, optog det som et slag, der var faldet i ærligt slagsmål, og han var fornuftig nok til ikke at gå hen og dø af det. Tænk bare, hvilken ulykke det ville have været for hæren, om han havde gjort det! Jeg blev anmodet om at træde over i et andet regiment – det var min kaptajn, der bad mig om det. For ikke at være uhøflig opfyldte jeg hans ønske, og Larry sagde, at det gjorde ham gevaldig ondt at miste mig, skønt jeg ikke ved, at jeg havde givet ham nogen grund til at sørge over det. Jeg trådte altså ind i "det gamle regiment", og lod Larry gå ad Helvede til på sin egen manér, om han havde lyst; jeg ventede aldrig mere at høre noget til ham, undtagen at han var blevet skudt ihjel i kasernen ... Hvem er det, der render sin vej fra gårdspladsen?"

Terences hurtige øje havde fået kig på en hvid uniform, der luskede af sted bag ved hækken.

"Sergenten er jo gået bort," sagde en stemme.

"I så tilfælde er det mig, der kommanderer her, og jeg vil ikke vide af, at I lister ned i basaren, så at vi kommer til at sende en patrulje ud i aften for at lede efter jer. Nalson – jeg ved, at det er dig – kom tilbage til verandaen."

Den opdagede Nalson luskede tilbage til sine kammerater. Der opstod en brummen, som imidlertid døde hen efter et par minutters forløb, og Terence vendte sig om på den anden side og fortsatte:

"I lang tid så jeg ikke noget til Larry. Når en mand er trådt over i et andet regiment, er han, som om han var død for sine gamle kammerater; nå, og så giftede jeg mig med Dinah og glemte rent de gamle tider. Så blev vi kommanderet til fronten, og jeg var helt fortvivlet over at skulle efterlade Dinah i

kasernen i Pindi. Følgen var, at da jeg kom til fronten, sloges jeg forsigtigt, indtil jeg blev varm, og så slog jeg om mig som en gal mand. Kan De huske den gang, da vi sad i hovedvagtens port og jeg fortalte Dem om slaget i Silvers Teater?"

"Hvad er det med Silvers Teater?" spurgte Ortheris og drejede hurtigt hovedet.

"Ingenting, lille mand. Du kender jo den historie. Men hvad jeg ville have sagt, efter det slag var vi af det gamle regiment og tyronerne fuldstændigt blandet sammen; vi var i færd med at optælle vore faldne, og naturligvis gik jeg rundt for at se, om der endnu var nogen i Tyrone-regimentet, der kunne huske mig. En af de første, jeg traf på – og hvordan det var gået til, at jeg ikke havde lagt mærke til ham under kampen, ved jeg ikke – var Larry; han var endnu en smuk mand, men han så ældre ud, hvad der også havde sine gode grunde. "Larry," sagde jeg, "hvordan står det til med dig?"

"Du giver mig ikke mit rigtige navn," svarede han med sit fornemme smil. "Larry har været død i tre år. Nu kalder de ham *Pigernes Jens*." Derved indså jeg, at han endnu var den gamle satan; men lige efter en kamp er øjeblikket ilde valgt til at begynde på et skriftemål, og derfor satte vi os ned og snakkede om gamle dage.

"Jeg hører, at du er blevet gift," sagde han og trak på piben. "Er du lykkelig?"

"Lykkelig bliver jeg først, når jeg kommer tilbage til Pindi," sagde jeg. "Jeg måtte rykke ud midt i hvedebrødsdagene."

"Jeg er også blevet gift," sagde han, idet han dampede langsommere og langsommere og trykkede asken ned med pegefingeren.

"Til lykke," sagde jeg. "Det er såmænd det glædeligste, jeg længe har hørt."

"Mener du det?" sagde han; og så gav han sig til at tale om felttoget. Sveden fra kampen var endnu ikke tørret på hans pande, og dog længtes han allerede efter mere at bestille. Jeg for mit vedkommende var glad ved at ligge og lytte til kogekarrenes klirren.

Da han rejste sig, vaklede han en smule og krængede helt forover.

"Du har nok fået mere, end du troede," sagde jeg. "Undersøg dig selv, Larry. Du må være såret."

Han drejede sig om så stiv som en ladestok og gav sig til at bande mig og skælde mig ud for en uforskammet irsk abekat. Hvis det var hændt i kasernen, havde jeg givet ham en lussing lige på stedet; men det var på slagmarken, og jeg vidste godt, at efter en sådan kamp som den, vi lige havde været med til, kan man ikke drage en mand til regnskab for, hvad humør han er i. Han kunne lige så godt have givet sig til at kysse mig. Bagefter var jeg glad ved, at jeg ikke gav ham på snuden. Derefter kom Crook, vor kaptajn, hen til mig. Han havde været henne og snakke med tyronernes lille unge officer. "Vi har lidt alvorlige tab," sagde han, "men tyronerne har en fandens mangel på underofficerer. Gå De derover, Mulvaney, og vær sergent og korporal og underkorporal og alt, hvad De ellers kan være, indtil jeg siger stop."

Altså gik jeg derover og tog fat. De havde én sergent endnu, men de lystrede ham ikke. For resten var der ingen andre end mig, så det var på høje tid, at jeg kom. Nogle af dem snakkede jeg godt for og andre behandlede jeg på en anden måde, og

inden det endnu var blevet aften, havde jeg fået drengene af Tyrone-regimentet til at lystre mig, når jeg bare åbnede munden. Mellem os sagt, det var mig, der kommanderede kompagniet, og det havde nok også været Crooks mening; og den lille unge officer vidste det, og jeg vidste det, men kompagniet vidste det ikke. Og ser De, *det* er noget, som man ikke kan købe sig for penge eller skaffe sig ved eksercits – en gammel soldat, som kender sin officers arbejde og gør det for ham!

Derefter blev tyronerne sendt ud sammen med det gamle regiment for at strejfe omkring hist og her mellem bjergene til ingen verdens nytte. Det er nu min private mening, at en general som oftest ikke ved, hvad han skal gøre med tre fjerdedele af de folk, der står under hans kommando. Derfor sætter han sig ned på sine skinker og beder dem rende lidt rundt foran ham, mens han tænker over det. Og når de så ganske naturligt bliver indviklet i et stort slag, som de slet ikke har gjort noget for at fremkalde, så siger han: "Læg mærke til mit overlegne geni. Det var netop min mening, at det skulle gå således." Vi rendte rundt her og der, og alt, hvad vi opnåede, var, at der blev skudt på vor lejr om natten, og at vi fik lov til at gå løs med bajonetten på nogle småforter uden besætning, mens fjenden lå bagved klippeblokkene og plaffede os ned; til sidst var vi alle sammen lede og kede af det – undtagen "Pigernes Jens". Det var den rene fornøjelse for ham. Han kunne fanden tage mig aldrig få nok af det. Jeg vidste godt, at det netop er denne ustadige slags krigsførelse, som altid gør det af med de bedste mænd, og jeg havde en stærk mistanke om, at hvis jeg blev skudt, ville den lille unge officer miste alle sine folk under

forsøget på et tilbagetog, og derfor dukkede jeg mig gevaldigt, når jeg hørte et skud, og gemte mine lange ben bag ved et klippestykke, og når så luften var ren, kilede jeg af sted, som om Fanden var i hælene på mig. Jeg lærte sgu tyronerne at retirere! Men "Pigernes Jens", han stod altid og plaffede bag ved en klippe og ventede, indtil fjendens ild var stærkest, og så sprang han op og fyrede på dem uden dækning. Og om natten, når vi havde slået lejr, lå han altid uden for sit telt og fyrede ud i mørket, for han sov aldrig – ikke det mindste blund. Min overordnede – det lille skind! – forstod slet ikke det smukke ved mine krigspuds, og hver gang vi traf sammen med det gamle regiment, hvilket vi gjorde mindst én gang om ugen, gik han hen til Crook, med sine runde blå øjne så store som underkopper, og klagede over mig. En gang hørte jeg deres samtale gennem teltvæggen, og jeg var sgu nær kommet til at le.

"Han løber – løber som en hare," sagde den lille unge officer. "Det demoraliserer mine folk."

"De fordømte lille fæhoved," sagde Crook og lo. "Han lærer Dem Deres profession. Er De blevet overrumplet nogen nat?"

"Nej," sagde barnet; han ville bare ønske, at han var blevet det.

"Er nogle af Deres folk blevet såret?" spurgte Crook.

"Nej," sagde han. "De har umuligt kunnet blive sårede, for når Mulvaney løber, så løber de bagefter i en lynende fart."

"Nå ja, hvad kan De så ønske Dem mere?" sagde Crook. "Nej, Terence forstår efterhånden at vænne Dem til arbejdet. Han ved, hvad De ikke ved, nemlig at hver ting har sin tid. De kan

trøstigt følge ham," sagde han, "men jeg ville give en måneds gage til, at jeg kunne få at høre, hvad han mener om Dem."

Det stoppede munden på pattebarnet; men Pigernes Jens kom med bemærkninger om alt, hvad jeg gjorde, og især om mine manøvrer.

"Mr. Mulvaney," sagde han en aften i en meget foragtelig tone, "De er blevet så voldsomt gesvindt til bens i den senere tid. Iblandt gentlemen," sagde han, "iblandt gentlemen kaldes det med et temmelig grimt navn."

"Iblandt menige soldater er det en anden sag," svarede jeg. "Gå tilbage til dit telt. Det er mig, der er sergent her."

Der var noget i min stemme, som sagde ham, at det var at lege med sit liv at tiltale mig på den måde. Han gik sin vej, og jeg lagde mærke til, at denne storsnudede fyr altid begyndte at gå med et sæt, som om han fik et spark bagi. Samme nat morede afghanerne sig i bjergene rundt om med at beskyde vore telte og knalde løs, som om de ville vække de hellige syvsovere. "Bliv liggende alle sammen," sagde jeg. "Bliv liggende og vær stille. De opnår ikke andet end at spilde Deres ammunition."

Jeg hørte en mands fodtrin på jorden, og lidt efter skelnede jeg en Martini-riffels knald blandt de øvrige skud. Jeg lå godt og lunt og tænkte på Dinah, men alligevel krøb jeg ud med signalhornet i hånden for at se, om der var tegn til, at vi skulle overrumples; og der, i den forreste ende af lejren, så jeg martiniriflens glimt, mens fjendernes skud blinkede fra bjerget lige over for. Ved stjernernes skær fik jeg øje på Pigernes Jens, som uden livrem og hjelm sad på en klippeblok. Han råbte højt et par gange, og derpå hørte jeg ham sige til sig selv: "De burde

have kunnet ramme for længe siden. Måske de vil sigte efter glimtet." Og derpå fyrede han igen, hvilket fremkaldte en ny salve fra fjendens side, så at deres kugler klaskede mod klipperne. "Nu går det bedre," sagde Pigernes Jens. "Å Gud, hvor længe, hvor længe!" Og dermed strøg han en tændstik og holdt den op over sit hoved.

"Han er gal," tænkte jeg og trådte et skridt fremad, "skrupgal!" I samme øjeblik følte jeg, at min ene støvlesål gav sig til at daske som en kavaleri-standart, og mine tæer dirrede, med den samme følelse, som når man får et albuestød. Det var en kugle, som hverken havde rørt strømpen eller skindet, men bare revet min støvlesål løs. Så tog jeg Pigernes Jens i nakken og kastede ham ned bag ved en klippeblok, og da jeg satte mig ned, hørte jeg kuglerne klaske netop mod den sten, der dækkede os.

"Det kan være godt nok til dig at få en kugle i kroppen," sagde jeg og ruskede i ham, "men jeg har ikke lyst til at blive skudt."

"Du kom for tidligt," sagde han. "Du kom for tidligt. Om et minut til måtte de have ramt mig. Du store Gud," sagde han, "hvorfor lod du mig ikke være i fred? Nu må det hele gøres om igen," og han skjulte sit ansigt i hænderne.

"Nå, sådan at forstå," sagde jeg og ruskede i ham igen. "Det er altså derfor, at du ikke adlyder de givne ordrer."

"Jeg tør ikke dræbe mig selv," sagde han og rokkede frem og tilbage. "Jeg kan ikke dø for min egen hånd, og i over en måned har jeg uden held søgt efter den kugle, som ville ramme mig. Jeg skal dø langsomt," sagde han. "Men jeg er i Helvede nu," sagde han og skreg som en kvinde. "Jeg er i Helvede nu!"

"Gud hjælpe os alle sammen!" sagde jeg, for jeg var kommet til at se hans ansigt. "Fortæl mig, hvad der er i vejen. Hvis det

ikke er mord, kan vi måske endnu gøre det godt igen."

Han lo. "Kan du huske, at jeg en gang sagde, at jeg ville komme og hente åndelig trøst hos dig? Jeg har ikke glemt det," sagde han. "Det er gået, som du sagde; min tid er kommet, Terence. I måneder har jeg kæmpet for at holde det borte, men nu bider spiritus ikke længer på mig. Terence," sagde han, "jeg kan ikke blive beruset!"

Da vidste jeg, at han talte sandhed, når han sagde, at han var i Helvede, for når spiritus ikke længere kan gøre en mand beruset, så er hans sjæl rådden i ham. Men hvad kunne jeg med mine ringe evner sige for at berolige ham?

"Diamanter og perler," begyndte han igen, "diamanter og perler har jeg kastet fra mig med begge hænder – og hvad har jeg tilovers? Å, hvad har jeg tilovers?"

Han lå op til min skulder og skælvede og rystede, mens kuglerne peb over vore hoveder, og jeg sad og tænkte på, om min lille officer ville være fornuftig nok til at holde sine folk rolige under al den skydning.

"Så længe jeg ikke tænkte," sagde Pigernes Jens, "så længe så jeg ikke. Jeg ville ikke se, hvad jeg havde tabt, men jeg ser det nu – tiden og stedet og selve de ord, jeg sagde, da det behagede mig at gå ganske alene ad Helvede til. Men selv om, selv om det var gået anderledes," sagde han, og vred sig forfærdeligt, "ville jeg ikke have været lykkelig. Der lå for meget bag mig. Hvor kunne jeg have troet på hendes ed – jeg, som atter og atter har brudt mine egne, blot for at have den fornøjelse at se dem græde? Og så er der de andre," sagde han. "Å, hvad skal jeg gøre – hvad skal jeg gøre?" Han rokkede frem og tilbage igen, og jeg

tror, at han græd, ligesom et af de fruentimmer, som han talte om.

Mere end halvdelen af, hvad han sagde, var hebraisk for mig, men af det øvrige fik jeg dog en anelse om, hvad der var i vejen med ham. Det var Guds dom, der var kommet over ham, som jeg en gang havde forudsagt ham. Kuglerne peb tættere og tættere hen over os, og for at adsprede hans tanker sagde jeg: "Lad nu det være godt. Om et øjeblik vil de forsøge på at overrumple lejren."

Ikke så snart var ordene ude af min mund, førend vi fik øje på en afghaner, der kom krybende på maven med kniven mellem tænderne, ikke tyve meter fra os. Pigernes Jens sprang op og udstødte et hyl, og manden så ham og sprang løs på ham med kniven. Pigernes Jens havde ladet sin riffel blive liggende under klippen og stod så stiv som en støtte, men – ved Gud i Himlen, det er sandt, for jeg så det selv – en sten gled under afghanerens fod, så at han gik på næsen, og hans kniv trillede klirrende ned over klipperne! – "Jeg sagde dig jo, at Kains forbandelse var over mig," sagde Pigernes Jens. "Hvad nytte er det til at dræbe ham der? Han er en hæderlig mand – i sammenligning med mig."

Jeg fandt ikke øjeblikket belejligt til at disputere om afghanernes hæderlighed; derfor gav jeg manden et dask på pandeskallen med Pigernes Jens' bøssekolbe og sagde: Lad os skynde os tilbage til lejren, for dette her er måske begyndelsen til en overrumpling."

Der blev dog ikke noget af overrumplingen, skønt vi tørnede ud for at give dem en varm modtagelse. Den afghaner var kommet alene for at gøre ulykker. En stund efter gik Pigernes

Jens tilbage til sit telt med den ejendommelige usikre gang, som jeg aldrig kunne forstå. Det gjorde mig sgu ondt for ham, og det så meget mere, som jeg hele resten af natten måtte tænke på de dage, da jeg var virkelig korporal og ikke viceløjtnant, og de tanker var ikke behagelige.

De kan jo nok forstå, at efter den nat kom vi til at tale en hel del sammen, og lidt efter lidt slap da også alt det, jeg havde tænkt mig, ud af ham. Alle hans forførelseskunster og al hans ondskab hævnede sig nu hårdt på ham, ligesom brændevinen hævner sig på én, når man har været fuld en hel uge. Alt hvad han havde sagt og alt hvad han havde gjort – og kun han alene kunne sige, hvor meget det var – kom nu tilbage, og aldrig havde hans sjæl et minuts fred. Det var rædselsfuldt – og dog, hvad siger jeg? De rædsler ville han med glæde have båret. Men foruden mandens anger var der noget, som gik over menneskenaturen – forfærdeligt at se! – noget, som var værre end nogen anger. Blandt alle de snese af kvinder, som steg frem for hans tanke (og erindringen om dem var nær ved at gøre ham gal) var der én, og det var vel at mærke ikke hans hustru, og mindet om hende gik ham til marv og ben. Det var med hensyn til hende, at han sagde, at han havde bortkastet diamanter og perler uden tal, og så begyndte han på ny at trave rundt og rundt som et blindt muldyr i en oliemølle og gruble over, hvor lykkelig han kunne have været med *hende* – han, der selv havde sat sin lykke i denne verden over styr! Og jo mere han grublede, desto mere narrede han sig selv til at tro, at han havde forspildt en uhyre lykke – og så slog han pludselig om og gav sig til at græde over, at han alligevel aldrig kunne have fanget lykken.

Atter og atter har jeg set den mand, i lejren, ved appellen, ja endogså i kampen, lukke øjnene og dukke sig, ligesom man dukker sig for en blinkende bajonet. Det var, fortalte han mig, når tanken om alt det, han havde forspildt, kom og brændte ham som et glødende jern. Han var bedrøvet over, hvad han havde gjort mod de andre, men brød sig dog ikke synderligt om det; men den ene kvinde, som jeg talte om, hun hævnede ved Gud de andre på ham og det dobbelt! Aldrig har jeg troet, at en mand kunne udholde sådanne kvaler, uden at hans hjerte brast, og jeg har dog" – Terence drejede langsomt piben mellem tænderne – "jeg har dog selv oplevet adskillige mørke timer. Men alt, hvad jeg nogensinde har lidt, kan slet ikke sammenlignes med *hans* pinsler ... og hvad kunne jeg gøre? Det nyttede ikke at komme med trøstende ord til ham.

Nå, endelig blev vi da færdige med at traske rundt mellem bjergene, og takket være mig havde vi hverken oplevet ulykker eller høstet laurbær. Felttoget nærmede sig sin ende, og alle regimenterne blev trukket sammen og efterhånden sendt hjem. Pigernes Jens var svært bedrøvet over, at der nu ikke var mere arbejde for ham, så at han havde hele sin tid til at tænke i. Jeg har hørt den mand snakke med pladen på sin livrem og med sit sidevåben, mens han pudsede dem, blot for at holde sig fra at tænke; og hver gang han rejste sig efter at have siddet, eller gav sig til at gå efter at have stået, begyndte han med det sæt og de sprællende bevægelser, som jeg har omtalt – det var ligesom om hans ben ville gå flere veje på én gang. Han ville aldrig tale med doktoren om det, skønt jeg sagde ham, at han skulle være fornuftig. Han bandede mig ganske frygteligt til tak for mine gode råd; men jeg vidste, at han lige så lidt var tilregnelig, som

den lille unge officer var kompagniets virkelige leder, og derfor lod jeg ham bruge mund, lige så meget han ville, hvis det kunne lette ham.

En dag – det var på hjemmarchen – gik jeg rundt i lejren sammen med ham, da han på én gang standsede og stampede ligesom prøvende en tre-fire gange i jorden med den højre fod. "Hvad er der?" sagde jeg. – "Træder jeg virkelig på jorden?" sagde han. Jeg troede, at han var gået fra forstanden, men i det samme kom doktoren forbi, der havde været henne og anatomere en død stud. Pigernes Jens ville til at gå hurtigt bort, men det første, hans ben gjorde, var at give mig et spark på knæet, førend de kunne komme i gang.

"Holdt!" råbte doktoren; og Pigernes Jens' ansigt, der var så rynket, at det lignede en stegerist, blev ildrødt.

"Ret!" sagde doktoren, og Pigernes Jens rettede sig. "Luk så øjnene," sagde doktoren. "Nej, De må ikke holde Dem ved Deres kammerat."

"Nu er jeg opdaget," sagde Pigernes Jens og forsøgte på at smile. "Jeg ville falde, doktor, det ved De jo godt."

"Falde?" sagde jeg. "Falde, når du skal stå ret med lukkede øjne! Hvad mener du?"

"Doktoren ved, hvad jeg mener," svarede han. "Jeg har holdt det gående, så længe jeg kunne, men jeg er sgu egentlig glad ved, at det er forbi. Men jeg vil dø langsomt," sagde han, "jeg vil dø meget langsomt."

Jeg kunne se på doktorens ansigt, at det gjorde ham inderligt ondt for manden, og han gav ham ordre til at gå til lazarettet. Vi fulgtes ad derhen, og jeg var aldeles forbløffet. Pigernes Jens vaklede og ravede ved hvert skridt. Han gik helt sidelæns og

støttede sin hånd på min skulder, og hans højre ben dinglede som en bovlam kamels. For mig, der ikke anede, hvad han fejlede, var det, som om det hele var kommet af doktorens ord – som om Pigernes Jens kun havde ventet på dette ord for at opgive enhver modstand mod sygdommen.

Da vi var kommet til lazarettet, sagde han noget til doktoren, som jeg ikke forstod.

"Du store Himmel!" sagde doktoren. "Hvem er De, at De kan give Deres sygdom navn? Aldrig i mine dage har jeg hørt mage!"

"Jeg vil ikke ret længe være menig soldat," sagde Pigernes Jens i sin fornemme tone, og det gav et sæt i doktoren.

"Behandl mig som et studieobjekt, doktor Lowndes," tilføjede han; og det var første gang, at jeg nogensinde hørte en doktor blive kaldt ved sit navn.

"Farvel, Terence," sagde Pigernes Jens. "Jeg er en død mand, uden at have den fornøjelse at kunne dø. Du kommer nok og ser til mig en gang imellem for min sjælefreds skyld."

Jeg havde nu egentlig haft i sinde at bede Crook om at lade mig komme tilbage til det gamle regiment; krigen var jo forbi, og jeg var ked af tyronerne; men jeg ændrede min beslutning og blev, hvor jeg var, for at kunne besøge Pigernes Jens på lazarettet. Som sagt, sir, manden faldt helt fra hinanden under hænderne på mig. Hvor længe han havde holdt det gående og tvunget sig til at stride imod, ved jeg ikke, men da han først var kommet på lazarettet, forandrede han sig i løbet af to dage så meget, at jeg næppe kunne kende ham igen. Når vi vekslede håndtryk, kunne hans hånd gribe min kraftigt nok, men den rystede og skælvede sådan, at han ikke kunne knappe sin våbenfrakke selv.

"Det vil vare meget længe endnu, inden jeg dør," sagde han, "for syndens løn er ligesom renten i regimentets sparekasse – sikker nok, men når man skal have den udbetalt, tager det en forbistret lang tid."

Doktoren sagde en dag til mig ganske stilfærdigt: "Mon der er noget, der tynger på Tighes sjæl? Han bærer øjensynligt på en nagende sorg."

"Hvor skulle jeg kende noget til det, sir?" svarede jeg, så uskyldig som et lam.

"Han kaldes nok for Pigernes Jens i Tyrone-regimentet, ikke sandt?" sagde han. "Ja, så behøver jeg ikke at spørge Dem om mere. Besøg ham, så ofte De kan. Han holder sig oppe ved Deres styrke."

"Men hvad fejler han egentlig, doktor?" spurgte jeg.

"Det kaldes Ataxia locomotoria [Note 8)]," sagde han, "fordi det gør en attak på en ligesom et lokomotiv, hvis De forstår det. Og det kommer," sagde han og så stift på mig, "det kommer af at hedde Pigernes Jens."

"Det er Deres spøg, doktor," sagde jeg.

"Spøg!" gentog han. "Hvis De nogensinde får en følelse, som om De havde en sål af filt i Deres støvle i stedet for en af regeringens sålelæder, så kom til mig," sagde han, "så skal jeg vise Dem, om det er spøg."

Ja, De vil måske ikke tro det, sir, men disse ord og synet af Pigernes Jens, der var ramt så pludselig, gjorde mig i den grad bange for denne hersens sygdom, at i over en uge gik jeg og sparkede til sten og træstubbe, bare for at have den fornøjelse at mærke, at det gjorde ondt i mine tæer.

Og Pigernes Jens lå i sin seng (han kunne være taget hjem med en transport af sårede længe før, men han havde bedt om at få lov til at blive, hvor jeg var), og det, der tyngede på hans sjæl, havde fuldt herredømme over ham nat og dag og hver eneste time på dagen og natten; han skrumpede ind, hans øjne lignede ugleøjne, og hans hænder ville ikke lystre kommando.

Krigen var endt, og regimenterne marcherede hjem ét for ét, men som sædvanlig var der et vrøvl, som om det aldrig før i mands minde var hændt, at et regiment skulle af sted. Hvorfor mon det nu egentlig kan være, sir? I de ni måneder af året er der jo dog altid en eller anden del al hæren, som er i ilden; og sådan har det været i mange år. Man skulle dog tro, at vedkommende til sidst måtte få lært, hvordan de skal bære dem ad med at sørge for troppernes fornødenheder. Men nej! Hver eneste gang er der lige så stor forvirring, som når en pigeskole på vejen til kirken møder en stor, rød tyr. "Du store Himmel," siger intendanturen og jernbanefolkene og fourererne, "hvad i al verden skal vi stille op?" Tyronerne og det gamle regiment og en halv snes regimenter til fik ordre til at afmarchere; mere sagde ordren ikke. Vi gav os Gud i vold og marcherede af sted fra Khyber. Vore syge havde vi med i bærebøre, og jeg tror nok, at nogle af dem døde under transporten, men de ville hellere lade sig slå ihjel på den maner end sakke bagud for os andre på vejen til Peshawar. Jeg gik ved siden af Pigernes Jens, for der blev ikke holdt streng orden på marchen; og Pigernes Jens havde slet intet hastværk med at komme af sted. "Var jeg dog blot faldet deroppe," sagde han til mig gennem bærestolens omhæng, og så lukkede han øjnene og dukkede sig, for de pinlige tanker kom over ham.

Dinah var i kasernen i Pindi, og jeg var meget forsigtig med mig selv, for jeg vidste godt, at et uheld altid rammer en, når alt synes at gå nok så glædeligt. Jeg havde set en artillerist, der kørte en kanon, jolle forbi i trav, mens han af fuld hals sang "Hjem, yndige hjem" og glemte at passe på tøjlerne – jeg havde set ham falde ned under kanonen midt i sin vise, og da han kom ud igen under forstillingen, lignede han nærmest en maset frø. Nej jeg *ville* ikke skynde mig, skønt Gud skal vide, at hele mit hjerte var i Pindi. Pigernes Jens kunne godt se, hvad jeg tænkte på, og sagde: "Skynd dig, Terence; jeg ved, hvad der venter på dig." – "Nej, jeg gør ikke," sagde jeg. "Jeg kan nok vente lidt endnu."

De kender nok passet ved Jumrood og den to mil lange landevej hen over sletten til Peshawar? Hele Peshawar havde stillet sig op langs med den landevej, og der stod de dag og nat og ventede – mænd, kvinder, børn og musikkorps. Nogle af tropperne slog lejr rundt omkring Jumrood, andre marcherede videre til Peshawar for at nå deres garnisoner. Vi kom dertil tidligt om morgenen efter at have været på benene hele natten, og marcherede lige midt ind i roderiet. Du hellige jomfru, den hjemkomst glemmer jeg aldrig! Det var endnu ikke helt lyst, og det første, vi hørte, var et musikkorps, der spillede "En stjerneklar nat er min største fryd", for de troede, at vi var fire kompagnier af Lincolnshire regimentet. Vi blev nødt til at give et vræl, for at de kunne vide, hvem vi var, og så spillede de op med "De grønne jakker". Melodien fik det ligefrem til at løbe koldt ned ad ryggen på mig, for jeg havde ingen frokost fået. Og så kom levningerne af Jack Elliotts skotter brasende lige ind i vor bagtrop med fire sækkepibere, der spillede som gale

mennesker, og ikke et helt skørt i hele regimentet, og de svansede med halen som hankaniner, og bagefter dem kom et indfødt regiment, der hylede som djævle. De har aldrig hørt mage! – der var mænd, der græd som fruentimmer – jeg bebrejder dem det sandelig ikke! Hvad der bragte vandet i mine øjne, var lansenerernes musikkorps, skinnende og strålende som engle, med den gamle trommehest i spidsen og sølvpaukerne og hele historien, ventende på deres folk, som var bag ved os. De spillede op med kavalerigaloppen, og de arme heste, der fanden tage mig ikke havde et raskt ben i hele eskadronen, begyndte at danse, og mændene rokkede i deres sadler. Vi forsøgte på at råbe hurra for dem, da de red forbi, men det lød blot som en stor, gryntende hosten, så der må have været mange, som havde gråden i halsen ligesom jeg. Og så – det havde jeg skam nær glemt! "Natsværmerne" stod og ventede på deres anden bataljon, og da den kom, gik oberstens hest i spidsen – med tom saddel. Mændene ligefrem tilbad ham, og nu var han død på hjemvejen i Ali Mushid. De ventede, indtil resten af bataljonen var blevet samlet, og derpå – det var stik imod ordren, for hvem havde vel lyst til at høre den melodi den dag? – derpå marcherede de langsomt tilbage til Peshawar, mens deres musikkorps til pine og plage for alle os andre spillede sørgemarchen. De kom lige forbi os; De ved jo nok, at deres uniformer er så sorte som skorstensfejere, og de gik så langsomt og stille som spøgelser, mens de andre musikkorps overøste dem med forbandelser for at få dem til at høre op med den melodi.

Men det brød de sig ikke om. De førte liget med sig, og de ville have båret det på samme måde tværs igennem et

kroningsoptog. Vi fik ordre til at marchere til Peshawar, og vi marcherede i en lynende fart forbi Natsværmerne for at blive fri for den melodi. Men vi sang ikke, da vi passerede dem. På den måde kom vi forud for de andre tropper.

Sørgemarchen lød endnu i mine øren, da jeg pludselig fik en følelse af, at Dinah var i nærheden, og så hørte jeg et råb og så en hest og en pony med to kvinder på komme susende henad landevejen som bare satan. Jeg vidste det – jeg vidste det! Den ene var oberstens kone – gamle Bakers kone – med sit grå hår flyvende om ørene og sin tykke, runde krop rullende i sadlen, og den anden var Dinah, som jeg først skulle have set i Pindi. Oberstens frue brasede løs på vor kolonne, som om hun ville løbe storm mod en stenmur, og havde nær væltet Baker ned af hesten, da hun slog armene om hans hals og hulkede: "Min dreng! Min dreng!" Dinah svingede til venstre og kom ned langs med vor flanke, og jeg slap et hyl løs, som havde ligget gemt inden i mig i flere måneder – og så kom Dinah! Det glemmer jeg aldrig i mit liv! Hun var kommet herover fra Pindi, og oberstens frue havde lånt hende ponyen. De to havde omfavnet hinanden og grædt i hinandens arme hele den lange nat.

Nu gik hun ved min side med sin hånd i min, spurgte mig om fyrre ting på én gang og bad mig sværge ved den hellige jomfru, at der ikke sad en kugle gemt et eller andet sted inden i mig, uden at jeg vidste af det. Så kom jeg lige med ét til at huske på Pigernes Jens. Han betragtede os, og hans ansigt så ud som ansigtet af en djævel, der er blevet kogt for længe. Jeg ville ikke have, at Dinah skulle se det, for når en kvindes sjæl strømmer over af lykke, kan den ringeste ubetydelighed gøre et indtryk på

hende, som aldrig kan udslettes. Derfor trak jeg omhænget for bærebøren, og Pigernes Jens sank tilbage og stønnede.

Da vi nåede til Peshawar, gik Dinah til kasernen for at vente mig der, og jeg, der i den stund følte mig så rig, gik videre for at følge Pigernes Jens til hospitalet. Det var alt, hvad jeg kunne gøre for ham. For at skåne ham for det kvælende støv, lod jeg dem, der bar ham, dreje ned ad en gade, hvor der ikke var ret megen færdsel, og så traskede vi af sted, mens jeg snakkede til ham gennem omhænget. Pludselig hørte jeg ham sige:

"Lad mig se. For den barmhjertige Guds skyld, lad mig se." Jeg havde haft så travlt med at få ham bort fra støvet og med at tænke på Dinah, at jeg ikke havde set mig om. Nu fik jeg øje på et fruentimmer, der red nogle meter bag ved os; og da jeg senere talte med Dinah om det, viste det sig, at dette fruentimmer var redet os i møde et langt stykke ud ad Jumrood-vejen. Dinah sagde, at hun havde kredset som en glente på venstre flanke af kolonnerne.

Jeg standsede bærebøren for at ordne omhænget; hun red forbi i skridtgang og Pigernes Jens fulgte hende med øjnene, som om han ville have revet hende af hesten.

"Følg efter hende," var alt, hvad han sagde; men aldrig, hverken før eller senere, har jeg hørt et menneske tale med en sådan stemme, og af de tre ord og udtrykket i hans ansigt vidste jeg, at hun var diamanter-og-perler, som han havde talt om i sin sjælekval.

Vi fulgte efter, indtil hun drejede ind i et lille hus i nærheden af Edwardes-porten. Der sad to pigebørn på verandaen, og de løb ind i huset, da de så os. Jeg behøvede sgu ikke at se to gange til, selv i lang afstand, for at opdage, hvad det var for et slags

hus. Da der var garnison i byen, var der også en tre-fire sådanne huse; senere har politiet lukket dem. Da vi kom til verandaen, snappede Pigernes Jens efter vejret og sagde: "Stop her!" Og så svang han sig ud af bærebøren med en stønnen, som om hjertet skulle briste i ham, og så sandt jeg lever, rejste han sig op på benene, mens sveden strømmede ned ad hans ansigt! Om så Mackie kom spadserende herind i dette øjeblik, ville jeg ikke blive så forbavset, som jeg blev den gang. Hvor han havde fået kræfter fra, må Gud – eller Fanden – vide, men her vandrede en død mand i solskinnet, med en død mands ansigt og en død mands åndedræt, opretholdt af en ubegribelig magt, og ligets arme og ben lystrede kommando.

Kvinden stod på verandaen. Hun havde sikkert også en gang været smuk, men nu var hendes øjne indfaldne. Hun målte Pigernes Jens fra øverst til nederst på en uhyggelig måde. "Hvad," sagde hun og sparkede til sit slæb "hvad bestiller du *her*, du gifte mand?"

Pigernes Jens svarede ikke, men der kom lidt skum om hans læber; han tørrede det bort med hånden og så på hendes sminkede ansigt og så og så og så.

"Skønt, for resten," sagde hun og lo. (Hørte De Raines' kone le, da Mackie døde? Nå, ikke? Det kan De være glad ved). "Skønt for resten," sagde hun, "hvem skulle have bedre ret til det end du? Du viste mig vejen. Du lærte mig at følge den. Ja, se kun på mig," sagde hun, "for det er dit værk; husker du, at du sagde, at en kvinde, som var troløs mod én mand, også kunne være troløs mod to? Det har jeg været og mere til, for jeg var lærenem, som du altid sagde, Ellis. Se rigtigt på mig," sagde hun, "for det er mig, du en gang kaldte din hustru for Guds åsyn." Og hun lo.

Pigernes Jens stod stille midt i solskinnet og svarede ikke. Så stønnede og hostede han på én gang, så at jeg troede, at han rallede; men han tog ikke et sekund øjnene fra hendes ansigt. Det var nogle mærkeligt lange øjenhår, hun havde.

"Hvad gør du her?" sagde hun, ord til andet sådan som jeg gentager det, "du, som for fem år siden berøvede mig glæden over en ægtefælle – du, som har tilintetgjort min ro og dræbt mit legeme og bragt min sjæl i fordømmelse, blot for at se, hvorledes det lod sig gøre. Har dine senere erfaringer vist dig en kvinde, som gav dig mere end jeg? Ville jeg ikke have døet for dig og med dig, Ellis? Du ved det, mand! Hvis din løgnagtige sjæl nogensinde i sit liv har kendt sandheden, så ved du det."

Og Pigernes Jens løftede hovedet og sagde: "Jeg vidste det." Det var det hele. Mens hun talte, holdt den samme ubegribelige magt ham oprejst, stiv og strunk, midt i solskinnet, skønt sveden dryppede ned under hans hjelm. Det blev vanskeligere og vanskeligere for ham at tale, og hans mund fortrak sig.

"Hvad gør du *her*?" begyndte hun igen og hævede stemmen. Den havde en klang som klare klokker. "Der var en tid, da du ikke sparede på ordene – du, som med dine ord drog mig til Helvede. Er du stum nu?" Og Pigernes Jens fik mælet igen og sagde ganske jævnt som et lille barn: "Må jeg komme ind?"

"Huset står åbent dag og nat," svarede hun og lo; og Pigernes Jens dukkede sig og løftede hånden, som om han ville afværge et slag. Den ubegribelige magt var endnu over ham og holdt ham oppe, for så sandt jeg håber på frelse for min sjæl, gik han op ad verandaens trin – han, som i en måned havde været et levende lig på lazarettet!

"Og hvad nu?" spurgte hun og så på ham; og sminken stak af mod hendes hvide ansigt ligesom et centrum på en skydeskive.

Han løftede øjnene, langsomt, ganske langsomt; og så stødte han ordene frem mellem tænderne med en anstrengelse, som fik ham til at ryste.

"Jeg dør, Aigypt – dør," sagde han. Det var netop hans ord, for jeg husker det navn, som han gav hende. Hans ansigt begyndte at få dødens farve, men hans øjne bevægede sig ikke. De var stedse fæstede på hende. Pludselig åbnede hun sin favn og strakte armene ud imod ham, og sagde: "Her!" (Å, hvad det var for et gyldent vidunder af en stemme!) "Dø her!" sagde hun; og Pigernes Jens faldt forover, og hun greb ham og holdt ham, for hun var en stor og kraftig kvinde.

Jeg fik ikke tid til at røre mig, for i samme øjeblik hørte jeg hans dødsrallen og vidste, at det var forbi. Hun lagde ham på en sofa og sagde til mig: "Hr. soldat, vil De ikke vente lidt og snakke med et af pigebørnene? Han har ikke kunnet tåle solheden."

Jeg vidste godt, at solen aldrig mere ville stråle for ham, men jeg kunne ikke få et ord frem, og derfor gik jeg min vej med den tomme bærebør for at lede efter doktoren. Han havde ikke bestilt andet end at spise frokost, lige siden vi kom til byen, og var mægtigt fuld.

"De har såmænd skyndt Dem med at drikke en tår over tørsten," sagde han, da jeg havde fortalt ham det hele, "siden De bilder Dem ind, at De har set den mand gå. Med undtagelse af en ganske svag livsgnist var han jo et lig, førend vi forlod Jumrood. Jeg har stor lyst til at lade Dem sætte i brummen for drukkenskab," sagde han.

"Der er unægteligt en hel del folk, der har drukket sig fulde i dag, doktor," sagde jeg alvorligt. "Og det kan gerne være, at De har ret. Men vil De ikke gå hen til huset og se på liget?"

"Det er en skandale," svarede han, "at De tror, at jeg ville gå hen til sådan et hus. Var kvindemennesket smukt?" tilføjede han, og så skyndte han sig af sted.

Jeg kunne se, at de to endnu sad på verandaen, hvor jeg havde forladt dem; og den måde, hvorpå hendes hoved hang ned på brystet, og ravnenes skrig viste mig, hvad der var sket. Det er første og eneste gang, jeg har set en kvinde bruge pistolen. I reglen er de bange for skuddet; men Diamanter-og-perler – hun havde ikke været bange.

Doktoren rørte ved hendes lange, sorte hår, som lå udslået over Pigernes Jens' våbenfrakke, og det gjorde ham ædru. Han stod længe med hænderne i lommerne og grundede, og endelig sagde han til mig: "Her har vi to dødsfald af naturlige grunde – højst naturlige grunde; og under de forhåndenværende forhold vil regimentets militærarbejdere være glade, når vi sparer dem noget arbejde. Menig Mulvaney," sagde han, "disse to mennesker skal begraves sammen på den civile kirkegård på min bekostning; og gid Vorherre vil være lige så nådig mod mig, når min tid kommer. Gå De til Deres kone," tilføjede han. "Gå og vær lykkelig. Jeg skal tage mig af alt dette her."

Jeg gik, og lod ham stå og grunde. De blev begravet sammen på den civile kirkegård, og begravelsesritualet blev læst over dem. Der var alt for mange begravelser den gang, til at nogen skulle have tid til at gøre næsvise spørgsmål, og doktoren – han løb for resten sin vej med major van Dyces frue samme år – doktoren besørgede det alt sammen. Hvorledes det egentlig

forholdt sig med Pigernes Jens og Diamanter-og-perler, har jeg aldrig fået at vide, og vil aldrig få det at vide; jeg har fortalt Dem, hvad jeg selv så af historien – småstumper hist og her. Og derfor, da jeg er, hvad jeg er, og ved, hvad jeg ved, – derfor siger jeg, at i denne her historie har Mackie, som nu er død og i Helvede, haft held med sig. Der er tider, sir, hvor det er bedre for en mand at dø end at leve, og som følge deraf naturligvis fyrre millioner gange bedre for et fruentimmer."

"Op med jer!" sagde Ortheris. "Det er på tide at komme af sted."

Vidnerne og vagten trådte an og marcherede af sted gennem det tætte, hvide støv og det lumre tusmørke. De gik i jævnt tempo og fløjtede, og da de kom ned ad landevejen til grønningen ved kirken, kunne jeg høre Ortheris, der endnu bar den sorte mened på sine læber, som en passende afslutning på den fortælling, vi havde hørt, istemme den skingrende hurtigmarch, hvis tekst lyder:

"Nej, kast ikke vrag på fornuftige ord,
men tæm din ustyrlige higen;
og lyt til de gamle, lær visdom af dem!"
Det råd fik soldaten af pigen.
Pigen! – Pigen!
Det råd fik soldaten af pigen.

Ortheris' galskab

Mine venner Mulvaney og Ortheris var taget ud på en jagttur for en dags tid. Learoyd lå endnu på hospitalet for at komme sig efter en feber, som han havde pådraget sig i Burma. De havde sendt mig en indbydelse til at være med, og var meget kede af det, da de så, at jeg havde taget øl med, næsten tilstrækkeligt til at tilfredsstille to menige linjesoldaters tørst … foruden min egen.

"Det var ikke derfor, at vi ville have Dem med, sir," sagde Mulvaney krænket. "Det var for fornøjelsen af Deres selskab."

Ortheris kom mig til undsætning. "Nå, manden kan da altid være lige god, fordi han bringer drikkevarer med. Vi er ikke grever og hertuger, men almindelige kommisbrødædere, du spattede irlænder. Lige meget – din skål, kammerat."

Vi skød hele formiddagen og nedlagde to vilde hunde, fire grønne papegøjer (siddende), en flyvende snog, en telegrafstang, en sumpskildpadde og otte krager. Det gik nok så muntert. Derpå satte vi os ned til vor frokost – oksekød og klæget brød – nær ved flodbredden og morede os med at plaffe på krokodillerne i de mellemrum, som naturligt opstod, da vi kun havde en lommekniv, som gik på omgang. Derpå tømte vi hele vor ølbeholdning, kastede flaskerne ud i vandet og skød på dem. Da vi var nået så vidt, løsnede vi vore bælter og strakte os på det varme sand for at ryge. Vi var for dovne til at skyde mere.

Ortheris drog et dybt suk, medens han lå der på maven og støttede sit hoved mod sine knyttede hænder. Så begyndte han at mumle for sig selv.

"Hvad fejler du?" spurgte Mulvaney. "Har du ikke fået nok at drikke?"

"Tottenham Court Road og et pigebarn, jeg kender der. Hvad nytte er det til med dette soldatervæsen?"

"Orth'ris, min dreng," sagde Mulvaney hastigt, "det er mere end rimeligt, at øllet har bragt dig i ulave indvendig. Jeg føler mig selv ligesådan, når min lever bliver anløben."

Uden i mindste måde at ænse denne afbrydelse fortsatte Ortheris langsomt:

"Jeg er en kommisbrødæder, en svedende, asende, forhundset leveridiot med et tal i stedet for et ærligt navn. Hvad gavn gør jeg? Hvis jeg var blevet hjemme, kunne jeg have giftet den pige og haft en lille butik i Hammersmith Highstreet – "S. Ortheris, praktiserende konservator", en udstoppet ræv i vinduet ligesom dem i Haylesbury Dairies, og et lille etui med blå og gule øjne, og en lille kone til at råbe på mig, når klokken ringede. Som det nu er, er jeg kun en kommisbrødæder, en unyttig, gudsforladt, øldrikkende kommisbrødæder. "Gevær ved fod! – Omkring! – Rør! – Ret! – G'vær på skulder! 'Arrrsch! Venst' – højre – venst' – højre. Oom–krrring! Holdt! Retning til højre. G'vær ved fod! Med løs patron – lad geværet. Og sådan videre i én guddommelighed." Han efterlignede kommandoen ved en militær begravelsesceremoni.

"Hold op!" råbte Mulvaney. "Når du har skudt din bøsse af i luften, lige så tit som jeg, over en bedre mand end du selv er, vil du ikke mere gøre juks med disse hersens ordrer. Det er værre end at fløjte "Dødsmarchen" på kasernen. Og du, der er så velnæret som en tæge! Jeg skammer mig over dig. Du er ikke

bedre end en hedning – du med dine begravelseskomedier og dine glasøjne. Vil De ikke snakke ham til rette, sir?"

Hvad kunne jeg gøre? Kunne jeg fortælle Ortheris noget nyt om glæderne ved hans tilværelse? Jeg var hverken hans overordnede eller hans præst, og han havde for mig lov til at tænke og tale, som han lystede.

"Lad ham more sig, Mulvaney", sagde jeg. "Det er øllet."

"Nej, det er ikke øllet", sagde Mulvaney. "Jeg ved nok, hvad det er. Han får af og til den slags raptusser, og det er slemt – meget slemt – for jeg gør meget af fyren."

I grunden forekom det mig, at Mulvaney var overflødigt ængstelig; men jeg vidste, at han plejede at tage sig af Ortheris på en faderlig måde.

"Lad mig tale," sagde Ortheris sværmerisk, "lad mig tale! Ville du forhindre din papegøje i at skrige en hed dag, når buret brænder dens stakkels små, røde tæer? Ville du vel, Mulvaney?"

"Røde tæer! Du vil da vel ikke bilde os ind, at du har røde tæer under dine røjsere, din snaddervorne" – Mulvaney tav et øjeblik for at finde et kraftudtryk, der tilfredsstillede hans indre oprør – "skolefrøken! Røde tæer! Hvor meget øl har du drukket, du ravende sladderhank?"

"Det er ikke øllet", sagde Ortheris. "Det er en mere bitter drik end det. Det er hjemve."

"Hør en gang! Og om fire små måneder skal fyren hjem med *Serapis*!"

"Det er lige meget. Hvor kan du vide, om jeg ikke går hen og kommer en ulykke til, førend jeg får mine papirer i orden." Han begyndte igen med et syngende tonefald forfra på begravelsesreglementet.

Jeg havde aldrig før set Ortheris fra den side; men det var klart, at Mulvaney havde ret, og at han nærede alvorlige bekymringer. Medens Ortheris blev ved med sit bavl med hovedet hvilende på sine hænder, hviskede han til mig:

"Han har det altid på den maner, når han har fået en ualmindelig drøj overhaling af en af disse drenge, de gør til sergenter nu om stunder. Og så dette driverliv. Anderledes kan jeg ikke forklare det."

"Nå, herregud, hvad gør det? Lad ham tale sig ud, når det kan lette ham."

Ortheris begyndte nu at synge en parodi på "Ladestoksmarchen" fuld af mørke allusioner til slag, blodsudgydelse og pludselig død. Medens han sang, kastede han et blik ud på floden. Hans ansigt havde antaget et helt fremmed udtryk.

"Hvad det kan gøre? Jo, det kan gøre meget. Det er ligesom en sygdom, der kommer over ham. En slags feber. Jeg kender det. Hele natten vil han ligge og regere, og midt om natten farer han ud af sin seng og går og raver omkring som et galt menneske efter sine sager. Så kommer han over til mig og siger: "Nu går jeg til Bombay. Svar for mig ved mønstringen i morgen." Så får vi et lille snuptag, som vi har gjort før – han vil stikke af og jeg må holde på ham – og så bliver vi begge noteret for at have gjort spektakler på kasernen. Jeg har bundet hans hænder og jeg har slået ham i gulvet, og jeg har også prøvet at snakke ham til fornuft, og lige meget hjælper det alt sammen, når han er i det hjørne. Når han ellers er ved sin samling, er han så flink en fyr, som der kan gå i et par sko. Men nu kan jeg nok se, hvad det trækker op til, og vi får løjer på kasernen i nat. Bare han ikke

stikker af, førend jeg får ham smidt i gulvet. Det er det, jeg grubliserer over dag og nat."

Dette stillede sagen i et mindre fornøjeligt lys, og forklarede mig fuldkommen Mulvaneys uro. Foreløbig syntes han at ville prøve på at få Ortheris beroliget ved at snakke godt for ham; for han råbte ned over den skrænt, hvor fyren lå:

"Hør nu en gang, du med dine røde tæer og glasøjne! Svømmede du over Irriwady i nat bag efter mig som en god dreng skulle, eller gemte du dig under sengen, ligesom du gjorde ved Ahmid Kheyl?"

Dette var på en gang en grov fornærmelse og en ligefrem løgn. Det var også ment som en udtrykkelig udfordring. Mulvaney ville lokke ham til et håndgemæng. Men Ortheris reflekterede ikke på indbydelsen. Han syntes at befinde sig i en slags søvngængertilstand og svarede langsomt uden mindste spor af vrede i det samme afmålte tonefald, hvori han havde gengivet begravelsesceremoniellet:

"Han svømmede over Irriwady i nattens mulm og mørke for at indtage byen Lungtungpen, nøgen og uforfærdet. Spørg pathanerne, hvor jeg var ved Ahmid Kheyl, hvis du ikke selv ved det. Men dér var der noget at gøre, og jeg tænkte ikke på at dø. Men nu er jeg syg efter at komme hjem-hjem-hjem. Nej, jeg er ikke modersyg; min onkel har opdraget mig. Men jeg er syg af længsel efter London, efter at se den og høre den og lugte den, efter appelsinskaller og asfalt og gassen, der skinner over Vauxhall Bridge. Efter en tur med toget ned til Box Hill med min pige på mit knæ og en ny kridtpibe i munden. Og Strand med alle dens lygter og blus, hvor man kender alle mennesker, og betjenten, som tager dig med er en god, gammel bekendt af

dig, der har samlet dig op før, da du var en lille, snavset dreng, der havde dit kvarter mellem Temple og de mørke buer, og ikke en fordømt kommisbrødæder og slavefrø, der må leve og dø på tælling. Man var sin egen herre, og om søndagen kunne man tage sin tøs med ud til The Serpentine og se dem fiske døde kroppe op af vandet. Og alt det forlod jeg for at tjene Enken på den anden side af vandet, her hvor der ingen fruentimmer er og ingen drikkevarer, der er værd at drikke, og ingenting at se eller gøre eller sige eller føle eller tænke. Herren være med dig, Ortheris; men du er en større dosmer end hele det øvrige regiment og Mulvaney tilsammen! Der sidder Enken hjemme med guldkronen på hovedet, og her går jeg Stanley Ortheris, enkens ejendom, og smuldrer væk som den tykpandede idiot jeg er."

Han hævede sin stemme ved slutningen af sin udgydelse og endte med at affyre en seksløbet angloindisk ed. Mulvaney sagde intet, men så på mig, som om han ventede, at jeg skulle sætte skik på Ortheris' forstyrrede hjerne.

Det faldt mig ind, at jeg en gang i Rawal Pindi havde set en mand, der var hel ravende-gal af drik, blive beroliget ved at man gjorde nar ad ham. Nogle regimenter vil kende lignende tilfælde. Jeg tænkte, at den samme kur måske lod sig praktisere over for Ortheris, skønt han ikke havde fået sin skade ved fuldskab. I den tanke sagde jeg til ham:

"Hvad nytte er det til at give ondt af sig her og være ubehagelig mod Enken?"

"Men det har jeg ikke været!" sagde Ortheris. "Så sandt Gud kender mig, har jeg aldrig sagt et ondt ord mod hende, og ville

ikke gøre det, ikke om jeg så stod i begreb med at desertere i dette øjeblik."

Jeg fik en idé.

"Nå, så det er det, du tænker på," sagde jeg. "Ja, der er jo heller ikke megen mening i at blive i tøjet, når man ser sådan på det som du. Sig mig, ville du tage billetten, nu straks, hvis der tilbød sig en gunstig lejlighed?"

"Prøv mig," råbte Ortheris, og fo'r op, som om han havde set en åbenbaring.

Også Mulvaney rejste sig. "Hvad vil De gøre?" spurgte han.

"Hjælpe Ortheris ned til Bombay eller Karachi, hvilket han helst vil. De kan så melde, at han skiltes fra Dem før frokosten, og at han efterlod sin bøsse her på flodbredden."

"Skal jeg melde det?" sagde Mulvaney langsomt. "Synes De? Nå, vel, hvis Ortheris virkelig gør alvor af det, og det er hans faste beslutning at desertere nu, og De, sir, som har været en ven af mig og af ham, vil hjælpe ham med det, så lover jeg, Terence Mulvaney, ved min salighed, som jeg aldrig endnu har forbrudt, at jeg skal melde, som De siger. Men" – her nærmede han sig til Ortheris og rystede på en truende måde skæftet på sin bøsse lige for øjnene af ham – "hav dine næver parat, Stanley Ortheris, hvis jeg nogen sinde skulle få fingre i dig igen."

"Jeg er lige glad," sagde Ortheris. "Jeg kan ikke længere holde dette hundeliv ud. Giv mig en chance. Hold mig ikke for nar. Hjælp mig væk."

"Træk dit tøj af", sagde jeg, "og byt klæder med mig, så skal jeg sige dig, hvad du videre skal gøre."

Jeg håbede, at det latterlige i mit forslag ville bringe Ortheris på andre tanker; men da jeg så mig om, havde han allerede sparket støvlerne af og befriet sig for sin frakke, før jeg endnu havde fået knappet flippen op. Mulvaney greb mig i armen: –

"Han er forstyrret! Han har sine raptusser! Tænk at gøre sig skyldig i desertering, nu da der kun er otte og tyve eller seks og halvtreds dage af tjenestetiden tilbage. Og så gøre sig selv og mig den blodige skam!"

Jeg havde aldrig set Mulvaney så altereret.

Men Ortheris var ganske rolig, og så snart vi havde fuldendt vor omklædning og jeg præsenterede mig som en menig linjesoldat, sagde han utålmodigt:

"Nå – hvad så? Er det alvor? Hvad skal jeg gøre for at slippe ud af dette Sodoma?"

Jeg svarede, at hvis han ville vente to eller tre timer her i nærheden af floden, ville jeg ride ind til stationen og komme tilbage med hundrede rupees. Med de penge i sin lomme skulle han da gå til den nærmeste jernbanestation, der lå omtrent fem mil borte og derfra løse en første klasses billet til Karachi. Da det var almindelig bekendt, at han ingen penge havde hos sig, da han gik ud på sin jagtekspedition, ville regimentet ikke straks telegrafere til søhavnene, men først anstille efterforskninger i de indfødte landsbyer, som lå i nærheden af floden. Heller ikke ville nogen falde på at lade søge efter en desertør i en første klasses kupé. I Karachi skulle han da købe sig hvide klæder og se at slippe ombord på en koffardimand.

Her faldt han mig i talen. Når jeg blot ville hjælpe ham til Karachi, skulle han nok klare resten. Jeg gav ham da ordre til at blive, hvor han var, til det blev mørkt nok til, at jeg kunne ride

til stationen uden at vække opsigt ved min dragt. Den engelske soldat er meget ofte en hel barbar, hvad dannelse angår, men Herren har i sin visdom givet ham et hjerte så blødt som et barns, så at han følger sine officerer gennem tykt og tyndt uden at bryde sig om farer og besværligheder. Naturligvis er det vanskeligere for en civilist at vinde hans tiltro; men har han først opnået det, så følger han ham så trofast som en hund.

Stanley Ortheris havde i tre år eller mere beæret mig med sit venskab, og vi havde aldrig haft mindste udestående med hinanden. Derfor faldt det ham nu heller ikke et øjeblik ind at drage mine ord i tvivl eller opfatte dem som en spøg.

Mulvaney og jeg gik nu vor vej og efterlod ham liggende i det høje græs nær ved flodbredden. Vi fulgte floden på en strækning hen til det sted, hvor jeg havde bundet min hest. Ortheris' skjorte kradsede mig noget så frygteligt.

Næsten to timer måtte vi vente, før det blev mørkt nok, til at jeg kunne vove mig ud på min ekspedition. Imens talte vi hviskende sammen om Ortheris og anspændte vor hørelse for at opfange enhver lyd fra det sted, hvor vi havde efterladt ham. Men vi hørte intet uden vindens susen i det høje græs.

"De ved ikke, hvor jeg har tumlet med ham," sagde Mulvaney alvorligt. "Jeg har givet ham bænketure, jeg har næsten slået ham halvt fordærvet, og dog har jeg ikke kunnet banke de forrykte idéer ud af hans forstyrrede hoved. Og til andre tider er han så fornuftig og fredsommelig som nogen. Hvad kan det være? Er det hans opdragelse, som han ikke har fået, eller hans mangelfulde skolelærdom! Sig mig det, De som er en studeret mand og giver Dem af med at granske tingene?"

Men jeg blev ham svaret skyldig. Jeg hengav mig til betragtninger over, hvor længe Ortheris ville holde sig i ro i sin afsondring, og om jeg virkelig skulle blive nødt til, efter mit løfte, at assistere ham med at flygte bort.

Da mørket omsider faldt på, og jeg med tungt hjerte begyndte at sadle min hest, hørte vi pludselig vilde råb fra flodbredden.

Djævlene var faret ud af Stanley Ortheris, nummer 22639, B-kompagniet. Jeg antager, at det var ensomheden i forbindelse med skumringen og den lange ventetid, der havde besørget, hvad vore ræsonnementer ikke havde formået. Vi skyndte os hen til ham og fandt ham vadende omkring i græsset på må og få. Sin frakke – *min* frakke mener jeg –, havde han smidt, og han skrålede på os af sine lungers fulde kraft.

Da vi nåede ham, dryppede sveden af ham, og han rystede over hele kroppen som en skræmt hest. Vi havde vort mas med at få ham beroliget. Han var ulykkelig, fordi han var i civile klæder og truede med at flå dem af sig. Jeg gav ham da ordre til at klæde sig af og for anden gang byttede vi klæder, så hurtigt som det lod sig gøre. Først da han følte sin egen grove skjorte kradse sig på ryggen og havde fået sine knirkende støvler på, syntes han igen at komme en smule til sig selv. Han holdt hænderne for ansigtet og sagde:

"Hvad var det? Jeg er ikke gal, jeg har heller ikke solstik. Men hvordan er det da, jeg har tumlet omkring? Hvad har jeg sagt og gjort; og hvor har jeg været henne?"

"Hvad du har gjort?" sagde Mulvaney. "Du har vanæret dig selv; men, hvad der er værre, du har vanæret B-kompagniet, og du har vanæret mig! Mig, der har lært dig at skikke dig som en

mand, den gang da du var en lille snavset, slatbenet og flæbevorn rekrut, hvad du er endnu, Stanley Ortheris!"

Ortheris tav en stund. Så løste han sit bælte af, der var tungt af mærkerne af et halvt dusin regimenter, som han havde ligget ved, og rakte det til Mulvaney.

"Jeg er ikke mand for at binde an med dig, Mulvaney", sagde han, "og du har høvlet mig af før i dag. Men du kan tage dette her og tampe mig igennem med, hvis du har lyst."

Mulvaney vendte sig til mig.

"Lad mig snakke lidt med ham i enrum, sir," sagde han.

Jeg følte, at min mission var endt og trak mig tilbage.

På vejen hjem tænkte jeg meget over den indiske soldats stilling i almindelighed og min ven Ortheris i særdeleshed.

Men jeg kunne ikke nå til noget tilfredsstillende resultat.

Hvorledes Mulvaney blev til en gud

Der levede en gang fjernt fra England tre mænd, som elskede hinanden så inderligt, at hverken mand eller kvinde kunne skille dem ad. De var på ingen måde fine folk og hørte ikke hjemme i det gode selskab, for de var nu tilfældigvis menige soldater i Hendes Majestæts hær; og menige soldater i vor tjeneste har ikke synderlig tid tilovers til at tænke på deres dannelse. Deres pligt er at holde sig selv og deres munderinger rene og pletfrie, at lade være med at drikke sig fulde tiere end nødvendigt, at adlyde deres overordnede og at længes efter krig. Alle disse pligter opfyldte mine venner; og de leverede oven i købet som tilgift og af egen drift nogle slagsmål, som det militære reglement ikke udkrævede. Deres skæbne sendte dem til Indien for at gøre tjeneste dér, og til trods for alt, hvad digterne siger, er Indien ikke noget gyldent land. Folk dør overordentlig hurtigt der til lands, og de, som forbliver i live, må gå meget igennem og opleve mange mærkværdige ting. Jeg tror ikke, at mine venner bekymrede sig synderligt om Orientens sociale og politiske udsigter. De deltog i en ikke ubetydelig krig på Indiens nordgrænse, i en anden på vestgrænsen og i en tredje i Øvre-Burma, derefter fik deres regiment ny tilførsel af rekrutter, og garnisonslivets uendelige ensformighed blev deres lod. De eksercerede morgen og aften på den samme støvede eksercerplads. De traskede op og ned ad det samme stykke støvhvid landevej, søgte til den samme kirke og den samme kro, og sov i den samme hvidkalkede kaserne, der lignede en lade, i to lange år. Der var mesteren i snedighed, Mulvaney, som havde tjent i forskellige regimenter rundt om i

alle britiske kolonier, havde været med i mange krige, arret, dumdristig, opfindsom, og i sine skikkelige øjeblikke en soldat, hvis lige ikke fandtes. Han var trøst og støttestav for en seks og en halv fod høj, langsom, klodset yorkshiremand, som var født i de skovløse egne, opvokset i dalene, og havde fået sin væsentligste opdragelse iblandt fragtmændenes vogne bag ved banegården i York. Hans navn var Learoyd og hans største dyd en utrolig tålmodighed, som hjalp ham til at vinde sejr i slagsmål. Hvordan Ortheris, en rigtig rævepels af en londoner, nogensinde var kommet med i dette trekløver, er et mysterium, som jeg den dag i dag ikke kan forklare. "Vi har altid været tre," plejede Mulvaney at sige. "Og med Guds hjælp bliver vi ved med at være tre, lige så længe vor tjeneste varer. Det er det bedste."

De brød sig ikke om andet kammeratskab end deres eget, og ilde gik det den mand i regimentet, som forsøgte at trættes med dem. Der kunne ikke være tale om at bruge magt mod Mulvaney eller yorkshiremanden, og den, der overfaldt Ortheris, blev angrebet af de to andre i forening – og de kunne tage det op med fem mand. Derfor var der ingen, der trådte dem på tæerne. De delte deres drikkevarer, deres tobak og deres penge med hinanden, delte held og uheld, delte kampens møje og udsigterne til at falde i slaget, delte livets hændelser og glæder, lige fra Calcutta i det sydlige til Peshawar i det nordlige Indien.

Jeg var heldig nok til på en måde at blive optaget i deres venskabsforbund, og det aldeles uden egen fortjeneste. Mulvaney var lige fra begyndelsen af frimodig og åben over for mig, men Learoyd var tvær og modstræbende, og Ortheris mistænksom; han mente, at ingen, der bar uniform, burde

fraternisere med folk uden for hæren. "Krage søger mage," sagde han. "Jeg er soldat og han er civilist. Det er unaturligt – mere har jeg ikke at sige."

Men han fik nu alligevel mere at sige. Lidt efter lidt tøede de op, og efterhånden som vi blev bedre venner, fortalte de mig mere om deres liv og eventyr, end jeg rimeligvis nogensinde vil kunne nedskrive.

For nu ikke at tale om resten og kun holde mig til den historie, som jeg her har i sinde at fortælle, så havde den sin begyndelse og sin allerførste oprindelse og årsag i en forfærdelig tørst. Der har aldrig været mage til tørst, efter hvad Mulvaney fortalte mig. Omstændighederne tvang dem til at være dydige, men de gjorde oprør mod disse omstændigheder og søgte at få deres tørst slukket, hvilket imidlertid kun lykkedes Ortheris. Denne, der var en mand af mange talenter, gik ud på gader og stræder og stjal en hund fra en "civilist" – det vil sige, en eller anden ham ubekendt person, som ikke var militær. Men denne civilist var for kort tid siden kommet i svogerskab med regimentets oberst, og da der således opstod ubehageligheder fra en retning, hvor Ortheris mindst havde ventet det, blev han til sidst, af frygt for at noget værre skulle hænde, nødt til at skille sig ved den mest lovende lille rottehund, han nogensinde havde haft at gøre med, for en ren spotpris. Han fik akkurat så mange penge for den, at han kunne gøre sig én eneste glad aften, der for resten endte med, at han kom på vagten. Han slap imidlertid med en forsvarlig røffel og nogle timers ekstra eksercits. Det var ikke for intet, at han havde ry for at være en af de bedste soldater i regimentet. Mulvaney havde lært sin kammerat, at renlighed med sin

person og iver i tjenesten burde være hans første trosartikler. "Et svinebæst," plejede han at sige på sin djærve måde, "kommer i brummen, når han er slap i knæene, og bliver stillet for en krigsret, fordi han har smidt et par sokker væk; men et renligt menneske, som er en pryd for tjenesten – en mand, hvis knapper skinner som guld, og som ikke har et fnug på sin frakke eller en plet på sin mundering – han kan rent ud sagt gøre, hvad han vil, og drikke sig plakatfuld hver eneste dag. Det er det gode ved at være et anstændigt menneske."

En dag sad vi sammen et godt stykke vej fra kasernen i en skyggefuld kløft, hvor der i regntiden plejede at flyde et vandløb. Bag ved os lå junglekrattet, som antoges at huse sjakaler, påfugle, de nordvestlige provinsers grå ulve og af og til en tiger, der havde forvildet sig herop fra Central-Indien. Foran os lå garnisonsbyen, skinnende hvid under den skinnende sol; og på begge sider strakte sig den brede landevej, der førte til Delhi.

Det var krattet, der gav mig den idé, at det ikke kunne være så galt, om Mulvaney ansøgte om permission for en dags tid og gik på jagt. Påfuglen er et helligt dyr i hele Indien, og den, som dræber en påfugl, løber fare for at blive lynchet af indbyggerne i den nærmeste landsby; ikke desto mindre var det lykkedes Mulvaney, sidste gang han var på jagt, uden i mindste måde at krænke de indfødtes religiøse følelser at vende hjem med seks nydelige påfuglebælge, som han solgte med stor profit. Der var altså en svag mulighed for, at –

"Jamen hvad nytter det til, at jeg går på jagt uden at få noget at drikke? Jorden er så tør som krudt, og støvet ryger ned i halsen på en, så man er nær ved at kvæles," klynkede Mulvaney

og så bebrejdende på mig, "og en påfuglehale får man ikke fat i, med mindre man render efter den. Tror De, man kan rende, når man ikke får andet end vand – og det oven i købet jungle-vand?

Ortheris havde imidlertid betragtet spørgsmålet fra alle synspunkter. Nu sagde han, mens han tyggede eftertænksom på sin pibes mundspids: "Gak du didhen, hvor ærens røst dig kalder, og vend med sejrens palmer atter hjem. Du gør bedst i at gå. Der er ingen fare for, at du skulle tage, livet af dig – så længe der er en mulighed for at få en snaps. Så bliver jeg og Learoyd hjemme imens og ser os om for det tilfældes skyld, at der skulle vise sig noget. Gå du ud med en fuglebøsse og skyd påfugle eller sådan noget. Du kan let nok få permission for en dag. Gå hen og bed om det, og skyd så nogle påfugle eller sådan noget."

"Hvad siger du, Jack?" sagde Mulvaney og vendte sig til Learoyd, der lå og halvsov i skyggen.

Learoyd rejste sig langsomt over ende. "Gå din vej, Mulvaney," sagde han.

Hvorpå Mulvaney gik, bandende sine kammerater med en irlænders tungefærdighed og en soldats bidende vid.

"Men husk vel på," sagde han, da han efter at have fået permission kom tilbage til os i sit dårligste tøj og med regimentets fuglebøsse i hånden, "husk vel på, Jack, og du med, Ortheris, at jeg går lige stik imod min egen vilje – bare for at føje jer. Jeg tror ikke, der kommer noget ud af at rende rundt på lykke og fromme og jage efter påfugle i en øde egn, og jeg er vis på, at jeg vil lægge mig ned på jorden og dø af tørst. Jeg skulle skyde påfugle til jer, I dovne asener – og blive myrdet af de indfødte – høh!"

Han slog ud med sin vældige lab ad os og gik sin vej.

I skumringen, længe førend vi havde ventet ham, kom han tilbage, tomhændet og meget tilsølet.

"Hvor er påfuglene?" spurgte Ortheris fra sin plads på bordet i kasernestuen, hvor han sad med korslagte ben og røg. Learoyd lå på en bænk og snorksov.

Mulvaney svarede ikke, men gik hen og ruskede i den sovende. "Jack," sagde han, "Jack, kan du slås? Vil du slås?"

Betydningen af disse ord gik kun meget langsomt op for den halvvågne Learoyd. Han forstod dem – men alligevel – hvad var meningen med dette? Mulvaney ruskede i ham som rasende. Og imidlertid hylede de andre soldater på stuen af henrykkelse. Nu var der da endelig uenighed mellem vennerne – en uenighed, som måtte få alle bånd til at briste.

Kaserne-etiketten er yderst streng. På en direkte udfordring må følge et direkte svar. Denne forpligtelse er endnu mere bindende end det mest prøvede venskab. Mulvaney gentog på ny sit spørgsmål. Learoyd besvarede det på den eneste måde, han kunne, og det med en sådan hurtighed, at irlænderen næppe fik tid til at undgå slaget. Jubelen rundt om steg. Learoyd så forvildet på sin ven, der selv var lige så forvildet. Ortheris gled ned fra bordet – med et ansigt, som om verden styrtede sammen over hovedet på ham.

"Kom udenfor," sagde Mulvaney, og da værelsets øvrige beboere henrykte ville til at følge efter, vendte han sig og tilføjede i en rasende tone: "Der bliver intet slagsmål af i aften – med mindre en af jer har lyst til at slås. Er der nogen af jer, der vil, så vær så god."

Ingen rørte sig. De tre gik ud i måneskinnet, Learoyd pillende ved sine frakkeknapper. Eksercerpladsen lå øde; kun et par sjakaler fo'r hen over den. Mulvaney løb af sted med voldsom iver og trak sine kammerater med sig et langt stykke, førend Learoyd kunne standse og genoptage forhandlingerne.

"Ti stille. Det var min fejl, at jeg begyndte midt i historien, Jack. Jeg burde først og fremmest have givet dig en forklaring. Men, Jack, kære ven, svar mig på ære og samvittighed: tror du, at du er mand for at indlade dig i det yndigste slagsmål, du nogensinde har oplevet – meget bedre end at slås med mig? Tænk dig om, førend du svarer."

Endnu mere forbavset end før drejede Learoyd sig et par gange rundt, følte på sine armmuskler, stampede prøvende i jorden og svarede så: "Jeg er klar." Han var vant til at slås, uden at vide hvorfor, når vennens overlegne forstand beordrede det.

De satte sig ned, mens kammeraterne så til i afstand, og Mulvaney begyndte at forklare sig i vægtige ord.

"I følge jeres idiotiske indfald vandrede jeg altså af sted ud i den vildsomme ørken bag ved kasernen. Og der mødte jeg en from hindu, som rumlede af sted på en kærre trukket af stude. Jeg anså det for givet, at han ville være henrykt over at få lov til at køre mig et stykke vej, og derfor satte jeg mig op til ham –"

"Dit lange, dovne, sorthårede svinebæst," drævede Ortheris, der under lignende omstændigheder ville have handlet aldeles på samme måde.

"Det var sgu uhyre fiffigt fundet på. Den sorte rad kørte mig flere mil, lige til den nye jernbane, som de er i færd med at bygge på den anden side af Tavifloden. "Dette er kun en vogn til at køre skarn i," sagde han et par gange med frygtsom stemme,

for at jeg skulle gå min vej. "Jeg er også et skarn," svarede jeg, "og det af den tørstigste slags, som du nogensinde har kørt med. Tærsk løs på studene, min søn, og Vorherre være med dig." Og så lagde jeg mig til at sove i vognen uden at bryde mig videre om ham, indtil han holdt ved jernbanedæmningen, hvor kulierne gik og trillede jord. Der var omtrent to tusind kulier i arbejde med bygningen af den jernbane, må I vide. Lidt efter ringede en klokke, og de gav sig til at traske hen til et stort skur for at få deres løn. "Hvor er den hvide mand, som har opsyn med arbejdet her?" sagde jeg til min kusk. – "I skuret derhenne," svarede han. "Der holder han en lombota." – "En hvadfornoget?" sagde jeg. – "Lombota," sagde han. "Han giver én en seddel og tager ens penge, og så får man ikke noget for det." – "Oho!" sagde jeg, "det er, hvad begavede og dannede mennesker kalder for en tombola, du bastard af synd og mørke. Lad os komme hen og se på den tombola, skønt jeg begriber rigtignok ikke, hvad fanden den bestiller her så langt borte fra sit egentlige hjem, nemlig velgørenhedsbasaren ved juletid, hvor oberstinden står og smisker bag ved tebordet." Og så gik jeg hen til skuret, hvor jeg opdagede, at det var kuliernes lønningsdag. Deres løn lå på et bord, ved hvilket der sad en stor, svær, køn fyr med et rødt ansigt – syv fod høj, fire fod bred og tre fod tyk, og med en næse så stor som en sæk korn. Han betalte kulierne nok så ærligt og redeligt, men han spurgte dem alle sammen én efter én, om de havde lyst til at spille i tombolaen den måned, og naturligvis sagde de alle sammen ja, hvorpå han trak indsatsen fra deres løn. Da alle havde fået deres penge, fyldte han en gammel cigarkasse med forladningspropper og hældte dem ud blandt kulierne. De var ikke synderligt glade over den

forestilling, hvilket nu ikke var så sært. En mand lige ved mig snuppede en sort prop op fra gulvet og skrålede: "Jeg har den!" – "God fornøjelse," sagde jeg. Kulien trådte frem hen imod den store, kønne, rødfjæsede fyr, der trak et forhæng til side og viste os den pragtfuldeste juvelbesatte, emaljerede og på anden måde pyntede pottesjæse, jeg nogensinde har set."

"Pottesjæse! Gå hjem og læg dig. Det var naturligvis en palankin. Kan du ikke kende en palankin, når du ser den?" sagde Ortheris yderst hånligt.

"Jeg foretrækker nu at kalde den en pottesjæse, lille ven," vedblev irlænderen. "Det var den vidunderligste pottesjæse af verden – helt foret med lyserød silke og fuld af røde silkepuder. "Her er den," sagde den rødfjæsede. – "Ja, der er den," sagde kulien og grinede flovt. – "Har du brug for den?" spurgte den rødfjæsede. – "Nej," svarede kulien, "må jeg ikke forære Dem den?" – "Jeg vil være så nådig at modtage foræringen," sagde den rødfjæsede; og så skrålede alle kulierne noget, der skulle forestille et Hurra, og gik tilbage til deres arbejde, mens jeg blev stående i skuret. Den rødfjæsede fik kig på mig og blev blå i fjæset og helt ned på sin tykke, fede hals. "Hvad vil De?" sagde han. – "Jeg vil stå, hvor jeg står, og ikke andet," sagde jeg, "og så vil jeg måske påtage mig at lære dig bedre manerer, end du nogensinde har haft, din tombola-slubbert," for jeg var i humør til at hævde uniformens ære. – "Skrub af!" sagde han. "Jeg er herre på denne sektion af banelinjen." – "Og jeg er herre over mig selv," svarede jeg, "og kunne nok have lyst til at blive her lidt endnu. Det går nok livligt med tombolaen her på egnen?" – "Hvad rager det dig?" sagde han. – "Ikke spor," sagde jeg, "men det rager nok dig en hel del, for jeg tror sgu, at du tjener godt

og vel halvdelen af dine indtægter på den pottesjæse. Bliver den altid tomboleret væk på den maner?" – Og så gik jeg hen for at forhøre mig hos kulierne. Tænk en gang, kammerater, manden – han hedder Dearsley – har lavet tombola på den gamle pottesjæse hver eneste måned i de sidste tre kvartaler. Hver eneste kuli må spille i tombolaen på lønningsdagen én gang om måneden – eller også får han sin afsked. Og når en kuli vinder pottesjæsen, forærer han Dearsley den, for den er for stor til at slæbe af med, og hvis vinderen forsøgte på at sælge den, ville Dearsley tage pengene fra ham. Slubberten har skrabet en forfærdelig masse penge sammen med sin nederdrægtige tombola. Tænk på, hvilken skam og skændsel det er at opføre sig sådan mod de arme kulier, som den indiske hær er forpligtet til at beskytte og nære i sin barm! At snyde to tusind kulier hver måned!"

"Ad Helvede til med kulierne! Har du fået fat i pottesjæsen, menneske?" sagde Learoyd.

"Vent lidt. Da jeg nu havde opdaget dette vældige og forfærdelige snyderi, som Dearsley begik, holdt jeg et krigsråd med mig selv, mens han hele tiden stod og brugte mund for at få mig til at slås. Den pottesjæse er aldrig kommet i en opsynsmands eje på en ærlig måde. Den tilhører en konge eller dronning. Den er beslået med guld og betrukket med silketøj og udsmykket med alle mulige slags gesvejsninger. Nu ved I nok, kammerater, at jeg er en gammel mand og ikke finder mig i nogen som helst slags uretfærdigheder – men – – i hvert tilfælde har han nu haft den i trekvart år, og han tør ikke gøre vrøvl, hvis den bliver taget fra ham. Det er sådan en ti kilometers herfra, eller måske tolv kilometers vej –"

Der blev en lang tavshed, og sjakalerne tudede på det lysteligste. Learoyd blottede sin ene arm og betragtede den i måneskinnet. Så nikkede han, halvt til sig selv og halvt til vennerne. Ortheris vred sig af undertrykt sindsbevægelse.

"Ja, jeg tænkte nok, at I ville indse, at der er noget i det," sagde Mulvaney. "Jeg tog mig da også den frihed at sige det til fyren med det samme. Han ville have sat mest pris på et direkte frontangreb, hvor alle tropperne kommer i ilden på en gang – men det var der jo ingen mening i, da jeg ikke var mand for at transportere indretningen af sted bagefter. "Jeg vil ikke drøfte sagen yderligere med Dem i dag, højstærede mr. Dearsley," sagde jeg, "men en gang med det allerførste skal vi tales nærmere ved, min tombolerende ven. Det er slet ikke pænt at snyde de indfødte for deres surt fortjente skillinger, og efter hvad jeg hører," – det var min kusk, der havde fortalt mig det – "har De nok drevet den trafik i trekvart år. Men jeg er et skikkeligt menneske," sagde jeg, "og rent bortset fra den frække og uærlige måde, hvorpå De er kommet i besiddelse af denne hersens bærestol med det forgyldte låg" – og ved disse ord blev han himmelblå i hovedet, så jeg blev vis i min sag om, at der var noget muggent ved det – "så er jeg villig til," sagde jeg, "at se igennem fingre med Deres bedragerier, hvis De vil udbetale mig denne måneds profit.""

"Åh! Hoho!" lød det fra Ortheris og Learoyd.

"Men det menneske styrter sig i fordærvelse med åbne øjne," vedblev Mulvaney og rystede højtideligt på hovedet. "Der fandtes ikke i hele Helvede et navn, der var slemt nok til mig, da jeg gjorde ham det forslag. Kan I tænke jer, han kaldte mig en røver! Mig, som med blide bebrejdelser frelste ham fra at

vandre videre ad slethedens veje – for når et menneske har en smule samvittighed, kan én eneste bebrejdelse ændre hele hans livsløb. "Ja, det er nu ikke min sag at fortælle Dem, hvad De er, mr. Dearsley," sagde jeg, "men De kan bande på, at jeg skal skille Dem af med den fristelse, som pottesjæsen er for Dem." – "Det skal vi nappes om," sagde han, "for jeg ved godt, at De ikke vover at melde mig til nogen." – "Ja, nappes skal vi," svarede jeg, "men ikke i dag, for jeg er medtaget af mangel på næring." – "De er en fræk gammel kegle," sagde han og målte mig fra øverst til nederst, "og det bliver et prægtigt slagsmål. Men nu skal De spise og drikke, og så skal De gå Deres vej." – Og så gav han mig noget mad og whisky – rigtig god whisky – og vi passiarede om løst og fast imens. "Jeg kan næsten ikke nænne," sagde jeg og tørrede mig om munden, "at konfiskere det stykke møbel nu, men retten må have sin gænge." – "De har ikke fået fat i det endnu," svarede han. "Vi skal slås først." – "Det skal vi," sagde jeg, "og det bliver sjov. Til tak for den middag, De har givet mig i dag, skal De få lov til at vælge mellem de bedste folk i mit regiment." – Og så skyndte jeg mig tilbage til jer. Ja, hold nu bare mund, begge to, så skal jeg sige jer, hvordan vi har at forholde os. I morgen går vi alle tre derover, og så kan han vælge mellem mig og Jack. Jack er nu af dem, som folk tager fejl af, for han ser ud, som om han var det bare fedt, og han er langsom i sine bevægelser. Jeg ser derimod ud som lutter muskel og er rask i vendingen. Jeg tænker, at Dearsley ikke vælger mig; og så vil jeg og Ortheris passe på, at alt går ærligt til. Jeg siger dig, Jack, det bliver et vældigt slagsmål – det rene syltetøj med flødeskum på! Og når det er overstået, vil Jack være slemt

medtaget, så vi vil alle tre have fuldt op at gøre med at slæbe af med pottesjæsen."

"Palankinen," lød det fra Ortheris.

"Ja, hvad enten du nu kalder den det ene eller det andet, så må vi se at få fingre i den. Det er den eneste sælgelige genstand, som vi kan få så billigt. Og hvad er så et slagsmål, når alt kommer til alt? Han har plyndret de indfødte på en gemen måde, men vi vil plyndre ham på en pæn måde, til tak for den whisky, som han gav mig."

"Men hvad skal vi gøre med det forbandede juks, når vi har fået det?" sagde Ortheris. "De palankiner er jo nogle store bæster, og nederdrægtigt vanskelige at sælge, som M'Cleary sagde, den gang du stjal skilderhuset i lejren på Curragh-sletten."

"Ja, lad os nu bare komme til at slås," sagde Learoyd, og Ortheris faldt til føje. De tre venner vendte i tavshed tilbage til kasernen. Mulvaneys sidste ord havde afgjort sagen. Denne palankin var en værdifuld genstand, som kunne sælges, og som man kunne komme i besiddelse af på den simpleste og ligefremmeste måde. Dens værdi ville til sidst blive omsat i øl. Mulvaney var en stor mand.

Næste eftermiddag marcherede et optog af tre mand af sted og forsvandt i krattet i retning af den nye jernbanelinje. Learoyd var den eneste af dem, der var ubekymret, for Mulvaney havde mørke anelser om fremtiden, og lille Ortheris frygtede det ukendte. Hvad der hændtes ved mødet i det ensomme skur ved siden af den halvfærdige jernbanedæmning, det ved kun nogle hundrede kulier, og deres beretning er temmelig uforståelig. Den lyder således:

"Mens vi var ved arbejdet, kom der tre mænd i røde frakker gående. De traf sahiben – Dearsley sahib – og de talte til ham, især den mindste af de tre. Dearsley sahib talte til dem igen og brugte mange fæle ord. Efter at de sådan havde taltes ved, gik de sammen hen til en fri plads, og der sloges den svære mand i den røde frakke med Dearsley sahib – sloges med ham efter hvide folks skik, på næverne, uden at skråle op og uden at rykke Dearsley sahib i håret én eneste gang. De af os, der ikke var alt for forskrækkede, stod og betragtede dette slagsmål i så lang tid, som man behøver til at koge sin middagsmad. Den lille mand i den røde frakke havde taget Dearsley sahibs ur. Nej, han stjal ikke uret. Han stod med det i hånden, og af og til råbte han noget, og så holdt de to inde med deres kamp, der var lige så voldsom, som når to tyrekalve kæmper om foråret. Begge mændene var snart helt blodige, men Dearsley sahib var meget mere blodig end den anden. Da vi så dette, begyndte vi at frygte for hans liv – for vi elskede ham højt – og halvhundrede af os styrtede løs på rødfrakkerne. Men en af dem – det var den sorthårede, ikke at forveksle med den lille mand eller den svære, som sloges – han løb os i møde, forsikrer vi, greb en halv snes stykker af os i sin favn og dunkede vore hoveder mod hinanden, så at vort mod blev til vand og vi løb vor vej. Man skal aldrig blande sig i de hvide mænds kampe. Lidt efter faldt Dearsley sahib om og kunne ikke rejse sig igen, hvorefter disse mænd sprang op på maven af ham, udplyndrede ham for alle hans penge, forsøgte på at stikke ild på skuret, og gik derpå bort. Siger Dearsley sahib virkelig, at de ikke behandlede ham på den måde? Ja, vi var sanseløse af frygt og husker det slet ikke tydeligt. Der var ingen palankin i skuret. Vi ved ikke af nogen

palankin at sige. Er det sandt, at Dearsley sahib er syg og ikke kommer tilbage hertil i de første ti dage? Det er de onde, rødklædte mænds skyld, og de burde straffes strengt; for Dearsley sahib er både fader og moder for os, og vi elsker ham højt. Men hvis Dearsley sahib aldeles ikke kommer tilbage hertil, vil vi sige sandheden. Der var en palankin, til hvis vedligeholdelse vi blev tvunget til at betale ni tiendedele af vor månedsløn. Med sådanne mulkter tillod Dearsley sahib os at yde ham og palankinen vor hyldest. Hvad skulle vi gøre? Vi var nogle stakkels fattige mennesker. Han tog over halvdelen af vor løn. Vil regeringen betale os de penge tilbage? De tre mænd i de røde frakker bar palankinen med sig på deres skuldre, da de gik bort. Alle de penge, som Dearsley sahib havde taget fra os, var gemt i palankinens hynder. Derfor stjal de den. Der var tusinder af rupees – som alle tilhørte os. Den var vor sparebøsse, og for at fylde den gav vi med glæde Dearsley sahib tre syvendedele af vor månedsløn. Hvorfor betragter den hvide mand os med mishag? Vi sværger for Guds åsyn, der var en palankin, og nu er der ikke mere nogen palankin; og hvis de sender politiet herhen for at anstille forhør, kan vi ikke sige andet, end at der aldrig har været nogen palankin. Hvorfor skulle der også være en palankin her på arbejdspladsen? Vi er nogle stakkels fattige mennesker, og vi ved intet."

Dette er den tydeligste udgave af den tydeligste forklaring om felttoget mod Dearsley. Jeg har den fra kulierne. Dearsley selv var ikke i stand til at fortælle noget, og Mulvaney bevarede den dybeste tavshed og slikkede sig kun af og til om munden. Han havde været vidne til et så storartet slagsmål, at hans taleevner var fuldstændigt lammede. Jeg respekterede hans

tilbageholdenhed, indtil jeg tre dage efter begivenheden tilfældigvis kom ned i en tom stald, som hørte til mit hus, og her opdagede en yderst pragtfuld palankin, der øjensynligt i fordums dage havde tilhørt en eller anden dronning. Bærestangen var rigt udsmykket med det brogede papmaché, der laves i Kashmir; skulderpuderne var af gul silke; selve bærestolens fyldinger var af lakeret cedertræ og strålede med afbildninger af alle kærlighedshistorierne i den hindustanske mytologi. De cedertræs skydedøre var beslået med hasper af den halvt gennemsigtige emalje fra Jaipur og løb i riller af sølv; hynderne var af silkebrokade fra Delhi, og forhængene, som i sin tid havde skjult hvert glimt af den kongelige skønhed, der havde ejet denne palankin, var stive af guldbroderier. Ved nærmere undersøgelse viste det sig, at det hele allevegne var afgnavet og falmet af tid og slid; men den var endnu tilstrækkeligt pragtfuld til at fortjene en plads på tærsklen af en konges harem. Jeg fandt intet at udsætte på den – når undtages, at den befandt sig i min stald. Så prøvede jeg at løfte på den sølvbeslagne bærestang, og brast i latter. Vejen fra Dearsleys skur til garnisonsbyen var både smal og ujævn, og de tre meget uøvede palankinbærere, af hvilke den ene oven i købet havde fået nogle slemme knubs i hovedet, havde sikkert ikke danset på roser. Alligevel indså jeg ikke fuldstændigt, hvad ret de tre musketerer havde til at gøre mig til hæler for deres tyvekoster.

"Jeg beder Dem blot om at gemme den for os," sagde Mulvaney, da jeg forelagde ham dette spørgsmål. "Det er aldeles ikke noget tyveri. Dearsley sagde til os, at vi måtte have den, hvis vi kunne erobre den. Så erobrede Jack den, og – å, sir, bare

De dog havde set det slagsmål! Da gemytligheden var på højdepunktet, og Jack blødte som en stukket gris, og lille Ortheris hoppede rundt på et ben og hylede og bed store mundfulde ud af Dearsleys ur – da ville jeg gerne have opgivet min plads som tilskuer, hvis De blot kunne have fået én eneste omgang at se. Han valgte Jack, som jeg nok tænkte, at han ville, fordi Jack ikke ser ud til at have de kræfter, som han virkelig har. Der gik ni omgange, uden at nogen af dem vandt sejr, men i den tiende – – nå, men det var palankinen, vi skulle tale om. Der er såmænd ikke en smule at være bange for ved den, ellers havde vi ikke bragt den herhen. De forstår jo nok, at det ikke er dronningens mening – Gud velsigne hende! – at menige soldater skal have plads til at holde elefanter og palankiner og den slags ting i deres kaserner. Efter at vi havde slæbt den fra Dearsleys skur gennem det frygtelige junglekrat, som nær havde taget pippet fra Ortheris, gemte vi den i kløften for den nat; og et satans pindsvin og et bæst af en sjakal overnattede i den, hvad vi fik tydelige beviser på næste morgen. Jeg spørger Dem, sir, er en elegant palankin, der kunne passe sig for en prinsesse, et naturligt opholdssted for alt muligt kryb og kravl? Derfor bar vi den hen til Deres hus, efter at det var blevet mørkt, og satte den ind i stalden. Det skal De såmænd ikke have samvittighedsnag over. Tænk på, hvor glade folkene er dernede ved jernbanen, når de ser på Dearsley, der går omkring med hovedet bundet ind i et håndklæde, og godt ved, at de nu kan hæve deres løn hver eneste måned, uden at der trækkes noget fra til en tombola. De, sir, har indirekte bidraget til at befri en talrig skare indfødte fra en samvittighedsløs slyngels tyranni. Og desuden, mener De, at jeg vil falde Dem ret længe til besvær

med den pottesjæse? Nej, De kan tro nej. Det er ikke hver dag, at en sådan juvel kommer i handelen. Der er ikke en konge i ti miles omkreds" – og han gjorde en håndbevægelse ud mod den støvhvide synskreds – "som ikke ville være glad ved at få den til købs. En af dagene, når jeg får tid, vil jeg bringe den bort og sælge den."

"Hvordan det?" spurgte jeg, for jeg vidste, at dette menneske kunne hitte på alt muligt.

"Jeg sætter mig naturligvis i den og kigger ud mellem omhængene. Når jeg så får øje på en indfødt, der ser ud, som om han havde råd til den, stiger jeg huldt rødmende frem under min tronhimmel og siger: "Vil du købe en palankin, dit sorte afskum?" Men jeg kommer til at leje fire mænd til at bære mig, og det lader sig ikke gøre før næste lønningsdag."

Pudsigt nok var Learoyd, der havde erobret denne prise og derved haft sin største glæde her i livet, meget tilbøjelig til at undervurdere den, mens Ortheris sagde rent ud, at det ville være bedst at hugge tingesten i stykker. Dearsley, erklærede han, var en mand, som ikke var god at blive klog på, og skønt han sloges brillant, kunne han dog måske være i stand til at sætte den civile retfærdigheds maskineri i gang – hvilket var noget, som soldaterne højligt hadede. I hvert tilfælde havde de jo haft deres fornøjelse af historien; næste lønningsdag var nær for hånden, og så ville de alle få øl nok. Hvorfor da længere gemme på den brogede palankin?

"Du er en riffelskytte af første skuffe og en flink lille mand i det hele taget," sagde Mulvaney. "Men din forstand har aldrig været en sur sild værd. Det er mig, som må ligge vågen om natten og lave planer og hitte på for os alle tre. Ortheris, min

søn, denne plan drejer sig ikke om nogle få potter øl – eller om halvhundrede potter – men om tønder og bryggerkar og oksehoveder fulde. Alt det kan vi få ud af pottesjæsen. Hvem den har tilhørt, og hvordan Dearsley har fået kløer i den, ved vi ikke; men det ved jeg ganske sikkert, at du og jeg og Jack med sin forstuvede tommelfinger kan tjene en formue. Lad bare mig om det, og lad mig have tid til at tænke."

Imidlertid blev palankinen stående i min stald, hvis nøgle var i Mulvaneys forvaring.

Lønningsdagen kom, og med den kom øllet. Man kunne jo ikke vente sig, at Mulvaney, udtørret som han var af fire ugers afholdenhed, skulle kunne lade være med at skeje ud. Næste morgen var både han og palankinen forsvundet. Han havde været forsigtig nok til at tage den forholdsregel at bede om tre dages permission "for at følge en ven på jernbanen", og obersten, der vel vidste, at tiden for et af hans sædvanlige anfald ikke kunne være langt borte, og håbede, at det ville rase ud uden for hans myndigheds grænser, havde med glæde tilstået ham alt, hvad han ønskede. Men det var også det hele, som man i officersmessen kunne fortælle mig om Mulvaney.

Ortheris havde ikke meget at tilføje. "Nej, han var ikke fuld," sagde den lille mand oprigtigt. "Han havde ikke drukket mere, end at det lige begyndte at kunne mærkes på ham; men han fyldte hele den forbandede palankin med flasker, førend han stak af. Så gik han hen og lejede seks mand til at bære sig, og jeg hjalp ham op i bryllupskareten, for han ville nu ikke tage imod fornuft. Og så bar de ham ned ad vejen i palankinen, mens han sad i skjorte og bukser og bandede på det frygteligste og stak benene ud af vinneverrene [Note 9)]."

"Javel," sagde jeg, "men hvorhen?"

"Nu spørger De mig om mere, end jeg kan svare på. Han sagde, at han ville ud for at sælge palankinen, men at dømme efter nogle bemærkninger, han lod falde, da jeg proppede ham ind i den, bilder jeg mig ind, at han er taget ned til jernbanen for at drille Dearsley. Så snart Jack kommer fra tjeneste, går jeg derned for at se, at han ikke kommer noget til – jeg mener ikke Mulvaney, men Dearsley. Jeg gad sgu ikke være i den mands sted, som hjælper Terence ud af palankinen, når han først er blevet rigtig fuld!"

"Han kommer vel nok sund og frisk tilbage," sagde jeg.

"Ja selvfølgelig. Det eneste spørgsmål er: hvad vil han tage sig til imens? Slå Dearsley ihjel, rimeligvis. Nej, han skulle ikke være taget af sted uden Jack eller mig."

Da Learoyd kom til, begav Ortheris og han sig af sted for at opsøge opsynsmanden over kulierne. Dearsleys hoved forskønnedes endnu af håndklæderne. Mulvaney ville, hvad enten han var fuld eller ædru, aldrig have slået en mand, der var i den tilstand, og Dearsley nægtede harmfuldt, at han ville have benyttet sig af krigerens beruselse.

"Jeg fik jo lov til at vælge mellem jer to," forklarede han Learoyd. "Og I erobrede min palankin – men jeg havde jo da tjent på den. Hvorfor skulle jeg gøre ulykker, når alt er afgjort mellem os? Jeres ven har ganske rigtigt været her så fuld som en allike – han kom ene og alene for at drille mig – stak hovedet ud af palankinen og skældte mig ud for en korsfæstet håndlanger. Jeg drak ham endnu mere fuld og sendte ham videre, men jeg rørte ham ikke."

Learoyd, der var langsom til at opfatte kendetegnene på mandens øjensynlige oprigtighed, svarede til alt dette kun: "Hvis der hænder Mulvaney noget, og De er skyld i det, så drejer jeg halsen om på Dem, hvad enten Deres grimme hoved nu er indbundet eller ej. Forstår De?"

Hvorpå gesandtskabet trak sig tilbage, og Dearsley hin Mørbankede lo smørret, mens han sad ved sin ensomme aftensmad.

Der gik tre dage – og der gik fire og fem. En uge forløb, men Mulvaney vendte ikke tilbage. Han selv, hans kongelige palankin og hans seks bærere var sporløst forsvundet. En meget lang og meget drukken soldat, hvis ben stikker ud af en regerende fyrstindes bærestol, kan ikke rejse omkring på landevejene uden at vække opsigt. Alligevel var der ingen i hele omegnen, der havde set noget til dette vidunder. Ingen vidste, om han var død eller levende. Learoyd mente, at Dearsley ufortøvet burde slås i mas som et offer til vennens *manes*; Ortheris derimod vedblev at hævde, at der ingenting var i vejen, og hans forhåbninger syntes ret fornuftige i betragtning af tidligere erfaringer.

"Når Mulvaney er ude på en tur," sagde han, "er der al mulig sandsynlighed for, at det bliver en ordentlig lang tur, især når han er så lynende fuld, som han denne gang var. Men hvad der undrer mig, er, at vi ikke har hørt noget om, at han har plukket de indfødte et eller andet sted. Det ser ikke godt ud. Han må jo være blevet ædru nu, med mindre han har gjort indbrud i en bank, og i så tilfælde – – Men hvorfor kommer han ikke tilbage? Han burde ikke være taget af sted uden os."

Men selv Ortheris begyndte at tabe modet, da den syvende dag var omme, for halvdelen af regimentet var nu ude for at gennemstrejfe omegnen, og Learoyd havde været nødt til at banke to mænd, der ganske åbenlyst havde udtalt den formodning, at Mulvaney var deserteret. Vi må vise obersten den retfærdighed at sige, at han lo ad denne anskuelse, selv da hans højt betroede adjudant fremsatte den.

"Mulvaney ville lige så lidt tænke på at desertere, som De," svarede han. "Nej, enten er han kommet til fortræd blandt de indfødte – og det er der for resten ikke stor sandsynlighed for, for han kunne sludre sig ud af hede Helvede, om det skulle være; eller også har han påtrængende private forretninger – en eller anden forbavsende narrestreg, som vi nok får at høre om i officersmessen, når den er blevet bekendt over hele kasernen. Det værste ved det hele er, at jeg bliver nødt til at give ham fire ugers arrest, fordi han er blevet borte ud over sin permissionstid, og det netop nu, da jeg har allermest brug for ham til at sætte façon på den nye sending rekrutter. Jeg har aldrig kendt en mand, der så hurtigt kunne bringe noget ud af unge soldater, som Mulvaney. Hvordan bærer han sig ad med det?"

"Ved hjælp af sludder og en livrem med spænde, sir," sagde adjudanten. "Han er lige så meget værd som to underofficerer, når vi har at gøre med irske rekrutter, og fyrene fra London synes at tilbede ham. Det værste er, at hvis han bliver sat i kachotten, er de to andre ikke til at styre, indtil han kommer ud igen. Jeg tror, at Ortheris ved disse lejligheder prædiker mytteri, og jeg ved, at Learoyds blotte nærværelse, når han sørger over Mulvaney, gør det af med al munterhed på hans

belægningsstue. Sergenten siger, at han ikke tillader noget menneske at le, når han selv er ulykkelig. De er en sær bande, de tre."

"Alligevel ville jeg ønske, at vi havde nogle flere af den slags. Jeg kan godt lide et regiment, der opfører sig ordentligt, men disse blegnæbbede, skulende, sødtalende unge hængehoveder, der bliver sendt herover til os, ærgrer mig stundom med deres påtrængende dydsirethed. De synes ikke at have tilstrækkeligt ben i næsen til andet end at spille kort og luske om ved de gifte folks kvarterer. Jeg tror virkelig, at jeg på stedet ville tilgive det gamle asen Mulvaney, hvis han mødte med en undskyldning, som jeg på en anstændig måde kunne tage for gode varer."

"Det vil rimeligvis ikke falde ham vanskeligt, sir," svarede adjudanten. "Mulvaneys undskyldninger står i vidunderlighed kun tilbage for hans bedrifter. Der siges, at da han stod ved det sorte Tyrone-regiment, førend han kom til os, blev han en gang på bredden af Liffeyfloden grebet i at forsøge på at sælge sin obersts hingst til en pranger fra Donegal som den skikkeligste damehest af verden. Det var Shackbolt, der den gang kommanderede Tyrone-regimentet."

"Shackbolt må have fået et slagtilfælde ved tanken om, at hans fnysende ganger skulle stemme med den beskrivelse. Han plejede altid at købe de vildeste sataner, der var at få for penge, og tæmme dem ved hjælp af sult; det var nu hans yndlingsteori, at sligt lod sig gøre. Men hvad sagde Mulvaney?"

"Han sagde, at han var medlem af Foreningen til Dyrenes Beskyttelse, og havde villet "sælge det arme bæst, for at det kunne komme til en ejermand, hvor det kunne få lidt sul på

kroppen." Shackbolt lo; men jeg tror, at det var grunden til, at Mulvaney blev forflyttet til vort regiment."

"Jeg ville ønske, at han var her igen," sagde obersten. "For jeg kan godt lide ham, og jeg tror også, at han godt kan lide mig." –

Den aften drog Learoyd, Ortheris og jeg for at komme i lidt bedre humør ud i det udyrkede land for at ryge et pindsvin ud. Alle hundene var med, men selv deres spektakel – for de begyndte at diskutere pindsvinenes svage sider, endnu førend vi var ude af garnisonsbyen – kunne ikke rive os ud af vore tanker. Månen stod lavt på himlen og så så stor ud; den kastede sølvglans over græssets fjerbuskagtige toppe og fik de forkrøblede tjørnebuske og sure tamarisker til at tage sig ud som djævleflokke. Dagens ophedede dunst var endnu ikke forsvundet, og svage vindpust fo'r stødvis hen over rosenhaverne sydpå og bragte blomsternes duft med sig. Da vi havde fået vort bål tændt og hundene snedigt anbragt hist og her for at vente på, at pindsvinet skulle styrte frem, kravlede vi op på toppen af en regnfuret jordhøj og så ud over landet, der var gennemskåret på kryds og tværs af kvægveje og beklædt med det lange, hvidlige græs, og hvor der hist og her fandtes jævne dalsænkninger med små damme, som til vinter ville blive samlingssteder for bekkasinerne.

"Dette hersens," sagde Ortheris med et suk, idet han lod øjnene glide hen over hele det uhyggelige, øde landskab, "dette hersens er nederdrægtigt. Det er ualmindeligt nederdrægtigt. Et land til at gå fra forstanden over. Ligner en kaminrist, når ilden er slukket." Han holdt hånden over øjnene og stirrede ud i måneskinnet. "Og der danser et spøgelse derude midt i det

hele. Det er i sin orden. Jeg ville også danse, hvis jeg ikke var så bedrøvet."

Lige foran månens skive spankulerede synet omkring – en stor, forpjusket ørkenens ånd, som baskede med vingerne i det fjerne. Den var som steget op af jorden; den kom hen imod os, og dens omrids vekslede hvert øjeblik. Togaen, eller borddugen, eller slåbrokken – hvad det nu var, væsenet var iført – antog hundrede forskellige skikkelser. Én gang standsede uhyret på en høj i nærheden og slog ud med alle sine arme og ben.

"Nåda! Det fugleskræmsel har det nok temmelig dårligt," sagde Ortheris. "Hvis han kommer nærmere, bliver vi vist nødt til at snakke et par ord med ham."

Learoyd rejste sig op fra jorden ligesom en tyr, der løfter sine flanker op fra sølepladsen. Og som en tyrs brøl rungede efter et øjebliks stirren hans stemme i den stjerneklare nat.

"MULVANEY! MULVANEY! Hal-løj!"

Å, hvor vi hylede! Skikkelsen dykkede ned i en sænkning i terrænet, og et øjeblik efter lød en raslen i græsset, og den savnede trådte frem i lysglansen fra bålet og forsvandt til midt på kroppen i et virvar af henrykte hunde. Og så hilste Learoyd og Ortheris ham med bas og diskant på samme tid, mens begge svælgede noget, der steg op i deres hals.

"Dit forbandede fæ!" sagde de og gav ham nogle dygtige dunk med knyttede næver.

"Så sagte!" svarede han og lagde en vældig arm omkring hver. "Jeg vil bare lade jer vide, at jeg er en gud og vil behandles som en sådan – skønt jeg sgu formodentlig bliver nødt til at melde mig på hovedvagten ligesom en menig soldat."

Denne sidste bemærkning dæmpede den mistanke, som hans første ord havde vakt. Enhver kunne med føje have anset Mulvaney for gal. Hue havde han ikke, sko havde han ikke, og skjorten og bukserne hang i laser om ham. Men han bar et vidunderligt klædningsstykke – en kolossal kappe, som nåede ham fra top til tå – af falmet, lyserødt silketøj, baldyret fra øverst til nederst af for længst hensmuldrede hænder med de dejligste broderier, som forestillede hindu-gudernes elskovseventyr. De vidunderligste skikkelser spillede i bålets skær, mens han draperede sig i sit folderige gevandt.

Ortheris befølte et øjeblik forsigtigt dette tøj, mens jeg forsøgte på at erindre, hvor jeg havde set det før. Så udbrød han: "Hvor pokker har du gjort af palankinen? Dette her er jo foeret."

"Det er det," svarede irlænderen, "og broderiet kradser mig forskrækkeligt. Jeg har gået omkring i dette hersens pragtfulde sengetæppe i fire dage. Min søn, jeg begynder at forstå, hvorfor de indfødte er sådan nogle døgenigte. Uden støvler og med bukser så hullede som et pigebarns sviklede balstrømper har jeg været lige ved at få en fornemmelse, som om jeg var en indfødt – frygtsom og bange for alt muligt. Giv mig en pibe, så skal jeg fortælle jer hele historien."

Han tændte piben, lagde på ny armene om sine to venner og rokkede frem og tilbage under et brøl af latter.

"Mulvaney," sagde Ortheris strengt, "der er slet ikke noget at grine af. Jack og jeg har været meget mere urolige for dig, end du fortjener. Du er blevet borte ud over permissionstiden, og derfor skal du i brummen; og nu kommer du tilbage højst modbydeligt og uanstændigt påklædt i foeret af den forbandede

palankin. Og så sætter du dig til at grine. Hvorimod vi hele tiden troede, at du var død."

"Kammerater," sagde forbryderen og rystede endnu så småt af tilbagetrængt latter, "når jeg er færdig med min fortælling, kan I græde, om I har lyst, og så kan lille Ortheris give mig de tamp, jeg fortjener. Men ti nu stille og hør efter. Mine bedrifter har været forbavsende, og mit held har været det velsignede held, der altid følger den britiske hær – der gives intet bedre. Drukken og drikkende tog jeg af sted i palankinen, og som en lyserød gud er jeg kommet tilbage. Var der nogen af jer, der opsøgte Dearsley, da jeg blev borte? Han var nemlig mesteren for det hele."

"Det tænkte jeg nok," mumlede Learoyd. "I morgen går jeg over og slår hovedet ned i maven på ham."

"Nej, du gør ikke. Dearsley er en knop. Da Ortheris havde puttet mig ind i palankinen, og mine seks bærere traskede gryntende hen ad landevejen, faldt det mig ind, at det kunne være grin at gå over og drille Dearsley med det slagsmål. Derfor sagde jeg til dem, at de skulle bære mig over til jernbanedæmningen, og da vi kom derhen, stak jeg i en aldeles vidunderlig tilstand af drukkenskab hovedet ud af indretningen og vekslede komplimenter med Dearsley. Jeg må have skældt ham ganske rædselsfuldt ud, for når jeg er i den forfatning, er jeg uhyre veltalende. Jeg har en utydelig erindring om, at jeg fortalte ham, at hans mund lignede en rokkes – hvad den også gjorde, sådan som Learoyd havde skamferet den – og jeg husker tydeligt, at han slet ikke tog mig det ilde op, men gav mig en dygtig slurk øl. Der var noget filureri med det øl, for da jeg kravlede op i palankinen igen, var jeg så medtaget, at jeg trådte

mig selv på det højre øre med den venstre fod, og så faldt jeg i søvn og sov som de hellige syvsovere. Én gang vågnede jeg halvvejs og mærkede et forfærdeligt spektakel i mit hoved – det brølede og det raslede og det stampede, så at jeg aldrig har hørt mage. "Du hellige mutter Marie," tænkte jeg, "sikken en koncert der bliver i min pandeskal, når jeg vågner!" Og så lagde jeg mig om på den anden side for at sove videre, førend det rigtigt kunne få hold i mig. Men kan I tænke jer, kammerater, det spektakel var ikke tømmermænd, det var støjen af et jernbanetog!"

Der fulgte en betydningsfuld pause.

"Ja, han havde anbragt mig i et tog – med palankinen og hele historien og seks sorte skurke af hans egne kulier, som han havde indviet i sine nederdrægtige planer – anbragt mig i en godsvogn, og nu rullede jeg i susende fart ad Benares til. Det var en sand Guds lykke, at jeg ikke vågnede den gang og fik fingre i kulierne. Som sagt, jeg sov størstedelen af et døgn. Men forstå mig ret: Dearsley havde sendt mig til Benares med et af sine materialtog, blot for at jeg skulle blive borte ud over permissionstiden og komme i brummen for det."

Denne forklaring var aldeles indlysende. Benares lå mindst ti timers jernbanekørsel fra vor garnisonsby, og intet i verden kunne have frelst Mulvaney fra at blive arresteret som desertør, hvis han havde vist sig der halvpåklædt og drukken, som han var. Dearsley havde ikke glemt at hævne sig. Learoyd trak sig en smule tilbage fra Mulvaney og begyndte, ligesom til prøve, at rette lette slag mod visse dele af hans krop. Hans tanker var langt borte ved jernbanedæmningen og varslede intet godt for Dearsley. Mulvaney vedblev:

"Da jeg endelig blev lysvågen, stod palankinen stille – midt på en gade formodentlig, for jeg kunne høre folk gå forbi og snakke sammen. Men jeg vidste godt, at jeg ikke var hjemme. Der er en ejendommelig lugt ved vor garnisonsby – en lugt af tør jord og teglbrænderier med af og til et pust fra kavaleriets stalde. Men der, hvor jeg var, lugtede der af de blomster, man kalder morgenfruer, og af råddent vand. Så kom der lidt efter et levende væsen og prustede stærkt med sin mule ind gennem en sprække i skoddet. "Jeg er i en landsby," tænkte jeg ved mig selv, "og præstens ko er i færd med at undersøge palankinen." Men jeg havde alligevel slet ingen lyst til at røre mig. Når man er i ukendte egne, skal man bare blive liggende ganske roligt, så vil den britiske hærs stadige held nok hjælpe en igennem alle vanskeligheder. Det er et epigram. Det er mig, der har lavet det.

Men så blev palankinen omringet af en bande hviskende djævle. "Tag fat i den," sagde en af dem. – "Jamen hvem vil betale os for det?" sagde en anden. – "Naturligvis dronningens minister," svarede den første. – "Oho!" sagde jeg til mig selv. "Jeg er altså en uafhængig dronning og har en minister til at betale mine udgifter. Hvis jeg ligger længe nok, bliver jeg kejser. Men jeg befinder mig ikke i nogen landsby, det er tydeligt." Altså lå jeg ganske roligt, men satte mit højre øje til en sprække i skoddet og så, at hele gaden var propfuld af palankiner og heste og hist og her nogle nøgne præster pudrede med gult pulver og pyntede med tigerhaler. Men det vil jeg sige dig, Ortheris, og dig med, Learoyd, at af alle palankinerne var vor den pragtfuldeste og mest storartede. Se, nu tyder en palankin jo altid på en fornem indfødt dames nærværelse, undtagen når det tilfældigvis er en soldat af den britiske hær, der tager sig en tur i

den. "Nå, så jeg er i selskab med fruentimmer og præster!" sagde jeg. "Denne gang er din faders søn nok kommet i de rette omgivelser, Terence. Det må absolut føre til noget." I det samme greb seks sorte djævle i lyserødt musselin fat i palankinen og kilede af sted med den, og den rokkede og svajede så forfærdeligt, at jeg blev helt søsyg. Så kom vi i klemme mellem de andre palankiner – der var en halvhundrede stykker – og vi bumsede sammen og skurede op ad hinanden ligesom pæreskuderne ved Queenstown i stærk strøm. Jeg kunne høre fruentimmerne fnise og kvække inde i de andre palankiner, men min var den fornemste, og de andre veg til side folden. Og så kan I tænke jer, en af mine lyserøde fyre gav sig til at råbe: "Plads for maharanien af Gokral-Seetarun!" Kender De noget til den dame, sir?"

"Ja," svarede jeg. "Hun er en højst agtværdig gammel dronning over en stat i Central-Indien, noget korpulent, efter hvad folk siger. Men hvis hun kom til Benares, ville da hele byen kende hendes palankin."

"Det var også bare noget kolossalt vrøvl af de sorte slubberter. De så den dejlige palankin stå der så ensom og fortabt, efter at Dearsleys folk havde sat den fra sig og var løbet deres vej, og så gav de den det første det bedste navn, der faldt dem ind. Og det var de i deres gode ret til; det kunne jo gerne være, at den gamle dame rejste inkognito – ligesom jeg. Det glæder mig at høre, at hun er korpulent, for jeg er selv temmelig tung at bære, og mine folk var vældigt glade ved at kunne sætte mig ned i en stor hvælvet port, der var overdådigt udsmykket med de mest uanstændige udskæringer og billedhuggerarbejder, jeg

nogensinde har set. De fik mig sgu til at rødme som – som en maharani."

"Prithi-Devis tempel," mumlede jeg, idet jeg mindedes de groteske gyseligheder i dette tempels reliefsmykkede portal i Benares.

"Prægtigt djævels-tempel, sir? Ja, det må De nok sige! Men det prægtigste ved det hele var mig. Det var allerede halvmørkt, og da kulierne gik, lukkede de en stor sort port bag ved os, og et halvt kompagni fede, gulhudede præster gav sig til at slæbe palankinerne ind til et sted, hvor der var endnu mørkere – en stor marmorhal fuld af søjler og gudebilleder og røgelse og den slags jukseri. Jeg kunne ikke rigtigt lide, at porten blev lukket, for dermed var jo tilbagetoget afskåret for mig, så at jeg måtte fremad, hvis jeg ville ud. Og dertil kommer, at en god præst er en dårlig palankinbærer; de havde sgu nær fået mig til at vende kallunet, sådan gyngede de palankinen. Inde i templet blev vi nu stillet op på følgende måde. Maharanien af Gokral-Seetarun – det var mig – blev ved Forsynets nåde anbragt helt ude på venstre fløj i mørket bag ved en søjle, der var prydet med udskårne elefanthoveder. De øvrige palankiner stod i en stor halvkreds rundt om den tykkeste, fedeste, vidunderligste gudinde, jeg nogensinde har drømt om. Hendes hoved forsvandt oppe i mørket oven over os, og hendes fødder skinnede i lyset fra en lille offerild af smeltet smør, som en præst vedligeholdt af en skål med smør. Så begyndte en mand at synge og spille et eller andet sted inde i mørket. Det var en underlig melodi; den fik håret til at rejse sig på hovedet af mig. Og derefter åbnedes alle palankinerne, og fruentimmerne trillede ud. Jeg vil aldrig i mit liv få mage til syn at se. Det var

dejligere end en forvandling i et udstyrsstykke, for de var alle sammen klædt i lyserødt og blåt og sølv og højrødt og græsgrønt og helt behængte med diamanter og smaragder og store røde rubiner. Men det var ikke det, der gjorde dem så dejlige. Kammerater, de var skønnere end de skønneste engle i himlen; deres små bare fødder var finere og hvidere end en adelig dames hænder, deres munde var som rosenknopper, og deres øjne var større og mørkere, end jeg nogensinde har set hos noget levende fruentimmer. Ja, le i kun, men det er sandt, hvad jeg siger. Jeg har aldrig set mage, og får det heller aldrig mere at se."

"I betragtning af, at det rimeligvis var de fleste indiske kongers hustruer og døtre, De så, er der ganske vist ikke synderlig udsigt til, at De nogensinde igen vil få mage til syn at se," bemærkede jeg, for det begyndte at gå op for mig, at Mulvaney tilfældigvis var blevet vidne til en af de store dronninge-gudstjenester i Benares.

"Nej, det vil jeg ikke," sagde han sørgmodigt. "Sligt hænder ikke to gange i en mands liv. Jeg kom ligefrem til at skamme mig over mig selv ved at se på dem. Så var der en fed præst, der bankede på min dør. Jeg tænkte, at han vel ikke ville være fræk nok til at forstyrre maharanien af Gokral-Seetarun, og derfor blev jeg liggende stille. "Den gamle ko er faldet i søvn," sagde han til en anden. – "Lad hende bare sove," svarede den anden. "Det vil vare længe, førend hun får kalv!" – Det belærte mig om, hvad jeg for resten kunne have sagt mig selv, at alt, hvad en kvinde beder til guderne om her i Indien – og for den sags skyld også i England – er børn. Og det fik mig til at blive helt bedrøvet

over, at jeg var kommet herhen, for jeg er jo, som I nok ved, en barnløs mand."

Han tav et øjeblik ved tanken om sin lille dreng, der var død for mange år siden.

"De bad, og offerilden blussede, og de blå røgelsesskyer ombølgede det hele, så at de juvelsmykkede fruentimmer skinnede som blinkende flammer. De tog fat i gudindens knæ og skrålede og vred sig, og den allerhelvedes musik var nær ved at gøre dem spiltossede. Du hellige jomfru, hvor de hylede, mens den gamle gudinde sad og grinede nok så hånligt ud over dem alle sammen! Nu var jeg imidlertid blevet så godt som helt ædru, og jeg tænkte så hurtigt, som tankerne kunne flyve gennem hovedet på mig – tænkte på, hvordan jeg skulle slippe ud, og desuden på en hel masse vrøvl. Kvinderne lå på rad og rokkede fra side til side, deres diamantbesatte bælter raslede, tårerne piblede ud mellem deres fingre, og der blev mørkere og mørkere derinde i templet. Pludselig kom der oppe fra loftet et glimt ligesom en lynstråle, som oplyste hele det indre af min palankin, og lige over for mig nede ved fodenden stod mit eget portræt lyslevende broderet på silkefoeret. Det var denne hersens fyr."

Han ledte mellem den lyserøde kappes folder, stak hånden ind under tøjet og viste os ved bålets skær et broderet billede på en halv meter længde, forestillende den store gud Krishna i færd med at spille på fløjte. Gudens svære underkæbe, stirrende øjne og blåsorte overskæg havde en fjern lighed med Mulvaneys ansigtstræk.

"Lysskæret forsvandt øjeblikkeligt, men i samme sekund var hele min plan lagt. Jeg tror virkelig, at jeg også var blevet tosset.

Jeg åbnede den skodde, der vendte bort fra de andre og listede ud i mørket bag ved søjlen med elefanthovederne. Her smøgede jeg mine bukser op til knæene, trak støvlerne af og slog så klo i hele palankinens lyserøde fo'r. Heldigvis gav det efter med et ritsch-ratsch ligesom et fruentimmers kjole på underofficerernes bal, når man kommer til at træde på den, og en flaske trimlede ud af palankinen sammen med silkefoeret. Jeg greb flasken, og et minut efter stod jeg i lyskredsen foran søjlen, draperet på det yndefuldeste i det lyserøde fo'r, mens musikken buldrede som paukerne i regimentsmusikken, og en kold trækvind blæste om mine bare ben. Så sandt jeg lever, jeg var den fløjtespillende Krishna – den gud, som feltpræsten har fortalt mig om. Jeg må have været yndig at se på. Jeg ved, at mine øjne var store og mit ansigt ligblegt, og jeg så vistnok ud som et spøgelse. Men de antog mig for selve guden. Musikken holdt inde, og kvinderne lå som lynslagne. Jeg krummede mine ben som en porcelæns-hyrde og vrikkede med fødderne, som spøgelser altid gør på scenen – hvad jeg så ofte havde gjort på regimentets dilettant-teater – og sådan vrikkede jeg mig tværs igennem templet foran gudindens statue, mens jeg hele tiden spillede på fløjte på ølflasken."

"Hvad spillede du?" spurgte den praktiske Ortheris.

"Jeg?" Mulvaney sprang op, lod handlingen følge på ordene og vrikkede højtideligt sidelæns foran os som en medtaget, men imponerende guddom i bålets svage skær. "Jeg sang:

> O svar mig, vil du være mrs. Brallaghan?
> Sig ikke nej, du skønne Judy Callaghan!

Jeg kunne knap kende min egen stemme, da jeg sang ind i ølflasken. Men det var en ynk at se kvindfolkene. De stakkels

søde pigebørn lå fladt på ansigtet. Da jeg passerede den sidste, kunne jeg se hendes små fingre bevæge sig, som om hun havde den største lyst til at røre ved mine fødder. Derfor gjorde jeg hende den ære at kaste mit lyserøde slæb over hendes hoved, og så forsvandt jeg i mørket på den anden side af templet, hvor jeg rendte lige i armene på en stor tyk præst. Alt, hvad jeg ønskede, var at slippe væk. Derfor greb jeg ham ved hans skidne hals og kværkede ham, så at han ikke kunne give et kny fra sig. "Ud!" sagde jeg. "Hvilken vej, din fede hedning?" – "Å!" sagde han. – "Menneske," sagde jeg. "Hvidt menneske, soldater-menneske, ganske almindeligt soldater-menneske. Hvor i Fandens navn er bagdøren?" – Fruentimmerne i templet lå endnu på ansigtet, og en ung præst stod og strakte hænderne ud over deres hoveder.

"Denne vej," sagde min tykke ven, idet han drejede om bag ved en stor gud, og ind i en korridor. Så faldt det mig ind, at jeg jo havde gjort det tempel berømt for de næste halvhundrede år. "Ikke så rask," sagde jeg, holdt begge hænder frem og blinkede ad ham. Den gamle rad smilede helt faderligt til mig. Jeg tog ham i nakken, for at han ikke skulle jage en kniv i mig, uden at jeg anede det, og førte ham et par gange op og ned ad korridoren, for at han kunne få tid til at samle sine tanker. – "Stille!" sagde han på engelsk. – "Nu er du nok kommet til fornuft," sagde jeg. "Hvad vil du give mig for min elegante palankin, som jeg ikke har tid til at tage med mig?" – "Du må ikke fortælle noget om, hvad her er sket," sagde han. – "Tror du, det kunne falde mig ind?" svarede jeg. "Men du må virkelig give mig til min jernbanebillet. Jeg er langt fra mit hjem, og jeg har gjort jer en god tjeneste." – Det må være dejligt at være præst, kammerater. Den gamle fyr behøvede ikke at gøre sig den

ulejlighed at skrive en anvisning på banken. Han rodede bare rundt i sine lommer og gav sig så til at stable en bunke af ti-rupee-sedler og gamle guld-mohurer og rupees op i min hånd, indtil jeg ikke kunne holde på mere. I skal ret straks få beviset."

"Det er løgn!" udbrød Ortheris. "Enten er du gal, eller også har du fået solstik. En indfødt rykker ikke ud med penge, med mindre man sprætter maven op på ham. Det er imod hans natur."

"Ja, så kan du finde min løgn og mit solstik under græstørven derhenne, hvor jeg skjulte dem," svarede Mulvaney roligt og pegede ud over buskadset. "Men der er en hel del mere til her i verden, end du nogensinde har fået kig på med dine små skeløjede glugger, min dreng. Fire hundrede og fire og tredive rupees efter min beregning, foruden et stort svært guldhalsbånd, som jeg tog fra ham til erindring; det blev vort bytte."

"Og alt det gav han dig ganske godvilligt?" spurgte Ortheris.

"Vi var alene der i korridoren. Måske var jeg lovligt indtrængende i mine opfordringer, men tænk på, hvad jeg havde gjort for templet, og hvilken glæde jeg havde forskaffet de fruentimmer. Betalingen var jo ligefrem billig. Jeg ville gerne have taget mere, hvis jeg havde kunnet finde det. Jeg vendte op og ned på den gamle til slut, men han var presset tør. Så gik vi ned ad en anden korridor, han åbnede en dør, og et øjeblik efter stod jeg til op til knæene i Ganges, som stank nederdrægtigt, så meget mere, som jeg var kommet ud på flodbredden lige ved siden af dødsbålenes *ghat* og i en ubehagelig nærhed af et svedet lig. Det var nu midt om natten, for jeg havde tilbragt fire timer i templet. Der lå en hel mængde både, og derfor tog jeg en

og roede over floden. Og så begav jeg mig på hjemvejen tværs igennem landet, idet jeg holdt mig skjult om dagen."

"Hvordan i al verden bar De Dem ad med det?" sagde jeg.

"Hvordan bar sir Frederick Roberts sig ad med at nå fra Kabul til Kandahar [Note 10)]? Han gik på sin fod og sagde aldrig et muk om, hvor nær han var ved at styrte. Dérfor er han blevet til, hvad han er. Og nu" – Mulvaney gabede frygteligt – "nu vil jeg gå hen og melde mig, fordi jeg er blevet borte udover min permissionstid. Det bliver en brummetur på fire uger i det mindste, foruden en ordentlig overhaling af obersten. Men lige meget, det er ikke for dyrt betalt."

"Mulvaney," sagde jeg blidt, "hvis der tilfældigvis skulle være en eller anden undskyldning, som obersten på nogen måde kunne modtage, så har jeg en anelse om, at De ville slippe med en straffeprædiken. De nye rekrutter er ankommet, og –"

"De behøver ikke at sige mere, sir. Nå, så det er undskyldninger, den gamle vil have? Jeg plejer rigtignok ikke at skulke mig fra min straf på den manér, men han skal få det, som han ønsker det. Jeg vil sige ham, at jeg var optaget af visse finansoperationer, som står i forbindelse med gejstligheden." Og dermed flagrede han af sted ad garnisonsbyen og arresten til, syngende lystigt:

> "Og derfor blev jeg nappet og puttet i kachot,
> fordi jeg havde opført mig mindre godt."

Og efter at han var forsvunden i den månelyse nats tåger, kunne vi endnu høre omkvædet:

> "O hør den store tromme, hør bækkenernes klang!
> Hej, folkens, lad os korte vejen med en munter sang!"

Dermed overgav han sig til vagten, der næsten græd af glæde ved at se ham, og hans kammerater gjorde stor stads af ham. Men til obersten sagde han, at han havde fået et anfald af solstik og havde ligget bevidstløs i en indfødts hytte i en aldeles uberegnelig tid; obersten lo godmodigt og så igennem fingre med ham, så at han allerede næste dag kunne begynde at lære de nye rekrutter "at frygte Gud, ære dronningen, skyde ordentligt og holde sig renlige."

En menigs ære

Efterårets hold af rekrutter til "det gamle regiments var netop ankommet. Som sædvanligt blev de erklæret for at være den værste sending, der nogensinde var kommet fra depotet. Mulvaney tog dem i øjesyn, gryntede hånligt og meldte sig øjeblikkeligt alvorligt syg.

"Er det den sædvanlige efterårsfeber?" spurgte doktoren, der kendte noget til Terences manér. "Deres temperatur er normal."

"Det er disse hersens ét hundrede og syv og tredive tyveknægte, der gør mig syg, sir. Jeg er ikke så meget syg for øjeblikket, men jeg dør, hvis jeg skal tage mig af disse fyre i min nuværende medtagne tilstand. Kæreste doktor, sæt nu, at De skulle passe tre lejre fulde af kolerapatienter og –"

"Nå, så gå til lazarettet, De gamle lurendrejer," sagde doktoren leende.

Terence pakkede sig ind i en blå slåbrok – Dinah var rejst bort for at pleje en majors frue, der foretrak Dinah uden diplom for enhver anden med hundrede, – stak en pibe i munden og spankulerede op og ned på lazarettets altan, medens han opfordrede Ortheris til at handle som en fader mod de nye rekrutter.

"De fleste er af din egen kaliber, lille mand," sagde han med et grin; "det værste krapyl fra Whitechapel. Jeg skal snakke nærmere med dem, når de lidt mere er kommet til at ligne, hvad de dog aldrig bliver til, – nemlig duelige og brave soldater som jeg."

Ortheris vrissede arrigt. Han vidste lige så godt som Terence, hvad det forestående arbejde betød, og han syntes, at Terences

opførsel var gemen. Så slentrede han af sted for at se på det nye kvæg, der stod og gloede på det ukendte landskab med store øjne og spurgte, om glenterne var ørne og pariahundene sjakaler.

"Ja, I er en nydelig bande blegnæbbede idioter, er I," sagde han muntert til en gruppe i kasernegården. Så tilføjede han, idet han lod sine øjne løbe hen over dem: "Nogle grimme, finnede bæster er I. Nå, nu har de fanden gale mig også sendt os nogle småøjede jøder. Du tamp der med det pomadiserede hoved, hvem af Salomonerne var din fader, Moses?"

"Mit navn er Anderson," svarede en gnaven stemme.

"Nå, Samuelson! Godt ord igen, Samuelson! Og hvor mange af jer genier skal puttes ind i B-kompagniet og spolere det?"

Der gives ingen hån så fuldendt som den gamle soldats over for den nye. Det er nu også fuldstændig i sin orden. En rekrut må først og fremmest lære, at han ikke er et menneske, men en ting, der i tidens løb og ved Himlens nåde måske kan udvikle sig til en soldat, hvis han passer på og lytter til gode råd. Ortheris' våbenfrakke stod åben, og hans hue sad på snur ned over det ene øje, mens han med hænderne på ryggen gik omkring og blev mere og mere hånlig for hvert skridt. Rekrutterne vovede ikke at svare, for de følte sig som nye drenge i en fremmed skole, skønt de havde anset sig selv for soldater derhjemme i depotet i det hyggelige England.

"Ikke et eneste par skuldre i hele banden! Jeg har set nogle slemme sendinger i mit liv, – nogle forbandet slemme sendinger; men denne hersens sending stikker sgu enhver sending, jeg nogensinde har kendt. Jack, kom og se en gang på disse skævbenede blæksprutter."

Learoyd gik netop tværs over gården. Han trådte langsomt hen til gruppen, kredsede rundt om den som en hval om en stime fiskeyngel, og gik så fløjtende sin vej.

"Ja, I har såmænd grund til at se fæiske ud," vrælede Ortheris til folkene. "Det er sådan nogle som jer, der bringer sådan nogle som os til fortvivlelse. Vi skal sætte skik på jer uden at få så meget som en halvpenny ekstra for det, og I er ikke en gang taknemmelige. Bild jer bare ikke ind, at det er obersten eller kaptajnen, der bringer noget ud af jer. Det er os, I grønskollinger – I forbandede grønskollinger!"

Ved slutningen af denne tale var kaptajnen ubemærket trådt til bag ved Ortheris. "Det kan nok være, at De har ret, Ortheris," sagde han roligt, "men i Deres sted ville jeg ikke råbe det så højt." Rekrutterne grinede, da Ortheris hilste og så slukøret ud.

Nogle dage efter var jeg heldig nok til at få det nye hold at se; de retfærdiggjorde unægteligt Ortheris' ord, og mere end det. B-kompagniet var blevet belemret med en fyrre til halvtreds stykker af dem, og B-kompagniets eksercits ved mønstringen var et syn, som man måtte gyse ved. Ortheris spurgte dem kærligt, om de ikke var blevet sendt til Indien af en fejltagelse, og om de ikke gjorde klogest i at rejse tilbage til deres venner. Learoyd tærskede dem metodisk igennem, én for én, uden hastværk, men også uden skødesløshed; og de gamle soldater tog, hvad Learoyd levnede af de nye, og behandlede dem på deres egen manér. Mulvaney forblev i lazarettet og grinede ned fra altanen, når Ortheris kaldte ham en skulker og gav ham andre og værre navne.

"Med Guds hjælp skal vi nok få noget brugbart ud af dem endnu," sagde Terence en dag. "Hold dig til dyden og hæng i,

min søn. Der er stof til oberster i den bande, hvis vi bare søger dybt nok – med en tamp."

"Vi!" svarede Ortheris, dansende af raseri. "Jeg kan godt lide dig med dit "vi". Du skulle bare se B-kompagniet eksercere – det ligner et borgervæbningsregiment, der har drukket sig fuld."

"Jeg har fået officiel meddelelse om det," lød svaret oppe fra altanen; "men jeg er alt for dårlig for tiden til selv at undersøge sagen."

"Og du, dit irske bæst, skulker og lusker om mellem lutter salep og sagovælling!"

"Og portvin, – glem ikke portvinen, Ortheris; den er ikke så dårlig." Terence smaskede drilsk.

"Og vi slider os fordærvede med disse hersens – kænguruer. Kom ned og arbejd for din løn. Kom ned og bestil noget, i stedet for at stå deroppe og grine ligesom en abekat af en jødesmavs, din skurvede fenier!"

"Når jeg kommer mig af mine forskellige sygdomme, skal vi to have en lille privat samtale. Indtil da – duk dig!"

Terence kastede en tom medicinflaske efter Ortheris' hoved og lod sig falde ned i en lænestol, og Ortheris kom til mig og fortalte mig sin mening om Mulvaney tre gange i træk – hver gang med fuldstændig nye udtryk.

"Der bliver ballade en af dagene," sluttede han. "Nå, det er ikke min skyld, men det er drøjt for B-kompagniet."

Det var virkelig meget drøjt for B-kompagniet, for tyve øvede mænd kan ikke sætte det dobbelte antal fæhoveder i gang og på samme tid passe deres egne sager. Rekrutterne burde være blevet mere ligeligt fordelte over hele regimentet, men det

havde behaget obersten at putte dem i massevis ind i et kompagni, hvori der fandtes et betydeligt antal gamle soldater. Han fik sin løn for dette en tidlig morgen, da bataljonen foretog marchøvelser med kompagnier *en echelon* til højre. Kompagnierne fik ordre til at danne karréer, det vil sige små kompakte klumper af mænd, meget ubehagelige at have at gøre med for en angribende kavalerilinje. B-kompagniet stod på venstre fløj og havde rigelig tid nok til at få at vide, hvad der skulle ske. Det var rimeligvis grunden til, at det samlede sig til noget, der lignede et vissent aloebuskads, med bajonetterne strittende til alle sider i almindelighed og til ingen i særdeleshed; og som en sådan klump, kreds eller bunke blev det stående, indtil støvet havde lagt sig, og obersten kunne se og tale. Han gjorde begge dele, og hans tale blev af regimentet erklæret for det smukkeste i den retning, som "den gamle" nogensinde havde præsteret siden en herlig dag ved en skinfægtning, da en kavaleriafdeling havde redet hans blænkere sønder og sammen. Han sagde, næsten med tårer i øjnene, at han ikke havde givet ordre til at samle sig i grupper, og at han foretrak en gang imellem at se en smule retning mellem folkene. Så gjorde han undskyldninger, fordi han havde anset B-kompagniet for mænd. Han sagde, at de ikke var andet end små pattebørn, og siden han ikke kunne tilbyde dem hver en barnevogn og en barnepige (dette klinger måske komisk, når man læser det, men B-kompagniet hørte det, og det sved i dem), ville de måske gøre bedst i at vende tilbage til tropseksercits. Til den ende havde han i sinde at sende dem uden for deres tur til garnisonstjeneste i Fort Amara, ti kilometer borte, – D-kompagniet, der stod nærmest for tur til

denne nederdrægtige tjeneste, havde nær råbt Hurra for obersten. Der håbede han oprigtigt, at deres officerer ville eksercere dem ihjel, da de ingen nytte var til i deres nuværende liv.

Det var en højst pinlig scene, og jeg skyndte mig af sted for at være i nærheden af B-kompagniets kaserne, når eksercitsen var forbi, og folkene kunne sige deres mening. Til at begynde med blev der imidlertid slet ikke sagt noget, for hver af de gamle soldater tog en mand af den nye sending og gav ham en meget alvorlig dragt prygl. Underofficererne havde hverken øjne eller øren for disse hændelser. De forlod kasernen, og så holdt Ortheris en tale i anledning af begivenheden. Jeg hørte ikke selv denne tale, men brudstykker af den blev citeret flere uger efter. Den omfattede hver eneste mand i hele kompagniet med navns nævnelse, hans fødsel, herkomst og opdragelse; den gav en udtømmende skildring af Fort Amara, set fra et hygiejnisk og socialt synspunkt; og den sluttede med et uddrag af soldatens samtlige pligter, den nytte her i livet, som hver enkelt rekrut kunne gøre, og Ortheris' anskuelser om B-kompagniets rekrutters brugbarhed og fremtidige skæbne.

"I kan ikke eksercere, I kan ikke marchere, I kan ikke skyde, – I – I forfærdelige kvægpander! Hvad nytter I til? I æder og I sover og I æder og I går til doktoren for at få medicin, når der er noget i vejen med jeres indvendige dele, akkurat som om I var generaler alle sammen. Og nu har I sat kronen på det hele, I surøjede tyveknægte, ved at sørge for, at vi bliver jaget ud til det stinkende Fort Amara. I kan bande på, at vi skal give jer fort, når vi kommer der. Bild jer bare ikke ind, at I er blevet soldater for at drikke maltekstrakt og lave kompagniet om til en

selskabelig forening og ligge på jeres senge og klø jer i jeres tykke hoveder. Det kan I gøre, når I kommer hjem og sælger tændstikker, hvilket er alt, hvad I duer til, I koøjede, skævbenede, dumsnudede svinebæster. Nu har jeg sagt jer min mening i klare og tydelige ord, men tag I jer bare i agt, for hvis Mulvaney holder op med sit skulkeri og kommer ud fra lazarettet, mens vi er i fortet, så bliver det en slem historie for jer, det kan I tage gift på."

Sålunde lød Ortheris' tale, som følge af hvilken B-kompagniet blev døbt Støvlepudserbrigaden. Med denne vanære hvilende på deres slappe skuldre marcherede de ud for at gøre garnisonstjeneste i Fort Amara sammen med deres officerer, der havde ordre til at holde dem kraftigt i ørene. Af bøger kan man ikke lære at blive soldat, som man kan med de fleste andre professioner. Først må man lide, og så må man lære at gøre sin gerning og erhverve sig den selvagtelse, som bevidstheden om dette giver. Men denne læretid er streng i et land, hvor soldaten ikke er et rødklædt væsen, som vandrer ned ad gaden og tager sig godt ud, men en levende, bestøvlet virkelighed, som der måske bliver brug for med så kort varsel, at man ikke får tid til at sige: "Ville De ikke gøre bedst i?" og "Vil De ikke være så venlig?"

Kompagniets officerer delte arbejdet imellem sig. Når kaptajn Brander var træt, overgav han kompagniet i Maydews hænder, og når Maydew var hæs, beordrede han den yngste løjtnant, Ouless, til at tage folkene under behandling med delings- og kompagnieksercits, indtil Brander igen kunne tage fat. Uden for tjenestetiden snakkede de gamle soldater med rekrutterne, som gamle soldater plejer, og resultatet var, at det

nye hold, der således bearbejdedes fra fire sider, begyndte at få lidt stivelse i sig og føle, at de hørte til en god og hæderlig hær. Dette viste de ved et par gange at gøre modstand mod den eksperimentelle del af Ortheris' forelæsninger.

"Hold nu op, kammerat," sagde Learoyd og lagde sig imellem. "Hvalpene bider igen. De er ikke så middelmådige, som vi troede."

"Hæ! Ja, nu tror I, at I er soldater, fordi I ikke falder over hinanden ved mønstringen, ikke sandt? Fordi snavset ikke sidder i hele kager på jer ved slutningen af ugen, tror I, at I er renlige folk. Fordi I kan affyre jeres bøsse uden at lukke mere end begge øjnene, tror I, at I er nogle allerhelvedes krigskarle, hvad? Nej, vent bare, så skal I se," sagde Ortheris til belægningsstuen i almindelighed. "Skønt det er såmænd ikke for det, I *er* en smule bedre, end I før var," tilføjede han med et nådigt sving med sin kridtpibe.

Det var på dette overgangsstadium, at jeg igen traf det nye hold. Deres officerer havde i ungdommens iver glemt, at de gamle soldater, som udgjorde kompagniets solide element, led lige så meget som rekrutterne under den kraftige bearbejdelse, og havde gjort hele kompagniet en smule træt og vanskeligt at håndtere ved stadig at lade dem eksercere på eksercerpladsen i stedet for at føre dem ud i åben mark og der indøve dem i smågrupper. Den måned, garnisonstjenesten i fortet varede, var næsten forbi, og B-kompagniet var nu bragt så vidt, at et regiment med agtelse for sig selv godt kunne være bekendt at eksercere sammen med det. Der var ingen stil eller spændstighed i deres øvelser, men det kom nok med tiden; som det var, var det passabelt. Jeg mødte Maydew en dag og spurgte,

hvordan det gik. Han fortalte mig, at unge Ouless den eftermiddag skulle sætte lidt politur på et halvkompagni på den store ekseercerplads ved fortets østlige bastion. Da det var lørdag, gik jeg derhen for at forhøje nydelsen af min frihed ved at se en anden slide i det.

De store fyrretyvepundige forladere på den østlige bastion frembød et meget mageligt hvilested. Man kunne ligge lige så lang man var på jernet, som eftermiddagssolen havde opvarmet til blodets varmegrad, og have en fortrinlig udsigt over eksercerpladsen, der lå mellem krudtmagasinet og bastionens kurtine.

Jeg hørte halvkompagniet blive råbt op og delt ud til eksercits, så Ouless komme fra sin bolig, halende i sine handsker, og hørte det første "Ret!", som slutter rækkerne og viser, at arbejdet er begyndt. Så faldt jeg hen i mine egne tanker; støvlernes knirken og bøssernes raslen dannede et godt akkompagnement og rækken af røde våbenfrakker og sorte benklæder en passende baggrund for dem. Mine tanker drejede sig om oprettelsen af en territorialhær for Indien – en hær af vellønnede mænd, der havde taget tjeneste for tolv år i Hendes Majestæts indiske rige; tjenestetiden skulle kunne udstrækkes fem år længere, når en læge erklærede vedkommende for duelig dertil, og der skulle gives en fast pension efter endt tjeneste. Det ville blive en hær, som verden aldrig havde set mage til – ét hundrede tusind øvede mænd, der hvert år kompletteredes af fem, nej, af femten tusind mand fra England, og som havde gjort Indien til deres hjem og derfor med føje havde lov til at gifte sig. Ja, tænkte jeg, mens jeg iagttog geleddet, der marcherede hid og did, opløste sig og atter samledes, – så ville

vi købe Kashmir tilbage af den fordrukne idiot, der nu forvandlede det til et helvede, og der ville vi lade de af vore regimenter, der talte de fleste gifte mænd, nedsætte sig, – de mænd, som havde tjent ti år af deres tid, – og der skulle de avle os hvide soldater og måske en hel ny kampdygtig blandingsrace af europæere og asiater. I ethvert tilfælde var Kashmir det eneste sted i Indien, som engelskmænd kunne kolonisere, og hvis vi fik fodfæste der, kunne vi … å, det var en herlig drøm! Jeg lod territorialhæren, som svulmede op til en kvart million mand, langt bag mig og gik så vidt, at jeg drømte om et uafhængigt Indien, der lånte krigsskibe hos moderlandet, holdt øje med Aden på den ene side og Singapore på den anden, betalte renterne af sine statslån med den skønneste regelmæssighed, men ikke hentede sine mænd uden for sine egne grænser – et koloniseret, industrielt Indien med et stadigt overskud på budgettet og sit eget flag. Jeg havde netop installeret mig selv som vicekonge og ved mit embedes myndighed fået afsendt fire millioner kraftige og vindskibelige indfødte til de malajiske øer, hvor der altid er mangel på arbejdskraft, og hvor kineserne strømmer for rask til, – da det blev mig klart, at det ikke gik så glat med halvkompagniet, som det skulle. Der var alt for megen forvirring og roderi og vrøvl. Underofficererne vrissede ad folkene, og jeg syntes, at jeg hørte Ouless forstærke en af sine befalinger med en ed. Det burde han nu ikke have gjort, for han var et ungt menneske, der endnu ikke havde lært at udslynge sine kommandoord i samme toneart to gange i træk. Stundom peb han, og stundom gryntede han; og en klar, fyldig, gjaldende stemme har mere at betyde for eksercitsen, end folk tror. Han var nervøs både på

eksercerpladsen og i messen, fordi han var uerfaren og selv vidste det. En af de ældre officerer havde en gang sagt i hans påhør: "Ouless må skyde ham et par gange endnu, og han er ikke fornuftig nok til selv at vide af det." Denne bemærkning havde bidt sig fast i Ouless' sind og fik ham til at tænke på sig selv i småting, hvilket ikke er den bedste opdragelse for en ung mand. Han forsøgte på at være elskværdig i messen, og blev overstrømmende. Så forsøgte han på at holde på sin værdighed, og syntes mut og kejtet. Han ledte stadig efter den gyldne middelvej og den rette klang og fandt ingen af delene, fordi han aldrig havde stået ansigt til ansigt med sig selv under alvorlige forhold. Når han var blandt sine folk, var han lige så lidt i sit es som i messen, og hans stemme røbede ham. Jeg hørte to befalinger, og derpå: "Sergent, hvad fanden bestiller den fyr der i andet geled?" Det var galt nok. En officer burde ikke forlange oplysninger af sergenterne. Det er ham, der kommanderer; man kan ikke være flere om det.

Der var for meget støv, til at jeg kunne se eksercitsen nøjagtigt, men jeg kunne høre den ophidsede lille stemme, der slog over fra den ene oktav til den anden, og den urolige bevægelse i de plagede og ærgerlige roder langs ned ad hele rækken. Ouless var kommet til eksercerpladsen lige så led og ked af sit arbejde, som folkene af deres. Den stegende sol havde taget på alles humør, men allermest på den unge mands. Han havde øjensynlig tabt sin selvbeherskelse, og da han ikke havde kraft eller fornuft nok til at afbryde øvelserne, indtil han havde genvundet den, gjorde han ondt værre ved at bruge mund.

Folkene skiftede plads og kom hen i nærheden af den kanon, som jeg lå på. De var i færd med at foretage nogle svingninger,

og de gjorde det meget slet, i det naturlige håb at få Ouless til at bande igen. Nye eder kunne de ikke lære af ham, men de morede sig over hans udstilling af dem, han kendte. Men i stedet for at bande tabte Ouless fuldstændig besindelsen og slog nervøst efter den yderste fløjmand med en lille ridepisk fra Malacca, som han holdt i hånden og brugte til at pege med. Piskeskaftet havde et tyndt overtræk af sølv, og på ét sted var der blevet slidt hul på dette sølv, så at en lille trekantet spids stak op. Jeg fik akkurat tid til at se, at Ouless havde sat sin officersbestalling over styr ved at slå en menig, da jeg hørte lyden af klæde, der bliver revet itu, og et stykke grå uldskjorte viste sig på mandens skulder under den sønderrevne røde våbenfrakke. Det havde ikke været andet end et ubetydeligt nervøst smæk af en hidsig dreng, men fuldstændig tilstrækkeligt til, at han derved havde sin bestalling forbrudt, for han havde jo slået en mand, og det oven i købet en frivillig, i vrede, mens denne i følge tjenestens regler ikke kunne give svar på tiltale. Takket være alle tings naturlige fordærvelse var virkningen den samme, som om Ouless havde banket manden, så at frakken hang i pjalter på hans ryg. Jeg kendte det nye hold af omtale, og jeg var derfor temmelig vis på, at hver eneste af dem ville sværge med dyre eder, at Ouless virkelig havde tampet manden. I så tilfælde kunne Ouless lige så gerne pakke sin kuffert; hans karriere som dronningens embedsmand i en hvilken som helst kapacitet var forbi. Svingningen fortsattes, og folkene gjorde holdt og ret over for det sted, hvor jeg lå. Ouless var ligbleg. Fløjmanden var mørkerød i hovedet, og jeg kunne se hans læber bevæge sig, medens de udstødte fæle ord. Det var Ortheris! Efter syv års tjeneste og tre medaljer var han blevet

slået af en dreng, der var yngre end han selv! Og dertil kom, at han var min ven, en god mand, en prøvet mand og en engelskmand. Skændslen gjorde mig lige så hed, som den gjorde Ouless kold, og hvis Ortheris havde stukket en skarp patron i sin bøsse og afgjort sagen med det samme, ville jeg have været henrykt. Den kendsgerning, at Ortheris og ingen anden var blevet ramt, beviste, at drengen ikke kunne have vidst, hvem han slog efter; men han burde have husket, at han ikke længere var en dreng. Og så gjorde det mig ondt for ham, og så blev jeg vred på ham igen, og Ortheris stod og stirrede frem for sig og blev rødere og rødere i hovedet.

Der blev et øjebliks standsning i eksercitsen. Ingen vidste hvorfor, for ikke tre mænd kunne have set fornærmelsen; geleddet havde nemlig vendt flanken lige mod Ouless i det øjeblik, da han slog Ortheris. Da kom – ført af skæbnens hånd, indså jeg – kaptajn Brander gående tværs over eksercerpladsen, og hans øje faldt på en hel kvadratfod grå skjorte over et skulderblad, der burde have været skjult af en stramt siddende våbenfrakke.

"Himmel og jord!" udbrød han og tog pladsen i tre skridt. "Lader De Deres mænd møde til eksercits i pjalter, sir? Hvad bestiller det fugleskræmsel her? Træd frem, De fløjmand der. Hvad mener De med at – *De*, Ortheris?! Hvad fanden skal det betyde?"

"Undskyld, sir," sagde Ortheris. "Jeg kom til at skrabe skulderen mod døren i hovedvagten, da jeg skyndte mig ud til eksercitsen."

"Skrabe den! Flå den, mener De. Deres frakke er jo halvvejs revet af ryggen på Dem."

"Det var kun en lille rift i begyndelsen, sir, men da vi skulle fælde gevær, rev den ud, sir, og – og – jeg kan ikke se ned ad min egen ryg, men jeg følte, at riften blev større, sir."

"Hm!" sagde Brander. "Ja, De havde såmænd god grund til at føle det. Jeg troede, det var en mand af det nye hold. De har for resten et par gode skuldre. Træd af!"

Han vendte sig for at gå. Ouless gik efter ham, meget bleg, og sagde noget med sagte stemme.

"Hæ, hvad? Hvad? Ortheris," og han sænkede stemmen. Jeg så Ortheris hilse, svare et eller andet, og stå ret.

"Lad folkene træde af," sagde Brander kort. De trådte af. "Dette her forstår jeg ikke. De siger –?" Han nikkede ad Ouless, som igen sagde noget. Ortheris stod roligt, medens pjalten af hans iturevne våbenfrakke næsten nåede ham ned til livremmen. Han havde, som Brander sagde, et par gode skuldre og gjorde sig til af, at våbenfrakken sad godt på ham.

"Om forladelse, sir," hørte jeg ham sige, "men jeg tror, at løjtnant Ouless har stået for længe ude i solen. Det har taget på hans hukommelse, sir. Jeg mødte på eksercerpladsen med en smule rift, og den rev ud, sir, da vi fældede gevær, som jeg har sagt, sir."

Brander så fra den enes ansigt til den andens og drog formodentlig sine egne slutninger, for han lod Ortheris gå tilbage til sine kammerater, som nu strømmede ind i kasernen. Derefter talte han til Ouless og gik så bort, idet han lod drengen stå midt på eksercerpladsen og famle ved sit sabelfæste.

Ouless så op, fik øje på mig, der lå på kanonen, og kom hen til mig, bidende i sin behandskede pegefinger og så fuldstændig

ude af ligevægt, at han ikke havde fornuft nok til at holde sine bekymringer for sig selv.

"Sig mig, De så vel dette her?" Han nikkede ned mod eksercerpladsen, hvor det hvide støv, som de bortgående mænd havde sat i bevægelse, begyndte at lægge sig.

"Ja," svarede jeg tørt, for jeg følte mig ikke oplagt til at være høflig.

"Hvad fanden skal jeg gøre?" Han bed sig igen i fingeren. "Jeg fortalte Brander, hvad jeg havde gjort. Jeg slog ham."

"Det ved jeg særdeles vel," sagde jeg, "og jeg tror ikke, at Ortheris allerede har glemt det."

"Ja vel; men pokker tage mig, om jeg ved, hvad jeg skal gøre. Se at blive forflyttet til et andet kompagni, formodentlig. For jeg kan vel ikke bede manden om at lade sig forflytte. Hvad?"

Denne tanke viste et glimt af sund fornuft, men han burde ikke have søgt hjælp hos mig eller hos nogen som helst anden. Det var hans egen sag, og det sagde jeg ham også. Det lod ikke til, at dette overbeviste ham, og han begyndte at tale om mulighederne for, at han ville blive kasseret. Nu kom ånden over mig, og for at hævne Ortheris begyndte jeg at udmale for ham et skønt billede af hans ubetydelighed i verdenssystemet. Han havde en papa og en mama syv tusind mile borte, og måske nogle venner. De ville føle hans vanære, men ellers var der ingen, som ville bryde sig en døjt om den. Han ville blot for fremtiden hedde løjtnant Ouless af det gamle regiment, afskediget af dronningens tjeneste på grund af en opførsel, der ikke sømmede sig for en officer og en gentleman. Den højstkommanderende, som skulle undertegne krigsrettens dom, ville ikke vide, hvem han var; hans messe ville ikke mere

tale om ham; hvis han havde penge nok til at rejse hjem, ville han vende tilbage til Bombay, mere ensom end da han kom dertil. Når alt kom til alt, – jeg afrundede min skitse nydeligt, – var han kun én eneste lillebitte rød prik på kejserriget Indiens vældige grå felt. Han måtte gennemgå denne krise alene; ingen kunne hjælpe ham, og ingen brød sig om, hvorvidt han slap igennem eller ej (det var nu ikke sandt, for jeg brød mig uhyre meget om det; han havde jo straks fortalt Brander sandheden). Til sidst bed han tænderne sammen og rettede sig.

"Tak, det er fuldstændig tilstrækkeligt. Jeg ønsker ikke at høre mere," sagde han med en tør, skærende stemme og gik til sit værelse.

Bagefter talte Brander med mig og kom med et dumt spørgsmål – om jeg havde set Ouless flå frakken af Ortheris. Jeg vidste, at den skarpe sølvspids havde gjort sin gerning, men det lykkedes mig at få Brander til at forstå, at jeg aldeles ikke, ikke i ringeste måde, havde lagt mærke til, hvad der foregik ved eksercitsen. Jeg begyndte at fortælle ham alle mine drømmerier om den nye indiske territorialhær, og så gik han sin vej.

Jeg kunne ikke komme til at tale med Ortheris i nogle dage, men jeg hørte, at da han var kommet tilbage til sine kammerater, havde han fortalt historien om slaget i et meget kraftigt sprog. Jøden Samuelson havde derefter erklæret, at det var ikke rart at leve i et regiment, hvor man blev eksерceret halvt ihjel og behandlet som en hund. Denne bemærkning var i og for sig fuldstændig uskyldig og i nøjagtig overensstemmelse med de anskuelser, Ortheris havde udtalt. Ikke desto mindre havde Ortheris kaldt Samuelson en unævnelig jødetamp, havde anklaget ham for at have sparket fruentimmer i hovedet i

London og for at græde, når han fik prygl, havde jaget ham fra den ene ende af belægningsstuen til den anden, og havde endelig smidt hver eneste genstand i Samuelsons tornyster og alle hans sengeklæder oven i købet ud på verandaen eller i snavset udenfor og sparket Samuelson, hver gang den forbløffede stakkel bukkede sig for at samle sine ejendele op. Min hjemmelsmand kunne ikke forklare denne inkonsekvens, men jeg tænkte mig, at Ortheris havde gjort det for at afsvale sit humør.

Mulvaney i lazarettet havde hørt historien. Først blev hans ansigt mørkt; så spyttede han, og så lo han. Jeg slog på, at det var vel bedst, om han vendte tilbage til aktiv tjeneste, men han så sagen i et andet lys og svarede mig, at Ortheris var fuldstændigt i stand til at passe sig selv og sine egne sager. "Og hvis jeg kom ud af lazarettet," sagde Terence, "så ville jeg rimeligvis tage unge Ouless i bukselinningen og statuere et eksempel på ham i folkenes påsyn. Når så Dinah kom hjem igen, ville jeg stå for en krigsret, og det for en smule drengs skyld, som med tiden vil blive en flink officer. Hvad har han i sinde at gøre, sir? Ved De noget om det?"

"Hvem?" spurgte jeg.

"Ouless, naturligvis. Jeg er ikke bange for *den anden*. Men havde det været mig – skønt det ville have været umuligt – så havde jeg sgu gnubbet hans gummer med hans eget sabelfæste, til visdomstænderne kom frem."

"Jeg tror ikke, at han selv ved, hvad han har i sinde at gøre," svarede jeg.

"Det skulle såmænd ikke undre mig," sagde Terence. "En ung mand har altid en hel del at tænke på, når han har gjort noget

galt og selv indser det, og studerer på, hvordan han skal gøre det godt igen. Hils vor lille mand fra mig og sig, at hvis han havde sladret på sin officer, så var jeg kommet ud til Fort Amara og havde sparket ham ned i fæstningsgraven, og den er fyrre fod dyb."

Ortheris var ikke i humør til, at man kunne tale til ham. Han vandrede op og ned sammen med Learoyd, mens han grublede over sin tabte ære, så vidt jeg kunne se, og brugte et ildsprudende sprog, kunne jeg høre. Learoyd nikkede og spyttede og dampede og nikkede igen; han må have været Ortheris til stor trøst – næsten lige så stor som Samuelson, som Ortheris behandlede, så det var en skam. Hvis jøden blot åbnede munden for den ligegyldigste bemærkning, slog Ortheris ned på den med fuld kraft, mens hele belægningsstuen så til med forbavselse.

Ouless havde trukket sig ind i sig selv for at gruble. Jeg så ham af og til, og han undgik mig, fordi jeg havde været vidne til hans skændsel og sagt min mening om det. Han syntes sløv og gnaven, og fandt det alt andet end morsomt at eksercere med sit halvkompagni. Mændene gjorde deres arbejde og skaffede ham yderst få bryderier, men just når de burde have vist spændstighed og flothed, forsvandt al elasticitet fra dem, og han kunne lige så gerne have ekserceret med dambrikker. I en række dygtige soldater kan man se en smuk lille bevægelse, ligesom en fortrinlig stålklinges dirren. Ouless' halvkompagni lignede snarere et kosteskaft og ville have været lige så let at knække.

Jeg grundede på, om Ouless havde sendt Ortheris penge, hvilket ville have været galt, eller havde gjort ham en

undskyldning under fire øjne, hvilket ville have været værre, eller havde bestemt sig til at lade hele historien drive over, hvilket ville have været værst af alt; men så fik jeg ordre til at forlade stationen for en tid. Jeg havde ikke talt rent ud af posen med Ortheris, for hans ære var ikke min ære, og han var selv dens eneste vogter; og desuden åbnede han ikke sin mund for andet end stygge ord.

Jeg rejste bort, og tænkte fra tid til anden en hel del på dén løjtnant og dén menige i Fort Amara, og grublede over, hvad der ville blive enden på det hele.

I begyndelsen af foråret kom jeg tilbage. B-kompagniet var vendt tilbage fra fortet til den regelmæssige tjeneste i kantonnementerne, roserne var i færd med at sætte knop, og regimentet, som blandt andet havde afholdt nogle lejrøvelser, var nu i færd med at gennemgå den regelmæssige forårs-skydeskole under ledelse af en officer, der mente, at regimentet gennemgående skød dårligt. Han havde sat fart i kaptajnerne, og de havde købt ekstra-ammunition til deres folk – regeringens ammunitions-rationer er lige netop tilstrækkelige til at lære folkene at skyde dårligt – og E-kompagniet, som talte mange gode skytter, blærede sig og tilbød at udfordre alle de andre kompagnier, og skytterne af tredje rang var nær ved at gå i jorden af skam over deres uduelighed, og alle løjtnanterne var så brune som læder, fordi de sad en seks-otte timer om dagen i solen ved skydevoldene.

Efter frokost gik jeg ud til skydebanerne, meget nysgerrig efter at se, hvorledes det nye hold havde udviklet sig. Ouless var derude med sine folk ved den kullede høj, hvor sekshundredeyards-banen er, og folkene var iført de grågrønne

dragter, der klæder soldater så godt og ikke stikker af mod nogen som helst baggrund. Førend jeg endnu var kommet inden for hørevidde, kunne jeg se, at disse folk, der lå og strakte sig i det støvede græs eller rejste sig op og rystede sig, var nyskabte mennesker; de bar deres hjelme med selvbeherskelsens sving, der var en vis nonchalant sikkerhed over dem, og de adlød kommandoordene med spændstighed og raskhed. Da jeg kom nærmere, hørte jeg Ouless fløjte "Ballyhooley", mens han så ned over banen i sin kikkert, og løjtnant Ouless' ryg var en fri mands og en officers ryg. Han nikkede, da jeg trådte hen til dem, og jeg hørte ham råbe en ordre til en underofficer med sikker og bestemt røst. Flaget blev hejst over skiven, og Ortheris kastede sig ned på maven for at afgive sine ti skud. Han blinkede til mig hen over geværet, idet han lagde sig til rette med en mine som en mand, der må gøre kunster for at fornøje børn.

"Pas nu på, folk," sagde Ouless til den bagvedstående gruppe. "Han vejer kun halvt så meget som De, Brannigan, men han er ikke bange for sin bøsse."

Ortheris havde sine små særheder og manerer, ligesom alle vi andre. Han vejede sin bøsse i hånden, gav den et lille dask, dukkede hovedet og fyrede over mod skiven, der dansede i solheden.

"Ved siden af!" sagde en mand bagved.

"Føj for fanden!" mumlede Ortheris.

"Jeg ville i Deres sted beregne to fod for strålebrydningen," sagde Ouless.

Ortheris fyrede igen, traf skiven i randen, krøb langsomt ind, fandt centrum og blev der; underofficeren markerede

skuddene.

"Kan ikke begribe, hvordan jeg bar mig ad med at skyde udenom første gang," sagde han, idet han rejste sig og trådte tilbage til mig, mens Learoyd indtog hans plads.

"Er det skydeøvelser for hele kompagniet?" spurgte jeg.

"Nej. Det er bare for fornøjelsens skyld. Ouless spenderer ti rupees på skytterne af anden rang. Dem hører jeg naturligvis ikke til, men jeg er gået med for at vise dem, hvordan tingen egentlig skal gøres. Synes De ikke, at Jack ligner søløven i akvariet i Brighton, sådan som han ligger og kravler der? Du store kineser, sikken en skydevold hans bagdel kunne agere!"

"B-kompagniet har udviklet sig rigtigt godt," sagde jeg.

"Det var de nok nødt til. Men de er ikke så dårlige nu, vel? Om det så er Samuelson, så kan han såmænd undertiden skyde. Vi har det så godt, som man kan vente efter omstændighederne; takker for efterspørgslen."

"Hvordan kommer De ud af det med –?"

"Nå, *ham!* Brillant! Der er ikke noget i vejen med ham."

"Gik det hele da i orden igen?"

"Har Terence ikke fortalt Dem det? Ja, De kan bande på, at det gik i orden. Han er en gentleman, er han."

"Lad mig høre," sagde jeg.

Ortheris blinkede uhyre gemytligt til mig, lagde bøssen over knæene og gentog: "Han er en gentleman. Og han er også en officer. De så jo hele den historie i Fort Amara. Det var ikke min skyld, som De jo nok kan tænke Dem. Det var et eller andet fæ, der mente, at det kunne være morsomt at spille halløj med eksercitsen; derfor var det, at øvelserne gik så dårligt. Da han slog mig, blev jeg så forbløffet, at jeg ikke kunne røre en hånd,

og da jeg ville til at slå ham til jorden, ja så var vi marcheret videre, og jeg stod over for Dem, der lå på en af kanonerne. Da så kaptajnen kom til og skældte mig ud, fordi min våbenfrakke var itu, så jeg den unge slubberts øjne, og førend jeg kunne standse mig selv, gav jeg mig til at lyve af fuld hals. Det hørte De måske? Det var rent instinktmæssigt, men, nåda! hvor jeg var arrig. Så sagde han til kaptajnen: "Jeg slog ham!" sagde han, og jeg hørte Brander fløjte, og så afleverede jeg en ny ladning løgne om, at riften var blevet større, da jeg fældede gevær, og så videre; De hørte det jo selv. Alt det sagde jeg også, førend jeg rigtigt vidste, hvor jeg var. Så gav jeg Samuelson en overhaling i kasernen, da der var kommanderet: "Træd af!" De skulle have set hans tøj, da jeg var færdig med det. Det var fanden tage mig spredt over hele fortet! Og så gik jeg og Jack de ti kilometer til Mulvaney i lazarettet, og jeg var lynende gal i hovedet. Ouless vidste godt, at det var det samme som krigsret for mig, hvis jeg slog igen – han *må* have vidst det. Nå, jeg sagde til Terence – jeg hviskede det op til lazarettets altan, hvor han stod –: "Terence," sagde jeg, "hvad i hede Helvede skal jeg gøre?" Jeg fortalte ham hele geschichten, som De jo så. Terence gav sig til at fløjte ligesom en dompap og sagde: "Der kan jo ikke bebrejdes dig noget," sagde han. "For satan," sagde jeg, "mener du, jeg er gået de ti kilometer i solen for at tage mod bebrejdelser?" sagde jeg. "Jeg vil se den unge slyngel flået. Jeg er en menig i dronningens tjeneste, og lige så god en mand som han," sagde jeg, "skønt han er officer og har penge og stikker næsen i sky," sagde jeg."

"De bar Dem ad som et fæ," afbrød jeg. Ortheris var hverken en tjener eller en amerikaner, men en fri mand, og burde derfor ikke have givet hals på den måde.

"Det var lige netop, hvad Terence sagde. Mærkeligt nok, at De skulle træffe at bruge akkurat det samme udtryk, når han ikke har fortalt Dem historien. Han sagde til mig: "I din alder burde du have bedre forstand. Hvad rager det dig," sagde han, "om han er officer eller ej? Det kan jo være dig lige meget. Det er en sag mellem mand og mand," sagde han, "om han så var general. Men for resten," sagde han, "tager du dig ikke ud, når du står sådan og danser på bagbenene. Før ham væk, Jack." Dermed gik han ind, og det var alt, hvad jeg fik ud af Terence. Jack, han sagde lige så langsomt som en étmarch: "Stanley," sagde han, "den unge slubbert slog dig ikke med vilje." – "Jeg bryder mig fanden om, hvorvidt han gjorde det med vilje eller ej," sagde jeg. "Faktisk er, at han slog mig." – "Så er der ikke andet for dig at gøre end at klage til Brander," sagde Jack. "Hvad anser du mig for?" sagde jeg, og jeg var så splintrende arrig, at jeg nær havde slået Jack. Så tog han mig i nakken og puttede mit hoved ned i en spand vand i makketutten, og så gik vi tilbage til fortet, og jeg skaffede Samuelson lidt mere ulejlighed med hans tøj. Han sagde til mig: "*Jeg* er ikke blevet slået uden at have slået igen." – "Så skal du sgu blive det nu," sagde jeg, gav ham et par lussinger og opfordrede ham meget høfligt til at slå igen, men det gjorde han ikke. Jeg havde dræbt ham, hvis han havde gjort det. Det lettede gevaldigt.

Ouless, han sagde ikke et muk i nogle dage, – ikke førend efter at De var rejst; og jeg følte mig sløj og elendig og vidste ikke, hvad jeg selv ville, undtagen give ham et par blå øjne. Jeg håbede, at han ville have sendt mig nogle penge til en ny våbenfrakke. Så ville jeg have opgjort regnskabet med ham midt på eksercerpladsen og så taget, hvad der var fulgt på. Terence

var i lazarettet endnu, forstår De, og han ville ikke give mig noget råd.

Dagen efter at De var rejst, kom Ouless hen til mig, mens jeg gik med en spand, og sagde ganske roligt til mig: "Ortheris, De skal ud på en jagtudflugt med mig." Jeg havde stor lyst til at slå spanden i hovedet på ham, men jeg gjorde det ikke. I stedet for lavede jeg mig til at gå med ham. Å, han er en gentleman! Nå, vi gik altså af sted sammen uden at sige et ord til hinanden, indtil vi var kommet et godt stykke ind i junglen på den anden side af floden, til et sted, hvor der voksede en mængde højt græs, – lige i nærheden af det sted, hvor jeg mistede forstanden en gang; De husker det jo nok. Så lagde han bøssen fra sig og sagde ganske roligt: "Ortheris, jeg slog Dem ved eksercitsen." – "Ja, sir," sagde jeg, "det gjorde De." – "Jeg har tænkt over tingen," sagde han. "Nå, så det har du?" sagde jeg ved mig selv. "Det har du været en fandens tid om, dit skeløjede lille asen. – Ja vel, sir," sagde jeg højt. "Hvorfor skånede De mig?" sagde han. "Det ved jeg ikke," sagde jeg, og det gjorde jeg heller ikke, lige så lidt som jeg gør det endnu. "Jeg kan ikke bede Dem om at lade Dem forflytte," sagde han. "Og jeg har ikke lyst til selv at lade mig forflytte." – "Hvor vil han nu hen?" tænkte jeg ved mig selv. "Ja vel, sir," sagde jeg. Han så rundt omkring sig på det høje græs og sagde, mere til sig selv end til mig: "Jeg må igennem det alene og ved egen hjælp!" Han så så løjerlig ud et øjeblik, at jeg pinedød troede, at fyren ville folde hænderne og give sig til at bede. Så vendte han sig igen om mod mig og sagde: "Hvad tror De selv?" – "Jeg forstår ikke rigtigt, hvad De mener, sir," sagde jeg. "Hvad ville De synes om?" Sagde han. Et øjeblik troede jeg, at han ville give mig penge, men så førte han hånden op til den øverste knap i

sin jagtfrakke og begyndte at knappe den op. "Tak, sir," sagde jeg. "Det ville jeg synes rigtig godt om."

Og så trak vi begge to frakkerne af og lagde dem fra os."

"Hurra!" busede det ud af mig.

"Lad være med det spektakel," sagde Ouless henne fra skydebanen. "Det forstyrrer folkene."

Jeg bad om forladelse, og Ortheris vedblev:

"Vi trak frakkerne af, og så sagde han: "Er De parat? Så kom an." Det gjorde jeg også, en smule usikker i begyndelsen, men han langede mig én under hagen, der bragte liv i mig. Jeg ønskede at give den lille slubbert en erindring og sigtede derfor efter hans ansigt, men han gav mig nogle rigtig gode puf i hjertekulen. Han havde ikke så mange kræfter som jeg, men forstod bedre at bruge dem, og efter en omgang på omtrent to minutter måtte jeg råbe: "Stop!" Han trådte tilbage – for vi var lige inde på livet af hinanden den gang – og sagde: "Kom an, når De er parat." Da jeg havde fået mit vejr, gik jeg på igen og gav ham én på snuden, så der kom lidt kulør på hans aristokratiske hvide skjortebryst. Men så blev han gal i hovedet, hvad jeg snart fik at føle, for han gik tæt ind på mig og sigtede hele tiden efter mit hjerte. Jeg kilede på, alt hvad jeg kunne, og slog hans ene øre i mas, men så begyndte jeg at hikke, og dermed var det ude med mig. Jeg prøvede på, om jeg ikke kunne slå ham i gulvet, men han langede mig én på munden, så at jeg gik bagover, og – se her!"

Ortheris hævede den venstre side af overlæben i vejret. Hjørnetanden manglede.

"Han bøjede sig over mig og sagde: "Har De fået nok?" – "Jo tak," sagde jeg. Så tog han min hånd og hjalp mig op, og jeg var

temmelig medtaget. "Og nu," sagde han, "vil jeg bede Dem om forladelse, fordi jeg slog Dem. Det var min skyld alt sammen," sagde han, "og det var slet ikke tiltænkt Dem." – "Det vidste jeg godt, sir," sagde jeg, "og der behøves ingen undskyldninger." – "Så kalder vi det en ulykkelig hændelse," sagde han, "og De må give mig lov til at betale for frakken. Ellers bliver det jo trukket fra Deres lønning." Før ville jeg ikke have taget imod penge, men nu gjorde jeg det. Han gav mig ti rupees – nok til to nye frakker, og derefter gik vi ned til floden for at vaske vore ansigter, der var temmelig skamferede. Især hans. Så sagde han sådan hen for sig, mens han stod og skyllede munden: "Jeg gad vide, om jeg har handlet rigtigt," sagde han. "Det har De, sir," sagde jeg. "Det behøver De ikke at være bange for." – "Ja, det kan *De* sagtens sige," sagde han, "men nu kompagniet?" – "Undskyld, sir," sagde jeg, "jeg tror ikke, kompagniet vil gøre Dem nogen ulejlighed." Så gik vi på jagt, og da jeg kom hjem, var jeg så glad som en lærke, og jeg tog og trillede Samuelson op og ned ad verandaen, og til kompagniet sagde jeg, at historien mellem mig og løjtnant Ouless havde fået en tilfredsstillende afslutning. Jeg fortalte naturligvis Jack og Terence, hvad der var sket. Jack sagde ingen ting, men Terence, han sagde: "I er to alen af ét stykke, er I. Jeg ved sgu ikke, hvem der har opført sig honnettest af jer to." – Nej, der er såmænd ikke noget i vejen med Ouless. Han er en gentleman helt igennem, og han har udviklet sig lige så godt som B-kompagniet. Jeg tør for resten vædde på, at han ville blive degraderet, hvis det kom ud, at han havde været oppe at slås med en menig. Ho! Ho! Oppe at slås en hel eftermiddag med en sølle menig som jeg! Hvad mener De?" tilføjede han, fingererende ved geværlåsen.

"Jeg mener, som kampdommerne sagde ved skinfægtningen, at begge parter fortjener megen ros. Men jeg ville ønske, at De ville sige mig, hvorfor De frelste ham den gang i begyndelsen."

"Jeg var temmelig sikker på, at han ikke havde tiltænkt mig det slag, skønt det ville jo ingen forskel have gjort, hvis han var blevet taget ved vingebenet. Og han var så ung, at det ikke ville have været ganske ærligt spil. Desuden, hvis jeg havde angivet ham, så var jeg jo gået glip af slagsmålet, og ville være gået om og have følt mig ulykkelig hele min levetid. Kan De ikke begribe det, sir?"

"Det var Deres ret at få ham kasseret, om De ville," påstod jeg.

"Min ret!" svarede Ortheris med dyb foragt. "Min ret! Jeg er ingen rekrut, at jeg skulle rende og flæbe om min ret til dit og min ret til dat, som om jeg ikke kunne skøtte mig selv. Min ret! For Fanden i hede Helvede, jeg er en mand!"

Den sidste deling var i færd med at afslutte skydningen under et virvar af sagte passiaren. Ouless trak sig en smule tilbage for at lade folkene puste lidt, og jeg så hans ansigt et øjeblik i det fulde sollys, førend han hæftede sablen op, samlede sine mænd og marcherede tilbage til kasernen med dem. Der var intet i vejen. Fyren havde stået sin prøve.

De hjempermitterede

Der er hændt noget skrækkeligt! Min ven Mulvaney, som efter at have tjent sin tid ud i Indien for ikke ret længe siden rejste hjem til England om bord på *Serapis*, er kommet tilbage til Indien som civilist! Men det var Dinahs skyld. Hun kunne ikke udholde de små hummere af værelser, og hun savnede sin tjener Abdallah mere, end ord kan udtale det. Sagen var, at ægteparret Mulvaney havde været for længe i Indien og havde glemt, hvordan livet former sig i England.

Mulvaney kendte en ingeniør, der skulle bygge en af de nye jernbanelinjer i Central-Indien, og skrev til ham, om han kunne skaffe ham arbejde. Ingeniøren svarede, at hvis Mulvaney selv kunne betale overrejsen, ville han for gammelt bekendtskabs skyld give ham kommandoen over en flok kulier. Lønnen var fem og firs rupees om måneden, og Dinah sagde, at hvis Terence ikke modtog tilbuddet, ville hun gøre livet til en "ren skærsild" for ham. Altså rejste ægteparret Mulvaney tilbage til Indien som "civilister", hvad der var en stor og sørgelig tilbagegang, skønt Mulvaney søgte at dække over det ved at sige, at han var "oberst ved jernbanelinjen og en mand af betydning".

Han sendte mig en indbydelse, skrevet på en blanket til en arbejdskontrakt, og jeg tog ned til det pudsige lille hus ved jernbanelinjen. Dinah havde plantet ærter rundt om det, og naturen havde ødslet med alt muligt grønt rundt omkring. Den eneste forandring, der var at se på Mulvaney, bestod i, at han havde lagt uniformen, hvilket var beklageligt, men det var der jo ikke noget at gøre ved. Han stod på sin trolje i færd med at

holde en tale til en af kulierne, og hans holdning var lige så stram og hans svære, brede hage lige så glatraget som nogensinde.

"Nu er jeg civilist," sagde Mulvaney. "Kan De se på mig, at jeg nogensinde har været militær? Ja, De skal ikke svare, hvis De vakler mellem en kompliment og en løgn. Dinah er ikke til at styre, nu da hun har fået eget hus og hjem. Gå ind i dagligstuen og få Dem en postelinskop te, så kan vi bagefter drikke noget andet som kristenmennesker herude under træet. Pil af, I niggere! Der er kommet en sahib for at besøge mig, og det er mere, end han nogensinde vil gøre for jer. Stik så af, og bliv ved med at grave til i aften. Rap jer!"

Da vi tre sad hyggeligt bænkede under det store træ foran huset, og de første ilfærdige spørgsmål og svar om Ortheris og Learoyd og gamle tider og steder var blevet udvekslet, sagde Mulvaney tankefuldt:

"Gud være lovet, at man ikke skal stille til parade i morgen og blive skældt huden fuld af en eller anden tykhovedet hvalp af en korporal. Og alligevel – jeg ved næsten ikke. Det er drøjt at skulle være noget, som man aldeles ikke er skabt til at være, og at skulle tilbringe sine gamle dage indelukket i en stue mellem lutter papirer. Ak ja! Jeg begynder at blive stiv, og det er jo Guds vilje, at man ikke hele sit liv kan blive ved med at tjene dronningen."

Han skænkede sig nok et glas og sukkede dybt.

"Lad Deres skæg stå, Mulvaney," sagde jeg, "så går den slags idéer nok over, og De bliver en rigtig civilist."

I dagligstuen havde Dinah sagt mig, hvor gerne hun ville lokke Mulvaney til at lade sit skæg stå. "Det ville se så

civilistagtigt ud," sagde stakkels Dinah, der var meget ked af, at hendes ægtefælles hjerte hang så stærkt ved hans gamle liv.

"Dinah, du er en skændsel for en hæderlig, glatraget mand!" sagde Mulvaney uden at svare mig. "Lad du dit eget skæg stå, min pige, og lad mine rageknive være i fred. De er det eneste middel til at bevare min agtværdighed. Hvis jeg ikke barberede mig, ville jeg blive plaget af en forskrækkelig tørst, for der er ikke den ting, der virker så udtørrende på halsen, som sådan et langt gedebukkeskæg, der hænger og dingler under hagen. Du vil da ikke have, at jeg skal drikke *altid*, Dinah? Apropos, jeg er nederdrægtig tørstig for øjeblikket. Lån mig den whisky."

Whiskyen blev lånt og tilbageleveret, men Dinah, som havde været akkurat lige så ivrig som hendes mand til at spørge efter gamle venner, faldt nu over mig.

"Jeg skammer mig over Dem, at De kommer herned – skønt helgenerne skal vide, at De er hjerteligt velkommen, *når* De kommer – og sætter Terence fluer i hovedet med Deres vrøvl om – om ting, som meget hellere måtte glemmes. Han er civilist nu, og De har aldrig været andet. Kan De så ikke lade være at snakke om hæren? Terence har ikke godt af det."

Jeg søgte tilflugt bag Mulvaney, for Dinah er en dame med temperament.

"La' vær' – la' vær'," sagde Mulvaney. "Det går kun sjældent på, at jeg får lejlighed til at tale om gamle dage."

Han vedblev, henvendt til mig:

"De siger, at Trommestikken har det godt, og hans frue med? Jeg vidste såmænd ikke, hvor meget jeg egentlig holdt af den gamle rad, førend jeg var langt borte fra ham og Asien." – "Trommestikken" var øgenavnet på den oberst, som

kommanderede Mulvaneys gamle regiment. – "De ser ham vel nok snart igen? Vil De så hilse ham" – der kom et polisk blink i Mulvaneys øjne – "hilse ham så flittigt fra menig –"

"Fra *hr.* Terence," afbrød Dinah.

"Gid Fanden og alle hans engle og det himmelske firmament ryge og rejse med "hr.", og gid den synd, at du fik mig til at bande, komme over dit hoved, Dinah! *Menig*, siger jeg dig. Fra *menig* Mulvaney og sige, at hvis jeg ikke havde været, så ville hans sidst hjempermitterede folk endnu have været på vej ned til kysten."

Han lagde sig tilbage i stolen, lo og tav.

"Fru Mulvaney," sagde jeg, "vær så venlig at tage whiskyen fra ham og lad ham ikke få mere, førend han har fortalt historien."

Dinah snappede behændigt flasken, skønt hun på samme tid bemærkede, at "det var såmænd ikke noget at være stolt af", og således besejret af fjenden begyndte Mulvaney:

"Det var i tirsdags otte dage. Jeg sjokkede netop hen ad dæmningen med mine kulier – jeg har da fået lært de knægte at holde trit og tie stille – da en af deres formænd kom kilende hen imod mig med omtrent to kvadrattommer skjorte omkring sin hals og et fortvivlet blik i øjnene.

"Sahib," sagde han, "oppe ved stationen er der halvandet regiment soldater i færd med at slå alt og alle i stumper og stykker! De forsøgte på at hænge mig i mit eget lændeklæde," sagde han, "og det bliver til mord og ødelæggelse og plyndring, før aftenen falder på! De siger, at de vil komme herned og muntre os. Hvor skal vi gøre af vore kvinder?"

"Hent min trolje!" sagde jeg. "Jeg er helt syg om hjertet af længsel efter at få et glimt at se af mennesker i dronningens

uniform. Hent min trolje og seks af de kraftigste folk, så jeg kan komme kørende på standsmæssig måde.""

"Han tog sin bedste frakke på," sagde Dinah bebrejdende.

"Det var for at gøre dronningen ære. Jeg kunne da ikke godt gøre mindre, Dinah. Men du og dine afbrydelser kommer på tværs af fortællingens gang. Har du nogensinde tænkt på, hvordan jeg ville se ud, hvis mit *hoved* blev raget lige så glat som min hage? Glem ikke det, min pige.

Nå, jeg kørte altså hele halvanden mil på min trolje bare for at få den trop at se. Jeg vidste, at det måtte være folk, der var blevet hjempermitterede nu i foråret, og som var på vej hjemefter; for der ligger nemlig desværre ingen garnison her i omegnen."

"Den hellige jomfru være lovet!" mumlede Dinah. Men Mulvaney hørte det ikke.

"Jeg var endnu en et par kilometer fra deres lejr og kilede på med troljen, så jeg var færdig at sprænges, da jeg hørte det spektakel, som folkene gjorde, og jeg forsikrer Dem, jeg kunne kende Peg Barneys stemme. Han brølede som en bøffel, der har mavepine. Kan De huske Peg Barney fra fjerde kompagni – en rødhåret, langskægget rad med et ar på kinden? Det var ham, der ryddede hele bulen med makketutsvaberen ved jubilæet i fjor.

Så vidste jeg jo, at det var en afdeling af det gamle regiment, og jeg blev svært bekymret på den kommanderende løjtnants vegne. Vi var altid nogle hårde hunde. Har jeg nogensinde fortalt Dem historien om, hvordan Horker Kelley vandrede i brummen så nøgen som Føbus Apollonius med korporalens og hele korporalskabets skjorter under armen? Og *han* var dog en

af de skikkeligere! Nå, men det kommer nu ikke denne historie ved. Nej, men det er en skam både for hvert enkelt regiment og for hele hæren, at små, unge løjtnanter bliver sendt af sted med en afdeling kraftige mandfolk, som er plakatfulde både af brændevin og af glæde over at skulle væk fra Indien, *og så kan de lige fra garnisonen og ned til havnen ikke diktere dem en eneste straf på stedet!* Og grunden til det er følgende meningsløshed: så længe jeg står i tjenesten, er jeg krigsartiklerne underkastet og kan idømmes rotting ifølge dem; men når jeg har tjent min tid, så hører jeg til forstærkningen, og så har krigsartiklerne ikke noget at sige over mig. En officer kan ikke gøre en hjempermitteret mand andet end give ham kasernearrest. Og det er såre viseligt indrettet, for en hjempermitteret mand har ikke nogen kaserne, han er hele tiden på marchen. Ja, det må have været en ren Salomon, der hittede på den bestemmelse; jeg kunne nok lide at gøre hans bekendtskab. Det er lettere at føre en flok føl fra Kibbereen hestemarked til Galway end at føre en livlig deling hjempermitterede over tre mil indisk jord. Og derfor er den bestemmelse blevet truffet – af frygt for, at den lille løjtnant skulle gøre folkene fortræd. Nå, nok om den ting.

Jo nærmere min trolje kom til deres lejr, desto vildere blev spektaklet, og højst af alle brølede Peg Barney. "Det er såmænd godt, at jeg er her," sagde jeg til mig selv, "for Peg alene kan give to, tre mand nok at bestille." Jeg vidste jo nok, at han var så fuld som en allike.

Den lejr var min tro et syn for guder! Alle teltrebene var skæve, og pløkkene så ud, som om de var lige så fulde som mændene. Af dem var der et halvhundrede stykker, og de var det værste skrab og udskud og afskum af det gamle regiment.

Jeg forsikrer Dem, De har aldrig i Deres livfødte dage set folk være så fulde. *Hvordan* bliver soldater fulde? Ja, hvordan bliver en skrubtudse tyk? De suger det i sig gennem huden.

Peg Barney sad på jorden i bar skjorte med en sko af og en sko på, daskede på en teltpløk med sin støvle og sang, som om han ville vække de hellige syvsovere. Og det var just ikke nogen pæn vise, han sang. Det var Djævlemessen."

"Hvad er det for én?" spurgte jeg.

"Når en snavs karl træder ud af hæren, så synger han Djævlemessen, til tak fordi han er sluppet så godt; det vil sige, han bander alle, lige fra den kommanderende general og ned til korporalen, og det på en måde, som De aldrig har hørt mage til. Der er dem, der kan bande, så at græsset visner omkring dem. Har De nogensinde hørt forbandelsen i en Orange-loge? Djævlemessen er ti gange værre. Den var det altså, som Peg Barney sang, og for hver mand, han bandede, gav han teltpløkken et dask med sin støvle. En mægtig stemme havde Peg Barney, og bande kunne han, selv når han var ædru. Jeg standsede foran ham, og det var ikke alene mine øjne, der sagde mig, at Peg var snydefuld.

"God morgen, Peg," sagde jeg, da han trak vejret efter at have bandet generaladjudanten. "Jeg har trukket min bedste frakke på for at hilse på dig, Peg Barney," sagde jeg.

"Så træk den af igen," svarede Peg Barney og daskede løs med støvlen. "Træk den af og dans, din lusede civilist!"

Og så begyndte han at bande gamle Trommestik, for han var så fuld, at han helt glemte majoren og auditøren.

"Kan du ikke kende mig, Peg?" sagde jeg, skønt blodet kogte i mig, fordi han havde kaldt mig en civilist."

"Skulle man tro, at det var en anstændig gift mand, der talte?" klagede Dinah.

""Nej, jeg kan ikke," svarede Peg, "men hvad enten jeg er fuld eller ædru, vil jeg flå skindet af din ryg med en skovl, når jeg er færdig med at synge."

"Vil du det, Peg Barney?" sagde jeg. "Det er jo klart som blæk, at du har glemt mig. Men nu skal jeg hjælpe på din hukommelse."

Og dermed gav jeg Peg Barney en, så han trillede over ende med støvle og det hele, og så gik jeg videre ind i lejren. Den var frygtelig at se til!

"Hvor er den officer, som kommanderer afdelingen?" spurgte jeg Scrub Greene – den gemeneste lille slubbert, som nogensinde har trådt i to sko.

"Her er ingen officer, dit gamle æsel," svarede Scrub. "Vi er en republik."

"Er I det?" sagde jeg. "Så er jeg diktator O'Connell, og nu skal jeg lære dig at opføre dig høfligt."

Og så fik Scrub Greene også en, så han trillede, og jeg gik videre, til jeg fandt løjtnantens telt. Det var en ganske ung lille fyr og ny i tjenesten – en, som jeg aldrig før havde set. Han sad i sit telt og lod, som om han ikke hørte spektaklet.

Jeg saluterede – men jeg forsikrer Dem, da jeg trådte ind, var det min mening at tage hatten af og hilse som en civilist. Det var synet af sablen, der hang på teltstangen, som gjorde det.

"Er der noget, jeg kan hjælpe Dem med, hr. løjtnant?" sagde jeg. "De har fået et alvorligt stykke arbejde overdraget, og De kommer nok til at trænge til hjælp inden aften."

Der var krummer i knægten, så ung han var, og en rigtig gentleman var han.

"Sæt Dem ned," sagde han.

"Ikke i min officers nærværelse," svarede jeg, og så fortalte jeg ham, hvor og hvor længe jeg havde tjent.

"Jeg har hørt fortælle om Dem," sagde han. "Det var Dem, der indtog Lungtungpen nøgen."

"Nåda," tænkte jeg. "Jeg er nok kommet til hæder og ære." For det var jo løjtnant Brazenose, der gjorde det stykke arbejde.

"Hvis jeg kan være Dem til nytte, hr. løjtnant," sagde jeg, "så står jeg til tjeneste. De burde aldrig være sendt af sted med denne afdeling. Hvis De vil undskylde, at jeg siger det," sagde jeg, "så er der i det gamle regiment kun løjtnant Hackerston, der kan tumle en flok hjempermitterede."

"Jeg har aldrig før kommanderet en afdeling som denne," sagde han og legede med pennene, der lå på bordet. "Og i følge reglerne –"

"Knib et øje i for reglerne, hr. løjtnant," sagde jeg, "indtil De har fået folkene vel om bord. I følge reglerne må De passe godt på dem i nat, ellers rager de uklar med mine kulier og laver fest over det halve land. Kan De stole på Deres underofficerer, hr. løjtnant?"

"Javel," svarede han.

"Godt," sagde jeg. "Så bliver der løjer inden aften. Er De på march, hr. løjtnant?"

"Ja, til den nærmeste station," svarede han.

"Bedre og bedre," sagde jeg. "Så bliver der vældige løjer."

"Man kan ikke være hård mod en afdeling hjempermitterede," sagde han. "Det vigtigste er at få dem om

bord."

"Ja, De har ganske rigtigt lært halvparten af Deres lektie, hr. løjtnant," sagde jeg, "men hvis De holder Dem til reglerne, får De dem aldeles ikke om bord. Eller hvis De endelig får dem om bord, så er der ikke én mand, der har en pjalt tøj på kroppen."

Han var et rart lille ungt menneske, og for at sætte mod i ham fortalte jeg ham noget, som jeg en gang havde set i Ægypten."

"Og hvad var det, Mulvaney?" spurgte jeg.

"Syv og halvtreds hjempermitterede, som sad på bredden af en kanal og grinte af en stakkels lille splejs af en løjtnant, hvem de tvang til at vade ud i mudderet og hente sager fra bådene til deres stormægtigheder. Den historie gjorde det lille unge menneske aldeles rasende forbitret.

"Tag det med ro, hr. løjtnant," sagde jeg. "De har ikke haft spor af herredømme over Deres afdeling, siden De forlod garnisonen. Men vent til i aften, så bliver der noget at gøre for Dem. Og nu vil jeg med Deres tilladelse, hr. løjtnant, se mig om i lejren og snakke med gamle venner. Det er ikke mindste nytte til at forsøge på at standse spektaklerne nu."

Så gik jeg ud i lejren og hilste på enhver, der var ædru nok til at kunne huske mig. I sin tid var jeg ret populær, og kammeraterne var glade ved at se mig – alle undtagen Peg Barney, hvis ene øje så ud som en tomat, der har ligget fem dage i basaren, og hvis næse passede til øjet. De samledes om mig og stak mig på næven, og jeg fortalte dem, at jeg havde fået en stilling og god indtægt og havde en dagligstue, som kunne måle sig med selve dronningens; og med mine løgne, mine historier og vrøvl i al almindelighed holdt jeg dem så

nogenlunde rolige, mens jeg drev om i lejren. Det var såmænd slemt nok, selv mens jeg var fredens engel.

Jeg snakkede med mine gamle underofficerer – de var ædru – og ved fælles hjælp fik vi folkene gennet ind i deres telte i anstændig sengetid. Den lille løjtnant gik sin runde og var så høflig og talte så pænt til dem, som man vel kunne forlange.

"Kvarteret er jo ikke det behageligste, folk," sagde han, "men I kan heller ikke vente at have det lige så mageligt som i kasernen. Vi må tage det, som det falder. Jeg har lukket øjnene for en hel del abekattestreger i dag, men nu må det have en ende med dem."

"Det skal det også. Kom og tag en slurk, min søn," sagde Peg Barney og dinglede hen imod ham.

Min lille løjtnant bevarede herredømmet over sig selv.

"Du er et gnavent asen, er du," sagde Peg Barney, og mændene i teltet stak i grin.

Jeg sagde Dem, at der var krummer i knægten. Han ramte Peg Barney nok så nydeligt på det øje, som jeg havde slået blåt for lidt siden. Peg vaklede baglæns tværs over teltet.

"Stræk ham ud, hr. løjtnant," hviskede jeg.

"Stræk ham ud!" gentog min lille løjtnant højt, akkurat som om han var til mønstring og lod sig sufflere af sergenten.

Underofficererne tog Peg Barney i nakken til trods for hans hylen og skrålen, og tre minutter efter lå han på maven med arme og ben bundet fast til fire teltpløkke og bandede, så en neger kunne blive hvid af at høre på det. Jeg tog en teltpløk og stak den i flaben på ham.

"Nu kan du tygge på den, Peg Barney," sagde jeg. "Det bliver koldt i nat, og jeg er bange for, at du vil kede dig inden morgen.

Hvis det ikke var for reglernes skyld, ville du for øjeblikket have haft en kugle i kroppen, Peg Barney," sagde jeg.

Alle folkene var kommet ud af teltene og havde set Barney blive strakt ud.

"Det er imod reglementet! Han slog ham!" skreg Scrub Greene, som altid var så klog på lov og ret, og nogle af de andre stemte i med.

"Stræk den mand ud!" sagde min løjtnant, stadig med største ro, og underofficererne greb Scrub Greene og strakte ham ud ved siden af Peg Barney.

Jeg kunne se, at folkene begyndte at give sig. De stod og vidste ikke, hvad de skulle gøre.

"Så går I ind i teltene!" sagde min løjtnant. "Sergent, sæt vagt ved disse to mænd."

Mændene luskede tilbage til deres telte som sjakaler, og hele natten var der ikke en lyd at høre undtagen skildvagtens skridt ved siden af de to og Scrub Greenes flæben. Det blev en kold nat, og Peg Barney blev sgu helt ædru.

Lige før reveillen kom min lille løjtnant ud og sagde:

"Løs de to mænd og send dem til deres telte!"

Scrub Greene sjokkede af uden at sige et muk, men Peg Barney, som var helt stiv af kulde, blev stående med et meget fåret ansigt og søgte at forklare sin officer, at han var ked over at have opført sig sådan.

Der var ingen slinger i valsen, da afdelingen satte sig i march, og jeg hørte sgu ikke et kvæk om "ulovlighed".

Jeg gik hen til den gamle fanesergent, og så sagde jeg til ham:

"Nu kan jeg dø i fred," sagde jeg. "I dag har jeg set en mand!"

"En mand er han," svarede gamle Hother, "folkene er så slukørede som skoldede grise. Nu vil de alle sammen sjokke nok så fromt ned til kysten. Der er lige så mange krummer i den knægt som i en hel kaserne fuld af generaler."

"Amen," sagde jeg, "og held være med ham, hvor han end er, på land eller sø. Lad mig vide, hvordan I får afdelingen indskibet."

Og ved De, hvordan det gik? Jeg fik brev om det fra Bombay. Det unge menneske kujonerede dem, så de knap vidste, om de turde stå eller gå, og det lige ned til havnen. Fra den stund, da jeg tabte dem af syne, og til de var vel om bord, var der ikke én af dem, som var mere end anstændigt drukken. Og – ved selve de hellige krigsartikler! – da de var kommet om bord, råbte de Hurra for ham, til de ikke kunne få en lyd frem for bare hæshed, og det, må De vide, er ikke sket i mands minde! De skulle holde et øje med den lille løjtnant. Der er krummer i ham. Det er ikke enhver ung fyr, der ville give reglementet døden og Djævelen og strække Peg Barney ud, når han bare fik et vink fra et gammelt nedbrudt og ødelagt kadaver som mig. Jeg ville være stolt af at tjene –"

"Terence, du er civilist," sagde Dinah advarende.

"Det er jeg – det er jeg. Tror du, jeg kan glemme det? Men han var nu ligegodt en storartet knægt, og jeg er kun en sølle graverkarl. Whiskyen står ovre hos Dem. Hvis De ikke har noget imod det, så vil jeg foreslå, at vi drikker en skål for det gamle regiment – et stort glas – vi tømmer det stående!"

Og det gjorde vi.

Om "Soldaterkammerater"

Forfatter: Rudyard Kipling (1865-1936)

Originaludgaver mm.:

Greenhow Banke: On Greenhow Hill. *Harper's Weekly*, august 1890. Dansk udgave i *Fra Indien. Fortællinger.* Autoriseret oversættelse af Alfred Ipsen. V. Pios Boghandel, København 1892.

Sorte Jack: Black Jack. I samlingen *Soldiers Three*, 1888. Synes ikke at have været trykt andetsteds før bogudgaven. Dansk udgave i *Soldaterhistorier.* Oversat af A. Halling. V. Pios Forlag, København 1906.

En Deus ex Machina: The God from the Machine. *The Week's News* 7. januar 1888. Dansk udgave i *Fortællinger fra mange Lande.* Autoriseret oversættelse af A. Halling. V. Pios Boghandel, København 1903.

Mulvaneys spøgelseshistorie: The Solid Muldoon. *The Week's News* 9. juni 1888. Dansk udgave i *Soldaterhistorier.* Oversat af A. Halling. V. Pios Forlag, København 1906.

Hans Højhed Elefanten: My Lord the Elephant. *MacMillan's Magazine* januar 1893. Dansk udgave i *Soldaterhistorier.* Oversat af A. Halling. V. Pios Forlag, København 1906.

Mulvaneys frieri: The Courting of Dinah Shadd. *MacMillan's Magazine* marts 1890. Dansk udgave i *Soldaterhistorier.* Oversat af A. Halling. V. Pios Forlag, København 1906.

Regimentets datter: The Daughter of the Regiment. *Civil and Military Gazette,* 11. maj 1887. Dansk udgave i *Engelskmænd i Indien. Korte historier.* Oversat af Alfred Ipsen og Vilhelm Møller. V. Pios Boghandel, København 1891.

Tre musketerer: The Three Musketeers. *Civil and Military Gazette,* 11. marts 1887. Dansk udgave i *Engelskmænd i Indien. Korte historier.* Oversat af Alfred Ipsen og Vilhelm Møller. V. Pios Boghandel, København 1891.

Stormen på Lungtungpen: The Taking of Lungtungpeng. *Civil and Military Gazette,* 11. april 1887. Dansk udgave i *Fortællinger fra mange Lande.* Autoriseret oversættelse af A. Halling. V. Pios Boghandel, København 1903.

Learoyds fortælling: Private Learoyd's Story. *The Week's News,* 7. juli 1888. Dansk udgave i *Spærret! og andre fortællinger.* Autoriseret oversættelse af A. Halling. V. Pios Boghandel, København 1898.

I hovedvagten: With the Main Guard. *The Week's News* 28. juli 1888. Dansk udgave i *Soldaterhistorier.* Oversat af A. Halling. V. Pios Forlag, København 1906.

Pigernes Jens: Love o' Women. I samlingen *Many Inventions,* 1893. Synes ikke at have været trykt andetsteds før bogudgaven. Dansk udgave i *Soldaterhistorier.* Oversat af A. Halling. V. Pios Forlag, København 1906.

Menig Ortheris' galskab: Madness of Private Ortheris. I samlingen *Plain Tales of the Hills,* 1888. Synes ikke at have været trykt andetsteds før bogudgaven. Dansk

udgave (som *"Menig Ortheris' raptusser"*) i *Engelskmænd i Indien. Korte historier.* Oversat af Alfred Ipsen og Vilhelm Møller. V. Pios Boghandel, København 1891.

Hvorledes Mulvaney blev til en gud: The Incarnation of Krishna Mulvaney. *MacMillan's Magazine,* december 1889. Dansk udgave i *Soldaterhistorier.* Oversat af A. Halling. V. Pios Forlag, København 1906.

En menigs ære: His Private Honour. *MacMillan's Magazine,* oktober 1891. Dansk udgave i *Soldaterhistorier.* Oversat af A. Halling. V. Pios Forlag, København 1906.

De hjempermitterede: The Big Drunk Draf'. *The Week's News* 24. marts 1888. Dansk udgave i *Fortællinger fra mange Lande.* Autoriseret oversættelse af A. Halling. V. Pios Boghandel, København 1903.

Oversættere: Axel Halling (1869-1917), Vilhelm Møller 1846-1904) og Alfred Ipsen (1852-1922).

Redigeret af: Kim N. Jensen.

Forside: Efter omslagstegning af John Lockwood Kipling (1837-1911) til den indiske førsteudgave af "Soldiers Three" (A. H. Wheeler & Co. Indian Railway Library, Allahabad 1888).

ISBN 978-87-7628-314-8

2. ebogsudgave, tidligere udgave ISBN 978-87-7979-541-9 (Ølstykke 2017).

© 2026 eBibliotek 1800

www.ebib1800.dk

Note 1:

Horatorie: Kipling søger at karakterisere de tre ved deres sprog; Learoyd er englænder fra Yorkshire. Det er en ejendommelighed ved udannede englænderes tale at udelade h'et i begyndelsen af ord, hvor det findes, og derimod at anbringe et sådant foran begyndelsesvokalen i ord, hvor det ikke findes. *Red. anm.*

Note 2:

Musth: Betegner et ejendommeligt raseri, som de indiske elefanter af og til bliver grebet af. *Overs. anm.*

Note 3:

Bobs Bahadur: "Kælenavn" for Field Marshall Lord Frederick Roberts of Kandahar. *Udg. anm.*

Note 4:

Eurasier: Blanding af en europæer og en asiat. *Overs. anm.*

Note 5:

Enken: Dronning Victoria. *Overs. anm.*

Note 6:

Den sygelige tid har vi: En traditionel skål i den engelske hær og flåde: "en blodig krig og en sygelig tid" betyder nemlig så meget som avancement. *Overs. anm.*

Note 7:
Punkahen: En stor vifte, der tjener til at forny luften i værelserne. *Overs. anm.*

Note 8:

Ataxia locomotoria: Rygmarvstæring iflg. oversætterens note. Egentlig et symptom på mange forskellige sygdomme; i denne kontekst antydes vel, at det er syfilis eller lign. *Red. anm.*

Note 9:

Vinneverrene: Vinduerne. *Red. anm.*

Note 10:

Hvordan bar sir Frederick Roberts sig ad med at nå fra Kabul til Kandahar: Sir Frederick Roberts, (1832-1914), som 1892 fik titlen lord af Kandahar, foretog under den afghanske krig i 1878 med sin kolonne en af de berømteste marcher i den engelske krigshistorie. Han blev senere øverstkommanderende over de britiske tropper i Sydafrika, og vendte krigslykken for englænderne, da de var tæt ved at tabe til boerne. *Red. anm.*